

Budapest,
2007. február 28.,
szerda

23. szám

Ára: 3234,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
2007: IV. tv.	
Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Felek Konferenciájának 1997. évi harmadik ülészakán elfogadott Kiotói Jegyzőkönyv kihirdetéséről	1059
2007: V. tv.	
Egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légi-közlekedési Megállapodás kihirdetéséről.	1082
2007: VI. tv.	
A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény módosításáról	1099
22/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Szlovák Köztársaság államterületén található földterületeknek a magyar Salgótarján-Somoskőújfalu település által épített szennyvízcsatorna üzemeltetésére és karbantartására történő ideiglenes igénybevételeiről szóló Megállapodás kihirdetéséről	1100
23/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A közszolgálati műsorszolgáltatók 2007. évi létszámszökkentésének költségvetési támogatásáról.	1101
24/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A hosszú távú kötelezettségek vállalásának egyes szabályairól	1103
25/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet módosításáról.	1105
26/2007. (II. 28.) Korm. r.	
Haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivételének, behozatalának, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról	1137
27/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet és az egyes értékpapírok előállításának, kezelésének és fizikai megsemmisítésének biztonsági szabályairól szóló 98/1995. (VIII. 24.) Korm. rendelet módosításáról	1136
28/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról	1137
29/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása felhasználásának részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet módosításáról	1139
30/2007. (II. 28.) Korm. r.	
Az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet módosításáról	1140
31/2007. (II. 28.) Korm. r.	
A területfejlesztéssel és a területrendezéssel kapcsolatos információs rendszerről és a kötelező adatközlés szabályairól	1141
12/2007. (II. 28.) FVM r.	
A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról	1152

A tartalomjegyzék az 1058. oldalon folytatódik.

TARTALOMJEGYZÉK

25/2007. (II. 28.) GKM r.	A nyilvántartásba vételre kötelezett áruk és szolgáltatások köréről és az ezekre vonatkozó kereskedelmi tevékenység gyakorlásának feltételeiről	1153
6/2007. (II. 28.) KvVM r.	A 2007. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről.	1154
10/2007. (II. 28.) OKM r.	A külföldi kulturális intézetekről	1160
7/2007. (II. 28.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	1162
8/2007. (II. 28.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	1165
28/2007. (II. 28.) KE h.	Bíróságok ülnökeinek megválasztása időpontjának kijelöléséről . .	1179
29/2007. (II. 28.) KE h.	Kitüntetés viseléséről	1179
30/2007. (II. 28.) KE h.	Kitüntetés viseléséről	1180
1008/2007. (II. 28.) Korm. h.	A díjfizetési rendszerbe bevont úthálózat kiterjesztésének elveiről.	1180
	A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata (1/2007. KPJE szám)	1181
	A Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának pályázati felhívása „Projektkoordinációs iroda működtetése, munkahelyteremtő és oktatásfejlesztő projektek megvalósítása az afganisztáni Baghlan tartományban a magyar vezetésű Tartományi Újjáépítési Csoport keretében” tárgyában.	1183
	A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság közleménye	1197
	A Magyarországi Szociáldemokrata Párt 2005. évi pénzügyi beszámolója	1198
	A Magyarországi Szociáldemokrata Párt 2006. évi pénzügyi beszámolója	1199
	Az Országos Szlovén Önkormányzat 2007. évi költségvetése	1200

II. rész JOGSZABÁLYOK

Törvények

2007. évi IV.

törvény

**az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben
Részes Felek Konferenciájának 1997. évi harmadik
ülésszakán elfogadott Kiotói Jegyzőkönyv
kihirdetéséről***

*(A Jegyzőkönyv a Magyar Köztársaság tekintetében
2005. február 16-án lépett hatályba.)*

1. § Az Országgyűlés az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Felek Konferenciájának 1997. évi harmadik ülészakán elfogadott Kiotói Jegyzőkönyvet (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) e törvénnyel kihirdeti.

2. § A Jegyzőkönyv hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change

The Parties to this Protocol,
being Parties to the United Nations Framework
Convention on Climate Change, hereinafter referred to as
„the Convention”,
in pursuit of the ultimate objective of the Convention as
stated in its Article 2,
recalling the provisions of the Convention,
being guided by Article 3 of the Convention,
pursuant to the Berlin Mandate adopted by decision
1/CP.1 of the Conference of the Parties to the Convention
at its first session,
have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Protocol, the definitions
contained in Article 1 of the Convention shall apply. In
addition:

1. „Conference of the Parties” means the Conference of
the Parties to the Convention.

2. „Convention” means the United Nations Framework
Convention on Climate Change, adopted in New York on
9 May 1992.

3. „Intergovernmental Panel on Climate Change”
means the Intergovernmental Panel on Climate Change
established in 1988 jointly by the World Meteorological
Organization and the United Nations Environment
Programme.

4. „Montreal Protocol” means the Montreal Protocol
on Substances that Deplete the Ozone Layer, adopted in
Montreal on 16 September 1987 and as subsequently
adjusted and amended.

5. „Parties present and voting” means Parties present
and casting an affirmative or negative vote.

6. „Party” means, unless the context otherwise
indicates, a Party to this Protocol.

7. „Party included in Annex I” means a Party included
in Annex I to the Convention, as may be amended, or a
Party which has made a notification under Article 4,
paragraph 2(g), of the Convention.

Article 2

1. Each Party included in Annex I, in achieving its
quantified emission limitation and reduction commitments
under Article 3, in order to promote sustainable
development, shall:

(a) Implement and/or further elaborate policies and
measures in accordance with its national circumstances,
such as:

(i) Enhancement of energy efficiency in relevant sectors
of the national economy;

(ii) Protection and enhancement of sinks and reservoirs
of greenhouse gases not controlled by the Montreal
Protocol, taking into account its commitments under
relevant international environmental agreements;
promotion of sustainable forest management practices,
afforestation and reforestation;

(iii) Promotion of sustainable forms of agriculture in
light of climate change considerations;

(iv) Research on, and promotion, development and
increased use of, new and renewable forms of energy, of
carbon dioxide sequestration technologies and of
advanced and innovative environmentally sound
technologies;

(v) Progressive reduction or phasing out of market
imperfections, fiscal incentives, tax and duty exemptions
and subsidies in all greenhouse gas emitting sectors that
run counter to the objective of the Convention and
application of market instruments;

(vi) Encouragement of appropriate reforms in relevant
sectors aimed at promoting policies and measures which

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. február 19-i ülésnapján fogadta el.

limit or reduce emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol;

(vii) Measures to limit and/or reduce emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol in the transport sector;

(viii) Limitation and/or reduction of methane emissions through recovery and use in waste management, as well as in the production, transport and distribution of energy;

(b) Cooperate with other such Parties to enhance the individual and combined effectiveness of their policies and measures adopted under this Article, pursuant to Article 4, paragraph 2(e)(i), of the Convention. To this end, these Parties shall take steps to share their experience and exchange information on such policies and measures, including developing ways of improving their comparability, transparency and effectiveness. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first session or as soon as practicable thereafter, consider ways to facilitate such cooperation, taking into account all relevant information.

2. The Parties included in Annex I shall pursue limitation or reduction of emissions of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol from aviation and marine bunker fuels, working through the International Civil Aviation Organization and the International Maritime Organization, respectively.

3. The Parties included in Annex I shall strive to implement policies and measures under this Article in such a way as to minimize adverse effects, including the adverse effects of climate change, effects on international trade, and social, environmental and economic impacts on other Parties, especially developing country Parties and in particular those identified in Article 4, paragraphs 8 and 9, of the Convention, taking into account Article 3 of the Convention. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol may take further action, as appropriate, to promote the implementation of the provisions of this paragraph.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, if it decides that it would be beneficial to coordinate any of the policies and measures in paragraph 1(a) above, taking into account different national circumstances and potential effects, shall consider ways and means to elaborate the coordination of such policies and measures.

Article 3

1. The Parties included in Annex I shall, individually or jointly, ensure that their aggregate anthropogenic carbon dioxide equivalent emissions of the greenhouse gases listed in Annex A do not exceed their assigned amounts, calculated pursuant to their quantified emission limitation and reduction commitments inscribed in Annex B and in

accordance with the provisions of this Article, with a view to reducing their overall emissions of such gases by at least 5 per cent below 1990 levels in the commitment period 2008 to 2012.

2. Each Party included in Annex I shall, by 2005, have made demonstrable progress in achieving its commitments under this Protocol.

3. The net changes in greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks resulting from direct human-induced land-use change and forestry activities, limited to afforestation, reforestation and deforestation since 1990, measured as verifiable changes in carbon stocks in each commitment period, shall be used to meet the commitments under this Article of each Party included in Annex I. The greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks associated with those activities shall be reported in a transparent and verifiable manner and reviewed in accordance with Articles 7 and 8.

4. Prior to the first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, each Party included in Annex I shall provide, for consideration by the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice, data to establish its level of carbon stocks in 1990 and to enable an estimate to be made of its changes in carbon stocks in subsequent years. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first session or as soon as practicable thereafter, decide upon modalities, rules and guidelines as to how, and which, additional human-induced activities related to changes in greenhouse gas emissions by sources and removals by sinks in the agricultural soils and the land-use change and forestry categories shall be added to, or subtracted from, the assigned amounts for Parties included in Annex I, taking into account uncertainties, transparency in reporting, verifiability, the methodological work of the Intergovernmental Panel on Climate Change, the advice provided by the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice in accordance with Article 5 and the decisions of the Conference of the Parties. Such a decision shall apply in the second and subsequent commitment periods. A Party may choose to apply such a decision on these additional human-induced activities for its first commitment period, provided that these activities have taken place since 1990.

5. The Parties included in Annex I undergoing the process of transition to a market economy whose base year or period was established pursuant to decision 9/CP.2 of the Conference of the Parties at its second session shall use that base year or period for the implementation of their commitments under this Article. Any other Party included in Annex I undergoing the process of transition to a market economy which has not yet submitted its first national communication under Article 12 of the Convention may also notify the Conference of the Parties serving as the

meeting of the Parties to this Protocol that it intends to use an historical base year or period other than 1990 for the implementation of its commitments under this Article. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall decide on the acceptance of such notification.

6. Taking into account Article 4, paragraph 6, of the Convention, in the implementation of their commitments under this Protocol other than those under this Article, a certain degree of flexibility shall be allowed by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol to the Parties included in Annex I undergoing the process of transition to a market economy.

7. In the first quantified emission limitation and reduction commitment period, from 2008 to 2012, the assigned amount for each Party included in Annex I shall be equal to the percentage inscribed for it in Annex B of its aggregate anthropogenic carbon dioxide equivalent emissions of the greenhouse gases listed in Annex A in 1990, or the base year or period determined in accordance with paragraph 5 above, multiplied by five. Those Parties included in Annex I for whom land-use change and forestry constituted a net source of greenhouse gas emissions in 1990 shall include in their 1990 emissions base year or period the aggregate anthropogenic carbon dioxide equivalent emissions by sources minus removals by sinks in 1990 from land-use change for the purposes of calculating their assigned amount.

8. Any Party included in Annex I may use 1995 as its base year for hydrofluorocarbons, perfluorocarbons and sulphur hexafluoride, for the purposes of the calculation referred to in paragraph 7 above.

9. Commitments for subsequent periods for Parties included in Annex I shall be established in amendments to Annex B to this Protocol, which shall be adopted in accordance with the provisions of Article 21, paragraph 7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall initiate the consideration of such commitments at least seven years before the end of the first commitment period referred to in paragraph 1 above.

10. Any emission reduction units, or any part of an assigned amount, which a Party acquires from another Party in accordance with the provisions of Article 6 or of Article 17 shall be added to the assigned amount for the acquiring Party.

11. Any emission reduction units, or any part of an assigned amount, which a Party transfers to another Party in accordance with the provisions of Article 6 or of Article 17 shall be subtracted from the assigned amount for the transferring Party.

12. Any certified emission reductions which a Party acquires from another Party in accordance with the

provisions of Article 12 shall be added to the assigned amount for the acquiring Party.

13. If the emissions of a Party included in Annex I in a commitment period are less than its assigned amount under this Article, this difference shall, on request of that Party, be added to the assigned amount for that Party for subsequent commitment periods.

14. Each Party included in Annex I shall strive to implement the commitments mentioned in paragraph 1 above in such a way as to minimize adverse social, environmental and economic impacts on developing country Parties, particularly those identified in Article 4, paragraphs 8 and 9, of the Convention. In line with relevant decisions of the Conference of the Parties on the implementation of those paragraphs, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first session, consider what actions are necessary to minimize the adverse effects of climate change and/or the impacts of response measures on Parties referred to in those paragraphs. Among the issues to be considered shall be the establishment of funding, insurance and transfer of technology.

Article 4

1. Any Parties included in Annex I that have reached an agreement to fulfil their commitments under Article 3 jointly, shall be deemed to have met those commitments provided that their total combined aggregate anthropogenic carbon dioxide equivalent emissions of the greenhouse gases listed in Annex A do not exceed their assigned amounts calculated pursuant to their quantified emission limitation and reduction commitments inscribed in Annex B and in accordance with the provisions of Article 3. The respective emission level allocated to each of the Parties to the agreement shall be set out in that agreement.

2. The Parties to any such agreement shall notify the secretariat of the terms of the agreement on the date of deposit of their instruments of ratification, acceptance or approval of this Protocol, or accession thereto. The secretariat shall in turn inform the Parties and signatories to the Convention of the terms of the agreement.

3. Any such agreement shall remain in operation for the duration of the commitment period specified in Article 3, paragraph 7.

4. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization, any alteration in the composition of the organization after adoption of this Protocol shall not affect existing commitments under this Protocol. Any alteration in the composition of the organization shall only apply for

the purposes of those commitments under Article 3 that are adopted subsequent to that alteration.

5. In the event of failure by the Parties to such an agreement to achieve their total combined level of emission reductions, each Party to that agreement shall be responsible for its own level of emissions set out in the agreement.

6. If Parties acting jointly do so in the framework of, and together with, a regional economic integration organization which is itself a Party to this Protocol, each member State of that regional economic integration organization individually, and together with the regional economic integration organization acting in accordance with Article 24, shall, in the event of failure to achieve the total combined level of emission reductions, be responsible for its level of emissions as notified in accordance with this Article.

Article 5

1. Each Party included in Annex I shall have in place, no later than one year prior to the start of the first commitment period, a national system for the estimation of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol. Guidelines for such national systems, which shall incorporate the methodologies specified in paragraph 2 below, shall be decided upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first session.

2. Methodologies for estimating anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol shall be those accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties at its third session. Where such methodologies are not used, appropriate adjustments shall be applied according to methodologies agreed upon by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol at its first session. Based on the work of, *inter alia*, the Intergovernmental Panel on Climate Change and advice provided by the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall regularly review and, as appropriate, revise such methodologies and adjustments, taking fully into account any relevant decisions by the Conference of the Parties. Any revision to methodologies or adjustments shall be used only for the purposes of ascertaining compliance with commitments under Article 3 in respect of any commitment period adopted subsequent to that revision.

3. The global warming potentials used to calculate the carbon dioxide equivalence of anthropogenic emissions by

sources and removals by sinks of greenhouse gases listed in Annex A shall be those accepted by the Intergovernmental Panel on Climate Change and agreed upon by the Conference of the Parties at its third session. Based on the work of, *inter alia*, the Intergovernmental Panel on Climate Change and advice provided by the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall regularly review and, as appropriate, revise the global warming potential of each such greenhouse gas, taking fully into account any relevant decisions by the Conference of the Parties. Any revision to a global warming potential shall apply only to commitments under Article 3 in respect of any commitment period adopted subsequent to that revision.

Article 6

1. For the purpose of meeting its commitments under Article 3, any Party included in Annex I may transfer to, or acquire from, any other such Party emission reduction units resulting from projects aimed at reducing anthropogenic emissions by sources or enhancing anthropogenic removals by sinks of greenhouse gases in any sector of the economy, provided that:

(a) Any such project has the approval of the Parties involved;

(b) Any such project provides a reduction in emissions by sources, or an enhancement of removals by sinks, that is additional to any that would otherwise occur;

(c) It does not acquire any emission reduction units if it is not in compliance with its obligations under Articles 5 and 7; and

(d) The acquisition of emission reduction units shall be supplemental to domestic actions for the purposes of meeting commitments under Article 3.

2. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol may, at its first session or as soon as practicable thereafter, further elaborate guidelines for the implementation of this Article, including for verification and reporting.

3. A Party included in Annex I may authorize legal entities to participate, under its responsibility, in actions leading to the generation, transfer or acquisition under this Article of emission reduction units.

4. If a question of implementation by a Party included in Annex I of the requirements referred to in this Article is identified in accordance with the relevant provisions of Article 8, transfers and acquisitions of emission reduction units may continue to be made after the question has been identified, provided that any such units may not be used by a Party to meet its commitments under Article 3 until any issue of compliance is resolved.

Article 7

1. Each Party included in Annex I shall incorporate in its annual inventory of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, submitted in accordance with the relevant decisions of the Conference of the Parties, the necessary supplementary information for the purposes of ensuring compliance with Article 3, to be determined in accordance with paragraph 4 below.

2. Each Party included in Annex I shall incorporate in its national communication, submitted under Article 12 of the Convention, the supplementary information necessary to demonstrate compliance with its commitments under this Protocol, to be determined in accordance with paragraph 4 below.

3. Each Party included in Annex I shall submit the information required under paragraph 1 above annually, beginning with the first inventory due under the Convention for the first year of the commitment period after this Protocol has entered into force for that Party. Each such Party shall submit the information required under paragraph 2 above as part of the first national communication due under the Convention after this Protocol has entered into force for it and after the adoption of guidelines as provided for in paragraph 4 below. The frequency of subsequent submission of information required under this Article shall be determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, taking into account any timetable for the submission of national communications decided upon by the Conference of the Parties.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall adopt at its first session, and review periodically thereafter, guidelines for the preparation of the information required under this Article, taking into account guidelines for the preparation of national communications by Parties included in Annex I adopted by the Conference of the Parties. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall also, prior to the first commitment period, decide upon modalities for the accounting of assigned amounts.

Article 8

1. The information submitted under Article 7 by each Party included in Annex I shall be reviewed by expert review teams pursuant to the relevant decisions of the Conference of the Parties and in accordance with guidelines adopted for this purpose by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol under paragraph 4 below. The information submitted under Article 7, paragraph 1, by each Party

included in Annex I shall be reviewed as part of the annual compilation and accounting of emissions inventories and assigned amounts. Additionally, the information submitted under Article 7, paragraph 2, by each Party included in Annex I shall be reviewed as part of the review of communications.

2. Expert review teams shall be coordinated by the secretariat and shall be composed of experts selected from those nominated by Parties to the Convention and, as appropriate, by intergovernmental organizations, in accordance with guidance provided for this purpose by the Conference of the Parties.

3. The review process shall provide a thorough and comprehensive technical assessment of all aspects of the implementation by a Party of this Protocol. The expert review teams shall prepare a report to the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, assessing the implementation of the commitments of the Party and identifying any potential problems in, and factors influencing, the fulfilment of commitments. Such reports shall be circulated by the secretariat to all Parties to the Convention. The secretariat shall list those questions of implementation indicated in such reports for further consideration by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall adopt at its first session, and review periodically thereafter, guidelines for the review of implementation of this Protocol by expert review teams taking into account the relevant decisions of the Conference of the Parties.

5. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, with the assistance of the Subsidiary Body for Implementation and, as appropriate, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice, consider:

(a) The information submitted by Parties under Article 7 and the reports of the expert reviews thereon conducted under this Article; and

(b) Those questions of implementation listed by the secretariat under paragraph 3 above, as well as any questions raised by Parties.

6. Pursuant to its consideration of the information referred to in paragraph 5 above, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall take decisions on any matter required for the implementation of this Protocol.

Article 9

1. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall periodically review this

Protocol in the light of the best available scientific information and assessments on climate change and its impacts, as well as relevant technical, social and economic information. Such reviews shall be coordinated with pertinent reviews under the Convention, in particular those required by Article 4, paragraph 2(d), and Article 7, paragraph 2(a), of the Convention. Based on these reviews, the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall take appropriate action.

2. The first review shall take place at the second session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. Further reviews shall take place at regular intervals and in a timely manner.

Article 10

All Parties, taking into account their common but differentiated responsibilities and their specific national and regional development priorities, objectives and circumstances, without introducing any new commitments for Parties not included in Annex I, but reaffirming existing commitments under Article 4, paragraph 1, of the Convention, and continuing to advance the implementation of these commitments in order to achieve sustainable development, taking into account Article 4, paragraphs 3, 5 and 7, of the Convention, shall:

(a) Formulate, where relevant and to the extent possible, cost-effective national and, where appropriate, regional programmes to improve the quality of local emission factors, activity data and/or models which reflect the socio-economic conditions of each Party for the preparation and periodic updating of national inventories of anthropogenic emissions by sources and removals by sinks of all greenhouse gases not controlled by the Montreal Protocol, using comparable methodologies to be agreed upon by the Conference of the Parties, and consistent with the guidelines for the preparation of national communications adopted by the Conference of the Parties;

(b) Formulate, implement, publish and regularly update national and, where appropriate, regional programmes containing measures to mitigate climate change and measures to facilitate adequate adaptation to climate change:

(i) Such programmes would, *inter alia*, concern the energy, transport and industry sectors as well as agriculture, forestry and waste management. Furthermore, adaptation technologies and methods for improving spatial planning would improve adaptation to climate change; and

(ii) Parties included in Annex I shall submit information on action under this Protocol, including national programmes, in accordance with Article 7; and other Parties shall seek to include in their national communications, as appropriate, information on

programmes which contain measures that the Party believes contribute to addressing climate change and its adverse impacts, including the abatement of increases in greenhouse gas emissions, and enhancement of and removals by sinks, capacity building and adaptation measures;

(c) Cooperate in the promotion of effective modalities for the development, application and diffusion of, and take all practicable steps to promote, facilitate and finance, as appropriate, the transfer of, or access to, environmentally sound technologies, know-how, practices and processes pertinent to climate change, in particular to developing countries, including the formulation of policies and programmes for the effective transfer of environmentally sound technologies that are publicly owned or in the public domain and the creation of an enabling environment for the private sector, to promote and enhance the transfer of, and access to, environmentally sound technologies;

(d) Cooperate in scientific and technical research and promote the maintenance and the development of systematic observation systems and development of data archives to reduce uncertainties related to the climate system, the adverse impacts of climate change and the economic and social consequences of various response strategies, and promote the development and strengthening of endogenous capacities and capabilities to participate in international and intergovernmental efforts, programmes and networks on research and systematic observation, taking into account Article 5 of the Convention;

(e) Cooperate in and promote at the international level, and, where appropriate, using existing bodies, the development and implementation of education and training programmes, including the strengthening of national capacity building, in particular human and institutional capacities and the exchange or secondment of personnel to train experts in this field, in particular for developing countries, and facilitate at the national level public awareness of, and public access to information on, climate change. Suitable modalities should be developed to implement these activities through the relevant bodies of the Convention, taking into account Article 6 of the Convention;

(f) Include in their national communications information on programmes and activities undertaken pursuant to this Article in accordance with relevant decisions of the Conference of the Parties; and

(g) Give full consideration, in implementing the commitments under this Article, to Article 4, paragraph 8, of the Convention.

Article 11

1. In the implementation of Article 10, Parties shall take into account the provisions of Article 4, paragraphs 4, 5, 7, 8 and 9, of the Convention.

2. In the context of the implementation of Article 4, paragraph 1, of the Convention, in accordance with the provisions of Article 4, paragraph 3, and Article 11 of the Convention, and through the entity or entities entrusted with the operation of the financial mechanism of the Convention, the developed country Parties and other developed Parties included in Annex II to the Convention shall:

(a) Provide new and additional financial resources to meet the agreed full costs incurred by developing country Parties in advancing the implementation of existing commitments under Article 4, paragraph 1(a), of the Convention that are covered in Article 10, subparagraph (a); and

(b) Also provide such financial resources, including for the transfer of technology, needed by the developing country Parties to meet the agreed full incremental costs of advancing the implementation of existing commitments under Article 4, paragraph 1, of the Convention that are covered by Article 10 and that are agreed between a developing country Party and the international entity or entities referred to in Article 11 of the Convention, in accordance with that Article.

The implementation of these existing commitments shall take into account the need for adequacy and predictability in the flow of funds and the importance of appropriate burden sharing among developed country Parties. The guidance to the entity or entities entrusted with the operation of the financial mechanism of the Convention in relevant decisions of the Conference of the Parties, including those agreed before the adoption of this Protocol, shall apply *mutatis mutandis* to the provisions of this paragraph.

3. The developed country Parties and other developed Parties in Annex II to the Convention may also provide, and developing country Parties avail themselves of, financial resources for the implementation of Article 10, through bilateral, regional and other multilateral channels.

Article 12

1. A clean development mechanism is hereby defined.

2. The purpose of the clean development mechanism shall be to assist Parties not included in Annex I in achieving sustainable development and in contributing to the ultimate objective of the Convention, and to assist Parties included in Annex I in achieving compliance with their quantified emission limitation and reduction commitments under Article 3.

3. Under the clean development mechanism:

(a) Parties not included in Annex I will benefit from project activities resulting in certified emission reductions; and

(b) Parties included in Annex I may use the certified emission reductions accruing from such project activities to contribute to compliance with part of their quantified emission limitation and reduction commitments under Article 3, as determined by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

4. The clean development mechanism shall be subject to the authority and guidance of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol and be supervised by an executive board of the clean development mechanism.

5. Emission reductions resulting from each project activity shall be certified by operational entities to be designated by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, on the basis of:

(a) Voluntary participation approved by each Party involved;

(b) Real, measurable, and long-term benefits related to the mitigation of climate change; and

(c) Reductions in emissions that are additional to any that would occur in the absence of the certified project activity.

6. The clean development mechanism shall assist in arranging funding of certified project activities as necessary.

7. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first session, elaborate modalities and procedures with the objective of ensuring transparency, efficiency and accountability through independent auditing and verification of project activities.

8. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall ensure that a share of the proceeds from certified project activities is used to cover administrative expenses as well as to assist developing country Parties that are particularly vulnerable to the adverse effects of climate change to meet the costs of adaptation.

9. Participation under the clean development mechanism, including in activities mentioned in paragraph 3(a) above and in the acquisition of certified emission reductions, may involve private and/or public entities, and is to be subject to whatever guidance may be provided by the executive board of the clean development mechanism.

10. Certified emission reductions obtained during the period from the year 2000 up to the beginning of the first commitment period can be used to assist in achieving compliance in the first commitment period.

Article 13

1. The Conference of the Parties, the supreme body of the Convention, shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to this Protocol.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the Bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

4. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall keep under regular review the implementation of this Protocol and shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Assess, on the basis of all information made available to it in accordance with the provisions of this Protocol, the implementation of this Protocol by the Parties, the overall effects of the measures taken pursuant to this Protocol, in particular environmental, economic and social effects as well as their cumulative impacts and the extent to which progress towards the objective of the Convention is being achieved;

(b) Periodically examine the obligations of the Parties under this Protocol, giving due consideration to any reviews required by Article 4, paragraph 2(d), and Article 7, paragraph 2, of the Convention, in the light of the objective of the Convention, the experience gained in its implementation and the evolution of scientific and technological knowledge, and in this respect consider and adopt regular reports on the implementation of this Protocol;

(c) Promote and facilitate the exchange of information on measures adopted by the Parties to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under this Protocol;

(d) Facilitate, at the request of two or more Parties, the coordination of measures adopted by them to address climate change and its effects, taking into account the differing circumstances, responsibilities and capabilities of the Parties and their respective commitments under this Protocol;

(e) Promote and guide, in accordance with the objective of the Convention and the provisions of this Protocol, and taking fully into account the relevant decisions by the Conference of the Parties, the development and periodic refinement of comparable methodologies for the effective implementation of this Protocol, to be agreed on by the

Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol;

(f) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(g) Seek to mobilize additional financial resources in accordance with Article 11, paragraph 2;

(h) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(i) Seek and utilize, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies; and

(j) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol, and consider any assignment resulting from a decision by the Conference of the Parties.

5. The rules of procedure of the Conference of the Parties and financial procedures applied under the Convention shall be applied *mutatis mutandis* under this Protocol, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The first session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the secretariat in conjunction with the first session of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held every year and in conjunction with ordinary sessions of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

7. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to the Parties by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State member thereof or observers thereto not party to the Convention, may be represented at sessions of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, which is qualified in matters covered by this Protocol and which has informed the secretariat of its wish to be represented at a session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol as an observer, may be so admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and

participation of observers shall be subject to the rules of procedure, as referred to in paragraph 5 above.

Article 14

1. The secretariat established by Article 8 of the Convention shall serve as the secretariat of this Protocol.

2. Article 8, paragraph 2, of the Convention on the functions of the secretariat, and Article 8, paragraph 3, of the Convention on arrangements made for the functioning of the secretariat, shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol. The secretariat shall, in addition, exercise the functions assigned to it under this Protocol.

Article 15

1. The Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation established by Articles 9 and 10 of the Convention shall serve as, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Protocol. The provisions relating to the functioning of these two bodies under the Convention shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol. Sessions of the meetings of the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of this Protocol shall be held in conjunction with the meetings of, respectively, the Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice and the Subsidiary Body for Implementation of the Convention.

2. Parties to the Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the proceedings of any session of the subsidiary bodies. When the subsidiary bodies serve as the subsidiary bodies of this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to this Protocol.

3. When the subsidiary bodies established by Articles 9 and 10 of the Convention exercise their functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the Bureaux of those subsidiary bodies representing a Party to the Convention but, at that time, not a party to this Protocol, shall be replaced by an additional member to be elected by and from amongst the Parties to this Protocol.

Article 16

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, as soon as practicable, consider the application to this Protocol of, and modify as appropriate, the multilateral consultative process referred to in Article 13 of the Convention, in the light of any

relevant decisions that may be taken by the Conference of the Parties. Any multilateral consultative process that may be applied to this Protocol shall operate without prejudice to the procedures and mechanisms established in accordance with Article 18.

Article 17

The Conference of the Parties shall define the relevant principles, modalities, rules and guidelines, in particular for verification, reporting and accountability for emissions trading. The Parties included in Annex B may participate in emissions trading for the purposes of fulfilling their commitments under Article 3. Any such trading shall be supplemental to domestic actions for the purpose of meeting quantified emission limitation and reduction commitments under that Article.

Article 18

The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall, at its first session, approve appropriate and effective procedures and mechanisms to determine and to address cases of non-compliance with the provisions of this Protocol, including through the development of an indicative list of consequences, taking into account the cause, type, degree and frequency of non-compliance. Any procedures and mechanisms under this Article entailing binding consequences shall be adopted by means of an amendment to this Protocol.

Article 19

The provisions of Article 14 of the Convention on settlement of disputes shall apply *mutatis mutandis* to this Protocol.

Article 20

1. Any Party may propose amendments to this Protocol.

2. Amendments to this Protocol shall be adopted at an ordinary session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The text of any proposed amendment to this Protocol shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate the text of any proposed amendments to the Parties and signatories to the Convention and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Protocol by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting. The adopted amendment shall be communicated by the secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 above shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least three fourths of the Parties to this Protocol.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

Article 21

1. Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to this Protocol constitutes at the same time a reference to any annexes thereto. Any annexes adopted after the entry into force of this Protocol shall be restricted to lists, forms and any other material of a descriptive nature that is of a scientific, technical, procedural or administrative character.

2. Any Party may make proposals for an annex to this Protocol and may propose amendments to annexes to this Protocol.

3. Annexes to this Protocol and amendments to annexes to this Protocol shall be adopted at an ordinary session of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. The text of any proposed annex or amendment to an annex shall be communicated to the Parties by the secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The secretariat shall also communicate the text of any proposed annex or amendment to an annex to the Parties and signatories to the Convention and, for information, to the Depositary.

4. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed annex or amendment to an annex by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the annex or amendment to an annex shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting at the meeting. The adopted annex or amendment to an annex shall be communicated by the secretariat to the

Depositary, who shall circulate it to all Parties for their acceptance.

5. An annex, or amendment to an annex other than Annex A or B, that has been adopted in accordance with paragraphs 3 and 4 above shall enter into force for all Parties to this Protocol six months after the date of the communication by the Depositary to such Parties of the adoption of the annex or adoption of the amendment to the annex, except for those Parties that have notified the Depositary, in writing, within that period of their non-acceptance of the annex or amendment to the annex. The annex or amendment to an annex shall enter into force for Parties which withdraw their notification of non-acceptance on the ninetieth day after the date on which withdrawal of such notification has been received by the Depositary.

6. If the adoption of an annex or an amendment to an annex involves an amendment to this Protocol, that annex or amendment to an annex shall not enter into force until such time as the amendment to this Protocol enters into force.

7. Amendments to Annexes A and B to this Protocol shall be adopted and enter into force in accordance with the procedure set out in Article 20, provided that any amendment to Annex B shall be adopted only with the written consent of the Party concerned.

Article 22

1. Each Party shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 below.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

Article 23

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Protocol.

Article 24

1. This Protocol shall be open for signature and subject to ratification, acceptance or approval by States and regional economic integration organizations which are Parties to the Convention. It shall be open for signature at United Nations Headquarters in New York from 16 March 1998 to 15 March 1999. This Protocol shall be open for accession from the day after the date on which it is closed

for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to this Protocol without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Protocol. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Protocol, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Protocol. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Protocol concurrently.

3. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, regional economic integration organizations shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Protocol. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 25

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the date on which not less than 55 Parties to the Convention, incorporating Parties included in Annex I which accounted in total for at least 55 per cent of the total carbon dioxide emissions for 1990 of the Parties included in Annex I, have deposited their instruments of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of this Article, „the total carbon dioxide emissions for 1990 of the Parties included in Annex I” means the amount communicated on or before the date of adoption of this Protocol by the Parties included in Annex I in their first national communications submitted in accordance with Article 12 of the Convention.

3. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Protocol or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 above for entry into force have been fulfilled, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

4. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States members of the organization.

Article 26

No reservations may be made to this Protocol.

Article 27

1. At any time after three years from the date on which this Protocol has entered into force for a Party, that Party may withdraw from this Protocol by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from this Protocol.

Article 28

The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Done at Kyoto this eleventh day of December one thousand nine hundred and ninety-seven.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized to that effect, have affixed their signatures to this Protocol on the dates indicated.

Annex A

Greenhouse gases

Carbon dioxide (CO₂)
Methane (CH₄)
Nitrous oxide (N₂O)
Hydrofluorocarbons (HFCs)
Perfluorocarbons (PFCs)
Sulphur hexafluoride (SF₆)

Sectors/source categories

Energy

Fuel combustion
Energy industries
Manufacturing industries and construction
Transport
Other sectors
Other
Fugitive emissions from fuels
Solid fuels
Oil and natural gas
Other

Industrial processes

Mineral products
Chemical industry

Metal production
 Other production
 Production of halocarbons and sulphur hexafluoride
 Consumption of halocarbons and sulphur hexafluoride
 Other
Solvent and other product use
Agriculture
 Enteric fermentation
 Manure management
 Rice cultivation
 Agricultural soils
 Prescribed burning of savannas
 Field burning of agricultural residues
 Other
Waste
 Solid waste disposal on land
 Wastewater handling
 Waste incineration
 Other

Annex B

Party Quantified emission limitation or reduction commitment

(percentage of base year or period)

Australia 108
 Austria 92
 Belgium 92
 Bulgaria* 92
 Canada 94
 Croatia* 95
 Czech Republic* 92
 Denmark 92
 Estonia* 92
 European Community 92
 Finland 92
 France 92
 Germany 92
 Greece 92
 Hungary* 94
 Iceland 110
 Ireland 92
 Italy 92
 Japan 94
 Latvia* 92
 Liechtenstein 92
 Lithuania* 92
 Luxembourg 92
 Monaco 92
 Netherlands 92
 New Zealand 100
 Norway 101

Poland* 94
 Portugal 92
 Romania* 92
 Russian Federation* 100
 Slovakia* 92
 Slovenia* 92
 Spain 92
 Sweden 92
 Switzerland 92
 Ukraine* 100
 United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland 92
 United States of America 93

* Countries that are undergoing the process of transition to a market economy.”

„Kiotói Jegyzőkönyv az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezményéhez

E Jegyzőkönyv részes felei,
 lévén részes felei az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozási keretegyezményének (a továbbiakban: egyezmény),
 törekedve az egyezmény 2. cikkében kinyilvánított végső célkitűzés elérésére,
 emlékeztetve az egyezmény rendelkezéseire,
 követve az egyezmény 3. cikkét,
 megfelelően az egyezmény részes felei által tartott konferencia első ülészakának 1/CP.1 határozatával elfogadott Berliini Mandátumnak,
 a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

E jegyzőkönyv alkalmazásában az egyezmény 1. cikkében szereplő meghatározásokat kell alkalmazni. Ezen kívül:

1. „Felek Konferenciája”: az egyezmény részes feleinek konferenciája;
2. „egyezmény”: az Egyesült Nemzetek New Yorkban, 1992. május 9-én elfogadott éghajlatváltozási keretegyezménye;
3. „éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport”: 1988-ban a Meteorológiai Világszervezet és az Egyesült Nemzetek Környezetvédelmi Programja által közösen létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport;
4. „Montreali Jegyzőkönyv”: az 1987. szeptember 16-án, Montrealban elfogadott, és azt követően kiigazított és módosított Montreali jegyzőkönyv az ózonréteget lebontó anyagokról;
5. „jelen lévő és szavazó felek”: a megjelent és támogató vagy elutasító szavazatot leadó felek;

6. „fél”: ha a szöveggörnyezet másra nem utal, a jegyzőkönyv részes fele;

7. „az I. mellékletben szereplő fél”: az egyezmény adott esetben módosított I. mellékletében szereplő fél, vagy olyan fél, amely megküldte az egyezmény 4. cikke (2) bekezdésének g) pontja szerinti értesítést.

2. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél, a 3. cikk szerint mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és -csökkentési kötelezettségeinek teljesítésekor, a fenntartható fejlődés elősegítése érdekében, megteszi a következőket:

a) A következő politikák és intézkedések végrehajtása és/vagy részletesebb kidolgozása saját nemzeti adottságainak megfelelően:

(i) az energiahatékonyság növelése az érintett nemzetgazdasági ágazatokban;

(ii) a Montreali Jegyzőkönyv által nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok légkörből való kikerülését biztosító nyelők és tározók védelme és fejlesztése, figyelembe véve az adott fél vonatkozó nemzetközi környezetvédelmi megállapodások szerinti kötelezettségeit; a fenntartható erdőgazdálkodási gyakorlat, az erdőtelepítések és újraerdősítések támogatása;

(iii) a fenntartható mezőgazdasági formák támogatása az éghajlatváltozási szempontok figyelembevételével;

(iv) új és megújuló energiaformák, széndioxid-megkötési technológiák és környezetvédelmi szempontból haladó és újszerű technológiák kutatása, támogatása, fejlesztése és növekvő mértékű alkalmazása;

(v) a piaci egyenlenségek, pénzügyi ösztönzők, adó- és vámmentességek, valamint támogatások egyre nagyobb mértékű csökkentése és fokozatos megszüntetése minden olyan üvegházhatást okozó gázt kibocsátó ágazatban, amely az egyezmény célkitűzésével ellentétesen működik, továbbá piaci szabályozó eszközök alkalmazása;

(vi) az érintett ágazatokban a Montreali Jegyzőkönyv által nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának korlátozására vagy csökkentésére vonatkozó politikákat és intézkedéseket támogató megfelelő reformok ösztönzése;

(vii) a közlekedési ágazatban a Montreali Jegyzőkönyv által nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának korlátozását és/vagy csökkentését célzó intézkedések;

(viii) a metánkibocsátás korlátozása és/vagy csökkentése a hulladékgazdálkodásban mind az újrafeldolgozás és hasznosítás révén, mind az energiatermelés, -szállítás és -elosztás területén;

b) együttműködés a többi, I. mellékletben szereplő féllel az e cikk szerint elfogadott politikák és intézkedések egyedi és együttes hatékonyságának növelése érdekében, az egyezmény 4. cikke (2) bekezdése e) pontja (i) alpontjában

megfelelően. E célból a felek lépéseket tesznek a politikákkal és intézkedésekkel kapcsolatos tapasztalataik és információik kicserélésére, beleértve olyan módszerek kidolgozását, amelyek a politikák és intézkedések összehasonlíthatóságának, átláthatóságának és hatékonyságának javítását szolgálják. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán vagy azt követően a lehető leghamarabb megvizsgálja ezen együttműködés előmozdításának lehetőségeit, figyelembe véve valamennyi lényeges információt.

(2) Az I. mellékletben szereplő felek arra törekednek, hogy korlátozzák vagy csökkentik a Montreali Jegyzőkönyvben nem szabályozott, repülésből és a hajók tartályterében tárolt üzemanyagból származó, üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, együttműködve a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezettel és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezettel.

(3) Az I. mellékletben szereplő felek igyekeznek oly módon végrehajtani az e cikk szerinti politikákat és intézkedéseket, hogy minimalizálják a káros hatásokat, beleértve az éghajlatváltozás káros hatásait, a nemzetközi kereskedelemre gyakorolt hatásokat és azon társadalmi, környezeti és gazdasági hatásokat, amelyek a többi felet, különösen a csatlakozott fejlődő országokat, és közülük is első sorban az egyezmény 4. cikkének (8) és (9) bekezdésében megnevezetteket érintik, figyelemmel az egyezmény 3. cikkére. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája szükség szerint további lépéseket tehet az e bekezdésben foglalt rendelkezések végrehajtásának elősegítése érdekében.

(4) Amennyiben a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája úgy dönt, hogy kedvező lenne a fenti (1) bekezdés a) pontjában szereplő politikák és intézkedések bármelyikének összehangolása, figyelemmel az országok eltérő körülményeire és a lehetséges hatásokra, megvizsgálja e politikák és intézkedések összehangolásának megvalósítási lehetőségeit és eszközeit.

3. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő felek önállóan vagy együttesen biztosítják, hogy az általuk kibocsátott, az A) mellékletben felsorolt, üvegházhatást okozó gázok széndioxid-egyenértékben megadott, összesített emberi eredetű kibocsátásai nem lépik túl azt a számukra kibocsátható mennyiséget, amelyet a B) mellékletben mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és -csökkentési kötelezettségeik szerint és e cikk rendelkezéseivel összhangban számítottak ki, szem előtt tartva e gázok összes együttes kibocsátásainak legalább 5%-kal az 1990. évi szint alá történő csökkentését a 2008 és 2012 közötti kötelezettségvállalási időszakban.

(2) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél 2005-re kimutatható haladást ér el a jegyzőkönyv szerinti kötelezettségeinek teljesítésében.

(3) Az I. mellékletben szereplő valamennyi félnél az e cikk szerinti kötelezettségek teljesítésének megállapítása során az üvegházhatást okozó gázok forrásokból való kibocsátásainak és gáznyelők általi eltávolításának azon nettó változásait kell figyelembe venni, amelyek közvetlen emberi beavatkozás által előidézett földhasználat-változások és az 1990 óta erdőtelepítések, újraerdősítések és erdőirtásokra korlátozott erdészeti tevékenységek következményei, és az egyes kötelezettségvállalási időszakokban a szénkészletek kimutatható változásaiban mérhetők. Az üvegházhatást okozó gázoknak a fenti tevékenységekhez kapcsolódó, forrásokból való kibocsátásairól és gáznyelők általi eltávolításáról átlátható és ellenőrizhető módon kell jelentést tenni, és azt a 7. és 8. cikkel összhangban kell felülvizsgálni.

(4) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészaka előtt az I. mellékletben szereplő valamennyi fél vizsgálat céljából benyújtja a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testülethez azon adatokat, amelyekből megállapítható az 1990. évi szénkészletének szintje, és amely alapján megbecsülhetők az azt követő években a szénkészletekben bekövetkező változások. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán vagy azt követően a lehető leghamarabb módozatokat, szabályokat és iránymutatásokat határoz meg arról, hogy az I. mellékletben szereplő felek számára kijelölt mennyiségeket hogyan csökkentik vagy növelik a mezőgazdasági földterületek, a földhasználat változása és az erdészet kategóriájában megvalósuló azon további emberi tevékenységek, amelyek következtében az üvegházhatást okozó gázok forrásokból való kibocsátásában és nyelők általi eltávolításában változások következtek be, és arról, hogy melyek e tevékenységek, figyelembe véve a bizonytalansági tényezőket, a jelentések átláthatóságát, az ellenőrizhetőséget, az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport módszertani munkáját, a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testület tanácsait az 5. cikkel összhangban, valamint a Felek Konferenciájának határozatait. E döntést a második, és az azt követő kötelezettségvállalási időszakokban kell alkalmazni. A fél dönthet az emberi beavatkozásokkal összefüggő további tevékenységekre vonatkozó döntés alkalmazásáról az első kötelezettségvállalási időszakra, feltéve, hogy e tevékenységekre 1990. óta került sor.

(5) Az I. mellékletben szereplő, a piacgazdaságra való áttérés folyamatában lévő felek, amelyek bázisévét vagy -időszakát a Felek Konferenciájának második ülészakán hozott 9/CP.2. határozat szerint állapították meg, e cikk szerinti kötelezettségeik teljesítésénél az így megállapított bázisévét vagy -időszakot alkalmazzák. Bármely más, az I. mellékletben szereplő, a piacgazdaságra való áttérés fo-

lyamatában lévő fél, amely még nem nyújtotta be az egyezmény 12. cikke szerinti első nemzeti közleményét, szintén értesítheti a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciáját, hogy az 1990. év helyett más naptári bázisévét vagy -időszakot kíván alkalmazni az e cikk szerinti kötelezettségei teljesítéséhez. Ilyen értesítés elfogadásáról a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája dönt.

(6) Figyelemmel az egyezmény 4. cikkének (6) bekezdésére, az I. mellékletben szereplő, a piacgazdaságra való áttérés folyamatában lévő felek számára e jegyzőkönyv szerinti kötelezettségeik teljesítésénél – az e cikkben foglaltakat kivéve – a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája bizonyos fokú rugalmasságot tesz lehetővé.

(7) A mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozás és -csökkentés első kötelezettségvállalási időszakában, 2008-tól 2012-ig, az I. mellékletben szereplő valamennyi fél számára kibocsátható mennyiség megegyezik az A) mellékletben felsorolt, üvegházhatást okozó gázok 1990. évi vagy a fenti (5) bekezdéssel összhangban meghatározott bázisévre vagy -időszakra vonatkozó összesített, emberi eredetű széndioxid-egyenértékben megadott kibocsátásainak a B) mellékletben szereplő százaléka ötszörösével. Az I. mellékletben szereplő azon felek, akiknél a földhasználatban bekövetkezett változásokat és az erdőgazdálkodást 1990-ben nettó kibocsátásforrásként vették figyelembe, a számukra kibocsátható mennyiség kiszámításához az 1990. évi kibocsátásokat mutató bázisévbe vagy -időszakba beleszámítják az 1990. évi, a földhasználati rendszer változásaiból eredő összesített, emberi eredetű széndioxid-egyenértékben megadott forrásonkénti kibocsátásokat, kivonva abból a nyelők általi eltávolításokat.

(8) Az I. mellékletben szereplő bármely fél a fluorozott szénhidrogének, a perfluor-karbonok és a kén-hexafluorid esetében használhatja bázisévként az 1995. évet a fenti (7) bekezdésben említett számításnál.

(9) Az I. mellékletben szereplő felek elkövetkező időszakokra vonatkozó kötelezettségvállalásait e jegyzőkönyv B) mellékletének módosításaiban rögzítik, amelyet a 21. cikk (7) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban fogadnak el. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája legalább hét évvel a fenti (1) bekezdésben említett első kötelezettségvállalási időszak vége előtt kezdeményezi e kötelezettségvállalások megvitatását.

(10) Az egyik fél által a másiktól a 6. vagy a 17. cikk rendelkezéseivel összhangban átvett bármely kibocsátáscsökkentési egységet vagy a kibocsátható mennyiség bármely részét hozzá kell adni az átvévő fél számára kibocsátható mennyiséghez.

(11) Az egyik fél által a másiknak a 6. vagy a 17. cikk rendelkezéseivel összhangban átadott bármely kibocsátás-

csökkentési egységet vagy a kibocsátható mennyiség bármely részét le kell vonni az átadó fél számára kibocsátható mennyiségből.

(12) Az egyik fél által a másiktól a 12. cikk rendelkezéseivel összhangban átvett bármely igazolt kibocsátáscsökkentést hozzá kell adni az átvevő fél számára kibocsátható mennyiséghez.

(13) Amennyiben az I. mellékletben szereplő félnek valamely kötelezettségvállalási időszakban kevesebb a kibocsátása a számára e cikk szerint kibocsátható mennyiség-nél, a különbséget e fél kérésére hozzá kell adni a következő kötelezettségvállalási időszakban számára kibocsátható mennyiséghez.

(14) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél igyekszik úgy teljesíteni a fenti (1) bekezdésben említett kötelezettségeket, hogy közben minimálisra csökkenti a részes fejlődő országokat – közülük is különösen az egyezmény 4. cikkének (8) és (9) bekezdésében felsoroltakat – érő káros társadalmi, környezeti és gazdasági hatásokat. A Felek Konferenciájának a fenti bekezdések végrehajtásával kapcsolatos döntéseivel párhuzamosan a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán mérlegeli, hogy mely intézkedések szükségesek a fenti bekezdésekben említett feleket érő, az éghajlatváltozásból eredő káros hatások és/vagy válaszingtezkedések hatásainak minimálisra csökkentéséhez. A megfontolásra váró kérdések között szerepel a finanszírozás, a biztosítás és a technológiaátadás.

4. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő azon felek esetében, amelyek a 3. cikk szerinti kötelezettségvállalásaik közös teljesítésében állapodtak meg, a kötelezettségvállalások teljesítettnek tekintendők, amennyiben az A) mellékletben felsorolt, üvegházhatást okozó gázok széndioxid-egyenértékben megadott összes együttes emberi eredetű kibocsátása nem lépi túl a számukra kibocsátható mennyiségeket, amelyek kiszámítása a B) mellékletben megadott mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és -csökkentési kötelezettségeik alapján, valamint a 3. cikk rendelkezéseivel összhangban történt. A megállapodás feleire vonatkozó kibocsátási szinteket e megállapodásban rögzítik.

(2) Az ilyen megállapodás felei e jegyzőkönyvre vonatkozó megerősítő, elfogadó jóváhagyó vagy csatlakozási okiratuk letétbe helyezése időpontjában értesítik a titkárságot a megállapodás feltételeiről. A titkárság ennek megfelelően tájékoztatja az egyezmény részes feleit és aláíróit a megállapodás feltételeiről.

(3) Bármely hasonló megállapodás érvényben marad a 3. cikk (7) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalási időszak alatt.

(4) Amennyiben az együttműködő felek közös tevékenységüket egy regionális gazdasági integrációs szervezet keretén belül és azzal együtt végzik, a szervezet összetételében e jegyzőkönyv elfogadása után bekövetkező bármely változás nem érinti az e jegyzőkönyv szerinti meglévő kötelezettségvállalásokat. A szervezet összetételében bekövetkező bármely változás kizárólag a 3. cikk szerinti azon kötelezettségvállalásokat érinti, amelyek elfogadására a változás után került sor.

(5) Amennyiben az együttműködő feleknek nem sikerül együttesen elérniük a megállapodásban kitűzött összes együttes kibocsátáscsökkentést, a megállapodás valamennyi részes fele a megállapodásban saját maga által vállalt kibocsátási szintért felel.

(6) Amennyiben az együttműködő felek közös tevékenységüket olyan regionális gazdasági integrációs szervezet keretén belül és azzal együtt végzik, amely önmaga is részes fele e jegyzőkönyvnek, és a feleknek nem sikerül együttesen elérniük a megállapodásban kitűzött összes együttes kibocsátáscsökkentést, a regionális gazdasági integrációs szervezet tagjai egyenként és a 24. cikkel összhangban működő regionális gazdasági integrációs szervezettel együtt felelősek az e cikkel összhangban az értesítésben megadott kibocsátási szint eléréséért.

5. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél az első kötelezettségvállalási időszak kezdete előtt legalább egy évvel felállítja a Montreali Jegyzőkönyv által nem szabályozott valamennyi üvegházhatást okozó gáz forrásokból való kibocsátásai és nyelők általi eltávolítása becslését végző nemzeti rendszert. A nemzeti rendszerre vonatkozó iránymutatásokat, amelyek magukban foglalják a következő (2) bekezdésben megadott módszereket, a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája határozza meg, első ülészakán.

(2) A Montreali Jegyzőkönyv által nem szabályozott valamennyi üvegházhatást okozó gáz emberi eredetű forrásokból való kibocsátásának és nyelők általi eltávolításának becslésére szolgáló módszerek azok, amelyeket az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport fogadott el, és amelyről a Felek Konferenciája a harmadik ülészakán megállapodott. Amennyiben nem használják e módszereket, a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán elfogadott módszerek szerinti megfelelő kiigazításokat kell alkalmazni. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája többek között az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport munkája, valamint a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testület tanácsai alapján, továbbá a Felek Konferenciája bármely vonatkozó döntésének teljes mértékű figyelembevételével rendszeresen áttekinti és adott esetben módosítja

a fenti módszereket és kiigazításokat. A módszerek és kiigazítások bármely módosítása csak a 3. cikk szerinti kötelezettségek teljesítésének igazolására használható, a módosítás után elfogadott valamely kötelezettségvállalási időszakra vonatkozóan.

(3) Az A) mellékletben felsorolt üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű, forrásokból való kibocsátásainak és nyelők általi eltávolításának széndioxid-egyenértékben történő kiszámításánál azon globális felmelegedési potenciált kell alkalmazni, amelyet az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport elfogadott, és amelyről a Felek Konferenciája a harmadik ülészakán megállapodott. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája többek között az éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoport munkája, valamint a tudományos és technológiai tanácsadó kisegítő testület tanácsai alapján, továbbá a Felek Konferenciájának bármely vonatkozó döntésének teljes mértékű figyelembevételével rendszeresen áttekinti, és adott esetben módosítja minden ilyen üvegházhatást okozó gáz globális felmelegedési potenciálját. A globális felmelegedési potenciál bármely módosítása kizárólag a módosítást követően elfogadott kötelezettségvállalási időszakra vonatkozó 3. cikk szerinti kötelezettségekre érvényes.

6. cikk

(1) A 3. cikk szerinti kötelezettségvállalásának teljesítése érdekében az I. mellékletben szereplő bármely fél átadhat vagy átvehet egy másik ilyen féltől olyan projektekből származó kibocsátáscsökkentési egységet, amelyek célja bármely gazdasági ágazatban az üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű forrásokból való kibocsátásának csökkentése vagy nyelők általi eltávolítása, feltéve, hogy:

- a) az érintett felek mindegyike jóváhagyta a projektet;
- b) a projekt forrásokból való kibocsátáscsökkentést vagy nyelők általi eltávolítást eredményez azon felül, amely egyébként is bekövetkezne;
- c) a fél nem vesz át kibocsátáscsökkentési egységet, ha nem teljesíti az 5. és a 7. cikk szerinti kötelezettségeit; továbbá
- d) a kibocsátáscsökkentési egységek megszerzése kiegészíti a 3. cikk szerinti kötelezettségvállalás teljesítése érdekében szükséges nemzeti intézkedéseket.

(2) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán vagy azt követően a lehető leghamarabb részletesebben kidolgozza az e cikk végrehajtására – beleértve az ellenőrzésre és jelentésre – vonatkozó iránymutatásokat.

(3) Az I. mellékletben szereplő fél felhatalmazhat jogalanyokat olyan intézkedésekben – az adott fél felelősségére – történő részvételre, amelyek a kibocsátáscsökkentési egységeknek e cikk szerinti létrehozását, átadását vagy átvételét eredményezik.

(4) Amennyiben kérdés merül fel a 8. cikk megfelelő előírásai szerint az I. mellékletben meghatározott valamely fél által, az e cikkben említett követelmények teljesítésével kapcsolatban, a kibocsátáscsökkentési egységek átadása és átvétele a kérdés meghatározását követően tovább folytatódhat, feltéve, hogy ezeket az egységeket a fél nem használja fel a 3. cikk szerinti kötelezettségvállalás teljesítésére a teljesítéssel kapcsolatos bármely kérdés rendezéséig.

7. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél kiegészíti a Montreali Jegyzőkönyvben nem szabályozott üvegházhatást okozó gázok emberi eredetű forrásokból való kibocsátásairól és nyelők általi eltávolításáról készített, és a Felek Konferenciájának vonatkozó döntéseivel összhangban benyújtott éves nyilvántartását azokkal az információkkal, amelyek a 3. cikk betartásának biztosításához szükségesek, és amelyeket az alábbi (4) bekezdéssel összhangban határoznak meg.

(2) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél kiegészíti az egyezmény 12. cikke szerint benyújtott nemzeti közleményét azon információkkal, amelyek az e jegyzőkönyv szerinti kötelezettségei teljesítésének igazolásához szükségesek, és amelyeket az alábbi (4) bekezdéssel összhangban határoznak meg.

(3) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél évente rendelkezésre bocsátja a fenti (1) bekezdésben előírt információkat, elsőként az egyezmény alapján kötelező első nyilvántartást a kötelezettségvállalási időszak azt követő első évében, hogy e jegyzőkönyv az adott félre nézve hatályba lépett. Valamennyi hasonló fél az egyezmény alapján kötelező első nemzeti közleménye részeként rendelkezésre bocsátja a fenti (2) bekezdésben előírt információkat az e jegyzőkönyv rá vonatkozó hatálybalépését és az alábbi (4) bekezdés szerinti iránymutatások elfogadását követően. Az e cikk értelmében kötelező információk egymást követő benyújtásának gyakoriságát a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája határozza meg, figyelemmel a Felek Konferenciája által a nemzeti közlemények beadására vonatkozóan meghatározott ütemtervekre.

(4) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán elfogadja, és azt követően rendszeresen felülvizsgálja az e cikk alapján kötelező információk összeállítására vonatkozó iránymutatásokat, figyelemmel az I. mellékletben szereplő felek által benyújtandó nemzeti közlemények készítésére vonatkozó, a Felek Konferenciája által elfogadott iránymutatásokra. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája az első kötelezettségvállalási időszakot megelőzően meghatározza a kibocsátható mennyiségek elszámolásának módjait.

8. cikk

(1) Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél által a 7. cikk szerint benyújtott információkat szakértői felülvizsgáló csoportok vizsgálják felül a Felek Konferenciájának vonatkozó döntései alapján, összhangban a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája által az alábbi (4) bekezdés szerint e célból elfogadott iránymutatásokkal. Az I. mellékletben szereplő valamennyi fél által a 7. cikk (1) bekezdése alapján benyújtott információkat a kibocsátási nyilvántartások és kibocsátható mennyiségek éves összeállítása és elszámolása részeként vizsgálják felül. Ezen kívül az I. mellékletben szereplő valamennyi fél által a 7. cikk (2) bekezdése szerint benyújtott információkat a közlemények felülvizsgálatának részeként vizsgálják felül.

(2) A szakértői felülvizsgáló csoportok munkáját a titkárság hangolja össze, tagjait az egyezmény részes felei és – szükség szerint – kormányközi szervezetek által kinevezett szakértőkből választják ki a Felek Konferenciája által e célból adott iránymutatás alapján.

(3) A felülvizsgálati eljárás alapos és átfogó műszaki értékelést ad a jegyzőkönyv részes felei általi végrehajtás valamennyi szempontjáról. A szakértői felülvizsgáló csoport jelentést készít a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája számára, amelyben felméri az adott félre vonatkozó kötelezettségvállalások végrehajtását, és meghatározza a teljesítés során felmerülő potenciális problémákat, valamint az azt befolyásoló tényezőket. A titkárság eljuttatja e jelentéseket az egyezmény valamennyi részes feléhez. A titkárság összeállítja az e jelentésekben szereplő, teljesítéssel kapcsolatos kérdések listáját a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája általi további vizsgálat céljából.

(4) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán elfogadja, és azt követően rendszeresen felülvizsgálja a jegyzőkönyv végrehajtásának a szakértői csoportok által végzett felülvizsgálatára vonatkozó iránymutatásokat, figyelemmel a Felek Konferenciájának vonatkozó döntéseire.

(5) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája a végrehajtó kiegészítő testület és adott esetben a tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testület közreműködésével megvizsgálja a következőket:

a) a felek által a 7. cikk szerint benyújtott információkat és az azok e cikk szerinti felülvizsgálatát végző szakértők jelentéseit; valamint

b) a végrehajtással kapcsolatos kérdéseket, amelyekről a titkárság a fenti (3) bekezdés szerint listát készít, továbbá a felek részéről felmerülő bármely kérdést.

(6) Az információknak a fenti (5) bekezdésben említett vizsgálata alapján a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája határozatot hoz min-

den olyan kérdésben, amely e jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges.

9. cikk

(1) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája rendszeres időközönként felülvizsgálja e jegyzőkönyvet az éghajlatváltozásra és annak hatásaira vonatkozó, rendelkezésre álló legalaposabb tudományos információk és értékelések, valamint a vonatkozó műszaki, társadalmi és gazdasági információk fényében. E felülvizsgálatokat össze kell hangolni az egyezményben, különösen annak 4. cikke (2) bekezdésének d) pontjában és 7. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt felülvizsgálatokkal. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája e felülvizsgálatok alapján megteszi a megfelelő intézkedéseket.

(2) Az első felülvizsgálatra a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciájának második ülészakán kerül sor. A további felülvizsgálatokra rendszeres időközönként, a megfelelő időpontban kerül sor.

10. cikk

A felek, figyelembe véve közös, de eltérő felelősségüket, továbbá sajátos nemzeti és regionális fejlesztési prioritásait, céljaikat és körülményeiket, anélkül hogy az I. mellékletben nem szereplő felek számára bármilyen új kötelezettségeket állapítanak meg, de megerősítve az egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése szerinti meglévő kötelezettségeket és folytatva e kötelezettségek teljesítését a fenntartható fejlődés elérésének érdekében, figyelemmel az egyezmény 4. cikkének (3), (5) és (7) bekezdésére, megteszik a következőket:

a) annak érdekében, hogy a Montreali Jegyzőkönyvben nem szabályozott valamennyi üvegházhatást okozó gáz emberi eredetű forrásokból való kibocsátásairól és nyelők általi eltávolításáról nemzeti nyilvántartásokat készítsenek el és azokat rendszeresen frissítsék úgy, hogy a Felek Konferenciája által jóváhagyott hasonló módszereket használnak, lényeges esetben és a lehetséges mértékben költséghatékony nemzeti, és adott esetben regionális programokat dolgoznak ki azon helyi kibocsátási tényezőkre és tevékenységekre vonatkozó, valamennyi fél társadalmi és gazdasági körülményeit tükröző adatok és/vagy modellek minőségének javítására, amelyek összhangban vannak a Felek Konferenciája által a nemzeti közlemények elkészítésével kapcsolatban elfogadott iránymutatásokkal;

b) olyan nemzeti és adott esetben regionális programokat dolgoznak ki, valósítanak meg, tesznek közzé és újítanak meg rendszeresen, amelyek az éghajlatváltozás mérséklésére és az éghajlatváltozáshoz való megfelelő alkal-

mazkodás elősegítésére vonatkozó intézkedéseket tartalmaznak:

(i) e programok többek között az energia-, közlekedési és ipari ágazatokat, valamint a mezőgazdaságot, erdőgazdálkodást és a hulladékgazdálkodást érintenék. Továbbá az alkalmazkodási technológiák és a területrendezés fejlesztését szolgáló módszerek javítanák az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, és

(ii) az I. mellékletben szereplő felek a 7. cikkel összhangban tájékoztatást nyújtanak az e jegyzőkönyv alapján hozott intézkedéseikről, beleértve a nemzeti programokat; más felek pedig arra töreksenek, hogy nemzeti közleményeikben megfelelő információt nyújtsanak az olyan intézkedéseket tartalmazó programjaikról, amelyek az adott fél meglátása szerint hozzájárulnak az éghajlatváltozás és annak kedvezőtlen hatásai kezeléséhez, beleértve az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása növekedésének mérséklését, a nyelők és a nyelők általi eltávolítás fokozását, a kapacitások kiépítését és az alkalmazkodási intézkedéseket;

c) együttműködnek az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó, környezetvédelmi szempontból megbízható technológiák, know-how, gyakorlat és eljárás fejlesztéséhez, alkalmazásához és terjesztéséhez szükséges hatékony módszerek előmozdításában, és minden lehetséges gyakorlati lépést megtesznek – különösen a fejlődő országok esetében – ezek átadásának vagy az ahhoz való hozzáférés lehetőségének támogatására, segítésére, finanszírozására, beleértve a köztulajdonban lévő vagy nyilvános, környezetvédelmi szempontból megbízható technológiák hatékony átadását szolgáló politikák és programok kidolgozását, továbbá a magánszektor számára kedvező környezet megteremtését a környezetvédelmi szempontból megbízható technológiák átadásának és hozzáférhetőségének elősegítésére és erősítésére;

d) együttműködnek a tudományos és műszaki kutatás területén és támogatják a szisztematikus megfigyelő rendszerek és adattárak fenntartását és fejlesztését, így csökkentve az éghajlati rendszerrel, az éghajlatváltozás káros hatásaival, valamint a különböző választási stratégiák társadalmi és gazdasági következményeivel kapcsolatos bizonytalanságokat, továbbá, figyelemmel az egyezmény 5. cikkére, elősegítik a kutatás és szisztematikus megfigyelés területén a nemzetközi és kormányközi erőfeszítésekben, programokban és hálózatokban való részvételhez szükséges belső kapacitások és képességek fejlesztését és erősítését;

e) nemzetközi szinten együttműködnek, és adott esetben a már meglévő intézményeket felhasználva elősegítik az oktatási és szakképzési programok kidolgozását és végrehajtását, beleértve a nemzeti kapacitások kiépítésének erősítését, különösen a humán és intézményi kapacitás, valamint – különösen a fejlődő országok esetében – egy adott terület szakembereinek képzése céljából történő szakembercserre vagy -kiküldés erősítését, továbbá nemzeti szinten elősegítik a közvélemény éghajlatváltozásra vo-

natkozó tudatosságát és az azzal kapcsolatos információhoz való hozzáférést. Tekintettel az egyezmény 6. cikkére, megfelelő módszereket kell kidolgozni e tevékenységeknek az egyezmény megfelelő szervein keresztül történő megvalósítására;

f) nemzeti közleményeikben tájékoztatást nyújtanak az e cikk alapján vállalt és a Felek Konferenciájának vonatkozó határozataival összhangban álló programokról és tevékenységekről; valamint

g) az e cikk szerinti kötelezettségeik megvalósítása során teljes mértékben figyelembe veszik az egyezmény 4. cikkének (8) bekezdését.

11. cikk

(1) A 10. cikk végrehajtása során a felek figyelembe veszik az egyezmény 4. cikke (4), (5), (7), (8) és (9) bekezdésének rendelkezéseit.

(2) Az egyezmény 4. cikke (1) bekezdésének végrehajtásával kapcsolatban, az egyezmény 4. cikkének (3) bekezdésében és 11. cikkében foglalt rendelkezésekkel összhangban, az egyezmény pénzügyi mechanizmusának működtetésével megbízott intézményen vagy intézményeken keresztül az egyezményben részes fejlett országok és az egyezmény II. mellékletében felsorolt egyéb, az egyezményben részes fejlett országok:

a) olyan új és kiegészítő pénzügyi forrásokat biztosítanak, amelyek fedezik az egyezményben részes fejlődő országoknak az egyezmény 4. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti, a 10. cikk a) pontja alá tartozó kötelezettségei teljesítése során felmerülő költségek megállapodásban elfogadott teljes összegét; továbbá

b) biztosítják továbbá azokat a pénzügyi forrásokat – a technológiaátadás pénzügyi forrásait is beleértve –, amelyekre az egyezményben részes fejlődő országoknak szükségük van az egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése szerinti és a 10. cikkben meghatározott meglévő kötelezettségeik teljesítése teljes többletköltségének fedezéséhez, és amelyekről az egyezményben részes fejlődő országok és az egyezmény 11. cikkében említett nemzetközi intézmény vagy intézmények az említett cikkel összhangban megállapodnak.

E fennálló kötelezettségek teljesítése során figyelembe veszik a pénzeszközök megfelelő összegének és időbeli tervezhetőségének szükségességét, valamint az egyezményben részes fejlett országok közötti megfelelő teherelosztás fontosságát. A Felek Konferenciájának vonatkozó határozataiban – beleértve az e jegyzőkönyv elfogadása előtt elfogadottakat is – az egyezmény pénzügyi mechanizmusának működtetésével megbízott intézményre vagy intézményekre vonatkozó útmutatást e bekezdés rendelkezéseinek megfelelően kell alkalmazni.

(3) Az egyezményben részes fejlett országok és az egyezmény II. mellékletében felsorolt, az egyezményben

részes fejlett országok kétoldalú, regionális és más többoldalú csatornákon keresztül pénzügyi forrásokat biztosíthatnak, az egyezményben részes fejlődő országok pedig a 10. cikk végrehajtása érdekében e forrásokat igénybe veszik.

12. cikk

(1) A tiszta fejlesztési mechanizmust a következők szerint határozzák meg.

(2) A tiszta fejlesztési mechanizmus célja, hogy segítse az I. mellékletben nem szereplő feleket a fenntartható fejlődés elérésében és az egyezmény végső célkitűzésének eléréséhez való hozzájárulásban, továbbá hogy segítse az I. mellékletben szereplő feleket a 3. cikk szerinti, mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és -csökkentési kötelezettségvállalásaik teljesítésében.

(3) A tiszta fejlesztési mechanizmus alapján:

a) az I. mellékletben nem szereplő felek részesülnek az igazolt kibocsátáscsökkentést eredményező projekttevékenységek előnyeiből; és

b) az I. mellékletben szereplő felek a 3. cikk szerinti, mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és kibocsátáscsökkentési kötelezettségeik egy részének teljesítéséhez felhasználhatják a hasonló projekttevékenységekből származó igazolt kibocsátáscsökkentéseket a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája által meghatározottak szerint.

(4) A tiszta fejlesztési mechanizmus a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája hatáskörébe és irányítása alá tartozik, felügyeletét a tiszta fejlesztési mechanizmus végrehajtó tanácsa látja el.

(5) Az egyes projekttevékenységekből származó kibocsátáscsökkentéseket a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája által kibocsátható operatív intézmények igazolják vissza a következők alapján:

a) valamennyi érintett fél által jóváhagyott önkéntes részvétel;

b) az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos valós, mérhető és hosszú távú előnyök; és

c) az igazolt projekttevékenység hiányában bekövetkező csökkenésen túl megjelenő kibocsátáscsökkentések.

(6) A tiszta fejlesztési mechanizmus szükség szerint segítséget nyújt az igazolt projekttevékenységek pénzügyi háttérének megteremtésében.

(7) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája első ülészakán kidolgozza azon módokat és eljárásokat, amelyek a projekttevékenységek független ellenőrzésén és hitelesítésén keresztül az átláthatóság, a hatékonyság és az elszámoltathatóság biztosítására szolgálnak.

(8) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája biztosítja, hogy az igazolt projekttevékenységekből származó jövedelmek egy részét az igazgatási költségek fedezésére használják fel, valamint az egyezményben részes és az éghajlatváltozás káros hatásaira különösen érzékeny fejlődő országok támogatására az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás költségeinek megteremtésében.

(9) A tiszta fejlesztési mechanizmus keretében a fenti 3. bekezdés a) pontjában említett tevékenységekben és az igazolt kibocsátáscsökkentés átvételében magán- és/vagy közintézmények is részt vehetnek a tiszta fejlesztési mechanizmus végrehajtó bizottsága által megállapított bármely iránymutatás alapján.

(10) A 2000. évtől az első kötelezettségvállalási időszak kezdetéig tartó időszak alatt megszerzett igazolt kibocsátáscsökkentések felhasználhatók az első kötelezettségvállalási időszakban a kötelezettségvállalások teljesítéséhez.

13. cikk

(1) A Felek Konferenciája, amely az egyezmény legfőbb testülete, az e jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgál.

(2) Az egyezmény azon részes felei, akik nem részesek a jegyzőkönyvnek, megfigyelőként részt vehetnek a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája bármely ülésén. Ha a Felek Konferenciája a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgál, a jegyzőkönyvvel kapcsolatos döntéseket kizárólag a jegyzőkönyvben részes felek hozzák meg.

(3) Amennyiben a Felek Konferenciája a jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgál, a Felek Konferenciája elnökségének azon tagjai helyett, akik az egyezményben részes, de ugyanakkor a jegyzőkönyvben nem részes felet képviselnek, a jegyzőkönyvben részes felek maguk közül új tagot választanak.

(4) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójául szolgáló Felek Konferenciája rendszeres felülvizsgálatnak veti alá a jegyzőkönyv végrehajtását, és megbízatása keretein belül meghozza a hatékony végrehajtás elősegítéséhez szükséges döntéseket. Ellátja az e jegyzőkönyv által ráruházott feladatokat, és:

a) az e jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban rendelkezésére álló összes információ alapján értékeli a jegyzőkönyv felek általi végrehajtását, a jegyzőkönyv értelmében meghozott intézkedések együttes hatásait, különösen a környezeti, gazdasági és társadalmi hatásait, valamint ezek együttes hatásait, továbbá az egyezmény célkitűzésének elérése érdekében történt előrehaladás mértékét;

b) rendszeresen megvizsgálja a felek e jegyzőkönyv szerinti kötelezettségvállalásait, kellő tekintettel az egyez-

mény 4. cikke (2) bekezdésének *d)* pontja és 7. cikkének (2) bekezdése értelmében kötelező felülvizsgálatokra, valamint az egyezmény célkitűzésének, a végrehajtása során szerzett tapasztalatoknak, továbbá a tudományos és műszaki ismeretek fejlődésének tükrében, és e tekintetben megvizsgálja és elfogadja az e jegyzőkönyv végrehajtására vonatkozó rendszeres jelentéseket;

c) előmozdítja és segíti a felek által az éghajlatváltozással és annak hatásaival kapcsolatban elfogadott intézkedésekre vonatkozó információk cseréjét, figyelembe véve a felek eltérő körülményeit, felelősségét és képességeit, valamint e jegyzőkönyv szerinti kötelezettségvállalásait;

d) két vagy több részes fél kérésére elősegíti az általuk elfogadott, az éghajlatváltozással és annak hatásaival kapcsolatos intézkedések összehangolását, figyelembe véve a felek eltérő körülményeit, felelősségét és képességeit, valamint e jegyzőkönyv szerinti kötelezettségvállalásait;

e) az egyezmény célkitűzésével és e jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban, valamint a Felek Konferenciája által hozott vonatkozó döntések teljes figyelembevételével elősegíti és irányítja a jegyzőkönyv hatékony végrehajtását szolgáló olyan összehasonlítható módszerek kidolgozását és rendszeres továbbfejlesztését, amelyekről a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája megállapodik;

f) ajánlásokat tesz az e jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges bármely kérdésben;

g) igyekszik kiegészítő pénzügyi forrásokat mozgósítani a 11. cikk (2) bekezdésével összhangban;

h) létrehozza a jegyzőkönyv végrehajtásához szükségesnek ítélt kiegészítő testületeket;

i) adott esetben felkutatja és igénybe veszi az illetékes nemzetközi szervezetek, kormányközi és nem kormányzati szervek által nyújtott szolgáltatásokat, együttműködési lehetőségeket és információkat; és

j) ellátja a jegyzőkönyv végrehajtásához szükséges egyéb feladatokat, és megfontolja a Felek Konferenciájának döntéséből következő egyéb megbízatásokat.

(5) A Felek Konferenciájának eljárási szabályzatát, valamint az egyezmény értelmében alkalmazott pénzügyi eljárásokat e jegyzőkönyv alapján értelemszerűen kell alkalmazni, kivéve, ha a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája ettől eltérő, konszenzusos határozatot hoz.

(6) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája első ülészakát a titkárság hívja össze a Felek Konferenciájának e jegyzőkönyv hatálybalépése utánra tervezett első ülészakával összefüggésben. A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája ezt követő rendes ülészeit évente tartják a Felek Konferenciájának rendes ülészeitől összefüggésben, kivéve, ha a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló konferencia másként dönt.

(7) A jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája rendkívüli üléseire a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája által szükségesnek ítélt egyéb időpontokban vagy bármely fél írásos kérésére kerül sor, feltéve, hogy az attól számított hat hónapon belül, hogy a titkárság a kérést közölte a felekkel, legalább a felek egyharmada támogatja azt.

(8) Az Egyesült Nemzetek Szervezete, annak szakosított intézményei, a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség, valamint ezek bármely tagállama vagy megfigyelője, amely nem részes az egyezményben, megfigyelőként részt vehet a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciáján. A jegyzőkönyv hatálya alá tartozó ügyekben illetékes bármely nemzeti, nemzetközi, kormányzati vagy nem kormányzati szerv vagy hivatal, amely a titkárságot tájékoztatta arról, hogy megfigyelőként részt kíván venni a jegyzőkönyvben részes felek találkozójaul szolgáló Felek Konferenciája ülészakán, megteheti ezt, kivéve, ha a jelen lévő felek legalább egyharmada ellenzi. A megfigyelők beengedése és részvétele a fenti (5) bekezdésben említett eljárási szabályzat alapján történik.

14. cikk

(1) Az egyezmény 8. cikke által létrehozott titkárság e jegyzőkönyv titkárságaként szolgál.

(2) Az egyezménynek a titkárság feladatairól szóló 8. cikke (2) bekezdését és a titkárság működése érdekében tett intézkedésekről szóló 8. cikke (3) bekezdését értelemszerűen alkalmazni kell e jegyzőkönyvre. A titkárság emellett az e jegyzőkönyv által ráruházott feladatokat is elvégzi.

15. cikk

(1) Az egyezmény 9. és 10. cikkével létrehozott tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testület és a végrehajtó kiegészítő testület e jegyzőkönyv tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testületeként, illetve végrehajtó kiegészítő testületeként szolgál. Az egyezmény e két testület működésére vonatkozó rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók e jegyzőkönyv esetében is. E jegyzőkönyv tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testületének és végrehajtó kiegészítő testületének ülészeit az egyezmény tudományos és technológiai tanácsadó kiegészítő testületének, illetve végrehajtó kiegészítő testületének üléseivel összefüggésben kell megtartani.

(2) Az egyezmény részes felei, amelyek e jegyzőkönyvnek nem részesei, megfigyelőként részt vehetnek a kiegészítő testületek bármely ülésén. Ha a kiegészítő testületek e jegyzőkönyv kiegészítő testületeként szolgálnak, az e jegyzőkönyvvel kapcsolatos döntéseket kizárólag a jegyzőkönyvben részes felek hozzák meg.

(3) Amennyiben az egyezmény 9. és 10. cikke által létrehozott kisegítő testületek az e jegyzőkönyvvel kapcsolatos ügyekre tekintettel látják el feladataikat, e kisegítő testületek elnökségének azon tagjai helyett, amelyek az egyezményben részes, de a jegyzőkönyvben nem részes felet képviselnek, a jegyzőkönyvben részes felek maguk közül új tagot választanak.

16. cikk

A jegyzőkönyvben részes felek találkozájukat szolgáló Felek Konferenciája a lehető leghamarabb mérlegeli az egyezmény 13. cikkében említett többoldalú konzultatív eljárás e jegyzőkönyvre történő alkalmazását és szükség szerinti módosítását a Felek Konferenciája által hozott vonatkozó döntések fényében. Az e jegyzőkönyvre alkalmazható többoldalú konzultatív eljárások bármelyike a 18. cikkel összhangban kialakított eljárások és mechanizmusok sérelme nélkül működik.

17. cikk

A Felek Konferenciája meghatározza a szükséges alapelveket, módozatokat, szabályokat és iránymutatásokat, különösen a kibocsátás-kereskedelem igazolására, bejelentésére és elszámolására vonatkozóan. A B) mellékletben szereplő felek a 3. cikk szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében részt vehetnek a kibocsátás-kereskedelemben. E kereskedelem az említett cikkben mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási és -csökkentési kötelezettségek teljesítése érdekében tett nemzeti intézkedéseket egészíti ki.

18. cikk

A jegyzőkönyvben részes felek találkozájukat szolgáló Felek Konferenciája első ülésén jóváhagyja a jegyzőkönyv rendelkezéseinek be nem tartását meghatározó és az azzal szembeni fellépést szolgáló megfelelő és hatékony eljárásokat és mechanizmusokat, beleértve a lehetséges következmények indikatív jegyzékének kialakítását, figyelemmel a rendelkezések be nem tartásának okára, típusára, mértékére és gyakoriságára. Minden e cikk szerinti eljárást és mechanizmust, amely kötelező következményekkel jár, e jegyzőkönyv módosítása útján fogadnak el.

19. cikk

Az egyezmény 14. cikkének a vitarendezésről szóló rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni e jegyzőkönyvre.

20. cikk

(1) Bármely fél javaslatot tehet e jegyzőkönyv módosítására.

(2) A jegyzőkönyv módosításait a jegyzőkönyvben részes felek találkozájukat szolgáló Felek Konferenciája valamely rendes ülésén fogadják el. A titkárság a jegyzőkönyv módosítására vonatkozó minden javaslatról tájékoztatja a feleket, legalább hat hónappal azon ülés előtt, amelyen a javaslatot elfogadásra előterjesztik. A titkárság minden módosítási javaslatot közöl az egyezmény részes feleivel és aláíróival, valamint tájékoztatási célból a letétmentéssel.

(3) A felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy a jegyzőkönyv javasolt módosításaival kapcsolatban konszenzussal jussanak megállapodásra. Ha mindent megtettek a konszenzus eléréséért, és mégsem jutottak megállapodásra, végső megoldásként a módosítást az ülésen jelen lévő és szavazó felek háromnegyedes többségével fogadják el. Az elfogadott módosítást a titkárság közli a letétmentéssel, aki elfogadás céljából valamennyi félhez eljuttatja azt.

(4) A módosításra vonatkozó elfogadó okiratokat a letétmentésnél kell letétbe helyezni. A fenti (3) bekezdéssel összhangban elfogadott módosítás az elfogadó felek számára az azt a napot követő kilencvenedik napon lép hatályba, amelyen a letétmentés a jegyzőkönyvben részes felek legalább háromnegyedétől kézhez kapta az elfogadó okiratot.

(5) A többi fél számára a módosítás hatálybalépésének időpontja az adott fél módosításra vonatkozó elfogadó okiratának a letétmentésnél történő letétbe helyezéstől számított kilencvenedik nap.

21. cikk

(1) E jegyzőkönyv mellékletei annak szerves részét képezik, és – kifejezetten eltérő rendelkezés hiányában – az e jegyzőkönyvre való hivatkozás egyidejűleg annak minden mellékletére való hivatkozást is jelent. Az e jegyzőkönyv hatálybalépését követően elfogadott bármely melléklet csak jegyzékekre, formanyomtatványokra, valamint tudományos, műszaki, eljárási vagy adminisztratív tárgyú egyéb leíró jellegű anyagokra korlátozódik.

(2) Bármely fél tehet javaslatot e jegyzőkönyvhöz tartozó mellékletekre, és javasolhatja a jegyzőkönyvhöz tartozó mellékletek módosítását.

(3) E jegyzőkönyv mellékleteit és a mellékletek módosításait a jegyzőkönyvben részes felek találkozájukat szolgáló Felek Konferenciája valamely rendes ülésén fogadják el. A titkárság a javasolt mellékletek vagy a mellékletek módosításának szövegéről tájékoztatja a feleket, legalább hat hónappal azon ülés előtt, amelyen azt el-

fogadásra előterjesztik. A titkárság tájékoztatja a mellékletekre vagy azok módosítására vonatkozó minden javaslatról az egyezmény részes feleit és aláíróit, valamint tájékoztatási célból a letéteményest is.

(4) A felek mindent megtesznek annak érdekében, hogy a javasolt melléklettel vagy a melléklet módosításával kapcsolatban konszenzussal jussanak megállapodásra. Ha mindent megtettek a konszenzus elérésért, és mégsem jutottak megállapodásra, végső megoldásként a mellékletet vagy valamely melléklet módosítását az ülésen jelen lévő és szavazó felek háromnegyedes többségével fogadják el. Az elfogadott mellékletről vagy valamely melléklet módosításáról a titkárság tájékoztatja a letéteményest, aki elfogadás céljából valamennyi félhez eljuttatja azt.

(5) Az *A)* vagy *B)* melléklet kivételével minden egyéb melléklet vagy mellékletmódosítás, amelyet a fenti (3) és (4) bekezdéssel összhangban fogadtak el, a jegyzőkönyvben részes valamennyi fél számára azon időponttól számított hat hónap elteltével lép hatályba, amikor a letéteményes a melléklet vagy mellékletmódosítás elfogadásáról a feleket tájékoztatja, kivéve azokat a feleket, akik ezen időszak alatt írásban értesítik a letéteményest, hogy a mellékletet vagy mellékletmódosítást nem fogadják el. Az el nem fogadásról szóló értesítésüket visszavonó felek számára a melléklet vagy mellékletmódosítás azon naptól számított kilencvenedik napon lép hatályba, amikor a letéteményes kézhez kapta ezen értesítés visszavonását.

(6) Amennyiben a melléklet vagy mellékletmódosítás elfogadása a jegyzőkönyv módosítását vonja maga után, úgy a melléklet vagy a mellékletmódosítás nem lép hatályba, amíg a jegyzőkönyv módosítása hatályba nem lép.

(7) A jegyzőkönyv *A)* és *B)* mellékletére vonatkozó módosítás elfogadása és hatálybalépése a 20. cikkben megállapított eljárás szerint történik, feltéve, hogy a *B)* melléklet bármely módosítását kizárólag az érintett fél írásos hozzájárulásával fogadják el.

22. cikk

(1) Valamennyi fél egy szavazattal rendelkezik, kivéve az alábbi (2) bekezdés szerinti eseteket.

(2) A regionális gazdasági integrációs szervezetek a hatáskörükbe tartozó kérdésekben szavazati jogukat a jegyzőkönyvben részes tagállamaik számával egyenlő számú szavazattal gyakorolják. A szervezet nem gyakorolja szavazati jogát, ha bármelyik tagállama gyakorolja e jogát, és viszont.

23. cikk

E jegyzőkönyv letéteményese az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára.

24. cikk

(1) E jegyzőkönyv aláírásra, megerősítésre, elfogadásra vagy jóváhagyásra nyitva áll az egyezményben részes államok és regionális gazdasági integrációs szervezetek számára. A jegyzőkönyv az Egyesült Nemzetek Szervezetének székhelyén, New Yorkban, 1998. március 16-tól 1999. március 15-ig áll nyitva aláírásra. Ez a jegyzőkönyv az aláírásra rendelkezésre álló időszak lezárását követő naptól áll nyitva csatlakozásra. A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratokat a letéteményesnél kell letétbe helyezni.

(2) Bármely regionális gazdasági integrációs szervezet, amely anélkül lett e jegyzőkönyv részese, hogy bármely tagállama a jegyzőkönyv részes fele volna, a jegyzőkönyv valamennyi kötelezettsége vonatkozik. Azon szervezetek esetében, amelyeknek egy vagy több tagállama részese e jegyzőkönyvnek, a szervezet és tagállamai döntenek a jegyzőkönyv szerinti kötelezettségek teljesítésére vonatkozó rájuk eső felelősségről. Ilyen esetekben a szervezet és tagállamai nem jogosultak a jegyzőkönyv szerinti jogaik egyidejű gyakorlására.

(3) A regionális gazdasági integrációs szervezetek a megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratukban nyilatkozatot tesznek a jegyzőkönyv által szabályozott ügyekre vonatkozó hatáskörükről. E szervezetek hatáskörük bármilyen jelentős módosításáról a letéteményest is tájékoztatják, aki ennek megfelelően tájékoztatja erről a feleket.

25. cikk

(1) A jegyzőkönyv azon naptól számított kilencvenedik napon lép hatályba, amikor az egyezmény legalább 55 részes fele – beleértve az I. mellékletben szereplő azon feleket, akik együttesen az I. mellékletben szereplő felek 1990. évi összes széndioxid-kibocsátásának legalább 55%-áért felelnek – letétbe helyezte megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát.

(2) E cikk alkalmazásában az „I. mellékletben szereplő felek 1990. évi összes széndioxid-kibocsátása” az I. mellékletben szereplő felek által e jegyzőkönyv elfogadásának napján vagy azt megelőzően az egyezmény 12. cikke szerint benyújtott első nemzeti közleményben megadott mennyiséget jelenti.

(3) Minden olyan állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet számára, amely a jegyzőkönyvet a fenti (1) bekezdésben a hatálybalépésre vonatkozóan megadott feltételek teljesülése után erősíti meg, fogadja el, hagyja jóvá vagy csatlakozik ahhoz, a jegyzőkönyv azt a napot követő kilencvenedik napon lép hatályba, amikor ezen állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát letétbe helyezte.

(4) E cikk alkalmazásában a regionális gazdasági integrációs szervezet által letétbe helyezett bármely okirat nem számít újabb okiratnak a szervezet tagállamai által letétbe helyezett okiratokhoz képest.

26. cikk

E jegyzőkönyvvvel szemben nem lehet fenntartással élni.

27. cikk

(1) A felek a jegyzőkönyv rájuk vonatkozó hatálybalépésétől számított három év után bármikor felmondhatják a jegyzőkönyvet, a letéteményesnek küldött írásbeli értesítéssel.

(2) Bármely felmondás a felmondásról szóló értesítés letéteményes általi kézhezvételétől számított egy év elteltével lép hatályba, vagy a felmondási értesítésben megjelölt bármely későbbi időpontban.

(3) Az egyezményt felmondó felet úgy kell tekinteni, mint aki e jegyzőkönyvet is felmondta.

28. cikk

A jegyzőkönyv eredeti példányát, amelynek angol, arab, francia, kínai, orosz és spanyol nyelvű szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtákaránál helyezik letétbe.

Kelt Kiotóban, az ezerkilencszázkilencvenhetedik év december hó tizenegyedik napján.

Fentiek hitelül az erre kellően felhatalmazott alulírottak aláírásukkal látták el ezt a jegyzőkönyvet a jelzett időpontokban.

A) MELLÉKLET

Üvegházhatást okozó gázok

Szén-dioxid (CO₂)
Metán (CH₄)
Dinitrogén-oxid (N₂O)
Fluorozott szénhidrogének (HFC-k)
Perfluor-karbonok (PFC-k)
Kén-hexafluorid (SF₆)

Ágazatok/forráskategóriák

Energia

Tüzelőanyagok elégetése
Energiaipar

Feldolgozóipar, építőipar

Közlekedés

Egyéb ágazatok

Egyéb

Tüzelőanyagok diffúz kibocsátásai

Szilárd tüzelőanyagok

Olaj és földgáz

Egyéb

Ipari folyamatok

Ásványi termékek

Vegyipar

Fémgyártás

Egyéb termelés

Halogénezett szénhidrogének és kén-hexafluorid előállítás

Halogénezett szénhidrogének és kén-hexafluorid felhasználása

Egyéb

Oldószerek és egyéb termékek használata

Mezőgazdaság

Állatok emésztése

Trágyakezelés

Rizstermesztés

Mezőgazdasági földterület

Előírt szavannaégetés

Mezőgazdasági maradékok szabadföldi égetése

Egyéb

Hulladék

Szilárd hulladék szárazföldi ártalmatlanítása

Szennyvízkezelés

Hulladékégetés

Egyéb

B) MELLÉKLET

A felek mennyiségileg meghatározott kibocsátáskorlátozási vagy -csökkentési kötelezettségvállalásai

(a bázisév vagy -időszak százalékában)

Amerikai Egyesült Államok: 93

Ausztrália: 108

Ausztria: 92

Belgium: 92

Bulgária*: 92

Cseh Köztársaság*: 92

Dánia: 92

Európai Közösség: 92

Észtország*: 92

Finnország: 92

Franciaország: 92

Görögország: 92

Hollandia: 92
 Horvátország*: 95
 Izland: 110
 Írország: 92
 Japán: 94
 Kanada: 94
 Lengyelország*: 94
 Lettország*: 92
 Liechtenstein: 92
 Litvánia*: 92
 Luxemburg: 92
 Magyarország*: 94
 Monaco: 92
 Nagy-Britannia és Észak-Írország
 Egyesült Királysága: 92
 Németország: 92
 Norvégia: 101
 Olaszország: 92
 Orosz Föderáció*: 100
 Portugália: 92
 Románia*: 92
 Spanyolország: 92
 Svájc: 92
 Svédország: 92
 Szlovákia*: 92
 Szlovénia*: 92
 Ukrajna*: 100
 Új-Zéland: 100.

* A piacgazdaságra való áttérés folyamatában lévő országok.”

3. § (1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a környezetvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
 köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
 az Országgyűlés elnöke

2007. évi V. törvény

**egyrésről az Európai Közösség és tagállamai,
 másrésről a Marokkói Királyság között létrejött
 euro-mediterrán légiközeledési Megállapodás
 kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az egyrésről az Európai Közösség és tagállamai, másrésről

a Marokkói Királyság között létrejött euro-mediterrán légiközeledési Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„Euro-mediterrán légiközeledési megállapodás egyrésről az Európai Közösség és tagállamai, és másrésről a Marokkói Királyság között

A Belga Királyság,
 a Cseh Köztársaság,
 a Dán Királyság,
 a Németországi Szövetségi Köztársaság,
 az Észt Köztársaság,
 a Görög Köztársaság,
 a Spanyol Királyság,
 a Francia Köztársaság,
 Írország,
 az Olasz Köztársaság,
 a Ciprusi Köztársaság,
 a Lett Köztársaság,
 a Litván Köztársaság,
 a Luxemburgi Nagyhercegség,
 a Magyar Köztársaság,
 Málta,
 a Holland Királyság,
 az Osztrák Köztársaság,
 a Lengyel Köztársaság,
 a Portugál Köztársaság,
 a Szlovák Köztársaság,
 a Szlovén Köztársaság,
 a Finn Köztársaság,
 a Svéd Királyság,
 Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága,
 az Európai Közösséget létrehozó szerződés szerződő felei, a továbbiakban: az EK-tagállamok, valamint
 az Európai Közösség, a továbbiakban: a Közösség,
 egyrésről és

a Marokkói királyság, a továbbiakban: Marokkó,
 másrésről

azzal az óhajjal, hogy előmozdítsák a légifuvarozók közötti tisztességes piaci versenyen, valamint a minimális kormányzati beavatkozáson és szabályozáson alapuló nemzetközi légiközeledési rendszer létrehozását,

azzal az óhajjal, hogy megkönnyítsék a nemzetközi légiközeledési lehetőségek bővülését – többek között a légiközeledési hálózatok fejlesztése révén – annak érdekében, hogy eleget tegyenek az utasok és a szállítók megfelelő légiközeledési szolgáltatások iránti igényeinek,

azzal az óhajjal, hogy lehetővé tegyék a légifuvarozók számára, hogy nyílt piacon versenyképes árakat és szolgál-

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. február 12-i ülésnapján fogadta el.

tatásokat nyújthassanak az utazóközönségnek és a fuvaroztatóknak,

azzal az óhajjal, hogy a légiközlekedési ipar minden ágazata – a légifuvarozók munkavállalóit is beleértve – részesüljön a liberalizált megállapodás előnyeiből,

azzal az óhajjal, hogy a nemzetközi légi közlekedésben a biztonság és a védelem legmagasabb szintjét biztosítsák, újfent hangsúlyozva a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, a légi közlekedés működését károsan befolyásoló és a közvéleménynek a polgári repülésbe vetett bizalmát aláásó olyan cselekedetek, vagy azokkal való fenyegetések miatti súlyos aggodalmukat, melyek a légi járművek biztonsága ellen irányulnak,

tudomásul véve a Chicagóban 1944. december 7-én aláírásra megnyitott Nemzetközi Polgári Repülési Egyezményben foglaltakat,

azzal az óhajjal, hogy egyenlő feltételeket biztosítsanak a légifuvarozók számára,

elismerve, hogy az állami támogatások hátrányosan befolyásolhatják a légifuvarozók közötti versenyt, és veszélyeztethetik ezen megállapodás alapvető célkitűzéseit,

megegyeztetve a környezetvédelem jelentőségét a nemzetközi légiközlekedési politika kidolgozása és végrehajtása során, valamint elismerve a szuverén államok jogát arra, hogy e célból megfelelő intézkedéseket hozzanak,

megállapítva a fogyasztóvédelem jelentőségét, beleértve a nemzetközi légi szállítás egyes szabályainak egységesítéséről szóló, 1999. május 28-án Montrealban kelt egyezményben megkövetelt védelmet, amennyiben mindkét fél ezen egyezmény részes fele,

azzal a szándékkal, hogy a meglévő légiközlekedési megállapodások keretére építve megnyissák a piacokhoz való hozzáférést, és hogy a fogyasztók, a légifuvarozók, a munkaerő és a közösségek mindkét oldalon a legnagyobb előnyöket élvezzék,

figyelembe véve, hogy egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, és másrészt Marokkó közötti megállapodás az euro-mediterrán légiközlekedési kapcsolatokban precedenst képezhet az ezen alapvető gazdasági ágazat liberalizációjából származó előnyök fokozása érdekében,

megállapítva, hogy az ilyen megállapodás célja annak fokozatos, de átfogó alkalmazása, valamint hogy egy megfelelő mechanizmus biztosítani tudja a közösségi jogszabályokkal való egyre teljesebb harmonizációt, a következőkben állapodtak meg:

1. cikk

Fogalommeghatározások

Eltérő rendelkezés hiányában, e megállapodás alkalmazásában:

1. „*kölcsönösen elfogadott szolgáltatás*” és „*meghatározott útvonal*”: az ezen megállapodás 2. cikke és I. melléklete szerinti nemzetközi légi közlekedés;

2. „*megállapodás*”: e megállapodás, annak mellékletei és módosításai;

3. „*légi közlekedés*”: utasok, poggyász, áru és postai küldemények légi járművön, külön vagy együttesen, közszolgáltatásként, díj vagy ellenszolgáltatás ellenében történő szállítása, amely – a kétségek elkerülése végett – magában foglalja a menetrendszerű és nem menetrendszerű (charter) légi közlekedést, valamint a tisztán áruszállító járatokat;

4. „*társulási megállapodás*”: az egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, és másrészt a Marokkói Királyság közötti társulás létrehozásáról szóló, Brüsszelben, 1996. február 26-án kelt euro-mediterrán megállapodás;

5. „*közösségi működési engedély*”: az Európai Közösségben letelepedett légifuvarozóknak a légifuvarozók engedélyezéséről szóló, 1992. július 23-i 2407/92/EGK tanácsi rendelettel összhangban adott és fenntartott működési engedély;

6. „*egyezmény*”: a Chicagóban 1944. december 7-én aláírásra megnyitott Nemzetközi Polgári Repülési Egyezmény, beleértve:

a) az Egyezmény 94. cikkének a) pontja értelmében hatályba lépett valamennyi módosítást, amelyet Marokkó és az Európai Közösség tagállama vagy tagállamai is megerősítettek, amennyiben az adott kérdés szempontjából releváns; valamint

b) az Egyezmény 90. cikkének értelmében ahhoz elfogadott valamennyi mellékletet vagy módosítást, amennyiben az ilyen melléklet vagy módosítás bármely adott időpontban Marokkó és az Európai Közösség tagállama vagy tagállamai vonatkozásában is hatályba lépett, amennyiben ezen kérdés szempontjából releváns;

7. „*teljes költség*”: a szolgáltatásnyújtás költségének, az adminisztratív átalányköltségek tekintetében felszámított ésszerű díjnak, valamint – adott esetben – a környezetvédelmi költségeket tükröző és állampolgárságra való tekintet nélkül kiszabott valamennyi alkalmazandó díjnak az összege;

8. „*felek*”: egyrészt a Közösség vagy a tagállamok, illetve a Közösség és tagállamai, a hatáskörüknek megfelelően, és másrészt Marokkó;

9. „*állampolgár*”: a marokkói fél esetében bármely, marokkói állampolgársággal rendelkező személy vagy jogalany, illetve az európai fél esetében valamely tagállam állampolgárságával rendelkező személy vagy jogalany, amennyiben a jogalany a marokkói fél esetében marokkói állampolgársággal rendelkező személyek vagy jogalanyok, illetve az európai fél esetében valamely tagállam vagy az V. mellékletben meghatározott harmadik országok egyikének állampolgárságával rendelkező személyek vagy jogalanyok – közvetlen vagy többségi részesedés általi – állandó, tényleges ellenőrzése alatt áll;

10. „*támogatások*”: a hatóságok vagy regionális szervezetek vagy egyéb állami szervezetek által nyújtott bármely pénzügyi hozzájárulás, azaz amennyiben:

a) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet gyakorlata pénzeszközök, például juttatások, kölcsönök vagy tőkeinjekció közvetlen átruházását, pénzeszközöknek a vállalkozás részére történő lehetséges közvetlen átruházását, vagy a vállalkozás kötelezettségeinek, például kölcsöngaranciáknak az átvállalását foglalja magában;

b) valamely kormányzat, regionális szerv vagy más állami szervezet egyébként esedékes bevételéről lemondtak vagy azt nem hajtották be;

c) valamely kormányzat, regionális szerv vagy egyéb állami szervezet az általános infrastruktúrától eltérő árukat vagy szolgáltatásokat biztosít, vagy árukat szerez be vagy szolgáltatásokat vesz igénybe; illetve

d) valamely kormányzat, regionális szerv vagy egyéb állami szervezet kifizetéseket hajt végre valamely finanszírozási mechanizmus részére, vagy egy magánszervet bíz meg, illetve utasít, hogy hajtson végre egy vagy több, az a), b) és c) pontban ismertetett olyan feladatfajtát, amelyek rendes körülmények között a kormányra hárulnának, és valójában gyakorlatilag nem különböznek a kormányok által általában követett gyakorlattól;

és ezáltal előnyt biztosítanak;

11. „nemzetközi légi közlekedés”: az egynél több állam területe feletti légtérben áthaladó légi közlekedés;

12. „ár”: utasok, poggyász és/vagy áru (a postai küldemények kivételével) légi közlekedésben – adott esetben a nemzetközi légi közlekedéssel összefüggő felszíni közlekedést is beleértve – történő szállítása tekintetében a légifuvarozók vagy képviselőik által alkalmazott díjak és az ilyen díjak alkalmazásának feltételei;

13. „használati díj”: a légitársaságokra a repülőtér, a repülőtér környezetvédelmi, léginavigációs vagy légiközlekedés-védelmi létesítményeinek vagy szolgáltatásainak – beleértve a kapcsolódó szolgáltatásokat és létesítményeket is – igénybevételeért kiszabott díj;

14. „SESAR”: az egységes európai égbolt műszaki megvalósítása, amely biztosítja az új generációs légiforgalmi szolgáltatási rendszerek koordinált, összehangolt kutatását, fejlesztését és felhasználását;

15. „terület”: a Marokkói Királyság tekintetében a szuverenitása vagy joghatósága alá tartozó (a kontinensen és a szigeteken fekvő) földterületek, belvizek és felségvizek, valamint az Európai Közösség vonatkozásában az Európai Közösséget létrehozó szerződés hatálya alá tartozó (a kontinensen és a szigeteken fekvő) földterületek, belvizek és felségvizek, az említett Szerződésben vagy bármely jogutód okmányban meghatározott feltételek szerint; e megállapodás Gibraltár repülőtérére történő alkalmazása nem sérti a Spanyol Királyság és az Egyesült Királyság által a repülőtér helyeül szolgáló terület szuverenitásával kapcsolatos jogvitában elfoglalt jogi álláspontokat; és Gibraltár repülőtérének a 2006. szeptember 18-án a tagállamok között létező uniós légiközlekedési intézkedések tekintetében való felfüggesztése folytatását a Gibraltár repülőtéréről szóló, 2006. szeptember 18-án Cordobában elfo-

gadott miniszteri nyilatkozat feltételeinek megfelelően; valamint

16. „illetékes hatóságok”: a III. mellékletben meghatározott kormányzati szervek vagy jogalanyok. Az illetékes hatóságok jogállására vonatkozó nemzeti jogszabályok bármely módosításáról az érintett szerződő fél értesíti a másik szerződő felet.

I. CÍM

GAZDASÁGI RENDELKEZÉSEK

2. cikk

Forgalmi jogok

(1) Amennyiben az I. melléklet másként nem rendelkezik, a felek a másik fél légifuvarozói által folytatott nemzetközi légi közlekedés tekintetében az alábbi jogokat biztosítják a másik félnek:

a) a területén leszállás nélkül történő átrepülés joga;

b) a területén való leszállás joga, amennyiben az nem utasok felvételére vagy leszállítására, poggyász, áru és/vagy postai küldemény légifuvarozásba történő felvételére vagy kirakására szolgál (nem-kereskedelmi célú leszállás);

c) meghatározott útvonalon kölcsönösen elfogadott szolgáltatás nyújtása során a területén való leszállás joga utasok, áru és/vagy postai küldemény légifuvarozásba – külön vagy együttesen – történő felvétele vagy leszállítása/kirakása érdekében; valamint

d) e megállapodásban meghatározott egyéb jogok.

(2) E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy az:

a) feljogosítja Marokkó légifuvarozóit bármely EK-tagállam területén ezen EK-tagállam területének egy másik pontja felé tartó utasok, poggyász, áru és/vagy postai küldemény ellentételezés melletti fedélzetre való felvételére;

b) feljogosítja a Közösség légifuvarozóit Marokkó területén Marokkó területének egy másik pontja felé tartó utasok, poggyász, áru és/vagy postai küldemény ellentételezés melletti fedélzetre való felvételére.

3. cikk

Engedélyezés

Az egyik fél valamely légifuvarozója által benyújtott, működési engedélyre irányuló kérelem kézhezvételekor a másik fél illetékes hatóságai a lehető legrövidebb eljárási időn belül megadják a megfelelő engedélyeket, amennyiben:

a) marokkói légifuvarozó esetében:

– a légifuvarozó gazdasági tevékenységének székhelye és adott esetben létesítő okirat szerinti székhelye Marokkóban van, és engedélyét, valamint minden egyéb kapcsolódó okmányát a Marokkó jogszabályainak megfelelően szerezte;

– Marokkó gyakorolja vagy tartja fenn a légifuvarozó tényleges szabályozási ellenőrzését; valamint

– a légifuvarozó tulajdonjoga közvetlenül vagy többségi részesedés révén Marokkó és/vagy marokkói állampolgárok kezében van és marad, valamint tényleges ellenőrzését Marokkó és/vagy marokkói állampolgárok végzik, vagy tulajdonjoga közvetlenül vagy többségi részesedés révén az EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai kezében van és tényleges ellenőrzését az EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai végzik;

b) a Közösség légifuvarozója esetében:

– a légifuvarozó gazdasági tevékenységének székhelye és adott esetben létesítő okirat szerinti székhelye az Európai Közösséget létrehozó szerződés értelmében valamely EK-tagállam területén van, és közösségi működési engedéllyel rendelkezik; valamint

– a légifuvarozó tényleges szabályozási ellenőrzését a légi üzemeltetői engedély kiadásáért felelős EK-tagállama gyakorolja és tartja fenn, valamint egyértelműen meghatározták az illetékes légiforgalmi hatóságot;

– a légifuvarozó tulajdonjoga közvetlenül vagy többségi részesedés révén az EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai, vagy az V. mellékletben felsorolt egyéb államok és/vagy ezen államok állampolgárai kezében van;

c) a légifuvarozó megfelelő minősítéssel rendelkezik ahhoz, hogy megfeleljen a kérelmet vagy kérelmeket elbíráló fél által a nemzetközi légi közlekedés tekintetében rendszerint alkalmazott törvények és rendelkezések értelmében meghatározott feltételeknek; valamint

d) a 14. cikkben (Repülésbiztonság) és a 15. cikkben (A légi közlekedés védelme) foglalt rendelkezéseket fenn tartják és alkalmazzák.

4. cikk

Engedélyek visszavonása

(1) Bármely fél illetékes hatóságának jogában áll a másik fél légifuvarozója üzemeltetési engedélyeit visszavonni, felfüggeszteni vagy korlátozni, vagy a másik fél légifuvarozójának működését egyéb módon felfüggeszteni vagy korlátozni, amennyiben:

a) marokkói légifuvarozó esetében:

– a légifuvarozó gazdasági tevékenységének székhelye és adott esetben létesítő okirat szerinti székhelye nem Marokkóban van, és engedélyét, valamint bármely egyéb kapcsolódó okmányát nem a Marokkói Királyság jogszabályainak megfelelően szerezte;

– nem Marokkó gyakorolja és tartja fenn a légifuvarozó tényleges szabályozási ellenőrzését; vagy

– a légifuvarozó tulajdonjoga közvetlenül vagy többségi részesedés révén nem Marokkó és/vagy marokkói állampolgárok vagy EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai kezében van, valamint tényleges ellenőrzését nem Marokkó és/vagy marokkói állampolgárok vagy EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai végzik;

b) a Közösség légifuvarozója esetében:

– a légifuvarozó gazdasági tevékenységének székhelye és adott esetben létesítő okirat szerinti székhelye az Európai Közösséget létrehozó szerződés értelmében nem valamely EK-tagállam területén van, vagy nem rendelkezik közösségi működési engedéllyel;

– a légifuvarozó tényleges szabályozási ellenőrzését nem a légi üzemeltetői engedély kiadásáért felelős EK-tagállam gyakorolja és tartja fenn, vagy nem határozták meg egyértelműen az illetékes légiforgalmi hatóságot; vagy

– a légifuvarozó tulajdonjoga közvetlenül vagy többségi részesedés révén nem EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai, vagy az V. mellékletben felsorolt egyéb államok és/vagy államok állampolgárai kezében van, valamint tényleges ellenőrzését nem EK-tagállamok és/vagy EK-tagállamok állampolgárai, vagy az V. mellékletben felsorolt egyéb államok és/vagy államok állampolgárai végzik;

c) a légifuvarozó nem tett eleget az e megállapodás 6. cikkében (Jogszabályok alkalmazása) említett törvényeknek és rendelkezéseknek; vagy

d) a 14. cikkben (Repülésbiztonság) és a 15. cikkben (A légi közlekedés védelme) foglalt rendelkezéseket nem tartják fenn és nem alkalmazzák.

(2) Az e cikkben meghatározott jogok – amennyiben nincs szükség azonnali intézkedések megtételére az (1) bekezdés c) és d) pontjának való további meg nem felelés megelőzése céljából – kizárólag a másik fél illetékes hatóságaival folytatott konzultációt követően gyakorolhatók.

5. cikk

Beruházás

Egy marokkói légifuvarozó valamely EK-tagállam vagy annak állampolgárai többségi tulajdonjogához vagy tényleges ellenőrzéséhez, illetve közösségi légifuvarozó Marokkó vagy annak állampolgárai kezében lévő többségi tulajdonjogához vagy tényleges ellenőrzéséhez az e megállapodás által létrehozott vegyes bizottság előzetes határozata szükséges.

Ez a határozat meghatározza az e megállapodás szerinti kölcsönösen elfogadott szolgáltatások nyújtására, valamint a harmadik országok és a felek közötti szolgáltatásokra vonatkozó feltételeket. E megállapodás 22. cikkének (9) bekezdése nem vonatkozik az ilyen típusú határozatokra.

6. cikk

Jogsabályok alkalmazása

(1) Az egyik fél területére történő belépéskor, ott tartózkodáskor, valamint kilépéskor a másik fél légifuvarozóinak be kell tartaniuk a nemzetközi légi közlekedésben részt vevő légijárműveknek az adott fél területére történő belépésével, valamint onnan történő kilépésével kapcsolatos, illetve a légijárművek üzemeltetésére és navigálására vonatkozó, az adott fél területén alkalmazandó törvényeket és rendelkezéseket.

(2) Az egyik fél területére történő belépéskor, ott tartózkodáskor, valamint kilépéskor a másik fél légifuvarozói által szállított utasoknak, személyzetnek vagy árunak meg kell felelniük – illetve azok nevében meg kell felelni – a légijárművel szállított utasoknak, személyzetnek vagy árunak az adott fél területére történő belépésére, valamint onnan történő kilépésére vonatkozó, az adott fél területén alkalmazandó törvényeknek és rendelkezéseknek (ideértve a belépéssel, vámkezeléssel, bevándorlással, útlevéllel, vámjárással, karanténal vagy – postai küldemények esetén – a postai szolgáltatásokkal kapcsolatos rendelkezéseket).

7. cikk

Verseny

E megállapodás alkalmazásában – amennyiben a megállapodás nem tartalmaz egyedi szabályokat – a társulási megállapodás IV. címe II. fejezetének („Verseny és más gazdasági rendelkezések”) rendelkezéseit kell alkalmazni.

8. cikk

Támogatások

(1) A felek elismerik, hogy a légifuvarozók részére nyújtott állami támogatások torzítják a versenyt, vagy a verseny torzulásával fenyegetnek azáltal, hogy a légiközlekedési szolgáltatások nyújtása tekintetében előnyben részesítenek egyes vállalkozásokat, valamint hogy azok veszélyeztetik a megállapodás alapvető célkitűzéseit, és összeegyeztethetetlenek a nyitott légtér elvével.

(2) Amennyiben az egyik fél egy jogszerű célkitűzés elérése érdekében elengedhetetlennek ítéli valamely, e megállapodás keretében üzemeltetett légifuvarozó vagy légifuvarozók állami támogatását, az ilyen támogatásoknak a célkitűzéssel arányosnak, átláthatónak kell lenniük, továbbá a másik fél légifuvarozóira gyakorolt kedvezőtlen hatásukat a lehető legkisebbre kell csökkenteni. Az ilyen támogatást nyújtó fél haladéktalanul tájékoztatja a másik felet

az ilyen támogatás nyújtására irányuló szándékáról, valamint annak az e megállapodásban meghatározott követelményekkel való összeegyeztethetőségéről.

(3) Amennyiben az egyik fél úgy véli, hogy a másik fél által vagy adott esetben a felektől eltérő ország állami vagy kormányzati szerve által nyújtott támogatás összeegyeztethetetlen a (2) bekezdésben meghatározott követelményekkel, a 22. cikk értelmében kérheti a vegyes bizottság összehívását a kérdés megvizsgálása és a jogosnak talált aggályokra való megfelelő válaszok kidolgozása érdekében.

(4) Amennyiben valamely vita a vegyes bizottság keretei között nem rendezhető, a felek fenntartják a jogot szubvencióellenes intézkedéseik alkalmazásának lehetőségére.

(5) E cikk rendelkezései nem sértik a feleknek a felek területén érvényben lévő, az alapvető légi szolgáltatási és közszolgáltatási kötelezettségekre vonatkozó törvényeit és rendelkezéseit.

9. cikk

Kereskedelmi lehetőségek

(1) A felek légifuvarozói képviseleti irodákat hozhatnak létre a másik fél területén a légi közlekedés és a kapcsolódó tevékenységek reklámozása és értékesítése céljából.

(2) A felek légifuvarozói – a másik fél belépésre, tartózkodásra és munkavállalásra vonatkozó törvényeivel és rendelkezéseivel összhangban – a másik fél területére bevihetik és ott fenntarthatják a légiközlekedési szolgáltatások nyújtásához szükséges irányító, értékesítési, műszaki, üzemeltetési és egyéb szakmai személyzetet.

(3) *a)* Az alábbi *b)* pont sérelme nélkül, a másik fél területén történő földi kiszolgálás tekintetében minden légifuvarozónak jogában áll:

i. saját földi kiszolgálását („saját kiszolgálás”) maga végezni, vagy választása szerint

ii. teljes vagy részleges földi kiszolgálást nyújtó, egymással versenyben álló szolgáltatók közül választani, amennyiben a felek törvényei és rendelkezései az ilyen szolgáltatók számára lehetővé teszik a piacra jutást, és amennyiben ilyen szolgáltatók jelen vannak a piacon.

b) A földi kiszolgálás alábbi kategóriái, azaz „a poggyász”-kezelés, „a forgalmi előtér” kezelése, „az üzemanyag és olaj” kezelése, valamint – „a teherárúnak és a postai küldeménynek” a repülőtér épülete és a légijármű közötti fizikai kezelése tekintetében – a teheráru és postai küldemény kezelése esetében az *a)* pont *i.* és *ii.* alpontja szerinti jogok kizárólag a másik fél területén hatályos törvényeknek és rendelkezéseknek megfelelő egyedi korlátozásoknak vethetők alá. Amennyiben az ilyen korlátozások nem teszik lehetővé a saját kiszolgálást, és amennyiben nem létezik valódi verseny a földi kiszolgálást nyújtó szol-

gáltatók között, minden ilyen szolgáltatást egyenlően és megfelelő mértékben hozzáférhetővé kell tenni valamennyi légifuvarozó számára; az ilyen szolgáltatások díjai nem haladhatják meg azok összköltségét, beleértve az eszközérték-csökkenés utáni ésszerű megtérülést.

(4) Mindkét fél bármely légifuvarozója közvetlenül és/vagy – a légifuvarozó szabad mérlegelése szerint – értékesítési ügynökein vagy a légifuvarozó által kijelölt egyéb közvetítőn keresztül értékesítheti a másik fél területén légiközlekedési szolgáltatásait. Minden légifuvarozó jogosult ilyen szállítási szolgáltatást értékesíteni, és bármely személy jogosult ilyen szállítási szolgáltatást a terület pénznemében vagy szabadon átváltható pénznemekben megvásárolni.

(5) Minden légifuvarozó jogosult a helyi bevételek átváltására és a másik fél területéről saját országa vagy – kérelemre és amennyiben az nem összeegyeztethetetlen az általánosan alkalmazott törvényekkel vagy rendelkezésekkel – a választása szerinti ország vagy országok területére történő átutalására. Az átváltást és átutalást haladéktalanul, korlátozás vagy adó megállapítása nélkül, a légifuvarozó átutalásra vonatkozó alapkérelme benyújtásának napján a folyó ügyletekre és átutalásra érvényes átváltási árfolyamon kell engedélyezni.

(6) A felek légifuvarozói jogosultak a másik fél területén a helyi pénznemben fizetni a helyi kiadásokért, az üzemanyag-vásárlást is beleértve. A felek légifuvarozói a másik fél területén szabad mérlegelésük szerint a helyi valutaátváltási szabályozás szerint szabadon átváltható pénznemben is fizethetnek az ilyen kiadásaikért.

(7) A megállapodás hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása vagy kínálása tekintetében a felek bármely légifuvarozója együttműködési kereskedelmi – például helybérleti (blocked space) vagy helymegosztási (code share) – megállapodásokat köthet:

- a) a felek bármely légifuvarozójával; valamint
 - b) harmadik ország bármely légifuvarozójával; valamint
 - c) bármely felszíni, szárazföldi vagy tengeri fuvarozóval;
- amennyiben: *i.* az ilyen megállapodás valamennyi résztvevője rendelkezik a megfelelő engedéllyel; és *ii.* a megállapodások megfelelnek az ilyen megállapodásokban általában alkalmazott biztonsági és versenyjogi követelményeknek. A helymegosztási megállapodás keretében értékesített személyszállítási szolgáltatások tekintetében a vásárlót az értékesítés helyén, de legalábbis a beszállást megelőzően tájékoztatni kell arról, hogy mely fuvarozó üzemelteti a szolgáltatás egyes szakaszait.

(8) *a)* A személyszállítás tekintetében a felszíni fuvarozást végző szolgáltatók nem tartoznak a légi közlekedésre vonatkozó törvények és rendelkezések hatálya alá kizárólag azon az alapon, hogy az ilyen felszíni fuvarozást a légi fuvarozó a saját nevében végzi. A felszíni fuvarozást vég-

ző szolgáltatók szabad mérlegelésük szerint dönthetnek arról, hogy együttműködési megállapodásokat kötnek-e. Az ilyen megállapodásokra vonatkozó döntés meghozatala során a felszíni fuvarozást végző szolgáltatók figyelembe vehetik többek között a fogyasztók érdekeit, valamint a technikai, gazdasági, térbeli és kapacitásbeli korlátokat.

b) E megállapodás bármely egyéb rendelkezése ellenére a felek légifuvarozói és közvetett áru fuvarozási szolgáltatói korlátozás nélkül igénybe vehetnek, továbbá a nemzetközi légi közlekedéshez kapcsolódó bármilyen felszíni áru fuvarozást Marokkó és az Európai Közösség vagy harmadik országok területén lévő bármely pontra vagy pontról, beleértve a vámhivatallal rendelkező valamennyi repülőtérre és repülőtérrel való szállítást is, és beleértve adott esetben a vámszabad raktárban lévő áru fuvarozására a hatályos törvények és rendelkezések alapján vonatkozó joga(k)at is. Az ilyen – felszínen vagy légi úton haladó – áru vámkezelésre jogosult, illetve azzal a repülőtéri vámhivatalhoz lehet fordulni. A légifuvarozók maguk gondoskodhatnak saját felszíni fuvarozásukról, vagy biztosíthatják azt egyéb felszíni fuvarozóval kötött megállapodás révén, beleértve a más légifuvarozók által üzemeltetett felszíni fuvarozást és a közvetett légi áru fuvarozó szolgáltatókat is. Az ilyen intermodális áru fuvarozási szolgáltatásokat kínálhatják a kombinált légi- és a felszíni fuvarozásra együttesen kiszabott áron, amennyiben a fuvaroztatót nem tévesztik meg az ilyen fuvarozás tényleges adatai tekintetében.

10. cikk

Vámok és illetékek

(1) Az egyik fél területére történő megérkezéskor a másik fél légifuvarozói által a nemzetközi légi közlekedésben üzemeltetett légi járművek, szokásos berendezéseik, az üzem- és kenőanyagok, a műszaki fogyóeszközök, földi berendezéseik, a tartalék alkatrészek (a hajtóműveket is beleértve), a légi járművek készletei (beleértve, de nem kizárólag az utasok által a repülés alatt korlátozott mennyiségben megvásárolható vagy elfogyasztható élelmiszereket, italokat és égetett szeszes italokat, dohányárut és egyéb termékeket), valamint egyéb, kizárólag a nemzetközi légi közlekedésben részt vevő légi jármű üzemeltetésére vagy kiszolgálására szolgáló vagy azzal kapcsolatban használt cikkek – viszonyossági alapon – mentesek *a)* a Közösség nemzeti vagy helyi hatóságai által kivetett és *b)* nem a nyújtott szolgáltatások költségén alapuló valamennyi importkorlátozás, vagyon- és tőkeadó, vám, jövedéki adó, valamint a hasonló díjak és illetékek alól, feltéve hogy e berendezések és készletek a légi jármű fedélzetén maradnak.

(2) Viszonyossági alapon mentesek továbbá az e cikk (1) bekezdésében említett adók, vámok, díjak és illetékek

alól, a nyújtott szolgáltatás költségén alapuló illetékek kivételével:

a) valamely fél területére – ésszerű határokon belül – bevitt vagy ott beszerzett, és a másik fél nemzetközi légi közlekedésben részt vevő légifuvarozójának a területről eltávozó légijárművén való felhasználás céljából a légijármű fedélzetére felvitt készletek, még abban az esetben is, ha ezeket a készleteket a repülésnek azon fél területére eső szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték;

b) az egyik fél területére a másik fél légifuvarozója által a nemzetközi légi közlekedésben használt légijármű műszaki kiszolgálása, karbantartása vagy javítása céljából bevitt földi berendezések és tartalék alkatrészek (beleértve a hajtóműveket is);

c) valamely fél területére a másik fél nemzetközi légi közlekedésben részt vevő légifuvarozójának légijárművén való felhasználás céljából bevitt vagy ott beszerzett kenőanyagok és műszaki fogyóeszközök, még abban az esetben is, ha ezeket a készleteket a repülésnek azon fél területére eső szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték; valamint

d) valamely fél területére – a felek vámjogszabályai értelmében – bevitt vagy ott beszerzett, és a másik fél nemzetközi légi közlekedésben részt vevő légifuvarozójának a területéről eltávozó légijárművén való felhasználás céljából a légijármű fedélzetére felvitt nyomtatott kiadványok, még abban az esetben is, ha ezeket a készleteket a repülésnek azon fél területére eső szakaszán használják fel, ahol azokat a fedélzetre felvitték;

e) a repülőtereken vagy teheráru terminálokon felhasználandó biztonsági és védelmi berendezések.

(3) Ez a megállapodás nem mentesíti az egyik fél által a területén a légifuvarozók részére szolgáltatott üzemanyagot az (1) bekezdésben említettekhez hasonló adók, vámok, díjak és illetékek alól. Az egyik fél területére történő belépéskor, ott tartózkodáskor, valamint kilépéskor a másik fél légifuvarozóinak be kell tartaniuk az adott területen a légijármű-üzemanyag értékesítésére, beszerzésére és felhasználására vonatkozó törvényeket és rendelkezéseket.

(4) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett berendezéseket és készleteket felszólításra a megfelelő hatóságok felügyelete vagy ellenőrzése alá kell helyezni.

(5) Az e cikkben biztosított mentességek abban az esetben is igénybe vehetők, ha az egyik fél légifuvarozói az (1) és (2) bekezdésben meghatározott árucikkek kölcsönbeadása vagy a másik fél területén történő átadása érdekében olyan légifuvarozóval kötöttek szerződést, amelynek részére a másik fél hasonló mentességeket biztosít.

(6) A megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza a feleket abban, hogy adókat, járulékokat, vámokat, díjakat vagy illetékeket vessenek ki az utasok részére értékesített, nem a fedélzeten történő fogyasztásra szánt árukra, a területükön belüli két olyan pont között üzemeltetett

légijárat működtetésének egy szakasza során, ahol a beszállás vagy a kiszállás engedélyezett.

11. cikk

Használati díjak

(1) A felek nem vetnek ki a másik fél légifuvarozóira a saját, hasonló nemzetközi légi szolgáltatásokat nyújtó légifuvarozókra kivetettnél magasabb használati díjakat, illetve nem engedélyezik azok kivetését.

(2) Megemelt vagy új díjak kizárólag a díjak megállapításáért felelős illetékes hatóságok és a felek légifuvarozói közötti megfelelő konzultációt követően vehetők ki. A felhasználókat ésszerű időn belül értesíteni kell a használati díjak módosítására irányuló valamennyi javaslatról annak érdekében, hogy a módosítások végrehajtása előtt ismertethessék álláspontjaikat. A felek ösztönzik az olyan információcserét is, amely a díjak – e cikk elveinek megfelelő – ésszerűségének, megalapozottságának és arányosságának pontos értékeléséhez lehet szükséges.

12. cikk

Díjszabás

Az e megállapodás értelmében nyújtott légiközlekedési szolgáltatások díjai szabadon kerülnek megállapításra és nem képezik jóváhagyás tárgyát, azonban azokról – kizárólag tájékoztatás céljából – értesítés kérhető. A teljes mértékben a Közösség területén történő fuvarozás díja a közösségi jog hatálya alá tartozik.

13. cikk

Statisztika

A felek illetékes hatóságai kérelemre a másik fél illetékes hatóságainak rendelkezésére bocsátják az egyik fél engedéllyel rendelkező légifuvarozója által a kölcsönösen elfogadott szolgáltatások keretében lebonyolított, a másik fél területére irányuló vagy onnan kiinduló forgalomra vonatkozó információkat és statisztikát, ugyanolyan formában, amint azt az engedéllyel rendelkező légifuvarozók a nemzeti illetékes hatóságok számára elkészítették és benyújtották. A felek illetékes hatóságai által a másik fél illetékes hatóságaitól kérelmezhető, forgalomra vonatkozó további statisztikai adatok átadása – bármely fél kérelmére – a vegyes bizottságban folytatott megbeszélések tárgyát képezi.

*II. CÍM**SZABÁLYOZÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS**14. cikk**Repülésbiztonság*

(1) A felek a Közösség repülésbiztonságra vonatkozó, a VI. melléklet A. pontjában meghatározott jogszabályainak megfelelően járnak el, az alábbiakban meghatározott feltételek szerint.

(2) A felek biztosítják, hogy amennyiben az egyik fél által bejegyzett és a másik fél területén lévő, a nemzetközi légiforgalom számára nyitott repülőtereken leszálló légi jármű tekintetében felmerül az egyezmény alapján meghatározott nemzetközi légiközlekedési biztonsági előírások be nem tartásának a gyanúja, azt az adott másik fél illetékes hatóságai a fedélzetre és a légi jármű környezetére kiterjedő, a forgalmi előtéren elvégzett ellenőrzésnek vetik alá a légi jármű és személyzete okmányainak, valamint a légi jármű és annak berendezései látható állapotának vizsgálata érdekében.

(3) Bármely fél bármikor kérheti konzultáció lefolytatását a másik fél által fenntartott biztonsági előírások tekintetében.

(4) E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, hogy az korlátozza valamely fél illetékes hatóságainak azon hatáskörét, hogy megfelelő és azonnali intézkedéseket hozzon minden olyan esetben, amikor megbizonyosodik arról, hogy valamely légi jármű, termék vagy tevékenység esetleg:

a) nem felel meg – az alkalmazandó jogi eszköz függvényében – az egyezmény alapján vagy a VI. melléklet A. részében meghatározott jogszabályokban megállapított minimumszabályoknak,

b) komoly – a (2) bekezdésben említett ellenőrzés során megállapított – aggodalomra ad okot abban a tekintetben, hogy a légi jármű vagy a légi jármű üzemeltetése nem felel meg – az alkalmazandó jogi eszköz függvényében – az egyezmény alapján vagy a VI. melléklet A. pontjában meghatározott jogszabályokban megállapított minimumszabályoknak, vagy

c) komoly aggodalomra ad okot abban a tekintetben, hogy nem valósul meg – az alkalmazandó jogi eszköz függvényében – az egyezmény alapján vagy a VI. melléklet A. pontjában meghatározott jogszabályokban megállapított minimumszabályok tényleges fenntartása és alkalmazása.

(5) Amennyiben az egyik fél illetékes hatóságai a (4) bekezdés szerinti intézkedést hoznak, arról – az ilyen intézkedés megindokolásával – haladéktalanul értesítik a másik fél illetékes hatóságait.

(6) Amennyiben a (4) bekezdés alkalmazásában hozott intézkedéseket az azok alapjául szolgáló ok megszűnése után nem szüntetik meg, bármelyik fél a vegyes bizottság elé utalhatja a kérdést.

*15. cikk**A légi közlekedés védelme*

(1) Mivel a polgári légi járművek, utasaik és személyzetük biztonságának védelme a nemzetközi légiszolgáltatások nyújtásának alapvető előfeltétele, a felek újólág megerősítik a polgári légi közlekedés biztonságának a jogellenes beavatkozásokkal szembeni védelmére irányuló kölcsönös kötelezettségeiket, és különösen a Chicagói Egyezményből, a légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló, 1963. szeptember 14-én Tokióban aláírt egyezményből, a légi járművek jogellenes hatalomba kerítésének leküzdéséről szóló, 1970. december 16-án Hágában aláírt egyezményből, a polgári repülés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló, 1971. szeptember 23-án Montrealban aláírt egyezményből, a nemzetközi polgári légi közlekedést szolgáló repülőtereken elkövetett erőszakos, jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló, 1988. február 24-én Montrealban aláírt jegyzőkönyvből, valamint a plasztikus robbanóanyagok, azok felderítése céljából történő megjelöléséről szóló, 1991. március 1-jén Montrealban aláírt egyezményből, amennyiben ezen egyezményeknek mindkét fél részes fele, valamint a polgári légi közlekedés biztonságára vonatkozó valamennyi egyéb olyan egyezményből és jegyzőkönyvből amelyeknek mindkét fél részese eredő kötelezettségeiket.

(2) A felek kérelemre minden szükséges segítséget megadnak egymásnak a polgári légi járművek jogellenes hatalomba kerítésére irányuló cselekmények, és az ilyen légi jármű, utasai és személyzete, a repülőterek és a léginavigációs berendezések biztonsága ellen irányuló jogellenes cselekmények, valamint a polgári légi közlekedés biztonságát fenyegető bármely egyéb veszély megakadályozása érdekében.

(3) A felek az egymással fenntartott kapcsolataikban a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által megállapított és a Chicagói Egyezmény mellékletét képező, a légi közlekedés védelmére vonatkozó előírásoknak és – amennyiben alkalmazzák azokat – javasolt gyakorlatnak megfelelően járnak el, amennyiben az ilyen védelmi rendelkezések a felekre vonatkoznak. Mindkét fél előírja, hogy a területén bejegyzett légi járművek üzemeltetői, azon üzemeltetők, amelyek gazdasági tevékenységének székhelye vagy állandó lakóhelye a területükön van, valamint a területükön lévő repülőterek üzemeltetői ezen légiközlekedés-védelmi rendelkezéseknek megfelelően járnak el.

(4) Mindkét fél biztosítja a hatékony intézkedések megtételét saját területén a légijárművek védelme, az utasok és csomagjaik átvizsgálása, valamint a személyzetnek, a teherárúnak (a poggyászt is beleértve) és a légijárművön található készleteknek a beszállás vagy berakodás előtt és közben történő megfelelő ellenőrzése érdekében, továbbá biztosítja, hogy ezeket az intézkedéseket a veszély növekedésének megfelelően kiigazítsák. A felek egyetértének abban, hogy a másik fél előírhatja légifuvarozók számára a (3) bekezdésben említett légiközlekedés-védelmi előírások betartását az adott másik fél területére történő belépés, az onnan történő kilépés, illetve az ott tartózkodás során. A felek jóindulatúan járnak el a másik félnek az egyes konkrét veszélyekkel szembeni, ésszerű különleges védelmi intézkedések megtételére irányuló kérélmé tekintetében is.

(5) Polgári légijármű jogellenes hatalomba kerítése, illetve ilyen veszély fennállása, vagy más, az ilyen légijármű, annak utasai és személyzete, repülőterek vagy léginavigációs berendezések biztonsága elleni jogellenes cselekmény vagy annak veszélye esetén a felek segítséget nyújtanak egymásnak a kommunikáció elősegítése és más, az ilyen cselekmény vagy veszély gyors és biztonságos megszüntetésére szolgáló megfelelő intézkedések megtétele révén.

(6) Amennyiben valamelyik fél megalapozottan véli úgy, hogy a másik fél nem e cikk légiközlekedés-védelmi rendelkezéseinek megfelelően járt el, azonnali konzultációt kérhet a másik féltől.

(7) Ezen megállapodás 4. cikkének (Engedélyek visszavonása) sérelme nélkül, amennyiben az ilyen kérelem benyújtásától számított tizenöt (15) napon belül nem sikerül kielégítő megegyezésre jutni, az alapot szolgáltat mindkét fél légifuvarozói üzemeltetési engedélyének és műszaki engedélyének visszatartására, visszavonására, korlátozására vagy feltételekhez kötésére.

(8) Azonnali és rendkívüli fenyegetés esetében a felek a tizenöt (15) nap letelte előtt ideiglenes intézkedéseket hozhatnak.

(9) A (7) bekezdéssel összhangban hozott bármely intézkedést meg kell szüntetni, amint a másik fél teljesíti e cikk rendelkezéseit.

16. cikk

Légiforgalmi szolgáltatás

(1) A felek a VI. melléklet B. részében meghatározott jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően járnak el, az alábbiakban meghatározott feltételek alapján.

(2) A felek a lehető legszorosabb együttműködés mellett kötelezik el magukat a légiforgalmi szolgáltatás területén az egységes európai égbolt Marokkóra történő kiter-

jesztése céljából, a jelenlegi biztonsági előírások és az európai általános légiforgalmi előírások összehatékonyságának javítása, valamint a kapacitások optimalizálása és a késések csökkentése érdekében.

(3) Az egységes európai égboltra vonatkozó jogszabályok alkalmazásának a területükön történő egyszerűsítése érdekében:

a) Marokkó megteszi a szükséges intézkedéseket a légiforgalmi szolgáltatás intézményi szerkezetének az egységes európai égbolthoz történő igazítása érdekében, különösen a léginavigációs szolgáltatóktól legalább működésükben független, vonatkozó nemzeti felügyeleti szervek létrehozása révén; valamint

b) A Közösség társul Marokkóval a léginavigációs szolgálatok, a légtér és az interoperabilitás területére vonatkozó, az egységes európai égbolt célkitűzéséből eredő operatív kezdeményezések tekintetében, különösen Marokkó erőfeszítéseinek a funkcionális légtérblokkok kialakításába való korai bevonása vagy a SESAR megfelelő koordinálása révén.

17. cikk

Környezetvédelem

(1) A felek a VI. melléklet C. részében meghatározott, a légi közlekedésre vonatkozó közösségi jogszabályoknak megfelelően járnak el.

(2) Ezen megállapodás rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy korlátozzák valamely fél illetékes hatóságainak arra irányuló hatáskörét, hogy azok megfelelő intézkedéseket hozzanak a megállapodás értelmében végzett nemzetközi légi közlekedés környezetre gyakorolt hatásának kiküszöbölése vagy egyéb módon történő kezelése céljából, feltéve hogy az ilyen intézkedéseket állampolgárságra való tekintet nélkül alkalmazzák.

18. cikk

Fogyasztóvédelem

A felek a VI. melléklet D. részében meghatározott, a légi közlekedésre vonatkozó közösségi jogszabályoknak megfelelően járnak el.

19. cikk

Számítógépes helyfoglalási rendszerek

A felek a VI. melléklet E. részében meghatározott, a légi közlekedésre vonatkozó közösségi jogszabályoknak megfelelően járnak el.

20. cikk

Szociális szempontok

A felek a VI. melléklet F. részében meghatározott, a légi közlekedésre vonatkozó közösségi jogszabályoknak megfelelően járnak el.

III. CÍM

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

21. cikk

Értelmezés és végrehajtás

(1) A felek meghoznak valamennyi megfelelő – általános vagy egyedi – intézkedést az e megállapodásból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében, valamint tartózkodnak bármely olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetné e megállapodás célkitűzéseinek megvalósítását.

(2) Mindkét fél felelős a megállapodásnak, valamint különösen a VI. mellékletben felsorolt, a légi közlekedésre vonatkozó rendeleteknek és irányelveknek a területén való megfelelő végrehajtásáért.

(3) Mindkét fél megad a másik félnek minden szükséges információt és segítséget az esetleges jogsértésekre vonatkozó, a másik fél által e megállapodásnak megfelelően, saját hatáskörében elvégzett vizsgálatok esetében.

(4) Amennyiben a felek az e megállapodás által rájuk ruházott hatáskör keretében a másik fél érdekeltségébe tartozó és a másik fél hatóságait vagy vállalkozásait érintő kérdésben járnak el, a másik fél illetékes hatóságait – a végső döntést megelőzően – teljes körűen tájékoztatják, és lehetőséget biztosítanak részére észrevételek tételére.

22. cikk

Vegyes bizottság

(1) Létrejön a felek képviselőiből álló bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság), amely felel e megállapodás alkalmazásáért és biztosítja annak megfelelő végrehajtását. E célból ajánlásokat tesz és határozatokat hoz az e megállapodásban meghatározott esetekben.

(2) A vegyes bizottság határozatait együttesen fogadja el, és azok a felekre nézve kötelező erővel bírnak. A felek azokat saját szabályozásuknak megfelelően hajtják végre.

(3) A vegyes bizottság szükség szerint, de legalább évente egyszer ülésezik. Mindkét fél kérheti ülés összehívását.

(4) Bármely fél kérheti a vegyes bizottság ülésének összehívását az e megállapodás értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó bármely kérdés megoldása érdekében is. Az ülést a lehető legkorábbi időpontra kell összehívni, de – eltérő megállapodás hiányában – legkésőbb a kérelem kézhez vételétől számított két hónapon belül.

(5) E megállapodás megfelelő végrehajtása érdekében a felek információt cserélnek és – bármely fél kérésére – konzultációkat tartanak a vegyes bizottság keretében.

(6) A vegyes bizottság – határozatával – eljárási szabályzatot fogad el.

(7) Amennyiben valamelyik fél úgy véli, hogy a vegyes bizottság egy határozatát a másik fél nem megfelelően hajtja végre, az előbbi kérheti a kérdésnek a vegyes bizottság keretében történő megvitatását. Amennyiben a vegyes bizottság a megkeresését követő két hónapon belül nem tud döntést hozni a kérdésben, a kérelmező fél a 24. cikk alapján megfelelő átmeneti védintézkedéseket hozhat.

(8) A vegyes bizottság határozatai tartalmazzák a felek általi végrehajtás időpontját és valamennyi egyéb információt, amelyek érinthetik a gazdasági szereplőket.

(9) A (2) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben a vegyes bizottság nem hoz határozatot a megkeresését követő hat hónapon belül az elé utalt kérdésben, a felek a 24. cikk alapján megfelelő átmeneti védintézkedéseket hozhatnak.

(10) A vegyes bizottság megvizsgálja a többségi részesedéssel zajló kétoldalú beruházásokat érintő kérdéseket, illetve a felek légifuvarozóinak tényleges ellenőrzésében történt változásokat.

(11) A vegyes bizottság segíti az együttműködést továbbá azáltal, hogy:

a) ösztönzi a biztonságot, a védelem, a környezetvédelem, a légiközlekedési infrastruktúra (a résidőt is beleértve) és a fogyasztóvédelem területén a szakértői szintű, új jogszabályi vagy szabályozási kezdeményezésekről és fejleményekről szóló eszmecseréket;

b) rendszeresen vizsgálja a megállapodás alkalmazása során – különösen a munkavállalás területén – jelentkező szociális hatásokat, és megfelelő válaszokat dolgoz ki a jogoknak talált aggályokra; és

c) mérlegeli a megállapodás továbbfejlesztésének lehetséges területeit, többek között ajánlásokat tesz a megállapodás módosítására.

23. cikk

Vitarendezés és választottbíráskodás

(1) Bármelyik fél a vegyes bizottsághoz utalhatja az e megállapodás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos, a 22. cikk alapján nem rendezett vitákat. E cikk alkalmazásában a társulási megállapodás keretében létrehozott Társulási Tanács jár el vegyes bizottságként.

(2) A vegyes bizottság határozattal dönt a vitákról.

(3) A felek meghozzák a (2) bekezdésben említett határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(4) Amennyiben a vitát a (2) bekezdéssel összhangban nem lehet rendezni, az ügyet – bármely fél kérésére – egy három választottbíróból álló választottbírói testület elé kell utalni, az alábbiakban meghatározott eljárással összhangban:

a) mindkét fél kinevez egy választottbíróat a választottbírószám általi választottbíráskodás iránti kérelemről a másik fél által diplomáciai úton eljuttatott értesítés kézhezvételétől számított hatvan (60) napon belül; a harmadik választottbíróat a másik két választottbíró nevezi ki azt ezt követő hatvan (60) napon belül. Amennyiben az egyik fél a megállapított határidőn belül nem nevezett ki választottbíróat, vagy a harmadik választottbíró kinevezése a megállapított határidőn belül nem történt meg, bármelyik fél felkérheti az ICAO Tanácsának elnökét, hogy nevezzen ki választottbíróat vagy adott esetben választottbírókat;

b) a fenti a) pont értelmében kinevezett harmadik választottbíró egy harmadik állam állampolgára, és a választottbírószám elnökeként jár el;

c) a választottbírószám eljárási szabályzatot fogad el; valamint

d) a választottbírószám végső határozatára is figyelemmel, a választottbíráskodás kezdeti költségei a felek között egyenlően oszlanak meg.

(5) A választottbírószám bármely ideiglenes vagy végső határozata kötelező a felekre nézve.

(6) Amennyiben valamelyik fél a választottbírószám e cikknek megfelelően hozott határozatáról szóló értesítéstől számított harminc (30) napon belül nem teljesíti az említett határozatban foglaltakat, a másik fél – e mulasztás fennálltaig – korlátozhatja, felfüggesztheti vagy visszavonhatja a vétkes félnek e megállapodás alapján biztosított jogokat vagy kiváltságokat.

24. cikk

Védintézkedések

(1) A felek megteszik az e megállapodás szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges általános vagy egyedi intézkedéseket. Gondoskodnak arról, hogy az e megállapodásban meghatározott célkitűzések teljesüljenek.

(2) Ha a felek egyike úgy véli, hogy a másik fél nem teljesítette a megállapodásból eredő valamely kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket hozhat. A védintézkedéseket tárgyi és időbeli hatályuk tekintetében a helyzet megoldásához vagy a megállapodás egyensúlyának fenntartásához okvetlenül szükséges mértékre kell korlátozni. Elsődlegesen olyan intézkedéseket kell alkalmazni, amelyek a megállapodás végrehajtásában a legkisebb zavart okozzák.

(3) A védintézkedések foganatosítását mérlegelő fél a vegyes bizottságon keresztül értesíti a többi felet, és valamennyi lényegi információt a rendelkezésükre bocsátja.

(4) A felek a kölcsönösen elfogadható megoldás elérése érdekében a vegyes bizottság keretében haladéktalanul konzultációt indítanak.

(5) A 3. cikk d) pontja, a 4. cikk d) pontja és a 14–15. cikk sérelme nélkül, az érintett fél nem hozhat védintézkedéseket a (3) bekezdés szerinti értesítés időpontját követő egy hónap végéig, kivéve ha a (4) bekezdés szerinti konzultációs eljárás a megállapított határidő lejártá előtt befejeződik.

(6) Az érintett fél haladéktalanul értesíti a vegyes bizottságot a hozott intézkedésekről, és valamennyi lényegi információt a rendelkezésére bocsátja.

(7) Az e cikk alapján hozott valamennyi intézkedést fel kell függeszteni, amint a vétkes fél eleget tesz e megállapodás rendelkezéseinek.

25. cikk

A megállapodás földrajzi hatálya

A felek – a megállapodás kétoldalú jellegének elismerése mellett – tudomásul veszik, hogy a megállapodás az 1995. november 28-i barcelonai nyilatkozatban előírt nyitott euro-mediterrán partnerség hatálya alá tartozik. A felek folyamatos párbeszéd mellett kötelezik el magukat e megállapodásnak a barcelonai folyamattal való összhangja érdekében, különös tekintettel annak lehetőségére, hogy a megállapodást a hasonló légiközlekedési megállapodások figyelembevétele érdekében kölcsönös egyetértésben módosítsák.

26. cikk

Más megállapodásokhoz való viszony

(1) E megállapodás rendelkezései a Marokkó és az EK-tagállamok közötti kétoldalú megállapodások vonatkozó rendelkezései helyébe lépnek. Az ilyen kétoldalú megállapodásokból eredő, e megállapodás hatálya alá nem tartozó hatályos forgalmi jogok azonban továbbra is gyakorolhatók, feltéve hogy az EK-tagállamok és állampolgáraik között nem tesznek hátrányos megkülönböztetést.

(2) Amennyiben a felek többoldalú megállapodás szerződő felévé válnak, vagy jóváhagynak valamely, az ICAO vagy más nemzetközi szervezet által elfogadott, e megállapodás hatálya alá tartozó kérdéseket érintő határozatot, a vegyes bizottság keretében konzultálnak annak meghatározása céljából, hogy e fejlemények figyelembevétele érdekében felül kell-e vizsgálni e megállapodást.

(3) E megállapodás nem sérti az ICAO esetleges jövőbeni ajánlásainak alkalmazásával kapcsolatban a két fél által hozandó döntéseket. A felek nem hivatkozhatnak e megállapodásra vagy annak bármely részére abból a célból, hogy az alapján tiltakozzanak az ICAO által mérlegelt, e megállapodás hatálya alá tartozó bármely kérdésre vonatkozó alternatív politika ellen.

27. cikk

Módosítások

(1) Amennyiben valamely fél felül kívánja vizsgálni e megállapodás rendelkezéseit, erről értesíti a vegyes bizottságot. A megállapodás elfogadott módosítása a megfelelő belső eljárások lezárását követően lép hatályba.

(2) A vegyes bizottság – az egyik Fél javaslatára és e cikkel összhangban – a megállapodás mellékleteinek módosításáról határozhat.

(3) E megállapodás nem sérti – a megkülönböztetementesség elvének és e megállapodás rendelkezéseinek tiszteletben tartására is figyelemmel – a felek azon jogát, hogy a légi közlekedés területén vagy a VI. mellékletben említett társult területen egyoldalúan új jogszabályokat fogadjanak el vagy meglévő jogszabályaikat módosítsák.

(4) Amennyiben valamely fél új jogszabályt fogad el, a lehető legrövidebb időn belül értesíti erről a másik felet, és konzultációt indít. Az egyik fél kérésére a vegyes bizottság keretében előzetes véleménycserére kerülhet sor.

(5) Amennyiben valamely fél a légi közlekedésre vagy a VI. mellékletben említett társult területre vonatkozó új jogszabályt vagy jogszabály-módosítást fogad el, erről a másik felet legkésőbb az elfogadást követő harminc napon belül értesíti. Az ezt követő hatvan napon belül a vegyes bizottság – bármely fél kérésére – véleménycserét tart az új jogszabály vagy módosítás e megállapodás megfelelő végrehajtására gyakorolt hatásáról.

(6) A vegyes bizottság:

a) határozatot fogad el e megállapodás VI. mellékletének felülvizsgálatáról a kérdéses új jogszabály vagy módosítás – szükség esetén viszonyossági alapon történő – beillesztése érdekében;

b) határozatot fogad el, amelyben megállapítja, hogy a kérdéses új jogszabály vagy módosítás összhangban áll e megállapodással; vagy

c) határoz az egyéb, ésszerű határidőn belül elfogadandó intézkedésekről, e megállapodás megfelelő végrehajtásának biztosítása érdekében.

28. cikk

A megállapodás megszűnése

(1) Ez a megállapodás határozatlan időre szól.

(2) Bármely fél, bármely időpontban diplomáciai úton írásban értesítheti a másik felet azon döntéséről, hogy a megállapodást fel kívánja mondani. A felmondásról szóló értesítést egyidejűleg az ICAO-nak is meg kell küldeni. A megállapodás az értesítés másik fél általi kézhezvételét követő tizenkét hónappal szűnik meg, kivéve ha a felmon-

dásról szóló értesítést ezen időtartam lejártá előtt visszavonják.

(3) E megállapodás hatályát veszti, illetve felfüggesztésre kerül, amennyiben a társulási megállapodás hatályát veszti, illetve felfüggesztésre kerül.

29. cikk

Az ICAO-nál és az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkárságánál történő nyilvántartásba vétel

Ezt a megállapodást és valamennyi módosítását az ICAO és az Egyesült Nemzetek Szervezetének Főtitkársága nyilvántartásba veszi.

30. cikk

Hatálybalépés és átmeneti rendelkezések

(1) Ezt a megállapodást ideiglenesen, a felek nemzeti jogszabályaival összhangban, az aláírás időpontjától kezdődően alkalmazni kell.

(2) E megállapodás a felek között folytatott diplomáciai jegyzékváltás során a legutolsóként küldött jegyzék keltét követő egy hónappal lép hatályba, mely jegyzékekben a felek megerősítik, hogy a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges valamennyi eljárás lezárult. E jegyzékváltás céljából a Marokkói Királyság az Európai Unió Tanácsának Főtitkársága számára megküldi az Európai Közösségnek és tagállamainak szóló diplomáciai jegyzékét, az Európai Unió Tanácsának Főtitkársága pedig megküldi a marokkói Királyságnak az Európai Közösség és tagállamai diplomáciai jegyzékét. Az Európai Közösség és tagállamai diplomáciai jegyzéke tartalmazza valamennyi tagállam azon közleményét, melyben megerősítik, hogy a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárások lezárultak.

Fentiek hitelül, az alulírott, kellően felhatalmazott személyek aláírták ezt a Megállapodást.

Kelt Brüsszelben, a 2006. év december havának tizenkettedik napján, két-két példányban angol, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, szlovák, szlovén és arab nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

I. Melléklet**Kölcsönösen elfogadott szolgáltatások és meghatározott útvonalak**

1. E mellékletre a megállapodás IV. mellékletében foglalt átmeneti rendelkezések vonatkoznak.

2. Az egyes felek a másik fél légifuvarozói számára biztosítják a jogot arra, hogy az alább meghatározott útvonalakon légiszolgáltatásokat üzemeltessenek:

a) a Közösség légifuvarozói esetében:

a Közösség területén fekvő pontok – Marokkó területén fekvő egy vagy több pont – Marokkó területén túli pontok,

b) Marokkó légifuvarozói esetében:

Marokkó területén fekvő pontok – a Közösség területén fekvő egy vagy több pont.

3. A marokkói légifuvarozók jogosultak arra, hogy az e megállapodás 2. cikkében meghatározott forgalmi jogokat a Közösség területén fekvő több pont között gyakorolják, feltéve, hogy ezen szolgáltatások Marokkó területéről indulnak ki vagy ott fejeződnek be.

A közösségi légifuvarozók jogosultak arra, hogy az e megállapodás 2. cikkében meghatározott forgalmi jogokat Marokkó és Marokkó területén túli pontok között gyakorolják, feltéve, hogy ezen szolgáltatások a Közösség területéről indulnak ki vagy ott fejeződnek be, valamint hogy ezek a pontok – a személyszállítási szolgáltatások tekintetében – az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban találhatók.

A közösségi légifuvarozók jogosultak arra, hogy – a Marokkóba irányuló vagy az onnan kiinduló szolgáltatások esetében – ugyanazon szolgáltatás keretében egynél több pontot szolgáljanak ki, és gyakorolják ezen pontok között az útmegszakítás jogát.

Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok: Algéria, Azerbajdzsán, Belarusz, Egyiptom, Grúzia, Izrael, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Moldova, Örményország, a Palesztin Hatóság, Szíria, Tunézia és Ukrajna. Az európai szomszédságpolitikában részt vevő országokban fekvő pontok közbenső pontokként is igénybe vehetők.

4. A meghatározott útvonalak bármely irányban üzemeltethetők. A meghatározott útvonalak egyes, közbenső vagy a területen túli pontjai – a vállalkozások belátása szerint – kihagyhatók néhány vagy az összes szolgáltatás tekintetében, feltéve, hogy a szolgáltatás a marokkói légifuvarozók esetében Marokkó területéről, vagy a Közösség légifuvarozói esetében valamely EK-tagállam területéről indul vagy ott fejeződik be.

5. A felek lehetővé teszik az egyes légifuvarozók számára, hogy az általuk kínált nemzetközi légifuvarozásban a járatsűrűséget és a kapacitást a piacon érvényesülő keres-

kedelmi szempontok alapján állapítsák meg. E joggal összhangban, egyik fél sem korlátozhatja egyoldalúan a forgalom nagyságát, a légijáratok sűrűségét vagy rendszertípi gyakoriságát, vagy a másik fél légifuvarozói által üzemeltetett légijárművek típusát, kivéve ha ez vámügyi, műszaki, üzemeltetési, környezetvédelmi vagy egészségvédelmi okokból szükséges.

6. A nemzetközi légifuvarozást végző légifuvarozók az üzemeltetett légijármű típusának a meghatározott útvonalak bármely pontján való megváltoztatására vonatkozó bármilyen korlátozás nélkül végezhetnek tevékenységeket.

7. Az olyan esetek, amikor az e megállapodásban előirányzott jogok kihasználása érdekében marokkói légifuvarozó harmadik országbeli légitársaság légijárművét, vagy a Közösség egy légifuvarozója az V. mellékletben említettektől eltérő harmadik országbeli légitársaság légijárművét a személyzettel együtt bérli (teljes bérlet), csak kivételként fordulhatnak elő, illetve csak átmeneti igényt elégíthetnek ki. Az ilyen bérleti szándékot előzetes jóváhagyásra be kell nyújtani a bérelő légifuvarozó engedélyét kiadó hatósághoz, valamint a másik fél illetékes hatóságához.

II. Melléklet**Marokkó és az EK-tagállamok közötti kétoldalú megállapodások**

A megállapodás 26. cikke értelmében e megállapodás a Marokkó és az EK-tagállamok között létrejött alábbi kétoldalú légiközlekedési megállapodások vonatkozó rendelkezéseinek helyébe lép:

– A Belga Királyság kormánya és Ófelsége Marokkó Királya kormánya között 1958. január 20-án Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás; kiegészítve az 1958. január 20-án kelt jegyzékváltással; legutóbb a 2002. június 11-én Rabatban kelt egyetértési nyilatkozattal módosítva;

– A Csehszlovák Szocialista Köztársaság és Marokkó között 1961. május 8-án Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás, amely vonatkozásában a Cseh Köztársaság jogutódlási nyilatkozatot helyezett letétbe;

– A Dán Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1977. november 14-én Rabatban létrejött, a légi szolgáltatásokról szóló megállapodás; kiegészítve az 1977. november 14-én kelt jegyzékváltással;

– A Német Szövetségi Köztársaság és a Marokkói Királyság között 1961. október 12-én Bonnban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Görög Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1999. május 10-én Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás; együttes olvasatban

az 1998. október 6-án Athénban kelt egyetértési nyilatkozattal;

– A Spanyolország kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1970. július 7-én Madridban létrejött légi közlekedési megállapodás; legutóbb a 2003. augusztus 12-i és a 2003. augusztus 25-i levélváltással kiegészítve;

– A Francia Köztársaság kormánya és Öfelsége Marokkó Királya kormánya között 1957. október 25-én Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

= az 1961. március 22-én kelt levélváltással módosítva;

= az 1968. december 2-án és 5-én kelt kölcsönösen elfogadott jegyzőkönyvvel módosítva;

= az 1976. május 17–18-i tárgyalási feljegyzéssel módosítva;

= az 1977. március 15-én kelt tárgyalási feljegyzéssel módosítva;

= legutóbb az 1984. március 22–23-án kelt tárgyalási feljegyzéssel, valamint az 1984. március 14-i levélváltással módosítva;

– Az Olasz Köztársaság kormánya és Öfelsége Marokkó Királya kormánya között 1967. július 8-án Rómában létrejött légi közlekedési megállapodás; a 2000. július 13-án Rómában kelt egyetértési nyilatkozattal módosítva; legutóbb a 2001. október 17-i és a 2002. január 3-i jegyzőkönyvvel módosítva;

– A Lett Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1999. május 19-én Varsóban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Luxemburgi Nagyhercegség kormánya és Öfelsége Marokkó Királya kormánya között 1961. július 5-én Bonnban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Magyar Népköztársaság és a Marokkói Királyság között 1967. március 21-én Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Máltai Köztársaság kormánya és Öfelsége Marokkó Királya kormánya között 1983. május 26-án Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– Az Öfelsége Hollandia Királynője kormánya és Öfelsége Marokkó Királya kormánya között 1959. május 20-án Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– Az Osztrák Köztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 2002. február 27-én Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Lengyel Népköztársaság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1969. november 29-én Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás;

– A Portugália és a Marokkói Királyság kormánya között 1958. április 3-án Rabatban létrejött légi közlekedési megállapodás; kiegészítve az 1975. december 19-én Lisszabonban kelt jegyzőkönyvvel; legutóbb a 2003. november 17-én Lisszabonban kelt jegyzőkönyvvel kiegészítve;

– A Svéd Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1977. november 14-én Rabatban létrejött

légi közlekedési megállapodás; kiegészítve az 1977. november 14-én kelt jegyzőkönyvvel;

– A Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 1965. október 22-én Londonban létrejött, a légi szolgáltatásokról szóló megállapodás; módosítva az 1968. október 10-i és 14-i jegyzőkönyvvel; módosítva az 1997. március 14-én Londonban kelt jegyzőkönyvvel; legutóbb az 1997. október 17-én Rabatban kelt jegyzőkönyvvel módosítva;

– A Marokkói Királyság és az Európai Közösség tagállamai által parafált vagy aláírt, légi szolgáltatásokkal kapcsolatos megállapodások és egyéb megállapodások, amelyek e megállapodás aláírásának napján még nem léptek hatályba, és amelyeket nem alkalmaznak ideiglenesen;

– A Holland Királyság kormánya és a Marokkói Királyság kormánya között 2001. június 20-án Hágában létrejött, a légi szolgáltatásokról szóló, az egyetértési nyilatkozathoz 1. mellékletként csatolt megállapodás.

III. Melléklet

A működési és műszaki engedélyekre vonatkozó eljárások: az illetékes hatóságok

1. Az Európai Közösség

Németország:

Polgári Légi Közlekedési Szövetségi Hivatal (LBA)
Szövetségi Közlekedési, Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium

Ausztria:

Polgári Légi Közlekedési Hatóság
Közlekedési, Innovációs és Technológiaügyi Szövetségi Minisztérium

Belgium:

Légi Közlekedési Főigazgatóság
Mobilitási és Közlekedési Szövetségi Hivatal

Ciprus:

Polgári Légi Közlekedési Osztály
Hírközlési és Közművekért Felelős Minisztérium

Dánia:

Polgári Légi Közlekedési Osztály

Spanyolország:

Polgári Légi Közlekedési Főigazgatóság
Fejlesztési Minisztérium

Észtország:

Polgári Légi Közlekedési Osztály

Finnország:

Polgári Légi Közlekedési Hatóság

Franciaország:

Polgári Légi Közlekedési Főigazgatóság (DGAC)

Görögország:

Görög Polgári Légi Közlekedési Hatóság
Közlekedési és Hírközlési Minisztérium

Magyarország:

Polgári Légiközlekedési Hatóság
Gazdasági és Közlekedési Minisztérium

Írország:

Polgári Légi Közlekedési Főigazgatóság
Közlekedési Minisztérium

Olaszország:

Nemzeti Polgári Légi Közlekedési Ügynökség (ENAC)

Lettország:

Polgári Légi Közlekedési Osztály
Közlekedési Minisztérium

Litvánia:

Polgári Légi Közlekedési Osztály

Luxemburg:

Polgári Légi Közlekedési Igazgatóság

Málta:

Polgári Légi Közlekedési Hivatal

Hollandia:

Közlekedési, Városfejlesztési és Vízügyi Minisztérium:
Polgári Légi Közlekedési és Teherfuvarozási Főigazgatóság
Közlekedési és Vízügyi Felügyelőség

Lengyelország:

Polgári Légi Közlekedési Hivatal

Portugália:

Országos Polgári Légi Közlekedési Intézet (INAC)
Infrastruktúraügyi, Tervezési és Területrendezési Mi-
nisztérium

Cseh Köztársaság:

Polgári Légi Közlekedési Osztály
Közlekedési Minisztérium
Polgári Légi Közlekedési Hatóság

Egyesült Királyság:

Légi Közlekedési Igazgatóság
Közlekedési Minisztérium (DfT)

Szlovák Köztársaság:

Polgári Légi Közlekedési Főosztály
Közlekedési, Postaügyi és Távközlési Minisztérium

Szlovénia:

Polgári Légi Közlekedési Főigazgatóság
Közlekedési Minisztérium

Svédország:

Polgári Légi Közlekedési Hatóság

2. Marokkói Királyság

Polgári Repülési Igazgatóság
Infrastruktúraügyi és Közlekedési Minisztérium

IV. Melléklet

Átmeneti rendelkezések

1. A VI. mellékletben meghatározott, a légi közlekedésre vonatkozó közösségi jogszabályok valamennyi rendelkezésének a marokkói fél általi végrehajtása és alkalmazása a Közösség hatáskörébe tartozó, a vegyes bizottság által jóváhagyandó értékelés tárgyát képezi. A vegyes bizottság legkésőbb két évvel a megállapodás hatálybalépését követően elfogadja e határozatot.

2. E határozat elfogadásának időpontjáig az I. mellékletben szereplő kölcsönösen elfogadott szolgáltatások és meghatározott útvonalak nem foglalják magukban azt a jogot, hogy a Közösség légifuvarozói forgalmat vegyenek fel Marokkóban és tegyenek ki a Marokkó területén túl fekvő pontokon, illetve fordítva, valamint hogy marokkói légifuvarozók forgalmat vegyenek fel a Közösség egy pontján, és tegyenek ki a Közösség egy másik pontján, illetve fordítva. Ugyanakkor a Marokkó és az EK-tagállamok közötti – a II. mellékletben felsorolt – kétoldalú megállapodásokban biztosított, az ötödik szabadságból eredő valamennyi forgalmi jog továbbra is gyakorolható, amennyiben nem tesznek állampolgárság szerinti hátrányos megkülönböztetést.

V. Melléklet

A megállapodás 3. és 4. cikkében említett egyéb államok jegyzéke

1. Az Izlandi Köztársaság (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás értelmében)

2. A Liechtensteini Hercegség (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján)

3. A Norvég Királyság (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás értelmében)

4. A Svájci Államszövetség (az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti légi közlekedési megállapodás értelmében)

VI. Melléklet

A polgári légi közlekedésre vonatkozó szabályok

E melléklet vagy az átmeneti rendelkezésekről szóló IV. melléklet eltérő rendelkezése hiányában az alábbi jogi aktusok „Alkalmazandó rendelkezéseit” e Megállapodással összhangban kell alkalmazni. Az egyes jogi aktusok

esetlegesen szükséges egyedi kiigazításait az alábbi lista tartalmazza:

A. Repülésbiztonság

Megjegyzés: Marokkónak az Európai Repülésbiztonsági Ügynökségnél (EASA) megfigyelőként betöltött státusza vonatkozó pontos feltételek későbbi megbeszélések tárgyát képezik.

3922/91

A polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló, 1991. december 16-i 3922/91/EGK tanácsi rendelet, módosítva:

- a 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 1996. november 13-i 2176/96/EK bizottsági rendelettel,
- a 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 1999. május 25-i 1069/1999/EK bizottsági rendelettel,
- A polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló 3922/91/EGK tanácsi rendeletnek a tudományos és műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról szóló, 2000. december 28-i 2871/2000/EK bizottsági rendelettel,
- A polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel.

Alkalmazandó rendelkezések: Az 1–10. cikk, a 12–13. cikk – a 4. cikk (1) bekezdése, valamint a 8. cikk (2) bekezdésének 2. mondata kivételével – az I., a II. és a III. melléklet.

A 12. cikk alkalmazása tekintetében a „tagállamok” az „EK-tagállamok”.

94/56

A polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatának alapvető elveiről szóló, 1994. november 21-i 94/56/EK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–12. cikk

1592/2002

A polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosítva:

- Az 1592/2002/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. július 22-i 1643/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel,
- Az 1592/2002/EK rendelet 6. cikkének kiigazításáról szóló, 2003. szeptember 24-i 1701/2003/EK bizottsági rendelettel.

Alkalmazandó rendelkezések: 1–57. cikk, I. és II. melléklet

2003/42

A polgári légi közlekedésben előforduló események jelentéséről szóló, 2003. június 13-i 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–11. cikk, I. és II. melléklet

1702/2003

A légi járművek és kapcsolódó termékek, alkatrészek és berendezések légialkalmassági és környezetvédelmi tanúsítása, valamint a tervező és gyártó szervezetek tanúsítása végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló, 2003. szeptember 24-i 1702/2003/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–4. cikk, melléklet

2042/2003

A légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról szóló, 2003. november 20-i 2042/2003/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–6. cikk, I–IV. melléklet

104/2004

Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség fellebbezési tanácsának szervezetére és összetételére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2004. január 22-i 104/2004/EK bizottsági rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–7. cikk és a melléklet

B. Légiforgalmi szolgáltatás

93/65

A légiforgalom-irányítási berendezések és rendszerek beszerzéséhez szükséges kompatibilis műszaki előírások meghatározásáról és használatáról szóló, 1993. július 19-i 93/65/EGK tanácsi irányelv módosítva:

- A 2082/2000/EK rendelet módosításáról, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról szóló, 2002. június 4-i 980/2002/EK bizottsági rendelettel módosított, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról, valamint az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 97/15/EK irányelv módosításáról szóló, 2000. szeptember 6-i 2082/2000/EK bizottsági rendelettel módosított, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a légiforgalom-irányítási berendezések és rendszerek beszerzéséhez szükséges kompatibilis műszaki előírások meghatározásáról és használatáról szóló 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 1997. március 25-i 97/15/EK bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–9. cikk, I. és II. melléklet

A 93/65/EK tanácsi rendeletre való hivatkozást 2005. október 20-tól el kell hagyni.

2082/2000

Az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról, valamint az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról és a 93/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló 97/15/EK irányelv módosításáról szóló, 2000. szeptember 6-i 2082/2000 bizottsági rendelet módosítva:

- A 2082/2000/EK rendelet módosításáról, az Eurocontrol-szabványok elfogadásáról szóló, 2002. június 4-i 980/2002/EK bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–3. cikk, I–III. melléklet

549/2004

Az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról szóló, 2004. március 10-i 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (ke-retrendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–4. cikk, 6. cikk és 9–14. cikk

550/2004

A léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról szóló, 2004. március 10-i 550/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (léginavigációs-szolgálati rendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk

551/2004

A légtérnek az egységes európai égbolt keretében történő szervezéséről és használatáról szóló, 2004. március 10-i 551/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (légtérrendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–11. cikk

552/2004

Az Európai Légiforgalmi Szolgáltatási Hálózat átjárhatóságáról szóló, 2004. március 10-i 552/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (átjárhatósági rendelet)

Alkalmazandó rendelkezések: 1–12. cikk

C. Környezetvédelem

89/629

A polgári szubszonikus sugárhajtású repülőgépek zajki-bocsátásának korlátozásáról szóló, 1989. december 4-i 89/629/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–8. cikk

92/14

A nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény második kiadásának (1988) 16. függeléke 1. kötete 2. fejezete II. részének hatálya alá tartozó repülőgépek üzemeltetésének korlátozásáról szóló, 1992. március 2-i 92/14/EGK tanácsi irányelv módosítva:

– A 92/14/EGK irányelv módosításáról szóló, 1998. március 30-i 98/20/EK tanácsi irányelvvel

– A 92/14/EGK irányelv módosításáról szóló, 1999. április 21-i 1999/28/EK bizottsági irányelvvel

– A 92/14/EGK tanácsi irányelv mellékletének módosításáról szóló, 2001. május 21-i 991/2001/EK bizottsági rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–11. cikk és a melléklet

2002/30

A Közösség repülőterein a zajvédelemmel összefüggő üzemeltetési korlátozások bevezetésére vonatkozó szabályok és eljárások megállapításáról szóló, 2002. március 26-i 2002/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–15. cikk, I. és II. melléklet

2002/49

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló, 2002. június 25-i 2002/49/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–16. cikk, I–IV. melléklet

D. Fogyasztóvédelem

90/314

A szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–10. cikk

92/59

Az általános termékbiztonságról szóló, 1992. június 29-i 92/59/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk

93/13

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–10. cikk és a melléklet

95/46

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–34. cikk

2027/97

A légifuvarozók baleset esetén fennálló felelősségéről szóló, 1997. október 9-i 2027/97/EK tanácsi rendelet módosítva:

– A 2027/97/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2002. május 13-i 889/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–8. cikk

261/2004

A visszautasított beszállás és légijáratok törlése vagy hosszú késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet

Alkalmazandó rendelkezések: 1–17. cikk

E. Számítógépes helyfoglalási rendszerek

2299/1989

A számítógépes helyfoglalási rendszerek ügyviteli szabályzatáról szóló, 1989. július 24-i 2299/1989/EGK tanácsi rendelet módosítva:

– A számítógépes helyfoglalási rendszerek ügyviteli szabályzatáról szóló 2299/89/EGK rendelet módosításáról szóló, 1993. október 29-i 3089/93/EK tanácsi rendelettel

– A számítógépes helyfoglalási rendszerek (CRS) ügyviteli szabályzatáról szóló 2299/89/EGK rendelet módosításáról szóló, 1999. február 8-i 323/1999/EK tanácsi rendelettel

Alkalmazandó rendelkezések: 1–22. cikk és a melléklet

F. Szociális szempontok

1989/391

A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–16. cikk és 18–19. cikk

2003/88

A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–19. cikk, 21–24. cikk és 26–29. cikk

2000/79

Az Európai Légitársaságok Szövetsége (AEA), az Európai Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szövetsége (ETF), az Európai Közforgalmi Pilóták Szövetsége (ECA), az Európai Regionális Légitársaságok Szövetsége (ERA) és a Légiszállítók Nemzetközi Szövetsége (IACA) által kötött, a polgári repülésben dolgozó utazó munkavállalók munkaidejének szervezéséről szóló európai megállapodásról szóló, 2000. november 27-i 2000/79/EK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–5. cikk

G. Egyéb jogszabályok

91/670

A légiközlekedési szakszemélyzet szakszolgálati engedélyeinek a polgári repülés területén történő kölcsönös elismeréséről szóló, 1991. december 16-i 91/670/EGK tanácsi irányelv

Alkalmazandó rendelkezések: 1–8. cikk és a melléklet ”

4. § Az Országgyűlés jóváhagyja a Megállapodásnak az e törvény hatálybalépése napjától kezdődően történő ideiglenes alkalmazását.

5. § (1) E törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 4. §-a a Megállapodás 30. cikkének 2. pontjában meghatározott időpontban hatályát veszti.

(3) A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, valamint a (2) bekezdésében meghatározott időpont naptári napját a külügyminiszter azok ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2007. évi VI. törvény

a konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény módosításáról*

1. § A konzuli védelemről szóló 2001. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Konztv.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A Magyar Köztársaság a magyar állampolgár érdekeinek külföldön történő védelmét a konzuli szolgálat útján látja el (a továbbiakban: konzuli védelem). A konzuli szolgálat a magyar állampolgárok érdekei külföldön történő védelmének előmozdítása érdekében együttműködik hazai és külföldi szervezetekkel és magánszemélyekkel. Ez az együttműködés kiterjedhet pénzeszközök átvételére, és az érintett magyar állampolgárok részére történő továbbítására is.”

2. § A Konztv. 5. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A konzuli kölcsön nyújtása iránti kérelemmel összefüggésben a konzuli tisztviselő köteles vizsgálni a kérelmező önhibáját. A kérelmező nyilvánvaló önhibája esetén a kölcsön megtagadható. A kölcsönnyújtást meg kell tagadni a (3) bekezdésben foglalt feltételek hiányában, valamint, ha a kérelmező valótlan adatokat közölt vagy az általa korábban igénybe vett konzuli kölcsön nem térült vissza.”

3. § A Konztv. 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A magyar állampolgárok az e § szerinti intézkedések végrehajtásának előmozdítása érdekében a Külügyminisztérium internetes honlapjának igénybevételel előzetesen is bejelenthetik külföldi tartózkodásukat a konzuli szolgálatnak.”

4. § A Konztv. 9. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A külügyminiszter az 5. § (6) bekezdésében foglalt fejezeti kezelésű előirányzat terhére vissza nem térítendő eseti támogatást nyújthat, ha a fogva tartás körülményei a fogva tartott életét, testi épségét vagy egészségét nyilvánvalóan és súlyosan veszélyeztetik, és támogatására nincs más lehetőség.”

5. § A Konztv. 19. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2)–(6) bekezdés számozása (3)–(7) bekezdésre változik:

„(2) Olyan közigazgatási hatósági ügyben, mely nem tartozik az 1. § (2) bekezdésének hatálya alá, a konzuli szolgálat a Ket. joghatóság hiányára irányadó rendelkezéseit az 1. § (3) bekezdésének megfelelően alkalmazza.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. február 19-i ülésnapján fogadta el.

6. § A Konztv. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az Európai Közösség létrehozásáról szóló Szerződés 20. cikke,

b) az Európai Közösségek tagállamai kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 1995. december 19-én elfogadott 95/553/EK határozata az Európai Unió polgárainak a diplomáciai és konzuli képviseletek által nyújtott védelméről,

c) a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által 1996. június 25-én elfogadott 96/409/KKBP határozata egy ideiglenes úti okmány létrehozásáról.”

7. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Konztv. 5. § (2) bekezdése a) pontjában a „vésszhelyzeti úti okmányt” szövegrész helyébe az „ideiglenes úti okmányt” szöveg, a Konztv. 19. § (1) bekezdésében az „az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló törvény” szövegrész helyébe az „a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény” szöveg lép.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány rendeletei

A Kormány 22/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Szlovák Köztársaság államterületén található földterületeknek a magyar Salgótarján-Somoskőújfalu település által épített szennyvízcsatorna üzemeltetésére és karbantartására történő ideiglenes igénybevételéről szóló Megállapodás kihirdetéséről

1. §

A Kormány e rendelettel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Szlovák Köztársaság államterületén található földterületeknek a magyar Salgótarján-Somoskőújfalu település által épített szennyvízcsatorna üzemeltetésére és karbantartására történő ideiglenes igénybevételéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

A Kormány a Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

3. §

A Megállapodás hiteles szövege a következő:

„SZÓBELI JEGYZÉK

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki a Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumának és van szerencséje arról tájékoztatni, hogy a megelőző jegyzékváltás során kifejtett álláspontjának megfelelően a Salgótarján-Somoskőújfalu magyar település önkormányzata által létesített szennyvízcsatorna a közös határút területén az államhatáron átnyúlva történt megépítésével keletkezett helyzet megoldása érdekében a Magyar Köztársaság Kormánya készen áll megkötni a Szlovák Köztársaság Kormányával az alábbi szövegű megállapodást:

»Megállapodás

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya között a Szlovák Köztársaság államterületén található földterületeknek a magyar Salgótarján-Somoskőújfalu település által épített szennyvízcsatorna üzemeltetésére és karbantartására történő ideiglenes igénybevételéről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovák Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek) azon igyekezettől vezérelve, hogy ideiglenesen rendezésre kerüljön a magyar Salgótarján-Somoskőújfalu település önkormányzata által létesített szennyvízcsatornának a közös határút területén az államhatáron átnyúlva történt megépítésével keletkezett helyzet, az alábbiakban állapodnak meg:

1. cikk

A Szlovák Köztársaság Kormánya tudomásul veszi azt, hogy a magyar Somoskőújfalu település Bethlen Gábor utcájában szennyvízcsatorna épült, amely részben szlovák államterületen, Šiatorská Bukovinka (Sátorosbánya) település területén, az azzal azonos kataszteri terület 1757 helyrajzi számú ingatlanán, a közös határút VIII.7/4a számú határjel és a VIII.7/5B és VIII.8x számú határjelek közötti szakaszán valósult meg. A Szlovák Köztársaság Kormánya egyetért azzal, hogy a Szlovák Köztársaság ezen államterületét a szennyvízcsatorna üzemeltetésére és karbantartására ideiglenesen használják.

2. cikk

(1) A Magyar Fél kötelezettséget vállal arra, hogy az 1. cikkben megjelölt szennyvízcsatornát, valamint a közös határút érintett területét az illetékes település önkormányzata útján a saját költségére fogja üzemeltetni és fenntartani.

(2) A Magyar Fél kötelezettséget vállal arra, hogy az illetékes település önkormányzata a szennyvízcsatorna, valamint a közös határút karbantartásával összefüggő munkálatokról, legalább hét nappal azok megkezdése előtt mindkét Szerződő Fél illetékes határrendészeti szerveit tájékoztatja.

3. cikk

A jelen Megállapodás értelmezésével vagy végrehajtásával összefüggő vitákat a magyar Szerződő Fél részéről az igazságügyi és rendészeti miniszter, a szlovák Szerződő Fél részéről a belügyminiszter rendezi. Amennyiben nem tudnak megállapodásra jutni, úgy a vitás kérdéseiket kormányaik elé terjesztik.

4. cikk

A jelen Megállapodást módosítani vagy kiegészíteni csak a két Szerződő Fél kölcsönös egyetértésével és írásos formában lehet.

5. cikk

A Szerződő Felek a jelen Megállapodást öt (5) évre, de legfeljebb az államhatár szóban forgó szakaszának módosítását, illetve a jelen Megállapodás 1. cikkében megjelölt térségben végrehajtandó területcserét tartalmazó szerződés hatálybalépéséig kötötték.«

Amennyiben a fenti javaslat a Szlovák Köztársaság Kormánya számára elfogadható és egyetért a rendelkezésekkel, a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma javasolja, hogy a jelen szóbeli jegyzék, valamint a Szlovák Fél egyetértését kifejező válaszejegyzék képezze a Megállapodást, amely a válaszejegyzék kézhezvételének napján lép hatályba.

A Magyar Fél várja a Szlovák Fél mielőbbi szíves választ.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma felhasználja az alkalmat, hogy a Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumát ismételt nagyrabecsüléséről biztosítsa.

Budapest, 2007.

Szlovák Köztársaság Külügyminisztériumának
Pozsony”

4. §

(1) E rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E rendelet 2–3. §-a a Megállapodás záró rendelkezésében meghatározott időpontban, az ott meghatározott feltételek bekövetkezése esetén lép hatályba.

(3) E rendelet a (2) bekezdésben meghatározott időpontban hatályát veszti, amennyiben a Megállapodás záró rendelkezésében meghatározott feltételeknek a válaszejegyzék nem felel meg.

(4) A Megállapodás, illetve e rendelet 2. és 3. §-a hatálybalépésének, továbbá a (3) bekezdésben meghatározott időpont naptári napját a külügyminiszter annak ismertetése követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(5) E rendelet végrehajtásához szükséges intézkedésekről a határrendészetért felelős miniszter gondoskodik.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
23/2007. (II. 28.) Korm.
rendelete**

**a közszolgálati műsorszolgáltatók
2007. évi létszámcsoökkentésének költségvetési
támogatásáról**

A Kormány a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 4. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

1. §

A központi költségvetésből az e rendeletben meghatározottak szerint egyszeri támogatás nyújtható a közszolgálati műsorszolgáltató részvénytársaság (a továbbiakban: jogosult) működési költségmegtakarítást eredményező, 2007. évben megvalósuló létszámcsoökkentésével kapcsolatos egyszeri személyi kifizetéseikhez.

2. §

(1) E rendelet alkalmazásában 2007. évben megvalósuló létszámcsoökkentésnek minősül, ha

a) a 2007. évben megvalósult létszámcsökkentés a jogosultnál egyúttal az álláshely (munkakör) megszüntetését is jelenti, és

b) a létszámcsökkentéssel összefüggésben felmerülő kifizetések a tárgyévben esedékesek.

(2) Nem minősül létszámcsökkentésnek a foglalkoztatási forma megváltoztatása, a részvénytársaságon belüli áthelyezés vagy a kiszervezés.

3. §

(1) Költségvetési támogatás csak a jogosult által teljes, illetve részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló munkaviszonyának megszüntetése esetén igényelhető, ha a munkavállaló által betöltött álláshelyet (munkakört) a jogosult a munkaviszony megszüntetésével egyidejűleg véglegesen megszünteti.

(2) A jogosult és a munkavállaló között fennálló határozott idejű munkaviszony megszüntetése esetén a költségvetési támogatás – az (1) bekezdésben foglaltakra is figyelemmel – csak abban az esetben igényelhető, ha a határozott időből még hátralévő idő az utolsó munkában töltött napot követően legalább egy év.

4. §

E rendelet alkalmazásában egyszeri személyi kifizetésnek minősül és a támogatás mértékének meghatározásakor figyelembe vehető:

a) a munkáltatói rendes felmondás esetére a munkavállalót a munkavégzés alóli kötelező felmentés idejére jogszabály alapján megillető átlagkereset;

b) a végkielégítés kizárólag jogszabályban meghatározott mértéke;

c) a korengedményes nyugdíjazással kapcsolatosan a munkáltatót terhelő, jogszabályban meghatározott költségek;

d) munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése alapján megállapított összeg, amennyiben az egyénenként nem haladja meg a felmondás esetére jogszabályban előírt kifizetések a) és b) pontban meghatározott összegét;

e) az a)–d) pontban felsorolt kifizetések munkaadót terhelő járulékai (társadalombiztosítási és munkaadói járulék).

5. §

(1) A jogosult a támogatás-igénylési feltételeknek való megfelelés igazolása céljából – az igénybejelentés részét képező – dokumentációt köteles készíteni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti dokumentáció kötelező tartalmi elemei:

a) a munkaviszony megszűnése, megszüntetése jogcímenek megnevezése,

b) a létszámcsökkentéssel összefüggő egyszeri személyi kifizetések megnevezése és esedékessége,

c) a létszámcsökkentési intézkedésből eredő működési költségmegtakarítás mértéke.

6. §

(1) A jogosult a támogatást – az igény bejelentését követően – a pénzügyminiszterrel kötött egyedi megállapodás alapján veheti igénybe.

(2) Az (1) bekezdése szerinti megállapodásban – a költségvetési támogatás nyújtásának jogszabályban meghatározott feltételeinek való megfelelésen túl – ki kell kötni, hogy a jogosult vállalja a támogatás visszafizetését, ha

a) a támogatással megszüntetett álláshely (munkakör) visszaállítására a megszüntetésétől számított két éven belül sor kerül, ideértve a munkaügyi bíróság munkaviszony jogellenes megszüntetését megállapító döntését, valamint a jogosult legalább többségi tulajdonában álló vállalkozásnál a feladat átvételével történő munkakör létesítését is, vagy

b) a támogatással megszüntetett munkakörbe tartozó feladat elvégzésére a megszüntetést követő két éven belül olyan szerződést köt, amelyben a szerződő fél nem nyilatkozik arról, hogy a teljesítéshez nem létesít önálló munkakört.

(3) A létszámcsökkentéssel járó egyszeri személyi kifizetésekhez igénybe vett támogatás (2) bekezdés szerinti visszafizetésének kötelezettsége nem terjed ki a támogatás azon hányadára, amelyet a jogosult az egyszeri személyi kifizetésekhez kapcsolódó adó vagy járulék címén már befizetett.

(4) A jogosult az (1) bekezdés szerinti megállapodásban vállalja, hogy a támogatás felhasználásának ellenőrzése során a Kormányzati Ellenőrzési Hivatallal (a továbbiakban: KEHI) együttműködik, és annak keretében minden szükséges adatot a rendelkezésére bocsát.

(5) A pénzügyminiszter tájékoztatja a KEHI-t az (1) bekezdés szerinti megállapodás megkötéséről, és intézkedik a szükséges előirányzat-átcsoportosításról.

7. §

(1) A jogosult a rendelkezésre bocsátott támogatás felhasználásáról az igénylés 5. § (2) bekezdés szerinti dokumentációjával megegyező szerkezetű és tartalmú, tételes, számszaki elszámolást, valamint szöveges indokolást köteles készíteni, és azt a pénzügyminiszter részére 2008. április 30-áig megküldeni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szöveges indoklásban ki kell térni a létszámcsoökkentés megvalósításának folyamata – bemutatva a csökkentéssel érintett létszámot, a létszámcsoökkentés módját –, az igénylés és felhasználás közötti eltérések, valamint a fel nem használt támogatás keletkezésének okára, részletes indokaira.

(3) A jogosult a számára kiutalt, de a jóváhagyott célra 2008. március 31-éig általa ki nem fizetett, illetve kötelezettségvállalással nem terhelt, vagy az (1) bekezdés szerint el nem számolt támogatást köteles 2008. június 30-áig a Magyar Államkincstár számára visszautalni.

8. §

(1) A támogatás jogszerű igénybevétele és a létszámcsoökkentés végrehajtását a KEHI a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 312/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. § a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva 2008. december 31-éig ellenőrzi. Amennyiben a jogosult a támogatást nem jogszerűen vette igénybe, az igényelt összeget – a pénzügyminiszter egyidejű tájékoztatása mellett – haladéktalanul köteles a Magyar Államkincstárnak visszautalni.

(2) A 7. §-ban meghatározott számításokat alátámasztó dokumentumokat kérésre az ellenőrzést végzők rendelkezésére kell bocsátani. A dokumentációban feltüntetett adatokon felül a KEHI jogosult minden olyan adatot bekérni a jogosulttól, amelyet az ellenőrzés teljes körű végrehajtása céljából szükségesnek tart.

9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba, és 2008. július 1-jén hatályát veszti azzal, hogy rendelkezéseit a 6. § (1) bekezdése szerint megkötött megállapodásokra – különös tekintettel a felhasználás ellenőrzésére – ezt követően is alkalmazni kell.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 24/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

a hosszú távú kötelezettségvállalásának egyes szabályairól

A Kormány az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 12/B. §-ának

(6) bekezdésében, valamint a 124. §-a (2) bekezdésének y) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

E kormányrendelet vonatkozásában projekt alatt azokat a terveket kell érteni, melyek az Áht. 12/B. §-ának (1) bekezdése szerinti hosszú távú kötelezettségvállalására irányulnak.

2. §

(1) A hosszú távú kötelezettségvállalást eredményező szerződés (a továbbiakban: szerződés) megkötéséhez szükséges, az Áht. 12/B. §-ának (5) és (7) bekezdése, valamint 22. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségvállalási felhatalmazás megadására irányuló előterjesztés akkor nyújtható be, ha a projekt szerepel a Hosszú Távú Fejlesztések Rangsorában (a továbbiakban: Rangsor).

(2) A Rangsor – a Rangsor elfogadásakor, illetve annak felülvizsgálatakor kötelezettségvállalási felhatalmazással nem rendelkező – hosszú távú kötelezettségvállalással megvalósítandó projekteket tartalmazza fontosság szerinti sorrendben a projekt nevének, a várható éves kifizetések legmagasabb mértékeinek, a futamidő tervezett tartamának meghatározásával, valamint a kifizetés forrását biztosító fejezet felügyeletét ellátó szerv (a továbbiakban: projektgazda) megjelölésével. A Rangsorban el kell különíteni azokat a projekteket, amelyekre ha az arra jogosult fontosságuk sorrendjében ad kötelezettségvállalási felhatalmazást, akkor – figyelembe véve a projekt alapján várható évenkénti kifizetéseket – a kifizetési keretet előreláthatólag a projektek nem lépik túl.

(3) A Rangsort félévente az országos szintű fejlesztéssért, fejlesztési tervezésért és programozásért felelős miniszter felülvizsgálja, melynek eredményeképpen az aktualizált Rangorról január 15-éig, illetve július 15-éig köteles megtenni javaslatát a Kormány számára.

(4) Egy projektnek a Rangorba történő felvételét a (2) bekezdés szerinti adatokkal és a projekt rövid összefoglalásával (különös tekintettel a várható hasznokra) a projektgazda kérheti a (3) bekezdésben megjelölt minisztertől, legkésőbb a (3) bekezdésben meghatározott határidőt megelőző 45. napig.

(5) A Rangorról az országos szintű fejlesztéssért, fejlesztési tervezésért és programozásért felelős miniszter javaslatára a Kormány dönt, és a Rangsort nyilvános határozatban teszi közzé.

(6) A projektgazda a Rangor Kormány által történt elfogadását követően dönthet a projekt további kidolgozásáról, figyelembe véve a (2) bekezdés szerinti, a kifizetési keretre tekintettel elkülönített listát.

3. §

A Kormány által kijelölt tárcaközi bizottság (a továbbiakban: TB) feladata:

a) a kérelem hozzá történő beérkezésétől számított 45 napon belül véleményezni a Rangsorban szereplő projekteket abból a szempontból, hogy a projektek megvalósításának finanszírozására a tisztán állami finanszírozás vagy a projektgazda által javasolt más finanszírozási forma az alkalmasabb, valamint

b) a jogszabályi követelmények, valamint a saját eljárásrendjében megállapított módszertan alapján figyelemmel kísérni és értékelni a projektek megvalósítását.

4. §

(1) Az Áht. 12/B. § (4) bekezdése alapján csak akkor lehet előterjesztést benyújtani, ha a projekt megvalósításából származó várható évenkénti kifizetések és a már felhatalmazással rendelkező hosszú távú kötelezettségvállalásokból származó kifizetések várható évenkénti összege – figyelembe véve a Rangsorban előrébb szereplő projektek megvalósításhoz szükséges összes kifizetés legmagasabb éves összegeit – nem haladják meg a kifizetési keretet, továbbá a projekt megvalósításához szükséges költségvetési fedezet várhatóan biztosítható.

(2) A projektgazda – a kidolgozott projekt alapján – gondoskodik az Áht. 12/B. §-ának (5) bekezdésében, illetve 22. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalási felhatalmazás kérésére irányuló előterjesztés elkészítéséről.

(3) Az előterjesztésnek a következőket kell tartalmaznia:

a) a projekt költség-haszon elemzését,
b) a projekt Rangsorban elfoglalt helyét,
c) a projekt megvalósításának lehetséges finanszírozási alternatíváit, különös tekintettel a tisztán állami finanszírozásra,

d) a c) pont szerinti finanszírozási alternatívák nettó jelenértéken történő összehasonlítását,

e) a szolgáltatás kezdésének és befejezésének várható időpontját,

f) a TB véleményét a projekt megvalósításának javasolt finanszírozási formájáról, különös tekintettel a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által a projekt megvalósításának várható elszámolásáról adott véleményére,

g) a Pénzügyminisztérium Támogatásokat Vizsgáló Irodájának véleményét arról, hogy a projekt kapcsán felmerül-e a tiltott állami támogatás lehetősége,

h) a kötelezettségvállalási felhatalmazás 5. § szerinti lényeges elemeit.

(4) A (3) bekezdés c) pontja szerinti összehasonlítás során a többéves fizetési kötelezettséggel járó kötelezettség-

vállalások nettó jelenérték számításának módszertanáról, valamint az alkalmazandó diszkonttényezőről szóló 161/2005. (VIII. 16.) Korm. rendelet alapján a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett árindeket és diszkontrátát kell használni.

5. §

A kötelezettségvállalási felhatalmazásnak az Áht. 12/B. §-ának (6) bekezdése szerinti lényeges elemei a következők:

a) a Magyar Állam nevében szerződéskötésre jogosult szerv megnevezése,

b) a szerződés futamideje,

c) a szolgáltatás igénybevételének ideje, ha az a szerződés futamidejétől eltér,

d) a telkek és felépítményeik, valamint az 500,0 millió forintot meghaladó könyv szerinti értékű ingó dolgok tulajdonjogi viszonyai a szerződés megkötése előtt, valamint annak alakulása a futamidő alatt és után,

e) a várható éves kifizetések legmagasabb folyó áras mértékei,

f) tartalmaz-e a kifizetés a szerződés teljesítésével összefüggő változó díjelemet,

g) a kifizetések pénzneve,

h) nyilatkozat arról, hogy van-e a Magyar Állam nevében szerződéskötésre jogosult szervvel szerződő fél forrásbevonásához kapcsolódó állami kezesség, garancia,

i) nyilatkozat arról, hogy van-e a Magyar Állam nevében szerződéskötésre jogosult szervvel szerződő fél, vagy a projekt megvalósításának finanszírozását biztosító fél és a projektgazda között a projekthez kapcsolódó egyéb megállapodás,

j) a szerződés állam általi felmondása esetén a Magyar Állam nevében szerződéskötésre jogosult szervvel szerződő fél kártalanítása kiszámításának módja,

k) a felmondási idő leghosszabb tartama.

6. §

(1) Az Áht. 12/B. §-ának (7) bekezdése szerinti esetben e rendelet előírásait az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A projektgazda gondoskodik a szerződéskötéshez szükséges eljárás lefolytatásához jogszabályban előírt dokumentumoknak és a szerződés tervezetének (a továbbiakban együtt: pályázati dokumentáció) elkészítéséről.

(3) A kötelezettségvállalási felhatalmazás kérésére irányuló előterjesztésnek a 4. § (3) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazása mellett tartalmaznia kell

a) a pályázati dokumentációt, valamint

b) a pályázati dokumentáció alapján a TB véleményét a projekt megvalósításának javasolt finanszírozási formájá-

ról, különös tekintettel a KSH által a projekt megvalósításának várható elszámolásáról adott véleményére.

(4) A kötelezettségvállalási felhatalmazás Áht. 12/B. §-ának (6) bekezdése szerinti lényeges eleme az 5. §-ban foglaltakon túlmenően az állammal szerződő fél kiválasztása érdekében lefolytatandó eljárás meghatározása, és közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén a közbeszerzés tárgyának meghatározása is.

7. §

Az Áht. 12/C. §-ának (3) bekezdése szerinti jelentésnek a Magyar Államkincstár hivatalos honlapján ilyen célból közzétett adattábla szerinti információkat kell tartalmaznia.

8. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A Rangsorra az országos szintű fejlesztésért, fejlesztési tervezésért és programozásért felelős miniszter először 2007. július 15-ig tesz javaslatot a Kormány számára.

(3) A 4. § (3) bekezdés *a*) pontja szerinti elemzéshez a pénzügyminiszter a 3. § szerinti tárcaközi bizottság bevonásával útmutatót készít, melyet a hivatalos honlapján közzétesz.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 25/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 100. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a a következő 1. ponttal egészül ki, és az eredeti 1–5. pont számozása 2 – 6. pontra változik:

„1. *elektromos sokkoló*: olyan hordozható elektromos eszköz, amely kis áramerősség mellett legfeljebb 10 000 V elektromos feszültség előállítására és közvetítése útján vé-

dekezésre képtelen állapot előidézésére alkalmas, nem zárólagosan, de beleértve az elektromos sokkoló botot, elektromos sokkoló pajzsot, bénító lövedéket kilövő pisztolyt és elektromos sokkoló lövedéket kilövő fegyvert;”

2. §

(1) Az R. 3. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdésben foglalt tilalom]

„*a*) a Magyar Honvédségre, a rendvédelmi szervekre, a nemzetbiztonsági szolgálatokra, a Magyar Köztársaság területén állomásozó fegyveres szervekre, továbbá azokra a szervekre és személyekre, melyeknek a közbiztonságra különösen veszélyes eszköz birtoklását, használatát jogszabály megengedi;”

(2) Az R. 3. §-a (2) bekezdésének *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Nem vonatkozik az (1) bekezdésben foglalt tilalom]

„*d*) a pelargonsav-vanillilamid és az olajosgyanta-tartalmú kapszaicin hatóanyagot nem tartalmazó, legfeljebb 20 gramm töltőanyag tömegű gázsprayre, kivéve a közterületen vagy nyilvános helyen szervezett rendezvényeket.”

3. §

(1) Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Dobócsillag, rugóskés, ólmosbot, gumibot, boxer, elektromos sokkoló, 20 gramm töltőanyag tömeget meghaladó gázspray, speciális zárnyitó szerkezet, lövedékálló és szúrásálló védőmellény, sisak, vért csak a 3. § (2) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott szervek részére forgalmazható.”

(2) Az R. 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Olyan elektromos sokkoló nem gyártható, nem szerkezethető meg, nem birtokolható és nem forgalmazható, amely az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet szerint tiltott eszköznek minősül. Ez a tilalom a Magyar Honvédségre, a rendvédelmi szervekre, a nemzetbiztonsági szolgálatokra, a Magyar Köztársaság területén állomásozó fegyveres szervekre és a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklására és használatára engedéllyel rendelkező szervekre és személyekre is vonatkozik.”

4. §

Az R. a következő 7. §-sal egészül ki:

„7. § Ez a rendelet az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód

vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.”

5. §

Az R. melléklete e rendelet *melléklete* szerint egészül ki.

6. §

E rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után megindított ügyekben kell alkalmazni.

7. §

Ez a rendelet az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 25/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez

Az R. melléklete a következő g) és h) ponttal egészül ki:
[A közbiztonságra különösen veszélyes eszköz:]

„g) az olyan eszköz, amely a zárszerkezetek illegális ki nyitására vagy feltörésére szolgál (különösen: álkulcsok, mechanikus vagy elektromos elven működő zárnnyitó szer kezetek);

h) a lövedékálló és szúrásálló védőmellény, sisak és vért.”

A Kormány

26/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendel

kezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 140. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában:]

„6. *haditechnikai eszköz*: az e rendelet 1. mellékletében felsorolt termék (eszköz) és annak hatástalanított változata akkor, ha az alkalmas kiképzési, oktatási vagy egyéb hasonló célra;”

2. §

(1) Az R. 2. §-ának (2) bekezdése a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[(2) A cég részére a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalnak (a továbbiakban: Hivatal) az engedélyezés szükséges]

„e) az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1236/2005/EK tanácsi rendelet) III. mellékletében meghatározott árukkal végzett transzfer tevékenységhez, amely esetben a szükséges engedélyek: tevékenységi engedély, tárgyalási engedély, forgalmi engedély és tranzit engedély,

f) az 1236/2005/EK tanácsi rendelet III. mellékletében meghatározott áruk kiképzési, oktatási vagy egyéb hasonló célra alkalmas hatástalanított változataival végzett kiviteli, behozatali és transzfer tevékenységhez, amely esetben a szükséges engedélyek: tevékenységi engedély, tárgyalási engedély, forgalmi engedély és tranzit engedély.”

(2) Az R. 2. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) Az 1236/2005/EK tanácsi rendelet III. melléklete szerint engedélyköteles termékek, valamint azok (2) bekezdés f) pontja szerinti hatástalanított változatai tekintetében az engedélyezési eljárásra, valamint az ellenőrzésre és a jogorvoslatokra e rendelet előírásait kell alkalmazni.”

3. §

(1) Az R. 3. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A HKTB tagjai:

a) a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter által kijelölt személy, továbbá

b) a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium,

c) a Honvédelmi Minisztérium,

d) az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium,

e) a Külügyminisztérium

kijelölt szakállamtitkárai.”

(2) Az R. 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (3)–(5) bekezdés számozása (4)–(6) bekezdésre változik:

„(3) A HKTB ülésein állandó meghívottként részt vesz a 4. §-ban meghatározott Haditechnikai Külkereskedelmi Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elnöke.”

4. §

(1) Az R. 4. §-ának címe helyébe a következő cím lép:

„*Haditechnikai Külkereskedelmi Bizottság*”

(2) Az R. 4. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A Bizottság független, javaslattevő tárcaközi szervezet, amely jogosult a Hivatalhoz benyújtott, e rendeletben meghatározott engedélyezési eljárás hatálya alá tartozó külkereskedelmi tevékenységi, tárgyalási és forgalmi engedély iránti kérelmekkel kapcsolatos szakértői vélemények kialakítására.

(2) A Bizottság tagjai:

a) a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter,

b) a gazdasági és közlekedési miniszter,

c) a honvédelmi miniszter,

d) az igazságügyi és rendészeti miniszter,

e) a külügyminiszter,

f) a pénzügyminiszter

által kijelölt személyek.”

5. §

(1) Az R. 5. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek, és e bekezdés a következő d) ponttal egészül ki:

[*(1) Nem engedélyezhető haditechnikai eszköz kivitele, tranzitja és szolgáltatás nyújtása*]

„b) olyan országokba, amelyekkel szemben az ENSZ Biztonsági Tanácsa, az Európai Unió Tanácsa vagy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet haditechnikai termékek szállításának, haditechnikai szolgáltatások nyújtásának vagy ehhez kapcsolódó képzésnek a tilalmát rendelte el,

c) abban az esetben, ha az ügylet ellentétes az Európai Unió Tanácsa által 1998. június 8-án elfogadott, a fegyver-exportra vonatkozó Magatartási Kódex vonatkozó köve-

telményeivel. A Magatartási Kódex vonatkozó részeit e rendelet 2. melléklete tartalmazza,

d) olyan országokba, illetve olyan szervezetek, valamint olyan magánszemélyek részére, ahova vagy akiknek a terrorizmus elleni nemzetközi és uniós fellépés rendelkezései alapján tilos haditechnikai eszközt szállítani, vagy azzal kapcsolatos szolgáltatást nyújtani.”

(2) Az R. 5. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (3) és (4) bekezdés számozása (4) és (5) bekezdésre változik:

„(3) Nem engedélyezhető haditechnikai eszköz és szolgáltatás behozatala olyan országból, amellyel szemben az ENSZ Biztonsági Tanácsa, vagy az Európai Unió Tanácsa, vagy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet által kiadott fegyverkereskedelmi tilalom van érvényben.”

6. §

Az R. 12. §-ának (1) bekezdése a következő mondattal egészül ki:

„Az 1236/2005/EK tanácsi rendelet III. melléklete szerint engedélyköteles termékek tekintetében az engedélyezési eljárás során az 1236/2005/EK tanácsi rendelet V. melléklete szerinti formanyomtatványt kell használni.”

7. §

Az R. 15. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vámhivatalok a teljes mértékben kihasznált vagy lejárt tranzitengedélyt kötelesek bevonni és haladéktalanul visszaküldeni a Hivatalnak. A cégek a fel nem használt engedélyeket kötelesek visszaküldeni a Hivatalnak. A cégek a felhasznált vagy lejárt engedélyek eredeti példányairól készített, hitelesített fénymásolati példányt kötelesek küldeni a Hivatalnak.”

8. §

Az R. 16. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nem szükséges engedély, ha haditechnikai eszközt az Országgyűlés vagy a Kormány által jóváhagyott csapatmozgás, továbbá hatályos nemzetközi szerződésben kifejezetten engedélyezett kötelezettségek keretében szállítanak át a Magyar Köztársaság határára.”

9. §

Az R. 17. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az Európai Unió, illetve a NATO tagállamaiba irányuló kiszállítás vagy kivitel esetén a vevő beviteli enge-

délye, Igazolása vagy Nyilatkozata közül, ezen dokumentumok egyikének benyújtása is elégséges lehet az engedélyezési eljárás megindításához.”

10. §

Az R. a következő 19. §-sal egészül ki:

„19. § (1) Ez a rendelet az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/468/KKBP együttes fellépése a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről;

b) az Európai Unió közös katonai listája (2006/C 66/01);

c) az Európai Unió 1998. június 8-i fegyverkivitelre vonatkozó Magatartási Kódexe.”

11. §

Az R. mellékletének helyébe e rendelet 1. és 2. melléklete lép.

12. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után megindított ügyekben kell alkalmazni.

13. §

(1) Ez a rendelet az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/468/KKBP együttes fellépése a fegyverkereskedelem ellenőrzéséről;

b) az Európai Unió közös katonai listája (2006/C 66/01);

c) az Európai Unió 1998. június 8-i fegyverkivitelre vonatkozó Magatartási Kódexe.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 26/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez

[1. melléklet a 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelethez]

A haditechnikai export-import forgalomban engedélyköteles haditechnikai eszközök és szolgáltatások jegyzéke

Általános megjegyzések:

1. A jelen jegyzékben szereplő „kifejezetten katonai” kifejezés a katonai, nemzetbiztonsági, rendvédelmi és rendészeti fogalomkört is tartalmazza.

2. Az „idézőjelben” lévő kifejezések definíciók. Fogalommeghatározásuk a listának „A listában szereplő kifejezések fogalommeghatározása” című mellékletében található.

3. A vegyi anyagok névvel, illetőleg CAS-számmal vannak felsorolva. Az azonos szerkezeti képletű vegyi anyagok (beleértve a hidrátokat is) engedélykötelesek, függetlenül elnevezésüktől és CAS-számuktól. A CAS-számok segítenek annak megállapításában, hogy az adott vegyi anyag vagy keverék engedélyköteles-e, tekintet nélkül a nómenklatúrára. A CAS-szám nem használható egyedi azonosítóként, mivel a felsorolt vegyi anyagok egyes formáinak különböző CAS-számuk van, és a felsorolt vegyi anyagot tartalmazó keverékeknek is különböző CAS-számuk lehet.

4. Lásd még a „kettős felhasználású termékek és technológiák” export ellenőrzésére az EU Tanácsa által 2000. június 22-én elfogadott 1334/2000/EK rendeletet is.

5. Lásd még „az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről” szóló, az EU Tanácsa által 2005. június 27-én elfogadott 1236/2005/EK rendeletet is.

6. Ahol jelen jegyzékben az angol vagy más idegen nyelven megfogalmazott termék megnevezés (vagy márkanév) szerepel, ott értelemszerűen a magyar nyelvű termékmeghatározás alá eső termék is engedélyköteles.

I. fejezet

Sima csövű fegyverek 20 mm-nél kisebb kaliberrel, más kézfegyverek és automata fegyverek 12,7 mm (0,50 hüvelyk/inch) vagy kisebb kaliberrel és tartozékok a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek (ML1.¹ fejezet):

a) puskák, karabélyok, revolverek, pisztolyok, géppisztolyok és géppuskák:

Megjegyzés: Az ML1. fejezet a) pontja szerint nem engedélykötelesek a következők:

1. az 1938 előtt gyártott puskák (muskéták), karabélyok;
2. az eredetileg 1890 előtt gyártott puskák (muskéták), karabélyok másolatai;
3. az 1890 előtt gyártott revolverek, pisztolyok és géppisztolyok és azok másolatai;

b) sima csövű fegyverek, a következők szerint:

1. kizárólag katonai használatra tervezett sima csövű fegyverek;
2. más sima csövű fegyverek, a következők szerint:

a) teljesen automata típusok;

b) félautomata és pumpás működtetésű típusok;

c) hüvely nélküli lőszerrel működő fegyverek;

d) a fenti a), b) és c) pontban engedélyezés alá vont fegyverek hangtompítói, különleges fegyverállványok, csatlakozó (kapcsolódó) elemek, fegyver célzókészülékek és lángrejtők.

1. *megjegyzés:* Az ML1. fejezet alapján nem engedélykötelesek a sport és vadászati célra használt sima csövű fegyverek. Ezek a fegyverek nem lehetnek kizárólag katonai célra tervezve vagy automata tüzelési módúak.

2. *megjegyzés:* Az ML1. fejezet alapján nem engedélykötelesek a kizárólag vaktöltényhez tervezett tűzfegyverek és amelyek nem képesek kilőni semmilyen engedélyezés alá vont lőszert.

3. *megjegyzés:* Az ML1. fejezet alapján nem engedélykötelesek azok a fegyverek, amelyek nem központi gyújtású (vagyis peremgyújtású) lőszert használnak és nem teljesen automata tüzelési rendszerűek.

4. *megjegyzés:* Az ML1. fejezet alapján nem engedélykötelesek a legfeljebb négyszeres nagyítású, elektronikus képfeldolgozás nélküli optikai fegyver célzókészülékek, amennyiben azokat nem kimondottan katonai felhasználás céljából tervezték vagy alakítottak át.

II. fejezet

20 mm és ennél nagyobb kaliberű sima csövű fegyverek, más fegyverek és fegyverzetek 12,7 mm-nél (0,5 hüvelyk/inch) nagyobb kaliberrel, tűzvetők és tartozékok, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint (ML2. fejezet):

a) ágyúk, tarackok, gépágyúk, aknavetők, páncéltörő (tankelhárító) fegyverek, sorozatvetők, katonai lángszórók, hátrasiklás nélküli lőfegyverek, és az ezekhez tartozó lángrejtő eszközök;

Megjegyzés: Az ML2. fejezet a) pontja magában foglalja a porlasztókat, adagolókat, tároló tartályokat, és más különlegesen tervezett részegységeket is, amelyek az ML2. fejezet a) pontja alapján engedélyezés alá vont berendezések folyékony hajtóanyag tölteteihez használatosak.

b) katonai füst, gáz és pirotechnikai vetők vagy generátorok;

Megjegyzés: Az ML2. fejezet b) pontja alapján nem engedélyköteles a jelzőpisztoly.

c) fegyver célzókészülékek.

¹ ML: Munition List/Common Military List = Haditechnikai Jegyzék, a Wassenaar-i Megállapodás és az Európai Unió közös katonai listájának egyes fejezeteire alkalmazott jelölés. Az Európai Unió közös katonai listája (az Európai Unió fegyverkivitelről szóló magatartási kódexe által szabályozott eszközök (2006/C 66/01)).

III. fejezet

Lőszerek és mechanikus gyújtószerkezetek, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint (ML3. fejezet):

- a) az ML1., ML2. vagy ML12. fejezet alapján engedélyezés alá vont fegyverek és fegyverzetek lőszerei;
 - b) az ML3. fejezet a) pontja alapján engedélyköteles, kifejezetten lőszerekhez tervezett gyújtószerkezetek.
1. megjegyzés: A kifejezetten e célra tervezett alkatrészek felölelik az alábbiakat:
- a) fém- vagy műanyag termékek, mint például gyújtószerkezetek, golyó csészék, hüvelycsatlakozók, forgó hevederek és lőszerek fém alkatrészei;
 - b) biztosító és robbantó eszközök, gyújtószerkezetek, szenzorok és robbantóvezetékek csatlakozói;
 - c) egyszeri működésű, nagy teljesítményű tápegységek;
 - d) éghető töltényhüvelyek;
 - e) lőszerek, többek között kazettás aknák, bombák és végfázis-vezérlésű lövedékek.
2. megjegyzés: Az ML3. fejezet a) pontja szerint nem engedélyköteles az a lőszer, amely lövedék nélkül kerül leperemezésre (vaktöltény), valamint az átllyuggatott lőporkamrás vaklőszer.
3. megjegyzés: Az ML3. fejezet szerint nem engedélyköteles az a lőszer, amelyet kifejezetten az alábbi célra terveztek:
- a) jelzés;
 - b) madárriasztás; vagy
 - c) olajkút gázfáklya begyújtása.

IV. fejezet

Bombák, torpedók, nem irányított és irányított rakéták, más robbanóeszközök és töltetek, valamint a hozzájuk tartozó eszközök és részegységek a következő felsorolás szerint, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek, és kifejezetten azokhoz tervezett alkatrészek (ML4. fejezet):

NB.: Az irányítás és navigáció eszközei, lásd az ML11. fejezet megjegyzésének 7. pontját.

a) Bombák, torpedók, gránátok, füstgránátok, nem irányított rakéták (reaktív töltetek), aknák, irányított rakéták, mélységi robbanó töltetek, romboló eszközök és romboló készletek, pirotechnikai eszközök, töltetek és szimulátorok (berendezések, amelyek a felsorolt eszközök jellemzőit szimulálják).

Megjegyzés: Az ML4. fejezet a) pontja magában foglal:

- 1. füstgránátokat, gyújtóbombákat, gyújtólövedékeket és robbanóeszközöket;
- 2. rakétahajtómű fűvókákat és visszatérő szerkezetek orrkúpjait.

b) Kifejezetten az ML4. fejezet a) pontjában engedélyezés alá vont tételek alábbi műveleteire tervezett berendezések: azok kezelése, ellenőrzése, működtetése, egyszeri üzemeltetésre való energiaellátása, indítása, lerakása, élesítése, felszedése, hatástalanítása, zavarása, robbantása vagy érzékelése.

Megjegyzés: Az ML4. fejezet b) pontja magában foglal:

- 1. mobil gáz-cseppfolyósító berendezést, amely naponta min. 1000 kg gáznak a folyékony alakban történő előállítására alkalmas;
- 2. úszóképes villamosvezeték, amely mágneses aknák felszedésére alkalmas.

Műszaki megjegyzés:

- 1. Azon kézi készülékek, amelyeket kizárólag fém tárgyak kimutatására terveztek és nem képesek megkülönböztetni az aknákat más fém tárgyaktól, nem tekinthetők olyan különlegesen tervezett eszközöknek, amelyek az ML4. fejezet a) pontja szerint engedélyezés alá vont termékek kimutatására szolgálnak.
- 2. A gyalogság elleni aknák vonatkozásában az Oslóban, 1997. szeptember 18-án elfogadott Egyezmény szerint kell eljárni. Lásd még az 1998. évi X. törvényt.

V. fejezet

Tűzvezető és kapcsolódó készültségi és riasztó eszközök, kapcsolódó rendszerek, ellenőrző, illesztő és ellentevékenység berendezései a következők szerint, amelyeket kifejezetten katonai célra terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és szerelvények (ML5. fejezet):

- a) fegyver irányzékok, bombavető számítógépek, lövegbeállító irányzó berendezések és fegyverzet tűzvezető rendszerek;
- b) cél-felderítő, -megjelölő, távolságmérő, megfigyelő vagy rávezető rendszerek; felderítés, adatelemzés, felismerés vagy azonosítás berendezései és szenzor integrációs berendezések;
- c) az ML5. fejezet a) és b) pontja alapján engedélyezés alá vont eszközök elleni ellentevékenység eszközei;
- d) az ML5. fejezet a) és b) pontja alapján engedélyezés alá vont eszközök kipróbálásához vagy illesztéséhez használatos berendezések, amelyeket kifejezetten e célra terveztek.

VI. fejezet

Szárazföldi járművek és részegységeik, a következők szerint (ML6. fejezet):

NB.: Az irányítás és navigáció eszközeinek tekintetében lásd az ML11. fejezet megjegyzésének 7. pontját.

- a) Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy arra átalakított szárazföldi járművek és részegységeik;

Műszaki megjegyzés: Az ML6. fejezet a) pontja alkalmazásában a szárazföldi járművek kifejezés magában foglalja a pótkocsikat is.

- b) összerék meghajtású, terepjáró képességgel rendelkező járművek, amelyeket a III. szint (lásd NIJ 0108.01, 1985. szeptember, vagy a megfelelő nemzeti szabványt) szerinti vagy annál jobb ballisztikai védelmi képességet biztosító anyagokkal gyártottak vagy láttak el.

NB.: Lásd még az ML13. fejezet a) pontját.

- 1. *megjegyzés:* Az ML6. fejezet a) pontja magában foglalja az alábbiakat:

- a) harckocsik és más katonai fegyverrel ellátott járművek, valamint fegyverek elhelyezésére szolgáló elő-beépítésekkel, vagy aknalerakó, vagy az ML4. fejezet szerint engedélyezés alá vont lőszer indítására szolgáló eszközökkel ellátott katonai járművek;
- b) páncélozott járművek;
- c) kételtű és úszó (mély vízben is átkelő) járművek;
- d) mentő járművek, lőszer vagy fegyverrendszerek, valamint a rakomány kezelésére szolgáló berendezések vontatására vagy szállítására használt járművek.

- 2. *megjegyzés:* Az ML6. fejezet a) pontja szerint engedélyköteles szárazföldi jármű kifejezetten katonai használatra történő átalakítása együtt jár olyan szerkezeti, elektromos vagy mechanikai változtatással, amely magában foglal egy vagy több kifejezetten katonai felhasználásra tervezett részegységet. Ilyen részegységek az alábbiak:

- a) pneumatikus kerékköpeny, amelyet kifejezetten golyóálló tulajdonsággal terveztek vagy kilyukasztva is futóképes;
- b) kerékköpeny légnyomásszabályozó rendszer, amelyet a mozgó jármű belsejéből lehet működtetni;
- c) az alapvető fontosságú részek páncélozott védelme (pl. üzemanyagtartály vagy járműkabin);
- d) különleges megerősítések fegyverzet felszereléséhez vagy rögzítéséhez;
- e) világítás elsötétítés esetére.

- 3. *megjegyzés:* Az ML6. fejezet nem vonja engedélyezés alá az olyan polgári gépkocsikat vagy teherautókat, amelyeket pénz- vagy értékszállításra terveztek vagy alakítottak át, és páncélzattal vagy ballisztikai védelemmel láttak el.

VII. fejezet

Vegyí vagy biológiai mérgező anyagok, „tömegoszlató anyagok”, radioaktív anyagok, kapcsolódó berendezések, összetevők és anyagok a következők szerint (ML7. fejezet):

- a) katonai felhasználásra alkalmas biológiai és radioaktív anyagok, amelyek képesek emberekben vagy állatokban sérülést okozni, berendezésekben, növényi kultúrákban vagy a környezetben kárt tenni;
- b) vegyi harcanyagok (CW), beleértve:

1. idegrendszerre ható vegyi harcanyagok:

- a) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-fluorfoszfonátok, úgy mint:
Szarin (GB): O-izopropil-metil-fluorfoszfonát (CAS 107–44–8); és
Szomán (GD): O-pinakolil-metil-fluorfoszfonát (CAS 96–64–0);
- b) O-alkil (legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt) N,N-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) amino-ciánfoszfátok, úgy mint:
Tabun (GA): O-etil N,N-dimetilamino-cianfoszfát (CAS 77–81–6);
- c) O-alkil (H vagy legfeljebb 10 szénatomot tartalmazó lánc, beleértve a cikloalkilt), S–2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil)-aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonotiolátok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgy mint:
VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metiltiolfoszfonát (CAS 50782–69–9);

2. hólyaghúzó vegyi harcanyagok:

- a) kénmustárok, úgy mint:
 - 1. 2-klóretil-klórmetilszulfid (CAS 2625–76–5);
 - 2. bisz(2-klóretil)szulfid (CAS 505–60–2);
 - 3. bisz(2-klóretiltio) metán (CAS 63869–13–6);
 - 4. 1,2-bisz(2-klóretiltio)etán (CAS 3563–36–8);
 - 5. 1,3-bisz(2-klóretiltio)-n-propán (CAS 63905–10–2);
 - 6. 1,4-bisz(2-klóretiltio)-n-bután (CAS 142868–92–7);
 - 7. 1,5-bisz(2-klóretiltio)-n-pentán (CAS 142868–94–8);
 - 8. bisz(2-klóretil-tiometil)éter (CAS 63918–90–1);
 - 9. bisz(2-klóretil-tioetil)éter (CAS 63918–89–8);
- b) hólyaghúzó harci gázok (luizitok), úgy mint:
 - 1. 2-klórvinil-arzindiklorid (CAS 541–25–3);
 - 2. trisz(2-klórvinil)arzin (CAS 40334–70–1);
 - 3. bisz(2-klórvinil)arzinklorid (CAS 40334–69–8);
- c) nitrogénmustárok, úgy mint:
 - 1. HN1: bisz(2-klóretil)etilamin (CAS 538–07–8);
 - 2. HN2: bisz(2-klóretil)metilamin (CAS 51–75–2);
 - 3. HN3: trisz(2-klóretil)amin (CAS 555–77–1);

3. cselekvőképességet akadályozó vegyi harcanyagok, úgy mint:

- a) 3-kvinuklidinil-benzilát (BZ) (CAS 6581–06–2);

4. lombtalanító (defoliáns) vegyi harcanyagok, úgy mint:

- a) butil 2-klóro-4-fluorofenoxiacetát (LNF);
- b) 2,4,5-triklórfenoxi ecetsav keverve 2,4-diklórfenoxi ecetsavval (Agent Orange);
- c) CW bináris prekursorok és kulcs prekursorok a következők szerint:
 - 1. alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonil-difluorid, mint DF: metil-foszfonil-difluorid (CAS 676–99–3);
 - 2. o-alkil (amelyben a H egyenlő vagy kevesebb mint C10, beleértve a cikloalkilt) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) aminoetil alkil (metil, etil, n-propil vagy izopropil) foszfonitok és megfelelő alkilált és protonált sók, úgy mint: QL: O-etil O-2-diizopropilamino-etilmetilfoszfonit (CAS 57856–11–8);
 - 3. klórszarín: O-izopropil-metilklórfoszfonát (CAS 1445–76–7);
 - 4. klórszomán: O-pinakolil-etilklórfoszfonát (CAS 7040–57–5);
- d) „tömegoszlató anyagok”, aktív összetevőkből álló vegyi anyagok és azok kombinációi, beleértve:
 - 1. -bromofenilacetonitril, (-bromobenzil-cianid) (CA) (CAS 5798–79–8);
 - 2. [(2-klórfenil) metilén] propándinitril, (o-klórbenzilidénmalononitril) (CS) (CAS 2698–41–1);
 - 3. 2-klór-1-feniletanon, fenacil-klorid (-klóracetofenon) (CN) (CAS 532–27–4);
 - 4. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepin (CR) (CAS 257–07–8);
 - 5. 10-klór-5,10-dihidrofénarzin, (fénarzin klorid), (Adamzit), (DM) (CAS 578–94–9);
 - 6. N-Nonanoylmorfolin, (MPA) (CAS 5299–64–9);
- 1. megjegyzés: Az ML7. fejezet d) pontja nem vonja engedélykötelezettség alá azokat a tömegoszlató anyagokat, amelyek kisserelése egyedi és személyes önvédelemre szolgál.

2. *megjegyzés:* Az ML7. fejezet *d)* pontja nem vonja engedélykötelezettség alá az élelmiszertermelési és gyógyászati célokra azonosított és csomagolt aktív összetevőkből álló vegyi anyagokat és azok kombinációit.
3. *megjegyzés:* Lásd még a XXV. fejezetet.
- e) a következőkben felsoroltak bármelyikének és a kimondottan azokhoz tervezett részegységek szétterítésére szolgáló, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy módosított berendezések:
1. az ML7. fejezet *a)*, *b)* vagy *d)* pontjai szerint engedélyezett anyagok; vagy
 2. az ML7. fejezet *c)* pontja alatt felsorolt prekursorokból készült vegyi harcanyagok;
- f) védő és semlegesítő berendezések, azok kifejezetten ilyen célra tervezett részegységei, és különleges összetételű vegyi keverékek a következők szerint:
1. kifejezetten az ML7. fejezet *a)*, *b)* vagy *d)* pontjai szerint felsorolt anyagok elleni védelem céljából tervezett, vagy katonai célra átalakított berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
 2. kifejezetten az ML7. fejezet *a)* vagy *b)* pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények vegyi mentesítését szolgáló, katonai célra tervezett vagy átalakított berendezések és azok részegységei;
 3. kifejezetten az ML7. fejezet *a)* vagy *b)* pontja alatt felsorolt anyagokkal szennyezett létesítmények mentesítésére kifejlesztett/előállított vegyi keverékek;

Megjegyzés: Az ML7. fejezet *f)* pontjának 1. alpontja magában foglalja a következőket:

- a) a kifejezetten nukleáris, biológiai és vegyi szűrésre tervezett vagy átalakított légkondicionáló berendezések;
- b) védőruházat.

NB.: A polgári gázálcok, védő- és fertőtlenítő felszerelésekről további részletek a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontjában találhatók.

- g) az ML7. fejezet *a)*, *b)* vagy *d)* pontja szerint engedélyezésre kerülő anyagok felderítésére vagy azonosítására szolgáló, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett berendezések és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

Megjegyzés: Az ML7. fejezet *g)* pontja nem vonatkozik a személyi sugázmérő doziméterekre.

NB.: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A004. pontját.

- h) a kifejezetten az ML7. fejezet *b)* pont alatt engedélyezésre kerülő vegyi harcanyagok érzékelésére vagy azonosítására tervezett vagy feldolgozott „biopolimerek” és az ezek előállításához használt specifikus sejt kultúrák;
- i) vegyi harcanyagok semlegesítésére vagy lebontására szolgáló „biokatalizátorok” és azok biológiai rendszerei a következők szerint:
1. a kifejezetten az ML7. fejezet *b)* pontja alatt engedélyezésre kerülő vegyi harcanyagok semlegesítésére és lebontására tervezett „biokatalizátorok”, amelyek a biológiai rendszerek irányított laboratóriumi szelekciója vagy genetikai manipulációja eredményeként jönnek létre;
 2. biológiai rendszerek az alábbiak szerint: „vivővektorok”, az ML7. fejezet *i)* pontjának 1. alpontja szerint engedélyköteles „biokatalizátorok” előállításához szükséges specifikus genetikai információt hordozó sejt kultúrák vagy vírusok;

1. *megjegyzés:* Az ML7. fejezet *b)* és *d)* pontjai nem vonják engedélykötelezettség alá a következőket:

- a) Cianogén-klorid (CAS 506–77–4);
- b) Hidrogén-cianid (CAS 74–90–8);
- c) Klór (CAS 7782–50–5);
- d) Karbonil klorid (foszgén) (CAS 75–44–5);
- e) Difoszgén (triklórmetil-klórformiát) (CAS 503–38–8);
- f) törölve;
- g) Xylyl bromide, ortho: (CAS 89–92–9), meta: (CAS 620–13–3), para: (CAS 104–81–4);
- h) Benzil-bromid (CAS 100–39–0);
- i) Benzil-jodid (CAS 620–05–3);
- j) Brómaceton (CAS 598–31–2);
- k) Cianogén-bromid (CAS 506–68–3);
- l) Bróm metil-etil-keeton (CAS 816–40–0);
- m) Klóraceton (CAS 78–95–5);
- n) Etil-jódacetát (CAS 623–48–3);
- o) Jódaceton (CAS 3019–04–3);
- p) Klórpikrin (CAS 76–06–2).

2. megjegyzés: Az ML7. fejezet *h)* pontjában és *i)* pontjának 2. alpontjában felsorolt sejt kultúrák és biológiai rendszerek kizárólagosak és ezek az alpontok nem vonják engedélyezés alá a polgári célt szolgáló sejteket vagy biológiai rendszereket, amelyeket például a mezőgazdaságban, gyógyszeriparban, egészségügyben, állatgyógyászatban, környezetvédelemben, hulladék feldolgozásban vagy élelmiszeriparban alkalmaznak.

VIII. fejezet

„Energiahordozó anyagok”, és kapcsolódó összetevők, a következők szerint (ML8. fejezet):

NB.:

1. Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C011. pontját.
2. Csak olyan robbanóanyag forgalmazására adható ki engedély, amely megfelel a plasztikus robbanóanyagok megjelöléséről, azok felderítése céljából a Montrealban 1991. március 1-jén elfogadott Egyezmény feltételeinek.

Technikai megjegyzések:

1. Ezen pont alapján engedélyköteles a két vagy több összetevőből álló keverék, ha közülük legalább az egyik az ML8. fejezetben szerepel.
 2. Az ML8. fejezetben szereplő bármely anyag engedélyköteles még akkor is, ha nem a feltüntetett alkalmazásra szolgál (pl. a TAGN főképpen robbanóanyagként használatos, de üzemanyagként vagy oxidálószerként is ismert).
- a) „robbanóanyagok” és azok keverékei:
1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan vagy 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096–78–1);
 2. BNCP [cisz-bisz (5-nitrotetrazolato) tetra amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 117412–28–9);
 3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxan vagy 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907–74–1);
 4. CL-20 (HNIW vagy hexanitrohexaazaisowurtzitane) (CAS 135285–90–4); CL-20 klatrátjai [lásd még VIII. fejezet *g)* „Prekursorok” 3. és 4. alpontjait];
 5. CP [2-(5-cianotetrazolato) penta amin-kobalt (III) perklorát] (CAS 70247–32–4);
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilén, FOX7);
 7. DATB (diaminotrinitrobenzol) (CAS 1630–08–6);
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
 9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486–77–6);
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenil vagy dipikramid) (CAS 17215–44–0);
 11. DNGU (DINGU vagy dinitroglükoluril) (CAS 55510–04–8);
 12. furazánok a következők szerint:
 - a) DAAOF (diaminoazoxifurazan);
 - b) DAAZF (diaminoazofurazan) (CAS 78644–90–3);
 13. HMX és változatai az alábbiak szerint:
 - a) HMX (ciklotetrametilén-tetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazokin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazo-cikloktán, oktogén) (CAS 2691–41–0);
 - b) HMX difluoroaminált analógjai;
 - c) K–55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyclo [3,3,0] oktanon-3, tetranitroszemiglikouril vagy ketobicyklikus HMX) (CAS 130256–72–3);
 14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850–71–9);
 15. HNS (hexanitrosztilbén) (CAS 20062–22–0);
 16. Imidazolok, a következők szerint:
 - a) BNNII [oktahidro-2,5-bisz(nitroimino)imidazo (4,5-d)imidazol];
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazole) (CAS 5213–49–0);
 - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
 - d) NTDNIA [N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol];
 - e) PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
 17. NTNMH [1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilén hidrazin];
 18. NTO (ONTA vagy 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on) (CAS 932–64–9);
 19. Polinitrokubánok több mint négy nitro csoporttal;
 20. PYX [2,6-Bisz(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin] (CAS 38082–89–2);

21. RDX és változatai:
- a) RDX (ciklotrimetilén-trinitramin, ciklonit, T4, hexahidro-1,3,5- trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-ciklohexén, hexogén) (CAS 121–82–4);
 - b) Keto-RDX (K-6 vagy 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazaciklohexanon) (CAS 115029–35–1);
22. TAGN (triamino-guanidin-nitráta) (CAS 4000–16–2);
23. TATB (triamino-trinitrobenzol) (CAS 3058–38–6) [lásd még a VIII. fejezet g) „Prekurzorok” 7. alpontját];
24. TEDDZ [3,3,7,7-tetrabisz(difluoroamine) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin];
25. Tetrazolok a következők szerint:
- a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol);
 - b) TNT [1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol];
26. Tetril (trinitrofenil-metilnitramin) (CAS 479–45–8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877–16–6) [lásd még a VIII. fejezet g) „Prekurzorok” 6. alpontját];
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645–24–4) [lásd még a VIII. fejezet g) „Prekurzorok” 2. alpontját];
29. TNGU (SORGUYL vagy tetranitroglikoluril) (CAS 55510–03–7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d] piridazin) (CAS 229176–04–9);
31. Triazinok a következők szerint:
- a) DNAM (2-oxi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899–80–0);
 - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400–13–4);
32. Triazolok a következők szerint:
- a) 5-azido-2-nitrotriazol;
 - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614–08–0);
 - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
 - d) BDNTA ([bisz-dinitrotriazol]amin);
 - e) DBT (3,3-Ö-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003–46–4);
 - f) DNBT (dinitrobisztriazol) (CAS 70890–46–9);
 - g) NTDNA (2-nitrotriazol 5-dinitramid) (CAS 75393–84–9);
 - h) NTDNT [1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol];
 - i) PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
 - j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243–36–1);
33. az ML8. fejezet a) pontja alatt fel nem sorolt bármilyen robbanóanyag, amelynek detonációs sebessége maximális sűrűségénél meghaladja a 8 700 m/s értéket, vagy amelynek detonációs nyomása meghaladja a 34 Gpa (340 kbar) értéket;
34. az ML8. fejezet a) pontja alatt fel nem sorolt más szerves robbanó anyagok, amelyek detonációs nyomása eléri vagy meghaladja a 25 Gpa (250 kbar) értéket, és amelyek 523 K (250 °C) vagy magasabb hőmérséklet-nél 5 percnyi vagy hosszabb időtartamig stabilak maradnak;
- b) „hajtóanyagok”:
1. az ENSZ „UN 1.1.”² osztályába tartozó bármely szilárd „hajtóanyag”, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között) több mint 250 másodperc a nem fémezett, vagy több mint 270 másodperc az alumíniumozott kompozíciók esetében;
 2. az ENSZ „UN 1.3.”³ osztályába tartozó bármely szilárd „hajtóanyag”, amelynek elméleti specifikus impulzusa (szabványos feltételek között) több mint 230 másodperc a nem halogénezett, 250 másodperc a nem fém kompozíciók, és 266 másodperc a fémes kompozíciók esetében;

² Lásd a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Egyezményre vonatkozó Egységes Szabályok (CIM) mellékleteinek kihirdetéséről szóló 4/1987. (IV. 3.) rendelet módosításait, valamint a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításait.

³ Lásd a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozási Egyezményre vonatkozó Egységes Szabályok (CIM) mellékleteinek kihirdetéséről szóló 4/1987. (IV. 3.) rendelet módosításait, valamint a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás „A” és „B” Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításait.

3. „hajtóanyagok”, amelyek erőállandója nagyobb, mint 1 200 KJ/kg;
4. „hajtóanyagok”, amelyek 38 mm/s stabil egyenes vonalú égési sebességet képesek fenntartani szabványos feltételek között (késleltetett egyes szál formájában mérve) 68,9 bar (6,89 MPa) nyomáson és 294 K (21 °C) hőmérsékleten;
5. elasztomerrel módosított, öntött, kétbázisú „hajtóanyag” (EMCDB), amelynek nyújthatósága maximális nyomáson, 233 K (–40 °C) hőmérsékleten az 5%-ot meghaladja;
6. bármely egyéb „hajtóanyag”, amely az ML8. fejezet *a)* pontja alatt felsorolt összetevőt tartalmaz;
- c) „pirotechnikai eszközök”, üzemanyagok és kapcsolódó összetevők a következők szerint és azok keverékei:
 1. kifejezetten katonai célra kifejlesztett repülőgép-üzemanyagok;
 2. Alane (alumínium hidrid) (CAS 7784–21–6);
 3. karboránok; dekarboránok (CAS 17702–41–9); pentaboránok (CAS 19624–22–7 és 18433–84–6) és azok származékai;
 4. hidrazin és származékai, a következők szerint [lásd még az ML8. fejezet *d)* pontjának (oxidáló hidrazin származékok) 8. és 9. alpontját]:
 - a)* hidrazin (CAS 302–01–2) 70% és magasabb koncentrációban;
 - b)* monometil hidrazin (CAS 60–34–4);
 - c)* szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 540–73–8);
 - d)* nem-szimmetrikus dimetil hidrazin (CAS 57–14–7);
 5. fémes üzemanyagok részecske formában, amelyek lehetnek gömbszerűek, atomizáltak, szferoidok, pikkelyesek vagy öröltelek, melyek legalább 99%-ot tartalmaznak az alábbi anyagok bármelyikéből:
 - a)* fémek és azok keverékei a következők szerint:
 1. berillium (CAS 7440–41–7) 60 m-nél kisebb részecskemérettel;
 2. vaspor (CAS 7439–89–6) 3 m vagy kisebb részecskemérettel vas-oxidból hidrogénnel végzett redukciós gyártással előállítva;
 - b)* keverékek, amelyek az alábbi összetevőket tartalmazzák:
 1. cirkónium (CAS 7440–67–7), magnézium (CAS 7439–95–4) vagy ezek ötvözei 60 m-nél kisebb részecskemérettel;
 2. bór (CAS 7440–42–8) vagy bór-karbid (CAS 12069–32–8) üzemanyagok 85%-os vagy magasabb tisztasággal és 60 m-nél kisebb részecskemérettel.
 6. „sűrítőket” tartalmazó katonai anyagok kifejezetten lángszórókban vagy gyújtóbombákban történő felhasználáshoz összeállított szénhidrogén üzemanyagokhoz, úgy mint fém sztearátok vagy palmátok (pl. octal (CAS 637–12–7)), valamint M1, M2, és M3 sűrítők;
 7. perklorátok, klorátok és kromátok, fémporral, vagy más nagy hatóerejű üzemanyag adalékokkal;
 8. gömbösített alumíniumpor (CAS 7429–90–5) 60 m vagy kisebb részecskemérettel, legalább 99%-os alumínium tartalmú anyagból;
 9. titánium szubhidrid (TiHn), amelynek sztochiometriai egyenértéke $n = 0.65–1.68$.
1. megjegyzés: Az ML8. fejezet *c)* pontjának 1. alpontjában felsorolt engedélyköteles repülőgép-üzemanyagok végtermékek, nem összetevők.
2. megjegyzés: Az ML8. fejezet *c)* pontjának 4. *a)* alpontjában felsorolt, kifejezetten korrózió ellenőrzésre szolgáló hidrazin keverékek nem engedélykötelesek.
3. megjegyzés: Az ML8. fejezet *c)* pontjának 5. alpontjában felsorolt fémeket vagy ötvözeteket tartalmazó robbanóanyagok és üzemanyagok engedélykötelesek függetlenül attól, hogy a fémeket vagy ötvözeteket alumíniumba, magnéziumba, cirkóniumba vagy berilliumba kapszulázták-e.
4. megjegyzés: Az ML8. fejezet *c)* pontjának 5. *b)* 2. alpontjában felsorolt bór-10-zel dúsított bór és bórkarbid (20%-nál magasabb bór-10 tartalommal) nem engedélyköteles.
- d) oxidánsok és azok keverékei a következők szerint:
 1. ADN (ammónium dinitramid vagy SR 12) (CAS 140456–78–6);
 2. AP (ammónium perklorát) (CAS 7790–98–9);
 3. fluorgáznak a következőkben felsoroltak valamelyikével alkotott elegyei:
 - a)* egyéb halogének;
 - b)* oxigén;
 - c)* nitrogén;
1. megjegyzés: Az ML8. fejezet *d)* pontjának 3. alpontja nem teszi engedélykötelessé a klór-trifluoridot. Lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C238. pontját.
2. megjegyzés: Az ML8. fejezet *d)* pontjának 3. alpontja nem teszi engedélykötelessé a gázállapotú nitrogén-trifluoridot.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroxil-ammónium-nitrát) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroxil-ammónium-perklorát) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinium nitroformát) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazin nitrát (CAS 37836-27-4);
9. hidrazin perklorát (CAS 27978-54-7);
10. folyékony oxidáló szerek, gátolt vörösfüstös salétromsavból (IRFNA) (CAS 8007-58-7) összeállítva, vagy azt tartalmazva;

Megjegyzés: ML8. fejezet d) pontjának 10. alpontja szerint a nem gátolt vörösfüstös salétromsav nem engedélyköteles.

e) kötőanyagok, lágyítók, monomerek, polimerek a következők szerint:

1. AMMO (azidometilmetiloxetán és annak polimerjei) (CAS 90683-29-7) [lásd még az ML8. fejezet g) pontjának (Prekurzorok) 1. alpontját];
2. BAMO (bisazidometiloxetán és annak polimerjei) (CAS 17607-20-4) [lásd még az ML8. fejezet g) pontjának (Prekurzorok) 1. alpontját];
3. BDNPA [bis (2,2-dinitropropil)acetal] (CAS 5108-69-0);
4. BDNPF [bis (2,2-dinitropropil)formal] (CAS 5917-61-3);
5. BTTN (butanetrioltrinitrate) (CAS 6659-60-5) [lásd még az ML8. fejezet g) pontjának (Prekurzorok) 8. alpontját];
6. nitro-, azido-, nitrát-, nitraza- vagy difluoroamino csoportokat tartalmazó, kifejezetten katonai felhasználásra kifejlesztett energetikai monomerek, lágyítók és polimerek;
7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometil oxetane) és annak polimerjei;
8. FEFO [bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil) formal] (CAS 17003-79-1);
9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-hexafluoropentane-1,5-diol formal) (CAS 376-90-9);
10. FPF-3 (polyi2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oxaheptane 1,7-diol formal);
11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) és annak származékai;
12. HTPB (hidroxil végződésű polibutadién) egy hidroxil viszonysszámmal, amely egyenlő vagy nagyobb, mint 2,2 és egyenlő vagy kisebb, mint 2,4, 0,77 meq/g-nál kisebb hidroxil értékkel, amelynek viszkozitása kevesebb, mint 47 poise 30 °C hőmérsékleten (CAS 69102-90-5);
13. alacsony (kevesebb, mint 10,000) molekulásúlyú, alkohol-funkciós csoportot tartalmazó poli(epiklórhidrin); poli(epiklórhidrindiol) és triol;
14. NENA-k (nitratoetilnitrámin elegyek) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 és 85954-06-9);
15. PGN [poli-GLYN, poliglicidilnitrát vagy poli(nitratometil oxirane)] (CAS 27814-48-8);
16. Poli-NIMMO (poli nitratometilmetiloxetán) vagy poli-NMMO [poli(3-Nitratometil-3-metiloxetane)] (CAS 84051-81-0);
17. Polinitro-orto-karbonátok;
18. TVOPA [1,2,3-trisz(1,2-bis((difluoroamino))etoxi) propán vagy trisz vinoxi propán melléktermék] (CAS 53159-39-0).

f) Adalékanyagok a következők szerint:

1. lúgos réz-szalicilát (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA [bis-(2-hidroxietil) glikolamid] (CAS 17409-41-5);
3. BNO (butadién-nitril-oxid) (CAS 9003-18-3);
4. ferrocén származékok a következők szerint:
 - a) butacén (CAS 125856-62-4);
 - b) katocén (2,2-bis-etilferrocenil propán) (CAS 37206-42-1);
 - c) ferrocén-karboxilsavak;
 - d) n-butyl-ferrocén (CAS 31904-29-7);
 - e) más polimer ferrocén származékok mellékterméke;
5. ólom-béta-reszorcilát (CAS 20936-32-7);
6. ólom-citrát (CAS 14450-60-3);
7. béta-reszorcilátok vagy szalicilátok ólom-réz kelátjai (CAS 68411-07-4);
8. ólom-malát (CAS 19136-34-6);
9. ólom-szalicilát (CAS 15748-73-9);
10. ólom-szتانát (CAS 12036-31-6);

11. MAPO [trisz-1-(2-metil)aziridinil foszfin-oxid] (CAS 57–39–6) BOBBA8 [bisz(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroxipropánoxi) propilamin-foszfin-oxid], és egyéb MAPO származékok;
 12. metil BAPO [bisz(2-metil aziridinil) metilamino foszfin-oxid] (CAS 85068–72–0);
 13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100–15–2);
 14. 3-nitraza-1,5-pentán diizocianát (CAS 7406–61–9);
 15. fémorganikus csatlakozó anyagok a következők szerint:
 - a) neopentil[diallil]oxi, tri[dioktil]foszfát-titanát (CAS 103850–22–2) szintén ismert mint titánium IV, 2,2 [bisz 2-propenolát-metil, butanolát, trisz (dioktil) foszfát] (CAS 110438–25–0); vagy LICA 12 (CAS 103850–22–2);
 - b) Titánium IV, [(2-propenolát-1) metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz[dioktil] pirofoszfát vagy KR3538;
 - c) Titánium IV, [(2-propenolát-1)metil, n-propanolátmetil] butanolát-1, trisz (dioktil)foszfát;
 16. policián-difluor-aminoetilénoxid;
 17. polifunkcionális aziridin-amidok: izoftalikus, trimezikus (BITA vagy butilén imin-trimezamid), izocianur-savas vagy trimetiládos gerincstruktúrával és 2-metil vagy 2-etil helyettesítőkkal az aziridin gyűrűben;
 18. propilén-imin (2-metilaziridin) (CAS 75–55–8);
 19. nagyfinomságú vas-oxid (Fe₂O₃) 250 m²/g-ot meghaladó fajlagos felülettel és 3,0 nm vagy annál kisebb átlagos részecskemérettel;
 20. TEPAN (tetraetilén-pentaaminakrilonitril) (CAS 68412–45–3); cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
 21. TEPANOL (tetraetilén-pentaaminakrilonitril-glicidol) (CAS 68412–46–4); glicidollal cianoetilénezett poliaminok és azok sói;
 22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603–33–8).
- g) „prekurzorok” a következők szerint:
- NB.: Az ML8. fejezet g) pontja szerinti „Energiahordozó anyagok” minőségben engedélykötelesek az alábbi anyagokból készült termékek:
1. BCMO (diklórmetiloxetanon) (CAS 142173–26–0) [lásd még az ML8. fejezet e) pontjának 1. és 2. alpontját];
 2. dinitroazetidin-t-butil só (CAS 125735–38–8) [lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 28. alpontját];
 3. HBIW (hexabenzil-hexa-aza-izowurtzitán) (CAS 124782–15–6) [lásd még az ML8. fejezet a) pont 4. alpontját];
 4. TAIW (tetraacetil-dibenzil-hexa-aza-izowurtzitane) [lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 4. alpontját];
 5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7,-tetraaza ciklo-oktán) (CAS 41378–98–7) [lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 13. alpontját];
 6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409–42–7) [lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 27. alpontját];
 7. 1,3,5-triklórbenzol (CAS 108–70–3) [lásd még az ML8. fejezet a) pontjának 23. alpontját];
 8. 1,2,4-trihidroxibután (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068–00–6) [lásd még az ML8. fejezet e) pontjának 5. alpontját].
5. *megjegyzés*: Robbanótöltethez és eszközökhöz lásd az ML4. fejezetet.
6. *megjegyzés*: Az ML8. fejezet szerint nem engedélykötelesek az alábbiak, kivéve, ha elegyet alkotnak, vagy keverve vannak ennek az ML8. fejezet a) pontjában említett energiahordozó anyagokkal, vagy az ML8. fejezet c) pontjában említett fémporokkal:
- a) ammónium-pikrát;
 - b) fekete lőpor;
 - c) hexanitrodifenilamin;
 - d) difluór-amin;
 - e) nitrokeményítő;
 - f) káliumnitrát;
 - g) tetranitronaftalin;
 - h) trinitroanisol;
 - i) trinitronaftalin;
 - j) trinitroxilén;
 - k) N-pirrolidinon; 1-metil-2-pirrolidinon;
 - l) dioktil-malát;
 - m) etil-hexil-akrilát;
 - n) tri-etil-alumínium (TEA), trimetilalumínium (TMA), és a lítium, nátrium, magnézium, cink vagy bór egyéb öngyulladó-fém alkiljai vagy ariljai;

- o) nitrocellulóz;
- p) nitroglicerín (vagy glicerol-trinitrát, trinitroglicerín)(NG);
- q) 2,4,6-trinitrotoluen (TNT);
- r) etilén-diamin-dinitrát (EDDN);
- s) penta-eritritol-tetranitrát (PETN);
- t) ólomazid, normál és lúgos ólomstifnát és primer robbanóanyagok és élesztő elegyek, amelyek azidokat vagy azid komplex vegyületeket tartalmaznak;
- u) trietilén-glikol-dinitrát (TEGDN);
- v) 2,4,6-trinitro-reszorcinol (stifnát sav);
- w) dietil-difenil karbamid; dimetil-difenil karbamid; metil-etil-difenil karbamid (centralitok);
- x) N,N-difenil karbamid (nem szimmetrikus difenil karbamid);
- y) metil-N,N-difenil karbamid (metil nem szimmetrikus difenil karbamid);
- z) etil-N,N-difenil karbamid (etil nem szimmetrikus difenilkarbamid);
- aa) 2-nitro-difenil-amin (2-NDPA);
- bb) 4-nitro-difenil-amin (4-NDPA);
- cc) 2,2-dinitro-propanol;
- dd) nitroguanidin [lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének C011. d) alpontját].

IX. fejezet

Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vízi harci járművek, különleges tengerészeti berendezések és tartozékok, és azok alkatrészei a következők szerint (ML9. fejezet):

NB.: Irányítási és navigációs berendezések tekintetében lásd az ML11. fejezet megjegyzésének 7. pontját.

- a) hadihajó és kifejezetten támadó vagy védekező tevékenységre tervezett vagy átalakított (felszíni vagy víz alatti) vízi jármű, tekintet nélkül arra, hogy átalakították-e polgári használatra, függetlenül a jelenlegi műszaki állapottól vagy üzemeltetési feltételeitől, és attól, hogy rendelkezik-e fegyverzethordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint az ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei;
- b) motorok a következők szerint:
 - 1. dízelmotorok:
 - a) legalább 1,12 MW (1500 LE) kimenő teljesítmény; és
 - b) legalább 700/perc fordulatszám;
 - 2. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett, az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező elektromos motorok:
 - a) több mint 0,75 MW (1000 LE) kimenő teljesítmény;
 - b) gyors irányváltás képessége;
 - c) folyadékhűtés; és
 - d) teljesen zárt kivitel;
 - 3. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, 37,3 kW (50 LE) vagy nagyobb kimenő teljesítményű antimágneses dízelmotorok, amelyek nem mágneses összetevői meghaladják a teljes tömeg 75%-át;
- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett víz alatti érzékelő eszközök és azok vezérlőberendezései;
- d) tengeralattjáró- és torpedóhálók;
- e) törölve;
- f) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek képesek a hajótesten kívüli berendezésekkel a kölcsönös együttműködésre;

Megjegyzés: Az ML9. fejezet f) pontja a hajók azon egy eres, több eres, koaxiális, vagy rádiófrekvenciás típusú csatlakozóit és hajótest áthatolóit foglalja magában, amelyek képesek megakadályozni a vízszivárgást és fenntartani a szükséges jellemzőket 100 méternél nagyobb merülési mélységben; továbbá kifejezetten „lézer fény” átvitelére tervezett száloptikai csatlakozókat és optikai áthatolókat a mélységtől függetlenül. Nem tartoznak ide a normál hajótengely és a hidrodinamikai irányító rudazat hajótest áthatói.

- g) alacsony zajszintű csapágyak gáz- vagy mágneses felfüggesztéssel, aktív jel- és vibráció elnyomás-vezérlés, és azok a berendezések, amelyek kifejezetten katonai felhasználásra tervezett csapágyakat foglalnak magukba.

X. fejezet

Repülőgép, levegőnél könnyebb légi jármű, személyzet nélküli légi jármű, repülőgép-hajtómű (motor) és repülőgép-részegység, hozzátartozó berendezések és részegységek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át, a következők szerint (ML10. fejezet):

NB.: Irányítási és navigációs berendezések tekintetében lásd az ML11. fejezet megjegyzésének 7. pontját.

- a) harci repülőgép és a kifejezetten hozzá tervezett részegységek;
- b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított egyéb repülőgép, levegőnél könnyebb légi jármű, többek között a katonai felderítő, csata, katonai kiképző, szállító és légi deszant, vagy katonai berendezést ledobó, logisztikai támogató repülőgép, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek;
- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy módosított személyzet nélküli légi járművek és kapcsolódó berendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:
 1. személyzet nélküli légi járművek (UAV), többek között távirányítással vezetett légi járművek (RPV), programozható légi járművek, és a levegőnél könnyebb légi járművek;
 2. a kapcsolódó indító szerkezetek és földi kiszolgáló eszközök;
 3. a vezérléshez és irányításhoz szükséges kapcsolódó berendezések;
- d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgép hajtóművek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- e) fedélzeti berendezések, beleértve a légi üzemanyag-utántöltés eszközeit, amelyeket kifejezetten az ML10. fejezet a) vagy b) pontja alapján engedélyezés alá vont repülőgéphez való használatra, vagy az ML10. fejezet d) pontja alapján engedélyköteles légi-hajtóművekhez terveztek, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- f) nyomás alatti üzemanyag-feltöltők, nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezések, kifejezetten hadművelleti területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezések és földi kiszolgáló eszközök, amelyeket kifejezetten az ML10. fejezet a) vagy b) pontja alapján engedély alá vont repülőgéphez való használatra, vagy az ML10. fejezet d) pontja alapján engedély alá vont repülőgép hajtóművekhez terveztek;
- g) túlnyomásos légzőkészülék és részlegesen túlnyomás alatt álló ruhák repülőgépen való használatra, antigravitációs ruhák, katonai védő sisakok és védő álarcok, repülőgépen vagy rakétáknál használatos folyékony oxigén átalakítók, katapultok és töltet által működésbe hozható eszközök a személyzet repülőgépéből vészhelyzetben történő kimentésére;
- h) harcoló személyzet által használt ejtőernyők és kapcsolódó berendezések, valamint teher ledobására vagy repülőgép lassítására használatos eszközök, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:
 1. ejtőernyők:
 - a) felderítők pontos célba juttatásához;
 - b) légideszantosok ledobásához;
 2. teher-ejtőernyők;
 3. siklóernyők, kihúzó ernyők, fékező ernyők a ledobott testek stabilizálásához és irányításához (pl. visszatérő kapszulák, katapultülések, bombák);
 4. fékező ernyők katapultülés rendszerekhez, a mentőernyők működésbe hozatala és belobbanása sorrendjének szabályozására;
 5. mentőernyők irányított rakétákhoz, pilóta nélküli repülőgépekhez vagy űrjárművekhez;
 6. megközelítő és/vagy célba juttató, továbbá leszállás-lassító ejtőernyők;
 7. más katonai ejtőernyők;
 8. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokhoz tervezett felszerelés (pl. ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs berendezések);
- i) az ejtőernyővel ledobott terhek automatikus irányítórendszerei, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezések késleltetett nyitású ugrásokhoz bármilyen magasságban, beleértve az oxigént biztosító berendezést is.
1. megjegyzés: Az ML10. fejezet b) pontja alapján nem kerülnek engedélyezésre a kimondottan katonai célra tervezett repülőgépek vagy a repülőgép azon változatai, amelyek:
 - a) nem katonai kialakításúak és nincsenek felszerelve kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezéssel vagy tartozékkal; és
 - b) valamely, a Wassenaari Megállapodásban részes tagország polgári légügyi hatósága által polgári használatra, lajstromozásra kerültek.

2. *megjegyzés:* Az ML10. fejezet *d)* pontja alapján nem kerülnek engedélyezésre:

- a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgép hajtóművek, amelyek valamely, a Wassenaari Megállapodásban részes tagország polgári légügyi hatósága „polgári repülőgépen való használatra” lajstromozott, vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) dugattyús repülőgépmotorok vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, kivéve azokat, amelyeket pilóta nélküli légi járművekhez terveztek.

3. *megjegyzés:*

Az ML10. fejezet *b)* és *d)* pontjai szerinti engedélyezési eljárás alá csak azok a kifejezetten nem katonai repülőgépekhez vagy repülőgép hajtóművekhez tervezett azon katonai jellegű részegységek és katonai jellegű kapcsolódó berendezések tartoznak, amelyek a katonai felhasználásra történő átalakításhoz szükségesek.

XI. fejezet

Az EU közös katonai listáján másutt engedélyezés alá nem vont elektronikai berendezések, valamint kifejezetten ezekhez tervezett részegységek a következők szerint (ML11. fejezet):

- a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett elektronikai berendezések;

Megjegyzés: Az ML11. fejezet magában foglalja a következőket:

- 1. elektronikai ellentevékenységi és elektronikai ellentevékenységi elleni berendezéseket (úgy mint oda nem tartozó vagy hibás jeleknek a radar vagy rádió kommunikációs vevőkbe történő bejuttatására tervezett berendezéseket, vagy amelyek képesek másképpen megakadályozni az ellenséges elektronikus vevőket a hatásos vételben, működésben, beleértve azok ellentevékenységi berendezéseit is), beleértve a zavarás és zavarás elleni berendezéseket is;
 - 2. széles frekvenciasávban hangolható elektroncsövek;
 - 3. elektronikai rendszerek vagy berendezések, amelyeket elektromágneses spektrum ellenőrzésére és megfigyelésére, katonai hírszerzési vagy biztonsági célokra, vagy az ilyen hírszerzési és megfigyelési ellentevékenységi elhárítására terveztek;
 - 4. víz alatti ellentevékenységi eszközei, többek között akusztikai és mágneses zavaróeszközök és csapdák, a szonár vevőkbe zavaró, vagy hamis jeleket továbbító berendezések;
 - 5. biztonsági adatfeldolgozó berendezés, adattitkosító berendezés, rejtjelzési eljárásokkal ellátott biztonsági távközlési és jelátviteli berendezések;
 - 6. azonosító, engedélyező és kulcsbetöltő berendezés, valamint a kulcs kezelésére, készítésére és elosztására szolgáló berendezés;
 - 7. irányítási és navigációs berendezések.
- b) a globális navigációs műholdrendszerek (GNSS) interferencia berendezései.

XII. fejezet

Nagy sebességű, kinetikai energiájú fegyverrendszerek és kapcsolódó eszközök, és az azokhoz tervezett különleges részegységek a következők szerint (ML12. fejezet):

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott tűzfeladat visszavonásának fogantatására tervezett kinetikai energiájú fegyverrendszerek;
- b) kifejezetten e célból tervezett vizsgáló és értékelő berendezések és vizsgálati modellek, beleértve a diagnosztikai műszereket és célokat, a kinetikai energiájú lövedékek és rendszerek dinamikus vizsgálatára.

NB.: Űrméret alatti lőszer és kizárólag vegyi hajtóanyagot alkalmazó fegyverrendszerek és azok lőszerei tekintetében lásd az ML1-ML4. fejezetet.

1. *megjegyzés:* Az ML12. fejezet az alábbiakat foglalja magában, amennyiben kifejezetten kinetikai energiájú fegyverrendszer céljára tervezték:

- a) indító-meghajtó rendszerek, amelyek alkalmasak egyszeri, vagy gyors tüzelésű üzemmódban 0,1 grammot meghaladó tömeg 1,6 km/s-ot meghaladó sebességre történő felgyorsítására;
- b) primer áramforrások, villamos páncélzat, energiatároló, hőgazdálkodási, kondicionáló, kapcsoló vagy üzemanyag-kezelő berendezések; valamint elektromos csatlakozók az energiaellátás és a löveg, valamint a lövegtorony és egyéb meghajtások számára.

- c) a cél felderítését, nyomon követését, a tűzvezetést és az eredmény felmérését szolgáló rendszerek;
 - d) irányított lövedék önvezérlési, irányítási vagy eltérítő hajtási (oldalirányú gyorsulást biztosító) rendszerei.
2. *megjegyzés:* Az ML12. fejezet engedélyezés alá vonja mindazon fegyverrendszereket, amelyek az alábbi hajtásmódok bármelyikével működnek:
- a) elektromágneses;
 - b) elektrotermikus;
 - c) plazma;
 - d) világítógáz; vagy
 - e) vegyi hajtóanyag (ha azt a fentiek bármelyikével kombinálják).

XIII. fejezet

Páncélozott vagy védőberendezések és szerkezetek, valamint részegységek az alábbiak szerint (ML13. fejezet):

- a) páncéllemezek a következők szerint:
 - 1. katonai szabvány vagy előírás szerint gyártva; vagy
 - 2. katonai felhasználásra alkalmas;
- b) kifejezetten katonai rendszerek ballisztikai védelmére tervezett fémes vagy nemfémes szerkezetek vagy azok kombinációi, és kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- c) katonai sisakok;
- d) testvédő páncélzat és védőruházat katonai szabvány, előírás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártva, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek.

NB.: A testvédők gyártásához használt szálas vagy rostos anyagok tekintetében, lásd a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1C010. pontját.

- 1. *megjegyzés:* Az ML13. fejezet b) pontja magában foglalja a kifejezetten reaktív páncélzathoz vagy katonai óvóhelyek létrehozására tervezett anyagokat.
- 2. *megjegyzés:* Az ML13. fejezet c) pontja alatt nem engedélyköteles a hagyományos acélsisak, kivéve ha az módosításra került vagy úgy tervezték, hogy ellátható legyen, vagy ellátták bármilyen típusú kiegészítő eszközzel.
- 3. *megjegyzés:* Az ML13. fejezet d) pontja alatt nem engedélykötelesek a kifejezetten egyedi gyártású egyéni testvédő páncél öltönyök és az azokhoz tartozó szerelvények, amennyiben azokat a viselőjükre szabták.

NB.: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 1A005. pontját.

XIV. fejezet

Kifejezetten katonai gyakorló eszközök vagy hadgyakorlat forgatókönyvének szimulációjára szolgáló berendezések, szimulátor berendezések az ML1. fejezet vagy az ML2. fejezet szerint engedélyezésre kerülő bármilyen tűzfegyver és fegyverzet használatának begyakorlására, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és kiegészítő eszközök (ML14. fejezet):

Műszaki megjegyzés:

„Kifejezetten katonai gyakorló eszközök”: a katonai célú támadásgyakorló eszközök, a repülésoktató eszközök, a lokátor-célzó gyakorlóeszközök, a lokátor célpont generátorok, a ballisztikai (lövész) oktató berendezések, a tengeralattjáró elhárító harci eszközök gyakorló eszközei, a repülés szimulátorok (beleértve a pilóták/úrhajósok kiképzésére szolgáló emberméretű centrifugákat), a lokátor oktató berendezések, a műszeres repülés gyakorlását szolgáló oktató berendezés, a navigációs oktató berendezések, a rakétaindítást oktató berendezések, a célberendezések, a pilóta nélküli (cél) repülőgépek, a fegyverzetgyakorló berendezések, a pilóta nélküli repülőgép gyakorló berendezés, a mobil gyakorló egységek és a szárazföldi katonai hadműveletek gyakorlására szolgáló berendezések.

1. *megjegyzés:* Az ML14. fejezet magában foglalja a gyakorló eszközök képalkotó és interaktív környezeti rendszereit, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakították át.

2. *megjegyzés:* Az ML14. fejezet alapján nem engedélyköteles a kifejezetten vadász- és sportfegyverek használatának gyakorlására szolgáló berendezés.

XV. fejezet

Kifejezetten katonai felhasználásra tervezett képalkotó vagy ezeket zavaró berendezések, valamint a kifejezetten ezekhez tervezett részegységek és kiegészítő eszközök az alábbiak szerint (ML15. fejezet):

- a) rögzítő és képfeldolgozó berendezések;
- b) kamerák, fényképeszeti és filmfeldolgozó berendezések;
- c) képerősítő berendezések;
- d) infravörös vagy termikus képalkotó berendezések;
- e) képalkotó lokátor-szenzor berendezések;
- f) az ML15. fejezet a)–e) pontok szerint engedélyezés alá vont berendezésekhez tartozó zavaró és zavarás-elhárító berendezések.

Megjegyzés: Az ML15. fejezet f) pontja magában foglalja azon berendezéseket, amelyeket a katonai képalkotó rendszerek működésének vagy hatékonyságának a csökkentésére, vagy az ilyen csökkentő hatásoknak a minimalizálására terveztek.

1. *megjegyzés:* A „kifejezetten ezekhez tervezett részegységek” kifejezés kifejezetten katonai felhasználásra való tervezés esetén az alábbiakat foglalja magában:

- a) infravörös képátalakító csövek;
- b) képerősítő csövek (nem elsőgenerációs);
- c) mikrocsatorna panelek;
- d) alacsony fényszinten is működő tv képfelvető csövek;
- e) felderítő rendszerek (beleértve az elektronikus összeköttetés és kiolvasás rendszereit);
- f) piroelektromos tv kamera csövek;
- g) képalkotó berendezések hűtőrendszerei;
- h) fotokróm vagy elektro-optikai rendszerű, villamos kioldású redőnyzárak legfeljebb 100 mikrosec redőnyzárási sebességgel, kivéve azon redőnyzárakat, amelyek nagysebességű kamerák fontos alkatrészei;
- i) száloptikai képátalakítók;
- j) compound félvezető fotókatódok.

2. *megjegyzés:* Az ML15. fejezet nem vonja engedélyezés alá az „első generációs képerősítő csöveket”, vagy a kifejezetten az „első generációs képerősítő csövek” alkalmazásával tervezett berendezéseket.

NB.: Az „első generációs képerősítő csöveket” alkalmazó fegyver célzókészülékek vonatkozásában lásd az ML1. és ML2. fejezetet, valamint az ML5. fejezet a) pontját.

NB.: Lásd még a kettős felhasználású termékek és technológiák uniós jegyzékének 6A002.a.2. és 6A002.b. pontját.

XVI. fejezet

Kovácsolt, sajtolt és más félkész gyártmányok, amelyek felhasználását engedélyezés alá vont termékekben az anyagösszetétel, geometriai méret, vagy alkalmazás alapján azonosítani lehet, és amelyeket kifejezetten az ML1.–ML4., ML6., ML9., ML10., ML12 vagy ML19. fejezet alapján engedélyköteles termékhez terveztek (ML16. fejezet):

XVII. fejezet

Különbféle berendezések, anyagok és könyvtárak, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek a következők szerint (ML17. fejezet):

- a) önálló alámerülő és víz alatti úszó készülék a következők szerint:
 - 1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett zárt vagy félig zárt rendszerű (ismételt belégzésű) készülék (azaz kifejezetten nem mágneses kivitelben megtervezve);
 - 2. kifejezetten a nyitott rendszerű készülék katonai felhasználásra történő átalakításához tervezett részegységek;
 - 3. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett termékek az önálló alámerülő és víz alatti úszó készülékekhez;
- b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerkezeti felszerelés;
- c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett szerelvények, bevonatok és eljárások a jel elfojtáshoz;
- d) kifejezetten harctéri használatra tervezett műszaki (utász) eszközök;

- e) robotok, robotvezérlések és végeffektorok, amelyek a következő jellemzők valamelyikével bírnak:
 - 1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezték,
 - 2. magában foglal hidraulikavezetékek védelmére szolgáló eszközöket a ballisztikai repeszek által kívülről okozott szakadás ellen (pl. öntömítő vezetékek beépítése révén), és 839 K (566 °C) hőmérsékletnél magasabb lobbanáspontú hidraulika-folyadék használatára tervezték, vagy
 - 3. kifejezetten elektromágneses impulzus (EMP) környezetben való működésre tervezték vagy minősítették;
- f) az EU közös katonai listája alapján engedélyköteles berendezésekkel, kifejezetten katonai felhasználásra tervezett könyvtárak (parametrikus műszaki adatbázisok);
- g) nukleáris energia előállítására szolgáló berendezések vagy meghajtó berendezések, amelyek magukba foglalják a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett „nukleáris reaktorokat”, valamint az azokhoz kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított részegységeket;
- h) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett, jel elfojtása érdekében bevonattal ellátott vagy kezelt berendezés és anyag, amelyet az EU közös katonai listája máshol nem sorol az engedélyköteles termékek közé;
- i) kifejezetten katonai „nukleáris reaktorok” részére tervezett szimulátorok;
- j) kifejezetten katonai berendezések kiszolgálására tervezett vagy átalakított mobil javító műhelyek;
- k) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított harctéri generátorok;
- l) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított konténerek;
- m) komphajók, amelyeket az EU közös katonai listája máshol nem sorol az engedélyköteles termékek közé, valamint kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hidak és pontonok;
- n) kifejezetten az ML4., ML6., ML9. vagy ML10. fejezetek szerint engedélyköteles termékek fejlesztéséhez tervezett kísérleti modellek;
- o) kimondottan katonai felhasználásra tervezett lézer védelmi berendezés (például szem- és érzékelő-védelem).

Műszaki megjegyzések:

- 1. Az ML17. fejezet alkalmazásában műszaki „adatbázis” (parametrikus könyvtár): a katonai természetű műszaki információk gyűjteménye, amely növelheti a katonai berendezések vagy rendszerek műszaki adatainak megismerhetőségét.
- 2. Az ML17. fejezet alkalmazásában „átalakított”: bármely strukturális, elektromos, mechanikai vagy egyéb változás, amely valamely nem katonai eszközt kifejezetten katonai felhasználásra tervezett eszköz képességeivel lát el.

XVIII. fejezet

Gyártóberendezések az EU közös katonai listáján felsorolt termékek gyártásához, az alábbiak szerint (ML18. fejezet):

- a) kifejezetten az EU közös katonai listája alapján engedélyezésre kerülő termékek gyártásához tervezett vagy átalakított gyártóberendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) kifejezetten az EU közös katonai listája alapján engedélyezésre kerülő termékek tanúsításához, minősítéséhez és vizsgálatához tervezett környezetállósági vizsgáló létesítmények és az azokhoz tervezett berendezések.

Műszaki megjegyzés:

Az ML18. fejezet alkalmazásában „gyártás”: a tervezés, vizsgálat, előállítás, tesztelés és ellenőrzés.

1. megjegyzés:

Az ML18. fejezet a) és b) pontja a következő berendezéseket foglalja magába:

- a) folyamatos nitrálók;
- b) centrifugális vizsgálókészülék vagy berendezés, amely az alábbi paraméterek bármelyikével rendelkezik:
 - 1. egy vagy több hajtómotorjának együttes névleges teljesítménye legalább 298 kW (400 LE),
 - 2. hasznos terhelhetősége legalább 113 kg, vagy
 - 3. legalább 91 kg hasznos terhelésre ható 8 g vagy nagyobb centrifugális gyorsulást állít elő;
- c) dehidratáló prések;
- d) kifejezetten katonai robbanó- vagy hajtóanyagok extrudálására tervezett vagy átalakított csavaros extruderek;
- e) vágógépek az extrudált rakéta-hajtóanyag méretre vágásához;
- f) legalább 1,85 m átmérőjű, nagy nyomást kibíró (sweetie) tartályok (tumblerek), amelyek tárolókapacitása nagyobb, mint 227 kg;

- g) szilárd hajtóanyagok folyamatos keverésének eszközei;
- h) fluid hajtóanyag-örklők katonai robbanóanyagok összetevőinek zúzására vagy őrlésére;
- i) az ML8. fejezet c) pontjának 8. alpontja alapján engedélyezés alá vont fémpor gömbösítésének és egységes szemcseméretének egyidejű elérését biztosító berendezések;
- j) az ML8. fejezet c) pontjának 3. alpontjában felsorolt anyagok átalakítására szolgáló konvekciós áramú konverterek.

2. megjegyzés:

a) „Az EU közös katonai listáján felsorolt termékek”:

1. az engedélyezés alá nem eső termékek, ha a meghatározott koncentrációkhoz képest azok koncentrációja alacsonyabb, a következők szerint:
 - a) hidrazin [lásd az ML8. fejezet c) pontjának 4. alpontját],
 - b) „Robbanóanyagok” (lásd az ML8. fejezetet);
2. az engedélyezés alá nem eső termékek, ha műszaki paramétereik elmaradnak a határértékektől [mint pl. szupravezető anyagok, szupravezető elektromágnesek, szupravezető elektromos berendezések, amelyek nem esnek engedélyezés alá az ML20. fejezet b) pontja alapján];
3. a gőzfázisból lamináris formában leválasztott fémes tüzelőanyagok és oxidáló szerek [lásd az ML8. fejezet c) pontjának 5 alpontját];

b) Az „EU közös katonai listáján felsorolt termékek” kifejezés nem foglalja magában a következőket:

1. jelzőpisztolyok [lásd az ML2. fejezet b) pontját];
2. az ML7. fejezet 3. megjegyzése szerint nem engedélyköteles anyagok;
3. a személyi sugáradag mérés doziméterei [lásd az ML7. fejezet g) pontját] és a kifejezetten ipari veszélyes anyagok elleni védő álarcok;
4. difluór-amin és kálium-nitrát por (lásd az ML8. fejezet 6. megjegyzését);
5. az ML10. fejezet szerint engedélyezés alól mentesített repülőgép-hajtóművek;
6. szokványos acélsisakok, amelyek nincsenek felszerelve és nem is alkalmasak kiegészítő berendezések befogadására (lásd az ML13. fejezet 2. megjegyzését);
7. engedélyezés alá nem vont ipari eszközökkel felszerelt berendezések, pl. a máshol nem specifikált felületbevonó berendezés és a fröccsöntő berendezés;
8. az 1938 előtt gyártott muskéták, puskák és karabélyok, az 1890 előtt gyártott muskéták, puskák és karabélyok másolatai, továbbá az 1890 előtt gyártott revolverek, pisztolyok, géppuskák és másolataik.

3. megjegyzés:

Az ML18. fejezet 2. megjegyzése b) pontjának 8. alpontja nem mentesíti az engedélyezés alól a nem antik könnyű fegyverek gyártó berendezéseit, még akkor sem, ha azokat antik könnyű fegyverek másolatainak gyártására használják.

XIX. fejezet

Irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek (DEW), kapcsolódó berendezések, vagy ellentevékenységi eszközök, és kísérleti modellek a következők szerint, és a kifejezetten azokhoz tervezett elemek, részegységek (ML19. fejezet):

- a) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának fogantatására tervezett lézerrendszerek;
- b) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának fogantatására alkalmas részecske-sugárzó rendszerek;
- c) a célpont megsemmisítésére vagy a kiadott harci feladat visszavonásának fogantatására alkalmas nagy teljesítményű rádiófrekvenciás (RF) rendszerek;
- d) kifejezetten az ML19. fejezet a)–c) pontjaiban engedélyezés alá vont rendszerek felderítésére vagy azonosítására vagy az ellenük való védelemre tervezett berendezések;
- e) ebben a fejezetben engedélyezés alá vont rendszerek, berendezések és részegységek fizikai kísérleti modelljei és a vonatkozó vizsgálati eredmények;
- f) folyamatos vagy pulzáló lézerrendszerek, amelyeket kifejezetten a védőeszközök nélküli látószerv – azaz a szabad szem vagy a látást javító eszközzel ellátott szem – maradandó vakságának előidézésére terveztek.

1. megjegyzés:

Az ML19. fejezet szerint engedélyköteles irányított energiát kibocsátó fegyverrendszerek közé tartoznak azok a rendszerek, amelyek képessége az alábbi eszközök engedélyköteles alkalmazásától függ:

- a) elégséges folyamatos hullámhosszúságú vagy löktető teljesítményű lézerek olyan megsemmisítő hatás létrehozására, amely hasonló a hagyományos lőszer működésmódjához;
 - b) részecskegyorsítók, amelyek pusztító hatású töltetet vagy semleges részecskesugarat lőnek ki;
 - c) nagy löktető teljesítményű vagy nagy átlagos teljesítményű rádiófrekvenciás sugáradók, amelyek kellően intenzív mezőt hoznak létre ahhoz, hogy a távoli célpontban lévő elektronikus áramkört üzemképtelenné tegyék.
2. megjegyzés:
- Az ML19. fejezet szerint engedélykötelesek az alábbi, kifejezetten irányított energiát kibocsátó rendszerek:
- a) primer energiaforrások, energiatároló, kapcsoló, teljesítmény-szabályozó vagy üzemanyag kezelő berendezések;
 - b) célkereső vagy követő rendszerek;
 - c) a célpont károsodását, megsemmisítését vagy a harci feladat visszavonásának megtörténtét felmérő rendszerek;
 - d) sugárnyaláb-kezelő, továbbító vagy célmegjelölő berendezés;
 - e) gyors sugárnyaláb mozgatására képes berendezés, több célpont elleni gyors műveletekre;
 - f) adaptív optikák és fázis-konjugátorok;
 - g) áram injektorok negatív hidrogén-ion sugár előállítására;
 - h) ürminősítésű gyorsító alkatrészek;
 - i) negatív ionsugár összpontosító berendezés;
 - j) nagy energiájú ionsugár ellenőrzésére és mozgatására szolgáló berendezés;
 - k) ürminősítésű fémfóliák a negatív hidrogén izotóp sugarak semlegesítésére.

XX. fejezet

Kriogén és szupravezető berendezések az alábbiak szerint, valamint kifejezetten azokhoz tervezett részegységek és kiegészítő eszközök (ML20. fejezet):

- a) kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre tervezett berendezések, amelyek képesek a jármű mozgása közben működni és 103 K (–170 °C) alatti hőmérsékletet előállítani vagy fenntartani;

Megjegyzés:

Az ML20. fejezet a) pontja magában foglalja azon mobil rendszereket, amelyek nemfémek vagy nem villamos vezető anyagokból – például a műanyagok vagy az epoxigyantával impregnált anyagok – előállított kiegészítő eszközökből vagy részegységekből épülnek fel;

- b) olyan szupravezető villamos berendezés (forgógépek és átalakítók), amelyeket kifejezetten katonai földi, vízi, légi vagy űrjárművekbe való beépítésre terveztek, és amelyek a jármű mozgása közben is működtethetők.

Megjegyzés:

Az ML20. fejezet b) pontja nem vonja engedélyezés alá az olyan egyenáramú hibrid homopoláris generátorokat, amelyek egypólusú normál fémarmatúrával rendelkeznek, és olyan mágneses mezőben forognak, amelyet szupravezető tekercsek hoznak létre, amennyiben a generátorban ezen tekercsek az egyedüli szupravezető elemek.

XXI. fejezet

„Szoftver”, a következők szerint (ML21. fejezet):

- a) kifejezetten az EU közös katonai listáján engedélyezés alá vont berendezések vagy anyagok kifejlesztésére, gyártására vagy felhasználására tervezett vagy átalakított szoftver;
- b) speciális szoftver az alábbiak szerint:
 - 1. kifejezetten az alábbiak céljára tervezett szoftver:
 - a) katonai fegyverrendszerek modellezése, szimulálása vagy értékelése;
 - b) katonai fegyverrendszerekben alkalmazott szoftver kifejlesztése, ellenőrzése, karbantartása vagy aktualizálása;

- c) az ML14. fejezetben engedélyezés alá nem vont katonai műveletek modellezése vagy szimulálása;
- d) vezetési, hírközlési, irányítási és hírszerzési (Command, Communications, Control and Intelligence – C³I) vagy vezetési, hírközlési, irányítási, számítástechnikai és hírszerzési (Command, Communications, Control, Computer and Intelligence – C4I) rendszer alkalmazások;
- 2. hagyományos, nukleáris, vegyi vagy biológiai harci fegyverek hatásának meghatározására szolgáló szoftver;
- 3. az ML21. fejezet a) pontja, b) pontjának 1. vagy 2. alpontja szerint nem engedélyköteles szoftver, amelyet kifejezetten arra terveztek vagy alakítottak át, hogy az EU közös katonai listája szerint nem engedélyköteles berendezések számára lehetővé tegye az ML5. fejezet, az ML7. fejezet g) pontja, az ML9. fejezet c) és e) pontja, az ML10. fejezet e) pontja, az ML11. fejezet, az ML14. fejezet, az ML15. fejezet, az ML17. fejezet i) pontja, vagy az ML18. fejezet alapján engedélyköteles berendezések katonai rendeltetésének betöltését.

XXII. fejezet

„Technológia” a következők szerint (ML22. fejezet):

- a) technológia, amely az Európai Unió közös katonai listája alapján engedélyköteles termékek fejlesztéséhez, gyártásához vagy használatához szükséges és az ML22. fejezet b) pontjában meghatározottaktól különböző technológia.
- b) „technológia” a következők szerint:
 - 1. technológia, amely az Európai Unió közös katonai listája alapján engedélyköteles termékek teljes gyártási eljárásának tervezéséhez, a részegységek összeszereléséhez és azok működtetéséhez, üzemeltetéséhez és javításához szükséges még akkor is, ha a gyártási eljárás részegységei nem engedélykötelesek;
 - 2. technológia, amely könnyű fegyverek fejlesztéséhez és gyártásához szükséges még akkor is, ha azt antik könnyű fegyverek másolatainak gyártására használják;
 - 3. technológia, amely az ML7. fejezet a)–g) pontjai alapján engedélyköteles mérgező anyagok, kapcsolódó berendezések vagy elemek fejlesztéséhez, gyártásához vagy használatához szükséges;
 - 4. technológia, amely az ML7. fejezet h) pontja alapján engedélyköteles biopolimerek vagy specifikus sejtkultúrák fejlesztéséhez, előállításához vagy használatához szükséges;
 - 5. technológia, amely kizárólag az ML7. fejezet i) pontjának 1. alpontja alapján engedélyköteles biokatalizátoroknak a katonai hordozóanyagokkal vagy katonai anyagokkal történő elegyítéséhez szükséges.
- 1. megjegyzés:

Az EU közös katonai listája alapján engedélyköteles termékek fejlesztéséhez, gyártásához vagy használatához szükséges technológia akkor is engedélyköteles marad, ha azt engedély alól mentes termékekre kell alkalmazni.
- 2. megjegyzés:

Az ML22. fejezet alapján nem engedélykötelesek a következő technológiák:

 - a) amelyek a szükséges minimumot képezik a nem engedélyköteles tételek, illetőleg az engedélyezett kivitelű tételek bevezetéséhez, működtetéséhez, üzemeltetéséhez (ellenőrzéséhez) és javításához;
 - b) amelyek „közhasznú”, „tudományos alap kutatás” vagy a szabadalmi engedélyekhez szükséges minimum információk;
 - c) a polgári közlekedési eszközök folyamatos meghajtásához szükséges mágneses indukcióhoz kapcsolódó technológiák.

XXIII. fejezet

Kifejezetten katonai célú felszerelések⁴

Kizárólag katonai előírások szerint kialakított alapanyagból, katonai szabvány, felsorolás vagy annak megfelelő követelmény szerint gyártott termékek:

⁴ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

- a) jelen Jegyzékben másutt engedélyezés alá nem vont, katonai alkalmazásra kifejlesztett hadiruházati felszerelések, lábbelik, málhazsákok és hordeszközök;
- b) katonai és a személyi álcázó felszerelések, takaróeszközök;
- c) katonai alkalmazásra kifejlesztett túlélést biztosító eszközök, egyéni védőeszközök, védőfunkciójú eszközök és felszerelések.

XXIV. fejezet

Kifejezetten katonai célú szolgáltatások⁵

- a) a katonai kontingensek és felszereléseik katonai feladat végrehajtására történő kitelepítése, váltása, át-, illetve hazatelepítése, utánpótlás és ellátás biztosítása érdekében katonai vagy polgári eszközökkel végzett szállítás-szolgáltatások;
- b) kifejezetten katonai célokra tervezett és alkalmazott, a jelen jegyzék I–VII., a IX–XXIII., valamint a XXV–XXVI. fejezetében felsorolt termékek rendszeresítésével, rendszerben tartásával (üzemeltetésével, üzemben tartásával), illetve rendszerből történő kivonásával és kezelésével közvetlenül összefüggő szolgáltatások;
- c) kifejezetten veszélyes vagy speciális jellege miatt oda sorolandó eszközök és anyagok – beleértve az I–IV., VI–VIII., X–XIII., XV. és XIX. fejezetekben szereplő termékeket – megsemmisítésére, hatástalanítására, illetve az ezzel összefüggő tevékenységre irányuló szolgáltatás.

XXV. fejezet

Kényszerítő és bünfelderítő eszközök⁶

1. Kényszerítő eszközök

- a) rendőrbotok:
 - 1. bevetési botok;
 - 2. gumibotok;
 - 3. teleszkópos ütőbotok;
 - 4. tonfák;
- b) elektromos sokkoló eszközök;
- c) mozgásszabadságot korlátozó eszközök:
 - 1. műanyagbilincsek;
 - 2. patentbilincsek;
 - 3. szorítóbilincsek;
 - 4. testbilincsek;
- d) tömegosztatásra alkalmas egyéb hordozható eszközök;
- e) cselekvésképtelenséget előidéző, tömegosztatásra alkalmas vegyi anyagok:
 - 1. dibenz-(b,f)-1,4-oxazepint (CR),
 - 2. klóracetofenont (CN),
 - 3. ortoklor-benzalmalon-nitrilt (CS) tartalmazó könnygázfajták;
- f) természetes és egyéb szintetikus, tömegosztatásra alkalmas hatóanyagok.

Megjegyzés:

A XXV. fejezet 1. pontjának f) alpontja szerinti termékkörbe tartozik a bors és paprika hatóanyagú spray.

Megjegyzés:

- 1. Tömegosztató anyagokkal kapcsolatban lásd még a VII. fejezet d) pontját.
- 2. Nem tartoznak engedélyezés alá a XXV. fejezet 1. pontjának e) és f) alpontja szerinti 20 gramm vagy ennél kisebb egyedi kiszerezésű könnygázkészítmények abban az esetben, ha azok hatóanyagtartalma legfeljebb 1%.

⁵ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

⁶ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

2. Bűnfelderítő eszközök

- a) lézeres ujjlenyomat-azonosító berendezés;
- b) számítógépes ujjlenyomat-azonosító berendezés;
- c) hangelemző és -azonosító berendezések és alkatrészek;
- d) mobil bűnügyi vizsgálati laboratóriumok, ezek berendezései és tartozékai;
- e) speciális rendeltetésű biológiai, neurofizikai reakcióvizsgáló berendezések, illetve ezek alkatrészei és tartozékai:
 1. 4 vagy több csatornaszámú poligráfok,
 2. ujjlenyomat-elemzők, monitorok és berendezések,
 3. automatizált ujjlenyomat-azonosító és keresőrendszerek,
 4. pszichológiai stresszelemző berendezések;
 5. különleges rendeltetésű alkatrészek és tartozékok a 4. pontban szereplő berendezésekhez és rendszerekhez.

Megjegyzés:

Nem tartoznak a XXV. fejezet 2. pontjának e) alpontja alapján engedélyezés alá azon biomedikai készülékek, amelyeket kórházakban biológiai és neurofizikai reakciók vizsgálatára alkalmaznak.

XXVI. fejezet

Titkosszolgálati eszközök⁷

1. Lehallgató eszközök, ezek alkatrészei és tartozékai

Lehallgató eszköznek minősül bármely elektronikus, mechanikus vagy más eszköz, módszer, technológia, szoftver, amely az információkhoz egyébként jogosan hozzáférők, illetve a kommunikációban részt vevők tudta nélkül, titkosan alkalmazható és az alábbi tulajdonságok valamelyikével rendelkezik:

- a) közvetlen beszéd titkos lehallgatására, továbbítására, rögzítésére tervezték, gyártották, vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható:
 1. elektronikus erősítővel ellátott fal (kontakt) mikrofonok és sztetoszkópok,
 2. lézer- vagy infravörös sugárzást felhasználó, illetve ultrahangos elven működő lehallgató rendszer és elemei,
 3. beépíthető miniatűr, esetleg távvezérelhető adóberendezések és azok speciális vevőkészülékei,
 4. különféle rejtő eszközökbe épített vagy ruházat alá rejthető kisméretű adók, az azokhoz tartozó vevők és hangrögzítő eszközök,
 5. a 10 órát meghaladó felvételi idejű miniatűr hangrögzítő eszközök,
 6. nagyérzékenységű parabola- és puskamikrofonok,
 7. szubminiatűr elektret mikrofonok és akusztikus szondák,
- b) digitális vagy analóg információkat tároló és/vagy feldolgozó számítógépekből, számítástechnikai vagy egyéb eszközökből, vagy a hozzájuk használható információhordozókon tárolt információk bármilyen módon történő titkos megszerzésére, továbbítására, rögzítésére tervezték, gyártották, vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható;
- c) vezetékes és/vagy vezeték nélküli beszéd és nem beszéd jellegű információt továbbító távközlési rendszerek, harmadik félként történő titkos lehallgatásra tervezték, gyártották, vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható.

Megjegyzés:

A XXVI. fejezet 1. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. a nagyközönségi felhasználásra tervezett szórakoztató elektronikai eszközök, azok tartozékai;
2. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett jelzőrendszerek elemei;
3. diszpécserközpontok információrögzítő eszközei;
4. színházi, sport- vagy egyéb tömegrendezvények hangosító eszközei, irányított mikrofonjai, rádiómikrofonjai;
5. polgári vagy rádióamatőri felhasználásra tervezett rádióadó-vevő készülékek;
6. ipari, polgári, távközlés-technikai felhasználásra tervezett berendezések, mérőműszerek, azok tartozékai;
7. általános rendeltetésű számítástechnikai eszközök, azok tartozékai, alkatrészei.

⁷ Magyar terminológia szerint, az ML lista nem tartalmazza.

2. Lehallgató eszközök felderítésére, működésének kimutatására szolgáló eszközök

Jelen pont engedélyezés alá vonja mindazokat a termékeket, eszközöket, technológiákat, szoftvereket, ezek alkatrészeit, tartozékait, melyet az 1. pontban engedélyezés alá vont lehallgató eszközök felderítésére, működésének kimutatására terveztek, gyártottak:

- a) telefonvonal-ellenőrző, a telefonbeszélgetés védelmét szolgáló, lehallgatást detektáló berendezések;
- b) szélessávú zavaróadók, akusztikus, „féhérzaj” generátorok;
- c) rejtett adók felderítésére és helyének meghatározására szolgáló detektorok;
- d) nem lineáris átmenet gerjesztésén alapuló detektáló eszközök passzív lehallgató berendezések felfedezésére;
- e) ruházat alá rejthető, a beszélgetőpartnernél lévő adóberendezés vagy működő magnetofon felfedését biztosító eszközök.

3. A titkos vizuális megfigyelés eszközei

Titkos vizuális megfigyelőeszköznek minősülnek mindazok az optikai, mechanikus, elektronikus és egyéb eszközök és tartozékaik, illetve ezek működtető szoftverei, amelyek az alábbi tulajdonságok valamelyikével rendelkeznek:

- a) emberek, emberi tevékenység vagy azzal összefüggő cselekmények titkos megfigyelésére, rögzítésére (dokumentálására), illetve az így nyert információ továbbítására és feldolgozására tervezték, gyártották, vagy erre lényeges átalakítás nélkül felhasználható:
 1. kisméretű, nagy felbontású és nagy érzékenységgű CCD kamerák és azok tartozékai;
 2. rejtő eszközbe vagy ruházat alá rejtett miniatűr kamerák és tartozékaik;
 3. mikrohullámú tartományban üzemelő videojel-továbbító berendezések és ezek vevői;
 4. az elektromos hálózatot felhasználó videojel-továbbító berendezések és ezek vevői;
 5. kis belépőnyílású fiberoszkópok, illetve az üvegszál optikát felhasználó rejtett megfigyelést lehetővé tevő rendszer és az ezek fényképezőgéphez vagy videokamerához való csatlakozását biztosító adapterek és tartozékok;
 6. jelen 1–4. pontban engedélyezés alá vont termékek, eszközök, felderítésére, működésének kimutatására tervezett vagy gyártott eszközök és berendezések;
- b) korlátozott fényviszonyok mellett működnek (segédmegvilágítást nem igényelnek) és különleges fotósokszorozó csövet vagy optikai elemet, alkatrészt tartalmaznak, így különösen az éjszakai fényképezésre és videofelvétel készítéséhez felhasználható 2. és 3. generációs fényerősítő berendezések és tartozékaik;
- c) infravörös tartományban működő speciális rendőrségi éjjellátó készülékek és azok tartozékai.

Megjegyzés:

A XXVI. fejezet 3. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. nagyközönségi vagy egyéb polgári felhasználásra tervezett fotós vagy videós szórakoztató, oktatási, távközlési (3G) stb. eszközök és azok alkatrészei, tartozékai;
2. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett vagyonvédelmi, betöréscijelző vagy egyéb riasztórendszerek elemei;
3. ipari és forgalommegfigyelő, -számláló, sebességmérő, dokumentáló rendszerek elemei;
4. orvosi vagy ipari felhasználásra tervezett és gyártott endoszkópok, videoszkópok, fiberoszkópok, boroszkópok, azok alkatrészei, tartozékai;
5. tömegrendezvényeken használt videó-dokumentáló rendszerek és azok elemei.

4. Titkos behatolás eszközei

Titkos behatoló eszköznek minősül minden mechanikai, elektronika, optikai és szoftver eszköz, illetve ezek tartozékai, amely zárt objektumba (zárt földterület, épület, gépkocsi stb.) történő titkos behatolás céljából készült, és az alábbi jellemzők bármelyikével rendelkezik:

- a) mechanikus, elektromos, elektronikus vagy egyéb elven működő záruk, lakatok, reteszek stb. rendeltetészerű nyitóeszközöket helyettesítő roncsolásos vagy roncsolásmentes nyitására tervezett és gyártott eszközök, „technológiák”, tartozékaik és alkatrészeik;
- b) elektronikus biztonsági rendszerek rendeltetészerű működését befolyásoló vagy működésképtelenséget kiváltó, speciálisan e célra készült eszközök, szoftverek és ezek tartozékai.

5. Rejtjelző és titkosító berendezések

- a) távközlési és informatikai rendszerekben használatos rejtjelző és titkosító eszközök, gépek, berendezések és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek, valamint azok funkcionális részegységei, alkatrészei, továbbá kiegészítő egységei és tartozékai;
- b) speciális rejtjelkulcsok előállítására, elosztására, szállítására tervezett vagy használt eszközök, berendezések és speciálisan ezekhez tervezett szoftverek;
- c) rejtjelkulcsok.

Megjegyzés:

A XXVI. fejezet 5. pontja nem vonja engedélyezés alá az alábbi eszközöket, berendezéseket, tartozékokat:

1. nagyközösségi vagy egyéb polgári felhasználásra tervezett (szerzői jogvédelem biztosítását célzó) kódoló-dekódoló eszközök;
2. ipari vagy polgári felhasználásra tervezett biztonsági (vagy védelmi, személyazonosító, jogosultság-ellenőrzési célú) rendszerek kódoló-dekódoló eszközei.

6. Egyéb eszközök

- a) ruházat alá rejthető, vezeték nélküli fülhallgatóval ellátott kommunikációs rendszer;
- b) irány- és helymeghatározásra használható miniatűr jeladók és ezek speciális vevői.

Megjegyzés:

A XXVI. fejezet 6. pontjának b) alpontja nem vonja engedélyezés alá a nagyközönség számára árusított GPS vevőberendezéseket.

A LISTÁBAN HASZNÁLT KIFEJEZÉSEK FOGALOMMEGHATÁROZÁSAI

Az alábbiakban találhatóak – betűrendi sorrendben – az ebben a listában használt kifejezések fogalommeghatározásai.

1. *megjegyzés:*

A fogalommeghatározások a lista egészére vonatkoznak. A hivatkozások kizárólag tájékoztató jellegűek, és nem érintik a definícióknak a lista egészében való általános alkalmazását.

2. *megjegyzés:*

Az ebben „A listában használt kifejezések fogalommeghatározásai” című részben szereplő szavak és kifejezések kizárólag akkor értelmezendők a definíciónak megfelelően, ha idézőjelben („”) állnak. Egyéb esetekben – amennyiben azt egy adott ellenőrzés céljából helyi definíció másként nem határozza meg – a szavak és kifejezések általánosan elfogadott (szótári) jelentésükben értelmezendők.

ML8. „Adalékanyagok”:

robbanóanyagokban, azok tulajdonságainak javítása céljából használt anyagok.

ML17. „Atomreaktor”:

a reaktortartályon belül lévő vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó egységek, az a berendezés, amely a magban a teljesítményszintet szabályozza és azok a komponensek, amelyek általában a reaktormag primer hűtőközegét foglalják magukban, azzal közvetlenül érintkeznek, vagy azt szabályozzák.

ML7., 22. „Biokatalizátorok”:

egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz, vagy egyéb biológiai vegyületekben használt enzimek, amelyek a vegyi harcanyagokhoz (CW) kötődnek és lebontásukat gyorsítják.

Műszaki megjegyzés:

„Enzim”: egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt biokatalizátor.

ML7., 22. „Biopolimerek”:

az alábbiak szerinti biológiai makromolekulák:

- a) egyes vegyi vagy biokémiai reakciókhoz használt enzimek;
- b) monoklonális, poliklonális vagy nem-idiotipikus ellenanyagok;
- c) különleges módon tervezett vagy feldolgozott receptorok.

Műszaki megjegyzések:

1. „Nem-idiotipikus ellenanyagok”: olyan ellenanyagok, amelyek más ellenanyagok konkrét ellenanyag megkötő helyeihez kötődnek;
2. „Monoklonális ellenanyagok”: olyan proteinek, amelyek egy ellenanyag megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egy sejtklón állít elő;
3. „Poliklonális ellenanyagok”: olyan proteinek keveréke, amelyek egy ellenanyag megkötő helyhez kötődnek, és amelyeket egynél több sejtklón állít elő;
4. „Receptorok”: olyan biológiai makromolekulás szerkezetek, amelyek képesek ligandok megkötésére, amelyek megkötése hatással van fiziológiai funkcióikra.

ML15. „Első generációs képerősítő csövek”:

elektrosztatikus fókuszú csövek, amelyekben a ki- és bemenetnél multialkáli fotókatódból (S-20 vagy S-25) készült optikai vagy üveglemez került felhasználásra, azonban mikrocsatornás lemezeket nem tartalmaznak.

- ML4., 8. „Energiahordozó anyagok”:
olyan anyagok vagy keverékek, amelyek a tervezett felhasználásukhoz szükséges energia kibocsátása céljából kémiai reakcióba lépnek. A „robbanóanyagok”, „pirotechnikai eszközök” és „hajtóanyagok” az energiahordozó anyagok alosztályait képezik.
- ML21., 22. „Fejlesztés”:
kapcsolódik a sorozatgyártást megelőző valamennyi szakaszhoz, mint például tervezés, tervezés-kutatás, tervezés-elemzések, tervezési koncepciók, a prototípusok összeszerelése és vizsgálata, kísérleti gyártási tervek, tervezési adatok, a tervezési adatok terméké történő átalakításának folyamata, konfigurációs tervezés, integrációtervezés, tervrajzok.
- ML21., 22. „Felhasználás”:
üzemeltetés, üzembe helyezés (a helyszíni üzembe helyezést is beleértve), karbantartás (ellenőrzés), javítás, nagyjavítás és felújítás.
- ML21., 22. „Gyártás”:
valamennyi gyártási fázis vagyis: tervezés, gyártás, integrálás, összeszerelés, ellenőrzés, tesztelés, minőségbiztosítás.
- ML8. „Hajtóanyag”:
olyan anyagok vagy keverékek, amelyek kémiai reakcióba lépve – ellenőrzött ütemben – nagymennyiségű forró gázt állítanak elő mechanikai munka végzése céljából.
- ML7. „Katonai felhasználásra átalakított”:
olyan átalakítás vagy szelektálás (mint a tisztaság, eltarthatósági idő, fertőzőképesség, terjedési jellemzők vagy az UV-sugárzással szembeni ellenálló-képesség megváltoztatása), amelynek célja, hogy növelje az ember- vagy állatveszteséget, rombolja a berendezéseket vagy kárt tegyen a természetben vagy a környezetben.
- ML22. „Közhasznú”:
olyan „technológia” vagy „szoftver”, amelyet a továbbterjesztésére vonatkozó korlátozás nélkül tettek közzé.
- Megjegyzés:*
szerzői jogi korlátozások nem gátolják, hogy a „technológia” vagy „szoftver” a „közhasznú” tárgykörébe tartozzon.
- ML8., 9., 10. „Légi jármű”:
merevszárnyas, csuklósszárnyas, forgószárnyas (helikopter), döntött rotoros vagy döntött szárnyas légi jármű.
- ML10. „A levegőnél könnyebb légi járművek”:
hőlégballonok és léghajók, amelyek emelkedésükhöz forró levegőt vagy a levegőnél könnyebb gázokat – például héliumot vagy hidrogént – használnak.
- ML5., 19. „Lézer”:
komponensek olyan részegysége, amely mind térben, mind időben olyan koherens fényt biztosít, amelyet stimulált sugárzás-kibocsátással erősítenek fel.
- ML4., 8. „Pirotechnikai eszközök”:
a piroforok a pirotechnikai eszközök egyik olyan alosztályát képezik, amelyek nem tartalmaznak oxidálószer, levegővel érintkezve azonban spontán gyulladnak.
- ML10. „Polgári repülőeszköz”:
a polgári repülésügyi hatóságok által közzétett, a repülésre való alkalmasságot minősítő listákban felsorolt „repülőeszközök”, amelyek kereskedelmi, polgári, belső és külső útvonalakon repülhetnek, vagy polgári, magán- vagy üzleti célokra használhatók.
- ML8. „Prekurzorok”:
robbanóanyagok gyártásához használt különleges vegyi anyagok.
- ML8., 18. „Robbanóanyagok”:
olyan szilárd, folyékony vagy gáz halmazállapotú anyagok vagy anyagok keverékei, amelyek robbanófejekben elsődleges, indító- vagy főtöltetként, valamint bontások és egyéb alkalmazások során történő felhasználásukkor robbanást okoznak.
- ML17. „Robot”:
esetleg folyamatos működésű vagy pontról pontra mozgatható manipulációs mechanizmus, amely szenzorokat is alkalmazhat, és rendelkezik az alábbi jellemzők mindegyikével:
- a) többfunkciós;
 - b) képes anyagok, részegységek, szerszámok vagy különleges eszközök beállítására vagy orientálására, háromdimenziós térben történő változtatható mozgások révén;
 - c) három vagy több zárt vagy nyitott hurkos szervoalkalmazást foglal magában, amelyek léptető motorokat is tartalmazhatnak; és

- d) rendelkezik a „felhasználó által programozható” tanít/visszajátszik módszerrel vagy elektronikus számítógéppel, amely lehet programozható logikai controller, azaz mechanikai beavatkozás nélküli.

Megjegyzés:

A fenti meghatározás nem foglalja magában az alábbi eszközöket:

1. olyan manipulációs mechanizmusok, amelyeket csak kézzel vagy távoperátorral lehet irányítani;
2. állandó sorozatú manipulációs mechanizmusok, amelyek mechanikusan rögzített programozott mozgások szerint működő automatizált mozgó eszközök. A programot mechanikusan korlátozzák a rögzített, de állítható ütközők, pl. csapok vagy bütykök. A mozgások sorrendje és a pályák vagy szögek megválasztása mechanikai, elektronikus vagy elektromos úton nem változtatható, illetve nem is cserélhető;
3. mechanikai vezérlésű, változtatható sorrendű manipulációs mechanizmusok, amelyek a mechanikusan rögzített programozott mozgások szerint működő automatikus mozgó eszközök. A programot mechanikusan korlátozzák a rögzített, de állítható ütközők, pl. csapok vagy bütykök. A mozgások sorrendje és a pályák vagy szögek megválasztása a rögzített programsémán belül változtatható. A programséma változtatása vagy módosítása (pl. a csapok átváltoztatása vagy a bütykök cseréje) egy vagy több mozgási tengelyen csak mechanikai műveletek révén történik;
4. nem szervovezérlésű, sorrend-manipulációs mechanizmusok, amelyek mechanikusan rögzített, programozott mozgások szerint működő automatizált mozgó eszközök. A program változtatható, de a folyamat csak a mechanikusan rögzített elektromos bináris eszközről vagy állítható ütközőkről kapott bináris jel hatására halad tovább;
5. Descartes-féle koordináta manipulátor rendszerként definiált rakodódaruk, amelyeket függőleges elhelyezett tárolórekeszek integrált részeként alakítottak ki, és e rekeszek tartalmának tárolás és kirakodás céljából történő elérésére szolgálnak.

ML13. „Szálal vagy rostos anyagok”:

többek között:

- a) folytonos monofil szálak;
- b) folytonos cérnák és előfonatok;
- c) szalagok, szövetek, kusza fonatok és paszományok;
- d) vágott szálak, szálkötegek és koherens szálú végek;
- e) bármilyen hosszú, egykristályos vagy polikristályos tűkristályok;
- f) aromás poliamid pép.

ML21. „Szoftver”:

bármilyen tényleges hordozóra rögzített, egy vagy több „program” vagy „mikroprogram” gyűjteménye.

ML18., 20. „Szupravezető”:

olyan anyagok (fémek, ötvözetek vagy vegyületek), amelyek elveszíthetik minden elektromos ellenállásukat, azaz végtelen elektromos vezetőképességgel rendelkezhetnek, és igen nagy elektromos áram átvitelére alkalmasak Joule-hő keletkezése nélkül.

Műszaki megjegyzés:

Az anyag kritikus szupravezető állapotát a „kritikus hőmérséklet”, a kritikus mágneses mező – amely a hőmérséklet függvénye – és a kritikus áramsűrűség jellemzi, amely azonban a mágneses mezőtől és a hőmérséklettől egyaránt függ.

ML22. „Szükséges”:

a „technológia” tekintetében a „technológiának” az ellenőrzés alá eső működési szint, jellemzők vagy funkciók eléréséért vagy meghaladásáért felelős része. Az ilyen „szükséges technológia” több termék részét is képezheti.

ML22. „Technológia”:

a termékek „fejlesztéséhez”, „gyártásához” vagy „felhasználásához” szükséges egyedi információ. Ez az információ lehet műszaki adat vagy műszaki támogatás.

Műszaki megjegyzések:

1. A „műszaki adat” lehet tervrajz, terv, ábra, modell, formula, táblázat, gépészeti terv és specifikáció, kézikönyv és útmutatás, akár írásban, akár más adathordozón, például mágneslemezen, mágnesszalagon vagy csak olvasható tárbán rögzítve.
2. A „műszaki támogatás” lehet útmutatások, készségek, képzés, a munkával kapcsolatos ismeretek átadása vagy konzultációs szolgáltatás. A „műszaki támogatás” magában foglalhatja a „műszaki adatok” átadását is.

ML7. „Tömegoszlató anyagok”:

olyan anyagok, amelyek – a tömegoszlató célra történő tervezett felhasználásuk során – rövid idő alatt az emberi érzékszervek irritációját vagy a fizikai funkciók zavarát okozzák, amely hatások az anyagokkal való expozíció befejeződését követően rövid időn belül megszűnnek. A könnygáz a „tömegoszlató anyagok” egyik fajtája.

ML22. „Tudományos alapkutatás”:

kísérleti vagy elméleti munka, melynek alapvető célja új ismeretek megszerzése jelenségek vagy megfigyelhető tények alapelveiről, és elsődlegesen nem meghatározott gyakorlati cél vagy szándék elérésére irányul.

ML19. „Űrminősítés”:

olyan termék, amelyet úgy terveztek, gyártottak és próbáltak ki, hogy megfeleljen a műholdak, valamint a nagy magasságú, 100 kilométeren vagy nagyobb magasságon működő repülő rendszerek felbocsátásánál és telepítésénél megkövetelt különleges elektromos, mechanikai vagy környezeti követelményeknek.

ML17. „Végeffektorok”:

fogószerszámok, „aktív szerszámgépek” és minden egyéb olyan szerszám, amelyet a „robot” manipulátor-kar végén lévő alaplapra erősítenek.

Műszaki megjegyzés:

„aktív szerszámgépek”: valamely munkadarab hajtóerejét vagy munkaenergiáját biztosító vagy azt érzékelő eszközök.

ML7. „Vivővektorok”:

genetikai anyagnak a fogadósejtbe történő bejuttatására használt hordozók (például plazma vagy vírus).

2. melléklet a 26/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez

[2. melléklet a 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelethez]

Az Európai Unió fegyverexportra vonatkozó Magatartási Kódexe (elfogadva 1998. június 8-án)

Az Európai Unió Tanácsa

építve az Európai Tanács 1991-es luxembourgi és 1992-es lisszaboni ülésén egyeztetett Közös Kritériumokra, elismerve a fegyverkereskedő országok különleges felelősségét,

azzal a szándékkal, hogy olyan magas szintű közös szabályozást hozzon létre, melyet a hagyományos fegyverek forgalmazásának felügyelete és korlátozása során minden EU tagállam minimális követelménynek tekint, továbbá, hogy a nagyobb átláthatóság érdekében erősítse a vonatkozó információk cseréjét,

azzal a szándékkal, hogy megakadályozza olyan felszerelések exportját, melyek felhasználhatók lehetnek belső elnyomásra, vagy nemzetközi agresszió céljaira, vagy hozzájárulhatnak a regionális instabilitáshoz,

azzal az óhajjal, hogy a Közös Kül- és Biztonságpolitika keretében erősítsék együttműködésüket és előmozdítsák közeledésüket a hagyományos fegyverek exportjának területén,

tekintettel a Hagományos Fegyverek Törvényellenes Kereskedelmének Megelőzésére és Leküzdésére irányuló EU Program keretében hozott kiegészítő intézkedésekre,

tudatában annak, hogy az EU tagállamai saját ipari bázisuk, illetve védelmi erőfeszítéseik részeként fenn kívánják tartani védelmi iparukat,

elismerve, hogy az államoknak az ENSZ Alapokmányával összhangban joguk van az önvédelemhez és az önvédelemhez szükséges eszközök forgalmazásához,

az alábbi Magatartási Kódexet és végrehajtási rendelkezéseket fogadta el:

1. Kritérium

Az EU tagállamok nemzetközi kötelezettségeinek tiszteletben tartása, különös tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa és a Közösség által elrendelt szankciókra, a non-prolifерációs és más területeken született egyezményekre, valamint más nemzetközi kötelezettségekre

Az exportengedély kérelmet el kell utasítani, ha az engedély megadása nem lenne összhangban egyebek között:

- a) a tagállamok nemzetközi kötelezettségeivel és kötelezettségvállalásával az ENSZ, az EBESZ és az EU által hozott fegyverembargók betartására,
- b) a tagállamoknak az Atomsorompó Szerződésben (Nuclear Non-Proliferation Treaty, NPT), a Biológiai és Toxin Fegyver Tilalmi Egyezményben (Biological and Toxin Weapons Convention, BTWC), valamint a Vegyifegyver Tilalmi Egyezményben (Chemical Weapons Convention, CWC) vállalt nemzetközi kötelezettségeivel,
- c) az Ausztrália Csoport (Australia Group, AG), a Rakéta Technológiai Ellenőrzési Rendszer (Missile Technology Control Regime, MTCR), a Nukleáris Szállítók Csoportja (Nuclear Suppliers Group, NSG) és a Wassenaar-i Megállapodás (Wassenaar Arrangement, WA) keretén belül vállalt kötelezettségeikkel,
- d) a gyalogsági aknáknak minden típusának exportját tiltó kötelezettségükkel.

2. Kritérium

Az emberi jogok tiszteletben tartása a célországban

A tagállamok értékelik a célországnak a nemzetközi emberi jogi eszközökben lefektetett emberi jogi alapelvekhez való viszonyát és

- a) nem állítanak ki exportengedélyt, ha nyilvánvaló kockázata van annak, hogy a tervezett exportot belső elnyomásra használják fel,
- b) egyedileg elbírálva és az eszközök jellegét is figyelembe véve, különös óvatossággal és éberséggel járnak el olyan országokba irányuló engedély megadásakor, amelyek esetében az ENSZ, az Európa Tanács vagy az EU illetékes testülete az emberi jogok súlyos megsértését állapította meg.

E célból belső elnyomásra használható eszköznek kell tekinteni, egyebek közt azt az eszközt, amelyet vagy amelyhez hasonlót a megjelölt végfelhasználó bizonyítottan belső elnyomásra használ, vagy amely esetében okkal feltételezhető, hogy az eszközt nem a megjelölt célra, vagy nem a feltüntetett végfelhasználó által, hanem belső elnyomás eszközeként használják fel. A Magatartási Kódex 1. számú végrehajtási rendelkezésével összhangban, a belbiztonsági alkalmazásra szánt eszközök esetében gondosan kell tanulmányozni az eszköz jellegét.

A belső elnyomás körébe tartozik, egyebek közt, a kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés, a bírósági eljárás nélküli vagy önkényes kivégzések, az eltűnések, az önkényes feltartóztatás és más, a nemzetközi emberi jogi dokumentumokban, ideértve az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában meghatározott, emberi jogokat és alapvető szabadságjogokat súlyosan sértő cselekedetek.

3. Kritérium

A fennálló feszültségekből, vagy fegyveres konfliktusokból eredő belső helyzet a célországban

A tagállamok nem engedélyeznek olyan exportot, amely a célországban fegyveres konfliktus kitörését vagy elhúzódását eredményezné, illetve a meglévő feszültségek vagy konfliktusok súlyosbodásához vezetne.

4. Kritérium

A regionális béke, biztonság és stabilitás megőrzése

A tagállamok nem adnak ki exportengedélyt, ha nyilvánvaló a kockázata annak, hogy a címzett a tervezett exportot egy másik ország elleni agresszióra használná fel, vagy erőszakkal szerezne érvényt területi követelésének.

A kockázatok mérlegelésekor az EU Tagállamai egyebek között a következőket veszik figyelembe:

- a) A célország és egy másik ország közötti fegyveres konfliktus fennállása, illetve annak valószínűsége.
- b) A célország valamelyik szomszédjával szemben fennálló területi követelése, melynek a múltban megpróbált fegyverrel vagy a fegyverrel való fenyegetéssel érvényt szerezni.
- c) Annak valószínűsége, hogy az eszközt a célország nem legitim nemzeti biztonsági és védelmi célokra használja fel.
- d) Annak szükségessége, hogy az export a regionális stabilitást ne befolyásolja lényegesen.

5. Kritérium

A tagállamok és azon területek, melyeknek külkapcsolataiért valamely tagállam felelős, valamint a baráti és a szövetséges országok biztonsága

A tagállamok figyelembe veszik:

- a) A tervezett export lehetséges hatását saját, a baráti, a szövetséges és más tagállamok védelmi és biztonsági érdekeire egyúttal elismerve azt, hogy ez a tényező nem befolyásolhatja az emberi jogok, a regionális béke, a biztonság és a stabilitás tiszteletére vonatkozó kritériumok mérlegelését.
- b) A szóban forgó termékeknek saját, a baráti, a szövetséges és más országok erői elleni felhasználásának kockázatát.
- c) A műszaki visszafejtés (az ún. „reverse engineering”) vagy a technológia nem szándékos átadásának kockázatát.

6. Kritérium

A vásárló országnak a nemzetközi közösséggel szemben tanúsított magatartása, különös tekintettel a terrorizmushoz való viszonyára, szövetségesi rendszerének jellegére és a nemzetközi jog tiszteletben tartására.

A tagállamok egyebek közt figyelembe veszik a vásárló ország korábbi fellépését az alábbi területeken:

- a) a terrorizmus és a nemzetközi szervezett bűnözés támogatása vagy bátorítása,
- b) nemzetközi kötelezettségeinek végrehajtása, különös tekintettel az erőszak alkalmazásáról való lemondásra, beleértve a nemzetközi humanitárius jognak a nemzetközi és a nem nemzetközi konfliktusokra vonatkozó részét.

- c) a non-prolifерáció, valamint a fegyverzetellenőrzés és a leszerelés más területei iránti elkötelezettsége, különös tekintettel az 1. Kritérium b) alpontjában említett fegyverzetellenőrzési és leszerelési megállapodások aláírására, ratifikálására és végrehajtására.

7. Kritérium

Annak kockázata, hogy az eszköz a vásárló országon belül más felhasználóhoz jut, vagy nem kívánatos feltételekkel re-exportálásra kerül

Annak értékelésekor, hogy a tervezett export milyen hatást gyakorol az importáló országra, valamint hogy mekkora a kockázata annak, hogy az exportált áru nemkívánatos végfelhasználóhoz kerülhet, a következőket kell mérlegelni:

- A befogadó ország legitim védelmi és nemzeti biztonsági érdekei, beleértve az ENSZ, vagy más békefenntartó tevékenységben való részvételt.
- A befogadó ország műszaki felkészültsége az eszköz használatára.
- A befogadó ország képessége hatékony exportellenőrzés működtetésére.
- A fegyverek terrorista szervezetekhez való re-exportálásának, vagy eltérítésének a kockázata (a terrorizmus-ellenes eszközök esetében különösen gondos mérlegelésre van szükség ebben az összefüggésben).

8. Kritérium

Annak mérlegelése, hogy a fegyverexport és a befogadó ország műszaki és gazdasági adottságai összhangban vannak-e, figyelembe véve, hogy az államoknak úgy kellene kielégíteni jogos biztonsági és védelmi szükségleteiket, hogy a fegyverkezés a legkisebb terhet rója az emberi és gazdasági erőforrásokra

A tagállamok figyelembe veszik a megfelelő forrásokból származó információkat, azaz az ENSZ Fejlesztési Programja (UNDP), a Világbank (World Bank), a Nemzetközi Valuta Alap (IMF) és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) jelentéseit annak megállapításához, hogy a tervezett export nem hátráltatná-e súlyosan a fenntartható fejlődést a befogadó országban. Ebben az összefüggésben mérlegelik a befogadó ország katonai és szociális kiadásainak relatív szintjét, figyelembe véve bármilyen Európai Uniói vagy kétoldalú segítyt is.

A Kormány 27/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet és az egyes értékpapírok előállításának, kezelésének és fizikai megsemmisítésének biztonsági szabályairól szóló 98/1995. (VIII. 24.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény 29. §-ában, továbbá a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 451. § (1) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló 104/1991. (VIII. 3.) Korm. ren-

delet (a továbbiakban: Kr.) 13/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az állami vagyon privatizációja során felhasznált és bevont, vagy egyéb módon az állam tulajdonába került – ideértve a központi költségvetési szervek által megszerzett – továbbá a forgalomba nem került kárpótlási jegyek címlet, sorozat és sorszám szerint el kell számolni.”

2. §

A Kr. 13/C. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„13/C. § Az állami vagyon privatizációja során felhasznált és bevont, vagy egyéb módon az állam tulajdonába került – ideértve a központi költségvetési szervek által megszerzett, továbbá a forgalomba nem került kárpótlási jegyek megsemmisítéséről – az egyes értékpapírok előállításának, kezelésének és fizikai megsemmisítésének biztonsági szabályairól szóló kormányrendeletben foglaltaknak megfelelően – az Igazságügyi Hivatallal, valamint az állami vagyongazdálkodó szervezettel együttműködve – a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat gondoskodik.”

3. §

Az egyes értékpapírok előállításának, kezelésének és fizikai megsemmisítésének biztonsági szabályairól szóló

98/1995. (VIII. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. §-a a következő rendelkezéssel egészül ki:

„(4) A tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény végrehajtásáról szóló 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Kr.) meghatározott, forgalomba nem került kárpótlási jegy az érvénytelenítést követően semmisíthető meg. Az érvénytelenítésre, a megsemmisítésig történő őrzésre és a megsemmisítésre a (2)–(3) bekezdés rendelkezéseit azzal kell alkalmazni, hogy a megsemmisítés az érvénytelenítést követően az (1) bekezdésben szabályozott idő eltelte előtt is megkezdhető.”

4. §

Az R. 8. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az értékpapírok fizikai megsemmisítése – égetéssel, bezúzással vagy ezekkel biztonságilag egyenértékű más módszerrel – bizottság jelenlétében történik, a megsemmisítés megtörténtét pedig – a 8/A. §-ban foglalt esetkör kivételével – közjegyző tanúsítja.

A bizottság tagjai:

- a) a kibocsátó cégjegyzésre jogosult vagy írásban meghatalmazott képviselője;
- b) a megsemmisítést végző szervezet képviselője;
- c) az engedéllyel rendelkező letéti hely képviselője, ha a kibocsátó az értékpapírt vagy értékpapírszerű okiratot letétben tartja.”

5. §

Az R. a következő 8/A. §-sal egészül ki:

„8/A. (1) A Kr.-ben meghatározott kárpótlási jegyek megsemmisítését a Szakszolgálat végzi. A megsemmisítési eljárásról a Szakszolgálat a 8. § (2) bekezdésében meghatározott tartalommal jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a Szakszolgálat jelen lévő képviselője aláírja, aláírását pedig a megsemmisítési bizottság jelen lévő képviselői tanúsítják. A Szakszolgálat által így kiállított okirat közokirat.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt megsemmisítési bizottság tagjai:

- a) a Szakszolgálatnak a Szakszolgálat vezetője által kijelölt munkatársa;
- b) a kibocsátó Magyar Állam képviselőjében eljáró pénzügyminiszter által írásban meghatalmazott Igazságügyi Hivatal arra kijelölt képviselője;
- c) az állami vagyonkezelő szervezet képviselője.

(3) A megsemmisítésre csak a bizottság valamennyi tagjának jelenléte esetén kerülhet sor.”

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a tulajdonviszonyok rendezése érdekében, az állam által igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény végrehajtásáról rendelkező 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet módosításáról szóló 149/1995. (XII. 7.) Korm. rendelet hatályát veszti.

(3) Ahol a Kr. az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalról vagy a megyei (fővárosi) kárrendezési hivatalokról, továbbá a Központi Kárrendezési Irodáról és területi kirendeltségeiről tesz említést, azon az Igazságügyi Hivatalt kell érteni.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 28/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

**a társadalombiztosítás ellátásaira
és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint
e szolgáltatások fedezetéről szóló
1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló
195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 58. §-a (1) bekezdésének b)–d) és g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról rendelkező 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A Tbj. 10. §-ának (3) bekezdésében nem említett, az Európai Unió Közös Agrárpolitikája magyarországi végrehajtásában, illetve a nemzeti agrártámogatási rendszerben érintett ügyfelekkel összefüggő ügyfélregiszter létrehozásáról és az ezzel kapcsolatos nyilvántartásba vételről szóló kormányrendelet szerint nyilvántartott, a Tbj. szerint mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő biztosítási kötelezettsége a nyilvántartásba

vétel napjától a nyilvántartásból való törlés napjáig áll fenn.”

2. §

Az R. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A Tbj. 39. §-ának (2) bekezdésében meghatározott járulékfizetési kötelezettség az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megszűnését követő naptól a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony első napjáig, illetőleg a Tbj. 16. § (1) bekezdésének *a)–p)* és *s)–t)* pontjában meghatározott jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjáig áll fenn.

(2) A Tbj. 39. § (3) bekezdésében meghatározott járulékalap utáni járulékfizetési kötelezettség időtartama azonos a hatósági bizonyítvány érvényességének időtartamával, kezdő időpontja a hatósági bizonyítvány kiállításának napja. Ha a járulékfizetési kötelezettség nem áll fenn a naptári hónap teljes tartama alatt, egy naptári napra az egy főre jutó havi jövedelem harmincad részét kell figyelembe venni.

(3) Ha a biztosítási kötelezettség megállapítására utólag kerül sor, a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt a Tbj. 39. §-a alapján megfizetett járulékot a foglalkoztató által kiállított igazolás benyújtása mellett vissza lehet igényelni az állami adóhatóságtól.”

3. §

Az R. a következő 21/A. §-sal egészül ki:

„21/A. § A magán-nyugdíjpénztári tagdíj- és pótlék-számlára tévesen befizetett összeget az állami adóhatóságtól lehet visszaigényelni, kivéve ha a befizetőnek tagdíj- vagy azzal összefüggésben felszámított késedelmi pótlék, önellenőrzési pótlék tartozása van. A tévesen befizetett összeget – tartozás esetén a fennmaradó összeget – a magánnyugdíjpénztár az adóhatóság adatszolgáltatása alapján 8 munkanapon belül az adóhatóság erre a célra megnyitott számlájára utalja vissza, és az adóhatóság fizeti vissza a befizetőnek.”

4. §

Az R. 22. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A Magyar Államkincstár Területi Igazgatósága a Tbj. 42. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott személyi adatok és a TAJ-szám megjelölésével bejelentést tesz az OEP részére a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személyekről az ellátást megállapító határozat jogerőre emelkedését és az ellátás megszűnését követő 10 napon belül. Az adatok átadá-

sának módjáról a Magyar Államkincstár és az OEP megállapodást köt.”

5. §

Az R. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § (1) Az illetékes települési önkormányzat jegyzője a Tbj. 42. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott személyi adatok és a TAJ-szám megjelölésével bejelentést tesz a MEP-nek a rendszeres szociális segélyben, az ápolási díjban, az időskorúak járadékában és a hadigondozotti pénzellátásban részesülő személyekről az ellátást megállapító határozat jogerőre emelkedését és az ellátás megszűnését követő 10 napon belül. Ha a rendszeres szociális segély folyósítása szünetel, erről a szünetelés kezdő és befejező időpontját követő 10 napon belül kell a bejelentést teljesíteni.

(2) Az illetékes települési önkormányzat jegyzője bejelentést tesz arról a személyről is, akinek a szociális rászorultságát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 54. §-a alapján a polgármester megállapította. A bejelentést a szociális rászorultság megállapításáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő 10 napon belül kell a MEP részére teljesíteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell azt is, hogy a jogosultságot milyen időtartamra állapították meg.”

6. §

Az R. 24. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A bejelentésre kötelezett szerv a jogosultság kezdete és megszűnésére vonatkozó bejelentést a jogosultság kezdetét és megszűnését követő 10 napon belül köteles teljesíteni a MEP-nek.”

7. §

Az R. a következő 25. §-sal egészül ki:

„25. § A 22–24. §-okban foglaltak szerinti adattartalommal a MEP, illetőleg az OEP részére teljesítendő bejelentést az OEP által rendszeresített és a bejelentésre kötelezettek rendelkezésére bocsátott program felhasználásával elektronikus úton vagy gépi adathordozón kell teljesíteni. A MEP a bejelentés átvételét igazolja.”

8. §

Az R. 26. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„26. § (1) A Tbj. 16. § (1) bekezdésének *j)* pontjában meghatározott személy az egészségügyi szolgáltatásának biztosítására bejelentést tesz a MEP-nek, ezzel egyidejű-

leg az Országos Orvosszakértői Intézet szakvéleményével igazolja, hogy munkaképessége csökkenésének mértéke az 50 százalékot eléri.

(2) A Tbj. 16. § (1) bekezdésének *k*) pontjában említett személy az egészségügyi szolgáltatásának biztosítására bejelentést tesz a MEP-nek, ezzel egyidejűleg nyilatkozik arról, hogy a havi jövedelme nem haladja meg a minimálbér 30 százalékát.”

9. §

Az R. a következő 27. §-sal egészül ki:

„27. § Az OEP a nyilvántartása szerint TAJ-számmal rendelkező személyek TAJ-számáról, személyi- és lakcímadatairól, valamint azok változásáról adatot szolgáltat az ONYF-nek. Az adatok átadásának módjáról az OEP és az ONYF megállapodást köt.”

10. §

(1) Ez a rendelet – a (3) bekezdés *a*) pontja kivételével – 2007. április 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 5/B. § (1) bekezdésében „az érintett magánnyugdíjpénztárhoz a Tbj. 50. §-ban foglaltak szerint” szövegrész helyébe „a Tbj. 50. §-ában foglaltak szerint az állami adóhatóságnak” szövegrész lép.

(3) Hatályát veszti

a) e rendelet kihirdetését követő 8. napon a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény végrehajtásáról rendelkező 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 328/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. § (2) bekezdésének *c*) pontjában a „, 26. §-a” szövegrész,

b) e rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 13. §-a, 22. §-ának (2) és (6) bekezdése.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 29/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

**a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása
felhasználásának részletes szabályairól szóló
19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet módosításáról**

A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény 22. §-ának

a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatásának igénybejelentési, döntés-előkészítési és elszámolási rendjéről, valamint a Magyar Államkincstár finanszírozási, elszámolási és ellenőrzési feladatairól, továbbá a Magyar Államkincstár Területi Igazgatóságai feladatairól a következőket rendeli el:

1. §

A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása felhasználásának részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) bevezető része helyébe a következő rendelkezés lép:

„A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről szóló 1992. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Cct.) 22. §-ának *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatásának igénybejelentési, döntés-előkészítési és elszámolási rendjéről, valamint a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) finanszírozási, elszámolási és ellenőrzési feladatairól, továbbá a Magyar Államkincstár területi szervei (a továbbiakban: Igazgatóság) feladatairól a következőket rendeli el:”

2. §

A Rendelet a következő 6/A. §-sal egészül ki:

„6/A. § Az 1–5. §, valamint a 13. § (1) bekezdésében foglaltakat a címzett támogatás vonatkozásában a tárgyévben nem kell alkalmazni, amennyiben az Országgyűlés – a Cct. 3. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a tárgyévet megelőzően – döntött arról, hogy nem indítható új címzett támogatással beruházás.”

3. §

A Rendelet 19. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az előzetesen felszámított, le nem vonható áfával elnyert központi támogatásnál a hitelintézet, illetve a Kincstár

a) az időközben levonhatóvá vált áfa esetén csak a kihirdetésben szereplő éves ütem levonhatóvá vált áfával csökkentett részéig,

b) jogszabályi változásból eredő áfa csökkenésének esetén – ha a támogatás címzettje nem rendelkezik a Cct. 14. § (14) bekezdésének *b*) pontja szerinti engedéllyel – a csökkentéssel érintett központi támogatásnak az áfa-változás miatti arányosan csökkentett részéig teljesíti a központi támogatás utalását.”

4. §

A Rendelet 24. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az önkormányzat a beruházás – műszaki-pénzügyi szempontból – teljes befejezését követő 6 hónapon belül a címzett, illetve céltámogatási előirányzat felhasználásáról az ÖTM által az Igazgatóságon keresztül megküldött adatlapokon elszámol. A számlavezető hitelintézet, illetve a Kincstár igazolja az igénybe vett támogatás összegét az adatlapokon. Az önkormányzat az elszámolást az Igazgatóságon keresztül küldi meg az ÖTM-nek. Az ÖTM az elszámolás elfogadásáról nyilatkozatot ad ki. Amennyiben az ÖTM az elszámolást nem fogadja el, a Cct. 14. §-a, valamint az Áht. 64/B. §-a alapján intézkedik a Kincstár, illetve az érintett önkormányzat felé.”

5. §

(1) A Rendelet 3. számú mellékletének 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. A beruházáshoz biztosított saját forrás (saját bevétel) igazolása az önkormányzat költségvetési rendelete (vagy annak kivonata), képviselő-testületi határozat, illetőleg a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata, a lakossági hozzájárulás igazolására a tervezett víziközmű-társulati hitelígérvény, képviselő-testületi határozat benyújtásával. Amennyiben nem alakult meg a víziközmű társulat, úgy az önkormányzati képviselő-testület határozatát szükséges csatolni arról, hogy nyertes pályázat esetén kezdeményezi a víziközmű társulat létrehozását és az igénybejelentésben szereplő mértékű hitel felvételét, amely hitel visszafizetésére kezességet vállal. Amennyiben megalakult a víziközmű társulat, úgy a társulat részére kiállított hitelígérvényt szükséges csatolni.”

(2) A Rendelet 3. számú mellékletének 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. A részletes költségszámítás (3. számú dokumentum).”

(3) A Rendelet 3. számú melléklete a következő új 21. ponttal egészül ki:

„21. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár értesítése a megvalósuló többletkapacitás külön jogszabály szerinti előzetes befogadásáról.”

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Rendelet 1. § (1) bekezdésében „az Országos Területfejlesztési Hivatallal (a továbbiakban: Hivatal)” szövegrész helyébe

„az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériummal (a továbbiakban: ÖTM)” szöveg, 10. § (3) bekezdésének második mondatában a „négy” szövegrész helyébe „három” szöveg, 1. § (3) bekezdésében, 2. § (2) bekezdésében, 3. § (2) bekezdésében, 17. § (2)–(4) bekezdésében, 20. § (1) bekezdésében „a Hivatalnak” szövegrészek helyébe „az ÖTM-nek” szöveg, 1. § (6) bekezdésében, 2. § (4) bekezdésében, 5. §-ában, 11. § (3) bekezdésében, 14. § (9) bekezdésében, 20. § (1)–(2) és (5) bekezdésében, 21. §-ában, 22. § (3) bekezdésében, 24. § (2)–(3) bekezdésében, 27. § (1) bekezdésében „a Hivatal” szövegrészek helyébe „az ÖTM” szöveg, 18. § (1) bekezdésében „a Hivatallal” szövegrész helyébe „az ÖTM-mel” szöveg, 2. § (3) bekezdésében „a regionális fejlesztésért és felzárkóztatásért felelős tárca nélküli miniszter” szövegrész helyébe „a helyi önkormányzatokért felelős miniszter” szöveg, 12. § (2) bekezdésében, 14. § (9) bekezdésében, 20. § (2) bekezdésében, 22. § (1) bekezdésében „a Hivatalt” szövegrészek helyébe „az ÖTM-et” szöveg, 20. § (5) bekezdésében „a területfejlesztésért felelős miniszter” szövegrész helyébe „a helyi önkormányzatokért felelős miniszter” szöveg lép, 4. számú mellékletének G) „A címzett és céltámogatási igénybejelentés 7. dokumentuma” pontban „a Hivatal” szövegrészek helyébe „az ÖTM”, „a Hivatallal” szövegrész helyébe az „ÖTM-mel” szöveg lép.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Rendelet 6. §-a, valamint a 11. § (4)–(7) bekezdése a hatályát veszti.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 30/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

az Európai Unió strukturális alapjaiból
és Kohéziós Alapjából származó támogatások
hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló
1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alkotmány 35. §-ának (2) bekezdésében megállapított eredeti jogalkotói hatáskörében; az Alkotmány 35. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontjában megállapított feladatkörében a következőket rendeli el:

1. §

Az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet

(a továbbiakban: R.) 18. §-ának (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az INTERREG Közösségi Kezdeményezés irányító hatóság vezetője a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség nemzetközi együttműködési programokért felelős szervezeti egységének vezetője.

(3) Az INTERREG Közösségi Kezdeményezés irányító hatóság felállításáért és működtetésért felelős személyt e rendelet melléklete határozza meg.”

2. §

Az R. melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Európai Unió strukturális alapjaiból és Kohéziós Alapjából származó támogatások hazai felhasználásáért felelős intézményekről szóló 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelet módosításáról szóló 192/2006. (IX. 20.) Korm. rendelet 13. §-a, valamint melléklete.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Melléklet
a 30/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez

„Melléklet
az 1/2004. (I. 5.) Korm. rendelethez

A rendeletben meghatározott egyes intézmények működtetéséért felelős személyek

Közösségi Támogatási Keret Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Gazdasági Versenyképesség Operatív Program Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Program Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program és EQUAL Közösségi Kezdeményezés Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság	földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Regionális Fejlesztési Operatív Program Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke

INTERREG Közösségi Kezdeményezés Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Kohéziós Alap Irányító Hatóság	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnöke
Kohéziós Alap környezetvédelmi közreműködő szervezet	környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Kohéziós Alap közlekedési közreműködő szervezet	gazdasági és közlekedési miniszter
Kifizető Hatóság	pénzügyminiszter

”

A Kormány 31/2007. (II. 28.) Korm. rendelete

a területfejlesztéssel és a területrendezéssel kapcsolatos információs rendszerről és a kötelező adatközlés szabályairól

A Kormány a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 27. §-a (1) bekezdésének f) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer célja

1. §

(1) Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (a továbbiakban: TeIR) célja, hogy a központi, területi és helyi államigazgatási szervek, más jogi személyek, jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok, valamint természetes személyek számára

a) lehetőséget biztosítson az ország népességének, gazdaságának, épített, táji és természeti környezete állapotának, területi jellemzőinek:

aa) megismerésére,

ab) változásainak figyelemmel kísérésére,

ac) európai uniós összehasonlítására,

b) információt szolgáltatson

ba) az adatok és ezek feldolgozása során nyert mutatók, elemzések megjelenítésével,

bb) a területfejlesztési, területrendezési, településfejlesztési és településrendezési tervek, szöveges és térképi dokumentumok bemutatásával.

(2) A TeIR a térségek, települések helyzetére jellemző információkkal segítséget nyújt a kormányzati, regionális, térségi, megyei, kistérségi, települési fejlesztési és rendezési, egyéb térségi, valamint ágazati tervezési, fejlesztési tevékenységet végző és azt ellenőrző szervezetek számára:

a) a területfejlesztési és területrendezési döntések előkészítéséhez és meghozatalához,

b) a társadalom, a gazdaság és a környezet területi jellemzői változásának folyamatos figyelemmel kísérésével a döntések hatásainak elemzéséhez,

c) a terület- és településfejlesztési, valamint a terület- és településrendezési tervek készítéséhez.

(3) A TeIR információkat biztosít a regionális, a térségi, a megyei és a kistérségi fejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik, illetve a többcélú kistérségi társulások számára a tervezés, a programmenedzselés, a pályázatértékelés és a monitoring tevékenység ellátásához.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

a) *alapadat*: az adatgyűjtő szervezetektől átvett feldolgozatlan adat,

b) *térinformatika*: a helyhez kötődő adatok digitális térképi alapú feldolgozását támogató informatikai módszerek és eszközök összessége,

c) *meta-adatbázis*: olyan adatok gyűjteménye, amelyek egy másik adatot írnak le, határoznak meg, és összefoglalják az adat használatára vonatkozó összes fontos tényt,

d) *riport*: táblázat vagy tagolt szöveg formájában készülő jelentés,

e) *diagram*: grafikon formájában készülő jelentés,

f) *kartogram*: területi vonatkozású mennyiségi adatok megjelenítésére szolgáló, térkép formájában készülő jelentés,

g) *korlátozott felbontású raszteres térkép*: webes térképszervert vagy egyedi alkalmazás által készített, kis felbontású és korlátozott rétegszámú, képpontokból álló digitális térkép,

h) *adatforrás*: az a szervezet, amelytől a TeIR átvette az adatot,

i) *frissítés*: az aktuális adatgyűjtési időszakra vonatkozó adatok adatszolgáltatónál történő feldolgozása,

j) *frissítés ideje*: az adatátadás vagy javító adatátadás időpontja,

k) *az adat leírása*: az adatforrás által megadott, az adathoz tartozó szöveges meghatározás,

l) *az adat mértékegysége*: az a fizikai mértékviszony, amelyben az adat mennyisége értelmezhető,

m) *adatgyűjtési időszak*: az adat rögzítésének ideje,

n) *vonatkoztatási egység*: az a területegység, amelyre az adat vonatkozik vagy vonatkoztatható (projekt, objektum, település, kistérség, megye, régió, ország, Európai Unió),

o) *vonatkoztatási egység időszaka*: azon időszak, amelyben a vonatkoztatási egység állapota érvényes,

p) *projekt*: tartalmilag és formailag részletesen kidolgozott, megfelelő pénzügyi háttérrel és végrehajtási ütemezéssel rendelkező fejlesztési elképzelés,

q) *objektum*: az épített, táji és természeti környezet térképi információinak legkisebb elemi egysége, amelyre vonatkozóan térbeli adatok rendelkezésre állnak,

r) *üzemeltető*: a TeIR kapcsán a rendszer működtetésével (adatgyűjtések átvételével, információszolgáltatással, karbantartással, nyilvántartással és fejlesztés javaslatok megtételével) megbízott szervezet,

s) *oktatási célú hozzáférés*: középiskolai és felsőoktatási képzés keretében dokumentumok, térképek megtekintése, elemzése, területi elemzések bemutatása, összeállítása, valamint ezek – TeIR-re való hivatkozással történő – felhasználása a diákok iskolai feladatainak, illetve szakdolgozatainak elkészítésében.

A TeIR feladata

3. §

A TeIR az 1. §-ban meghatározott céljának megvalósítása érdekében:

(1) térítésmentesen mindenki számára elérhetővé teszi a területfejlesztési és területrendezési tevékenységhez kapcsolódó legfontosabb dokumentumokat – elemzések, értékelések, hírek, szakmai jogszabályok, irányelvek, módszertani segédletek, tervbemutatók, helyes gyakorlat példái, szakkifejezések glosszáriuma, EU dokumentumok –, valamint a rendszer meta-adatbázisát és az alapadatokat az Interneten, az alrendszerként működtetett szakmai portál (TÉRPORT¹) segítségével;

(2) a TeIR átveszi és feldolgozza, továbbá egységes adatbázis-szerkezetben tárolja:

a) az országos és az európai uniós, valamint egyéb nemzetközi adatgyűjtésen alapuló, az egyes térségek helyzetére jellemző adatokat,

b) a területi támogatási rendszerek adatait,

c) az ország és az Európai Unió területére kiterjedő, helyhez kötött információkat tartalmazó adatokat (digitális térképi adatbázisokat),

d) a terület- és településfejlesztési, valamint a terület- és településrendezési tevékenységhez kapcsolódó szöveges és térképi dokumentumok adatait;

(3) a TeIR internetes szolgáltatásokat biztosít az információk

a) települési,

b) kistérségi,

c) megyei,

d) kiemelt térségi,

e) regionális,

¹ A TÉRPORT alrendszer a www.terport.hu címen érhető el.

f) országos,
g) valamint a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) területi számjelrendszere szerinti egyéb speciális területre vonatkozó,

h) településhatárok mentén összeállítható egyedi területi szinten történő elemzéséhez, megjelenítéséhez;

(4) a TeIR szolgáltatása biztosítja a helyhez kötött információk esetében azok térinformatikai feldolgozhatóságát;

(5) a TeIR szolgáltatása biztosítja az információk képi megjelenítését és nyomtatását az alábbi formátumokban:

- a) dokumentum,
- b) riport,
- c) diagram,
- d) kartogram,
- e) korlátozott felbontású raszteres térkép;

(6) a TeIR szolgáltatása biztosítja az egyes támogatási rendszerekre vonatkozó – adat- és titokvédelmi szabályok hatálya alá nem eső – adatok projektszintű lekérdezését és megjelenítését.

A TeIR rendszerfelépítése

4. §

(1) A TeIR térinformatikai alapú egységes informatikai rendszer, amely országosan egységes szerkezetű adatbázissal rendelkezik, és biztosítja az adatok hozzáféréséhez és feldolgozásához szükséges internetes informatikai szolgáltatásokat.

(2) A TeIR az *1. számú mellékletben* felsorolt témakörökkel kapcsolatos adatokat tartalmazza.

(3) A TeIR rendszer része egy meta-adatbázis, amely a gyűjtött adatköröket tételesen, az alábbi részletezettséggel tartalmazza:

- a) adatforrás,
- b) frissítés ideje,
- c) az adat leírása,
- d) az adat mértékegysége,
- e) az adatgyűjtési időszak,
- f) vonatkoztatási egység,
- g) vonatkoztatási egység időszaka,
- h) az a jogszabály, amely alapján az adatgyűjtés történik.

(4) A TeIR az *1. számú mellékletben* meghatározott témakörökben – az adat jellegének, illetve az adatgyűjtésnek megfelelően – a következő szintekre vonatkozó adatokat tartalmaz:

- a) projekt,
- b) objektum,
- c) település,
- d) kistérség,
- e) megye,
- f) régió,
- g) ország vagy
- h) Európai Unió.

A TeIR elérése

5. §

(1) A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Elektronikus Kormányzati Gerinchálózaton keresztül érhetőek el. A rendszer működtetése központosított.

(2) A TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek.

(3) A felhasználók azonosítása a Központi Elektronikus Szolgáltatási Rendszer ügyfélkapuján keresztül történik.

(4) A 8. § (2) bekezdésben meghatározott szervezetek és a 9. § szerinti igénybevétel esetén a felhasználók közvetlenül a TeIR rendszerét vehetik igénybe adat, információ-szerzési és feldolgozási feladataik ellátása során.

A TeIR adatkörei, az adatgyűjtések és az adatátadás

6. §

(1) Az *1. számú mellékletben* felsorolt témakörökkel kapcsolatos adatok egyrészről a Kormány által évenként elfogadásra kerülő Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban (a továbbiakban: OSAP) szereplő, másrészről OSAP-on kívüli adatgyűjtésekből kerülnek átvételre a TeIR-be.

(2) A TeIR adatgyűjtése a KSH közreműködésével a következőképpen valósul meg:

- a) a KSH az éves OSAP előkészítésébe bevonja a TeIR üzemeltetőjét,
- b) a KSH biztosítja az általa gyűjtött, az OSAP-ból származó adatokhoz való hozzáférést.

(3) Az OSAP-ban szereplő adatok átadásáért – amelyeket nem a KSH gyűjt – az érintett adatgyűjtő szerv vezetője felelős.

(4) Az OSAP-ban nem szereplő, illetve az OSAP adatokból előállított önálló adatbázisokból a TeIR részére átadandó adatgyűjtéseket részletesen a *2. számú melléklet* sorolja fel. A melléklet tartalmazza az adatgyűjtő, illetve adatátadó szervezeteket és az adatátadásra vonatkozó határidőket, gyakoriságokat.

(5) A TeIR üzemeltetője a szolgáltatások végtermékén is köteles feltüntetni az adat forrását.

7. §

(1) Az OSAP-ban szereplő adatokból a TeIR részére átadandó adatokat az adatgyűjtő szervezetek a frissítést követő 90 napon belül kötelesek átadni.

(2) A 2. számú mellékletben meghatározott adatkör átadásáért az érintett adatgyűjtő szerv felett felügyeletet ellátó miniszter vagy annak hiányában az érintett adatgyűjtő szerv vezetője a felelős.

(3) Az átadandó adatok pontos körét és az átadás feltételeit az érintett adatgyűjtő szerv és a TeIR üzemeltetője megállapodásban rögzítik. A megállapodást a miniszter, valamint az érintett adatgyűjtő szerv felett felügyeletet ellátó miniszter vagy annak hiányában az érintett adatgyűjtő szerv vezetője hagyja jóvá.

(4) Az adatátadó szervezetek kötelesek:

a) gondoskodni az adatoknak a TeIR részére elektronikus adathordozón vagy közvetlen hálózati eléréssel történő átadásáról,

b) az adatátadást egységesen, területileg azonosítható módon, a KSH területi számjelrendszerében használt kódok alkalmazásával teljesíteni,

c) az adatátadást a TeIR üzemeltetője részére közvetlenül, feldolgozható, szabványos adatcsere formátumban megtenni,

d) térképi adatbázisok esetében a rendelkezésre álló legnagyobb megbízhatóságú digitális állományt átadni.

(5) A TeIR adatainak nyilvánosságára a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, valamint az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény rendelkezései az irányadóak.

(6) A TeIR adatbázisát a területfejlesztésért és a területrendezésért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) naptári évenként felülvizsgálja. Új adatkörök gyűjtésére tett javaslat esetén a miniszter előzetesen egyeztet az érintett ágazati miniszterrel, egyeztetést követően a miniszter javaslatot tesz a Kormány felé e rendelet 2. számú mellékletének módosítására.

(7) A (6) bekezdés alapján újonnan átadandó adatkörök átadási határidejét úgy kell meghatározni, hogy az átadónak az átadás előkészítésére legalább 90 nap álljon rendelkezésére.

(8) A TeIR adatbázisát – az adatok rendelkezésre állásához igazodva – fokozatosan ki kell egészíteni a 3. számú melléklet szerinti, a területrendezési tervek tartalmi követelményeinek megfelelő adatokkal, e rendelet hatálybalépését követő 3 éven belül.

A TeIR használatának rendje

8. §

(1) A TeIR mindenki számára térítésmentesen elérhető része a 3. § (1) bekezdésében meghatározott TÉRPORT alrendszer.

(2) A TeIR TÉRPORT alrendszerében elérhetőeken túli szolgáltatásaihoz térítésmentesen – jogszabályban meghatározott feladataik ellátása érdekében – a következő szervezetek, illetve személyek férhetnek hozzá:

- a) a Magyar Országgyűlés Hivatala,
- b) az Alkotmánybíróság,
- c) a bíróságok,
- d) az ügyészségek,
- e) az Országgyűlési Biztosok Hivatala,
- f) a Magyar Nemzeti Bank,
- g) az Állami Számvevőszék,
- h) a központi államigazgatási szervek és azok területi szervei,

i) a Magyar Tudományos Akadémia területi kutatásokat folytató intézetei,

j) a Magyar Köztársaság államilag elismert felsőoktatási intézményei területi kutatásokat folytató oktatási, tudományos kutatási szervezeti egységei,

k) az Országos Területfejlesztési Tanács tagjai és állandó meghívottjai,

l) a regionális fejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik,

m) a térségi fejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik,

n) a megyei önkormányzatok és hivatalaik,

o) megyei területfejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik,

p) a területfejlesztési önkormányzati társulások,

q) a kistérségi fejlesztési tanácsok és munkaszervezeteik,

r) a kistérségi fejlesztési tanácsok feladat- és hatáskörében eljáró többcélú kistérségi társulások és munkaszervezeteik,

s) a települési önkormányzatok és hivatalaik,

t) az országos önkormányzati szövetségek,

u) a társadalmi szervezetek országos, regionális, megyei és kistérségi szinten külön jogszabály² alapján létrehozott egyeztető fóruma regisztrált tagjai.

(3) A (2) bekezdés i) és j) pontjában meghatározott szervezetek szervezeti egységeként egy hozzáférést igényelhetnek.

(4) A (2) bekezdés u) pontjában meghatározott körön kívüli társadalmi szervezetek számára a hozzáférés a 10. § szerinti Üzemeltetési Szabályzat alapján meghatározott mértékig térítésmentes, az ezen felüli szolgáltatást az érintett társadalmi szervezet költségtérítés ellenében veheti igénybe.

(5) A (2) és (4) bekezdésben meghatározott hozzáférés egyedi azonosítással, biztonságos elérés mellett, hálózaton keresztül történik. A hozzáférés igénylő oldaláról felmerülő technikai feltételeit az igénylő biztosítja.

² A megyei (fővárosi) közigazgatási hivataloknak a kistérségi fejlesztési tanácsok és a Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács létrehozásával és a térségi fejlesztési tanács átalakulásával kapcsolatos feladatairól, a megalakulással és átalakulással kapcsolatos eljárás rendjéről, továbbá az egyeztető fórumok létrejöttének és működésének szabályairól szóló 258/2004. (IX. 16.) Korm. rendelet.

(6) Azok a szervezetek és természetes személyek, amelyek megbízás alapján a (2) bekezdésben meghatározott szervezetek számára, azok feladatainak ellátása érdekében munkát végeznek, a jogosult szervezetnél vagy – ha a megbízónál nem üzemel TeIR terminál – a rendszer üzemeltetőjénél az erre a célra fenntartott terminálról eseti hozzáférést kapnak.

(7) A TeIR információihoz a középiskolai és felsőoktatási képzésben részt vevő intézmények oktatási célból térítésmentesen férhetnek hozzá, és az oktatási célú hozzáférés az erre a célra kialakított minta-adatbázison valósul meg.

(8) A (2), (3), (4) és (6) bekezdésekben meghatározott hozzáférés esetében a hozzáférést az érintett szerv vezetője igényelheti az üzemeltetőnél. A (6) bekezdésben meghatározott hozzáférés esetében a hozzáférést a megbízó szerv vezetője igényli a munkát végző közreműködő szerv részére.

(9) A (2) és (4) bekezdésekben meghatározott hozzáférés esetén a hozzáférési jogosultság megszűnését az érintett szerv vezetője legkésőbb a megszűnést követő 3 munkanapon belül köteles jelezni a TeIR üzemeltetője felé.

(10) A (9) bekezdésben szereplő bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a jogosulatlan felhasználó kártérítést köteles fizetni.

9. §

(1) A TeIR szolgáltatásait a 8. § (2), (4) és (6) bekezdésekben meghatározott szervezeti körbe nem tartozó szervezetek és természetes személyek költségtérítés ellenében vehetik igénybe.

(2) A költségtérítésből származó bevételt a központi költségvetésnek a miniszter által felügyelt fejezetében kell elszámolni, és azt a TeIR üzemeltetésére, illetve fejlesztésére kell fordítani.

(3) Az (1) bekezdésében meghatározott szervezetek a szolgáltatás igénybevételéhez a TeIR üzemeltetőjével határozott vagy határozatlan időtartamú szerződést kötnek a 10. § szerinti Üzemeltetési Szabályzat alapján.

10. §

A hozzáférések engedélyezési rendszerét, a jogosultságok kiosztásának menetét, a hozzáférés megszüntetésének eseteit, az ezekről vezetendő nyilvántartási rendszert, a költségtérítési szolgáltatásokhoz való hozzáférés módját, a megkötendő szerződések tartalmi és formai elemeit és a költségtérítés mértéke meghatározásának módját a TeIR Üzemeltetési Szabályzata tartalmazza, amelyet az üzemeltető a 4. számú melléklet alapján dolgoz ki.

A TeIR működtetésével kapcsolatos feladatok

11. §

(1) A TeIR-rel kapcsolatos kormányzati feladatokat a miniszter látja el.

(2) A miniszter gondoskodik a TeIR működtetéséhez, fejlesztéséhez szükséges források megtervezéséről az éves költségvetési törvény előkészítése során.

(3) A miniszter – az általa megbízott üzemeltető útján – gondoskodik a TeIR folyamatos üzemeltetéséről és fejlesztéséről. Az üzemeltetőnek a TeIR-t a miniszter által jóváhagyott és az interneten keresztül nyilvánosságra hozott Üzemeltetési Szabályzat alapján kell működtetnie.

Záró rendelkezések

12. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg a területfejlesztéssel és területrendezéssel kapcsolatos információs rendszerről és a kötelező adatközlés rendjéről szóló 112/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet a hatályát veszti.

(2) A felhasználók azonosítása 2008. január 1-jétől kizárólag Ügyfélkapu azonosítóval történik. Eddig az időpontig az azonosítás, a jelenleg használatban levő Smart kártyára telepített digitális azonosítók segítségével történik. A Smart kártyára telepített tanúsítványokat 2008. január 1-jével felváltó Ügyfélkapu azonosító készítéséről a felhasználóknak – az üzemeltető tájékoztatása alapján – kell gondoskodniuk.

(3) Az építésügyi-műszaki dokumentációk megőrzéséről és hasznosításáról szóló 181/1999. (XII. 13.) Korm. rendelet 3. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) A digitálisan rendelkezésre álló dokumentumokat elektronikus formában kell átadni a Dokumentációs Központ részére.”

(4) Az adatszolgáltatók az első adatszolgáltatási kötelezettségüknek e rendelet hatálybalépését követő 1 éven belül kötelesek eleget tenni.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

*1. számú melléklet
a 31/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez*

**A TeIR adatbázis az alábbi témakörökben tartalmaz
számszerű és térképi adatokat**

1. Területi gazdasági folyamatok

- 1.1. Gazdasági teljesítőképesség
- 1.2. K+F
- 1.3. Üzleti szolgáltatások
- 1.4. Vállalkozási aktivitás
- 1.5. Külföldi tőke
- 1.6. Gazdasági szervezetek
- 1.7. Önkormányzatok költségvetése
- 1.8. Kis- és nagykereskedelem
- 1.9. Idegenforgalom, vendéglátás
- 1.10. Meghatározó ágazatok
- 1.10.1. Ipar
- 1.10.2. Építőipar
- 1.10.3. Mező- és erdőgazdaság
- 1.10.4. Közlekedés

2. Területi társadalmi folyamatok

- 2.1. Demográfiai tényezők
- 2.1.1. Népeség
- 2.1.2. Oda és elvándorlás
- 2.2. Humán erőforrások tényezői
- 2.2.1. Képzettség
- 2.2.2. Foglalkoztatottság
- 2.2.3. Munkanélküliség
- 2.2.4. Jövedelmi helyzet
- 2.3. Életminőség, életkörülmények
- 2.3.1. Lakhatási körülmények
- 2.3.2. Egészségi állapot
- 2.4. Társadalmi szolgáltatások
- 2.4.1. Egészségügyi ellátás
- 2.4.2. Szociális ellátás
- 2.4.3. Nyugellátás
- 2.4.4. Oktatási ellátottság
- 2.4.5. Közkulturális szolgáltatások
- 2.4.6. Igazságszolgáltatás

3. Műszaki infrastruktúra alakulása és térbeli elhelyezkedése

- 3.1. Közlekedés

- 3.1.1. Közúti
- 3.1.2. Vasúti
- 3.1.3. Vízi
- 3.1.4. Légi
- 3.1.5. Logisztika
- 3.2. Hírközlés
- 3.2.1. Informatika
- 3.2.2. Távközlés
- 3.3. Energiaellátás
- 3.3.1. Villamos energia hálózat
- 3.3.2. Szénhidrogén hálózati rendszer
- 3.4. Vízgazdálkodás
- 3.4.1. Ivóvízellátás
- 3.4.2. Szennyvízelvezetés és -tisztítás
- 3.5. Hulladékkezelés

4. Természeti és épített környezet állapota

- 4.1. Domborzati adottságok
- 4.2. Földtani adottságok
- 4.3. Vízrajzi adottságok
- 4.4. Talajadottságok
- 4.5. Földkéreg
- 4.6. Földfelszín
- 4.7. Légkör
- 4.8. Éghajlat
- 4.9. Élővilág
- 4.10. Természeti környezet állapota
- 4.10.1. Vízkészletek
- 4.10.2. Települési levegőminőség és zajszennyezés
- 4.11. Épített környezet állapota
- 4.11.1. Műemlék és régészeti örökség védelme
- 4.11.2. Helyi épített kulturális örökség védelme
- 4.11.3. Közparkok, közkertek védelme
- 4.12. Tájvédelem, egyedi tájértékek katasztere
- 4.13. A jelenlegi és a távlati területhasználat

5. Területfejlesztés

- 5.1. Intézményrendszer, közigazgatás
- 5.2. Támogatási rendszerek
- 5.3. Dokumentumok, tervanyagok

6. Területrendezés

- 6.1. Elfogadott országos, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek
- 6.2. Területrendezési hatástanulmányok

Az OSAP-ban nem szereplő, illetve az OSAP adatokból előállított önálló adatbázisok adatai

Adatgyűjtő és -átadó	Adatgyűjtés megnevezése	Adatátadás gyakorisága	Vonatkoztatási egység	Átadási határidő
MgSzH–Erdészeti Igazgatóság	Erdészeti adatbázis 1:10000	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
MgSzH–Erdészeti Igazgatóság	Erdőfelújítás	frissítést követően	település	Frissítést követő 90. nap
MgSzH–Erdészeti Igazgatóság	Erdőtelepítés	frissítést követően	település	Frissítést követő 90. nap
MgSzH–Erdészeti Igazgatóság	Erdőterület rendeltetés szerint: – gazdasági, – védelmi, – közjóléti, – egyéb	frissítést követően	megye	Frissítést követő 90. nap
KKK	Közúti adatok	évente	objektum	Március 1.
APEH	A társasági adóbevallások főbb adatai	évente	település	Frissítést követő 90. nap
APEH	Személyi jövedelemadó bevallások főbb adatai	évente	település	Frissítést követő 90. nap
APEH	Egyszerűsített vállalkozási adó bevallások főbb adatai	évente	település	Frissítést követő 90. nap
IRM	Külterületi lakónépesség	évente	település	Frissítést követő 90. nap
Elektronikus hírközlési szolgáltatók	Elektronikus hírközlési hálózatok nyomvonalának digitális térképi és műszaki kapacitás adatai	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
SzMM	Adatátadás a magán-munkaközvetítési és munkaerő kölcsönzési tevékenységről	évente	megye	Május 1.
FSZH	Munkanélküliség adatok	negyedévente	település	Frissítést követő 90. nap
FSZH	Kistérségi foglalkoztatottsági és munkanélküliségi információs rendszer	negyedévente	kistérség	Frissítést követő 90. nap
FÖMI	Magyarország Felszínborítottsági adatbázis	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
FÖMI	Magyarország településhatárai MKH–5 aktualizálás	évente	objektum	Március 1.
HM Térképészeti Kht.	DTA–50 Digitális Térképészeti Adatbázis	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
HM Térképészeti Kht. FÖMI	Légifelvételek	frissítést követően	ország	Frissítést követő 90. nap
KSH	Falusi turizmusban résztvevő látogatók száma	frissítést követően	település	Frissítést követő 90. nap

Adatgyűjtő és -átadó	Adatgyűjtés megnevezése	Adatátadás gyakorisága	Vonatkoztatási egység	Átadási határidő
Kincstár	OTMR	havonta	projekt	Frissítést követő 90. nap
KSH	Általános Mezőgazdasági Összeírás főbb adatkörei	felmérés gyakorisága szerint	település	Frissítést követő 90. nap
KSH	MRSTAR	évente	megye	Frissítést követő 90. nap
KSH	Területi számjelrendszer	évente	település	Frissítést követő 90. nap
KSH	TSTAR	évente	település	Frissítést követő 90. nap
MNB	Utasforgalmi export az MNB fizetési mérlegében	évente	ország	Frissítést követő 90. nap
MNB	Utasforgalmi import az MNB fizetési mérlegében	évente	ország	Frissítést követő 90. nap
KSH	Külföldiek magyarországi turisztikai fogyasztása	évente	ország	Frissítést követő 90. nap
KSH	Lakosság turisztikai fogyasztása belföldön	évente	ország	Frissítést követő 90. nap
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	Országosan védett műemlékek, régészeti lelőhelyek adatbázisa	frissítést követően	település	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Országos ökológiai hálózat adatai (magterület, ökológiai és zöldfolyosó, puffer terület)	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Kiemelten fontos érzékeny természeti terület	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Felszíni víztestek térképi adatbázisa	évente	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőségek illetékessége, környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok, valamint nemzeti park igazgatóságok működési területe	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Hulladéklerakók adatai	frissítést követően	EOV koordináta	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Települési szilárd hulladékok keletkezett mennyisége	évente	település	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Nitrátérzékenységi térkép	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Az árterek és hullámterek	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Partvonal szabályozási tervek (Balaton)	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
ÁNTSZ	Ivóvízindikátorok (bór, nitrit, fluorid, arzén, ammónium) határérték feletti települések	évente	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Légszennyező anyagok kibocsátott mennyiségei	frissítést követően	megye, megyeszékhelyek	Frissítést követő 90. nap

Adatgyűjtő és -átadó	Adatgyűjtés megnevezése	Adatátadás gyakorisága	Vonatkoztatási egység	Átadási határidő
KvVM	Levegőminőségi adatok [Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) éves értékelés]	évente	országos	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Zajtérképek	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Felszín alatti víztestek térképi adatbázisa	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Sérülékeny vízbázisok védőterülete	frissítést követően	előfordulási hely	
KvVM	Országos jelentőségű védett természeti területek adatbázisa – Natura 2000 területek adatbázisa			
VKK	Víziközművek adatai	frissítést követően	település	Frissítést követő 90. nap
KvVM	Veszélyes hulladékok keletkezett mennyisége	évente	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
MÁV és GYSEV	Vasúthálózat nyomvonalának digitális térképi és műszaki kapacitás adatai	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
MBFH	Bányászati tájsebek	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
MBFH	Felhagyott bányahelyek	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
MEH	Az összes beépített erőművi kapacitás források szerint	frissítést követően	régió	Frissítést követő 90. nap
MEH	Energiatermelés források szerint	frissítést követően	régió	Frissítést követő 90. nap
MBFH	Földtani adottságok (hasznosítható ásványi nyersanyagok, ásványvagyon kataszter, bányatelek, bányaterület üzemelési módja, működő-művelhető és felhagyott kavicsbányatavak)	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
MBFH	Potenciális szennyezők	frissítést követően	előfordulási hely	Frissítést követő 90. nap
MTA-TAKI	Agrotopográfiai térkép	frissítést követően	objektum	Frissítést követő 90. nap
NFÜ	EMIR	havonta	projekt	Frissítést követő 90. nap
OMSz	Éghajlati adottságok (hótakarásos napok száma)	frissítést követően	ország	Frissítést követő 90. nap

Az adatátadó szervezetek neve és használt rövidítése:

Adatátadó szervezet neve	Rövid név
Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal	APEH
Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal–Erdészeti Igazgatóság	MgSzH-Erdészeti Igazgatóság
Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat	ÁNTSZ
Elektronikus hírközlési szolgáltató vállalatok	
Foglalkoztatási és Szociális Hivatal	FSzH
Földmérési és Távérzékelési Intézet	FÖMI
Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt.	GYSEV
HM Térképészeti Kht.	
Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium	IRM
Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium	KvVM
Közlekedésfejlesztési Koordinációs Központ	KKK
Központi Statisztikai Hivatal	KSH
Közüzemi szolgáltató vállalatok	
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal	KÖH
Magyar Államkincstár	Kincstár
Magyar Államvasutak Zrt.	MÁV
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal	MBFH
Magyar Energia Hivatal	MEH
Magyar Közút Állami Közútkezelő, Fejlesztő, Műszaki és Információs Kht.	Magyar Közút
Magyar Nemzeti Bank	MNB
Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézete	MTA-TAKI
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség	NFÜ
Országos Meteorológiai Szolgálat	OMSz
Szociális és Munkaügyi Minisztérium	SzMM
Vízügyi Központ és Közgyűjtemények	VKK

*3. számú melléklet
a 31/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez*

A területrendezési tervek tartalmi követelményeinek megfelelő adatkörök

- Erdőgazdálkodási terület
- mezőgazdasági terület
 - = ebből belterjes hasznosítás mezőgazdasági terület
 - = ebből külterjes hasznosítás mezőgazdasági terület
- vízgazdálkodási terület
- települési terület (beépítésre szánt területek)
- országos jelentőségű építmények által igénybe vett terület
 - országos jelentőségű nagyfeszültségű villamos távvezeték
 - szénhidrogén szállító vezeték
 - országos jelentőségű erőművek

- radioaktív hulladéklerakó helyek
- közutak (gyorsforgalmi út, főút)
- országos kerékpárút törzshálózat elemei
- nagysebességű, nemzetközi és országos vasúti törzshálózat, egyéb vasúti fővonal
 - országos közforgalmú kikötő
 - gyorsforgalmi út, főút és vasúthálózathoz tartozó híd
 - országos jelentőségű logisztikai, illetve rész-központ
 - nemzetközi kereskedelmi repülőtér, közös felhasználású katonai és polgári repülőtér,
 - állami repülések céljára szolgáló repülőtér
 - gyorsforgalmi, főúthálózaton és vasúti főhálózaton lévő határátkelő
 - elektronikus hírközlési hálózatok
 - elsőrendű árvízvédelmi fővonal
 - T > 10 MW vízerőtelep
 - szükségeltározó
 - a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése keretében megépítendő árvízi tározó
 - folyami nagyműtárgy

- 10 millió m³-nél nagyobb tározási lehetőség
- országos jelentőségű többcélú csatorna
- országos ökológiai hálózat területe, ezen belül:
 - = magterület
 - = ökológiai és zöldfolyosó
 - = puffer terület
- kiemelten fontos érzékeny természeti terület
- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület
- komplex tájrehabilitációt igénylő terület
- kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület
- felszíni vizek vízminőség-védelmi vízgyűjtő területe
- honvédségi területek

4. számú melléklet

a 31/2007. (II. 28.) Korm. rendelethez

Az üzemeltető által kidolgozandó Üzemeltetési Szabályzat kötelező tartalmi elemei

(1) A hozzáférés igénylése a rendszer üzemeltetője által erre a célra rendszeresített űrlapon, a TeIR üzemeltetőjénél kezdeményezhető.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott igénylésnek tartalmaznia kell:

- a) az igényelt hozzáférés fajtáját:
 - aa) teljes körű,
 - ab) eseti,
 - ac) oktatási célú,
- b) eseti hozzáférés esetén a megbízás alapján végzendő tervezési munka pontos meghatározását,
- c) a hozzáférés módját: az Interneten keresztül, Ügyfélkapun történő azonosítással,
- d) az igénylő szervezet adatait:
 - da) intézmény neve,
 - db) címe,
 - dc) telefonszáma,
 - dd) faxszáma,
 - de) a hozzáférést igénylő felelős vezető neve,
 - df) beosztása,
- e) a nyilvántartásba vételre javasolt felhasználók adatait:
 - ea) név,
 - eb) telefonszám,
 - ec) mellék,
 - ed) e-mail,
 - ee) beosztás,
 - ef) szervezeti egység,
 - f) a cégszerű aláírást.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott igényléshez mellékelni kell felhasználónként egy a TeIR üzemeltetője által erre a célra rendszeresített felhasználói nyilatkozatot.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott felhasználói nyilatkozatnak a felhasználó egyértelmű azonosításán túl tartalmaznia kell a következőket:

a) a TeIR-ből nyert információk jövedelemszerzés céljára nem használhatóak,

b) az információk harmadik személy részére tovább nem adhatók, az alapadatok adatként nem tehetők közzé,

c) az alapadatok felhasználása során készített feldolgozásokon fel kell tüntetni a TeIR-ben megjelölt eredeti adatforrásokat,

d) nyilatkozatot arról, hogy a jogosulatlan felhasználásból eredő, az eredeti adatgazdát, illetőleg a TeIR-t üzemeltető információs szolgáltatót ért kárért a felhasználó polgári jogi felelősséggel tartozik.

(5) A felhasználó adataiban bekövetkezett változást, valamint a felhasználói jogosultság megszűnését a hozzáférést igénylő szervezet vezetője köteles a rendszer üzemeltetőjének bejelenteni.

(6) Ha az (1) bekezdésben meghatározott igénylés és a hozzá tartozó a (3) bekezdésben meghatározott mellékletek nem felelnek meg a (2), (4) bekezdésben részletezett feltételeknek, akkor az üzemeltető elutasítja a kérelmet.

(7) Ha a felhasználó a (3) bekezdés szerinti nyilatkozat (4) bekezdés szerinti bármelyik elemét megsérti, vagy az (5) bekezdésben meghatározott változások bejelentését elmulasztja, akkor az üzemeltető a hozzáférést megszüntetheti.

(8) Az Üzemeltetési Szabályzat tartalmazza az üzleti, jövedelemszerző tevékenységek információigényének kielégítését szolgáló térítéses hozzáférések szolgáltatási díjainak kalkulációs módszerét (meghatározásának módját), és a főbb tarifaelemeket.

(9) Az e rendelet 9. §-a szerinti üzleti, jövedelemszerző tevékenységek információigényének kielégítését szolgáló térítéses hozzáférések eseti szerződéseinek tartalmaznia kell:

- a) az igénylő szervezet alapadatait,
- b) a felhasználás célját,
- c) a szolgáltatási díjat,
- d) kikötést, hogy az információk harmadik személy részére tovább nem adhatók, az alapadatok adatként nem tehetők közzé,
- e) kikötést, hogy az alapadatok felhasználása során készített feldolgozásokon fel kell tüntetni a TeIR-ben megjelölt eredeti adatforrásokat,

f) nyilatkozatot arról, hogy a jogosulatlan felhasználásból eredő, az eredeti adatgazdát, illetőleg a TeIR-t üzemeltető információs szolgáltatót ért kárért a felhasználó polgári jogi felelősséggel tartozik.

(10) Az üzemeltető naprakész nyilvántartást vezet a hozzáférések engedélyezéséről, valamint a (9) bekezdés szerinti szerződésekről.

A Kormány tagjainak rendeletei

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 12/2007. (II. 28.) FVM rendelete

a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról

A növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. törvény 65. §-a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. §

(1) A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 69. §-a (2) bekezdésének 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ez a rendelet a következő közösségi határozatoknak való megfelelést szolgálja:]

„6. a Bizottság 2004/4/EK határozata (2003. december 22.) a *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith elterjedése elleni, Egyiptomra vonatkozó szükséghelyzeti intézkedések tagállamok által történő meghozatalának ideiglenes engedélyezéséről, valamint az azt módosító 2004/836/EK, 2005/840/EK, 2006/749/EK bizottsági határozat,”

(2) Az R. 69. §-a (2) bekezdésének 9. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ez a rendelet a következő közösségi határozatoknak való megfelelést szolgálja:]

„9. a Bizottság 2005/359/EK határozata (2005. április 29.) az Amerikai Egyesült Államokból származó, fakéreggel borított tölgyfa (*Quercus L.*) rönkre vonatkozóan a 2000/29/EK tanácsi irányelv egyes rendelkezéseitől való eltérésről, valamint az azt módosító 2006/750/EK bizottsági határozat,”

2. §

Az R. 14. számú mellékletének helyébe e rendelet *melléklete* lép.

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet módosításáról szóló 105/2005. (XI. 14.) FVM rendelet.

(3) Ez a rendelet a következő közösségi jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Bizottság 2006/749/EK határozata (2006. október 31.) a *Pseudomonas solanacearum* (Smith) Smith terjedése elleni, Egyiptomra vonatkozó szükséghelyzeti intézkedések tagállamok által történő meghozatalának ideiglenes engedélyezéséről szóló 2004/4/EK határozat módosításáról,

b) a Bizottság 2006/750/EK határozata (2006. október 31.) az Amerikai Egyesült Államokból származó, fakéreggel borított tölgyfa (*Quercus L.*) rönk kirakodási kikötői tekintetében a 2005/359/EK határozat módosításáról.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Melléklet a 12/2007. (II. 28.) FVM rendelethez

[14. számú melléklet a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelethez]

Növényegészségügyi határkirendeltségek jegyzéke

Határszakaszok	Megye	Határátkelő	Vizsgálóhely	Nyitvatartás	
				heti (nap)	napi (h)
Ukrajna	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Záhony	közút	7	0–24
		Eperjeske	vasút	7	0–24
Szerbia	Csongrád	Röszke	közút	7	0–24
	Bács-Kiskun	Kelebia	vasút	5 (H–P)	8–16
Horvátország	Baranya	Mohács	hajó	5 (H–P)	8–16
	Somogy	Gyékényes	vasút	5 (H–P)	8–16
	Zala	Letenye	közút	5 (H–P)	8–16
Belső	Budapest	Ferihegy	légi	5 (H–P)	8–20
		MVCSV Posta	posta	5 (H–P)	H–CS 8–16 P 8–13

A gazdasági és közlekedési miniszter**25/2007. (II. 28.) GKM****rendelete****a nyilvántartásba vételre kötelezett áruk
és szolgáltatások köréről és az ezekre vonatkozó
kereskedelmi tevékenység gyakorlásának feltételeiről**

A kereskedelemről szóló 2005. CLXIV. törvény 12. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján – a gazdasági és közlekedési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 163/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *d)* pontjában foglalt feladatkörben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya a nemesfém-ből készült ékszer-, tárgy-, diszműáru-kereskedelmi tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetekre [Ptk. 685. § *c)* pont], külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeire (a továbbiakban együtt: kereskedő) terjed ki.

2. §

(1) A kereskedő az 1. §-ban meghatározott kereskedelmi tevékenységet akkor folytathat, ha a kereskedőt és üzletét a nyilvántartásba vételére jogosult szerv e rendeletben foglaltak szerint nyilvántartásba vette.

(2) A nyilvántartásba vételre jogosult szerv a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (a továbbiakban: Hivatal). A Hivatal e rendelet szerinti hatósági eljárásaiban első fokú hatóságként a Hivatal illetékes területi szerve, másodfokon a Hivatal központi szerve jár el.

3. §

A nyilvántartásba vétel iránti kérelemhez eredeti példányban vagy hitelesített másolatban csatolni kell

a) az üzletre vonatkozó – külön jogszabály szerint kiadott – működési engedélyt;

b) a kereskedő, illetve vezető tisztségviselője büntetlen előéletét igazoló, a kérelem benyújtását legfeljebb 3 hónappal megelőzően kelt, eredeti hatósági erkölcsi bizonyítványt;

c) a köztartozást nyilvántartó adóhatóságnak és vámhatóságnak a kérelem benyújtását legfeljebb 3 hónappal megelőzően kelt igazolását arról, hogy a kereskedőnek nincs az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 178. §-ának 20. pontjában meghatározott köztartozása;

d) gazdasági társaság esetén közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányt;

e) a nyilvántartásba vétel iránti eljárásra külön jogszabályban megállapított eljárási díj befizetését igazoló bizonylatot.

4. §

(1) A Hivatal a nyilvántartásba vétel iránti kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül nyilvántartásba veszi a kereskedőt és üzletét, ha a kereskedő a kérelméhez a 3. §-ban felsorolt iratokat, az ott meghatározott tartalommal, hiánytalanul csatolta.

(2) A nyilvántartás a következő adatokat tartalmazza:

a) a nyilvántartásba vétel időpontját,

b) a nyilvántartás sorsszámát,

c) a kereskedő nevét,

d) a kereskedő elérhetőségi címét,

e) a nyilvántartásba vett üzlet nevét és címét,

f) az állami ellenőrzés megállapításait,

g) a nyilvántartásból való törlés tényét és annak időpontját.

(3) A kereskedő a 3. § *b)–d)* pontjában megjelölt adatokban bekövetkezett változást haladéktalanul, írásban köteles bejelenteni a Hivatalnak.

(4) A Hivatal a kereskedőt és üzletét a nyilvántartásból törli, ha

a) a nyilvántartásba vétel feltételei már nem állnak fenn,

b) kereskedő az üzletét megszüntette,

c) külön jogszabály szerint, az üzlet helye szerint illetékes települési (Budapesten a kerületi) önkormányzat jegyzője (a továbbiakban: jegyző) a kereskedő működési engedélyét visszavonta.

(5) A Hivatal a nyilvántartásból való törlésről a kereskedőt, egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozói igazolványt kiadó közzétközponti jegyzőt, egyéni cég, gazdasági társaság esetén – törvényességi felügyeleti intézkedés megtétele iránt – az illetékes cégbíróságot, a működési engedélyt kiállító jegyzőt, valamint a Vám- és Pénzügyőrséget és az Országos Rendőr-főkapitányság illetékes szervét értesíti.

(6) A Hivatal a nyilvántartásnak az állami ellenőrzés megállapításait tartalmazó rovatáról kizárólag a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága, illetve nyomozás elrendelése esetén az illetékes nyomozó hatóság írásbeli megkeresése esetén ad kivonatot.

(7) A Hivatalnál vezetett hatósági nyilvántartás alapján a (2) bekezdésben meghatározott adatokat – a (2) bekezdés *d)* és *f)* pontjában meghatározott adatok kivételével – a

Hivatal a Kormányzati Portálon¹ keresztül is elérhető honlapján² folyamatos frissítéssel, valamint a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium hivatalos lapjában negyedévente közzéteszi.

5. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal hatósági jogköreivel összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 127/2005. (XII. 29.) GKM rendelet 4. §-a;

b) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 86/2005. (X. 21.) GKM rendelet 1. §-a;

c) a közigazgatási feladatoknak a gazdasági kamarától a Gazdasági Minisztérium Engedélyezési és Közigazgatási Hivatalának történő átadásával kapcsolatos egyes rendeletek módosításáról szóló 24/2000. (VII. 26.) GM rendelet 3. §-ának (2) bekezdése;

d) az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet módosításáról szóló 49/1999. (VIII. 6.) GM rendelet;

e) az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet módosításáról szóló 34/1998. (V. 22.) IKIM rendelet;

f) az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló, többször módosított 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet módosításáról szóló 11/1995. (IV. 27.) IKM rendelet;

g) az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet módosításáról szóló 2/1994. (I. 14.) IKM rendelet; és

h) az egyes kereskedelmi tevékenységek gyakorlásáról szóló 15/1989. (IX. 7.) KeM rendelet.

Dr. Kóka János s. k.,

gazdasági és közlekedési miniszter

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 6/2007. (II. 28.) KvVM rendelete

a 2007. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 5. számú mellékletének 2. pontjában, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló, a 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendeletben kapott felhatalmazás alapján – tekintettel a Kvt. 1. számú mellékletének IX. fejezet 2. címére – a következőket rendelem el:

A víz- és csatornaszolgáltatás támogatása

1. §

(1) A lakossági víz- és csatornaszolgáltatás ráfordításainak csökkentését szolgáló támogatás igénylésére a települési önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás pályázati igénybejelentés (a továbbiakban: pályázat) útján igényelhető.

(3) A pályázatokról a Kvt. 5. számú mellékletének 2. pontjában foglaltak szerinti – a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által vezetett – Tárcaközi Bizottság javaslata alapján a környezetvédelmi és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) dönt.

A víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének feltételei

2. §

(1) Az az önkormányzat nyújthat be az 1. § (2) bekezdése szerinti pályázatot, amely az alábbi feltételeknek megfelel:

a) a pályázat benyújtásának időpontjában 2007. évre elfogadott ivóvíz-, illetve csatornadíjakra vonatkozó hatályos önkormányzati rendelettel rendelkezik;

b) a szennyvízcsatorna-hálózattal ellátott területen az ingatlanok legalább 60%-ának bekötése megvalósult, és az önkormányzat ezt a melléklet szerinti nyilatkozatban igazolja;

c) az állami támogatásban, közműhitelben részesült szennyvízközmű beruházás esetén nem vállalt szerződéses kötelezettséget arra, hogy öt éven belül a díjhoz költségvetési (állami) támogatást nem vesz igénybe, és az önkormányzat ezt a melléklet szerinti nyilatkozatban igazolja;

¹ www.magyarorszag.hu

² www.mke.gov.hu

d) területén a víziközmű, illetve csatornamű üzemeltetését a támogatás igénylésének időpontjában érvényes víz-jogi üzemeltetési engedéllyel rendelkező szolgáltató végzi, vagy ennek hiányában az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőséghez benyújtott engedély iránti kérelmet és a víziközmű állami vagy önkormányzati tulajdonba való műszaki átadás-átvételéről szóló jegyzőkönyvének másolatát az önkormányzat a pályázatához csatolja;

e) a más víziközműből történő ivóvízátvétel esetén a lakossági célra átvett ivóvíz költsége a 2007. évre hatályos miniszteri vagy önkormányzati díjrendeletben, illetve az ivóvíz-értékesítési szerződésben meghatározott díj figyelembevételével meghaladja a nettó 222 Ft/m³ értéket; vagy

f) a nem csatornázott területeken az ivóvíz-szolgáltatás – ármegállapításnál is elfogadott – 2007. évi várható fajlagos ráfordítása meghaladja a nettó 375 Ft/m³ értéket; vagy

g) a csatornázott területeken – függetlenül attól, hogy az ivóvíz- és csatornaszolgáltatást azonos vagy más-más szolgáltató végzi – az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás 2007. évre várható együttes, összevont fajlagos ráfordítása meghaladja a nettó 733 Ft/m³ értéket.

(2) Az (1) bekezdés e) pont szerinti nettó 222 Ft/m³ feletti rész támogatása csak a lakossági célú felhasználás miatt átvett vízmennyiség után igényelhető.

(3) Támogatás a fajlagos ráfordításokra (Ft/m³) épülő díj esetén igényelhető. Átalánydíj alkalmazása esetén akkor igényelhető támogatás, ha a díj – az összehasonlíthatóság érdekében – átszámításra került a fajlagos ráfordítások és a szolgáltatott mennyiség figyelembevételével és az átszámítás módját részletes kalkulációk támasztják alá.

(4) Többtenyezős díjak alkalmazása esetén a többtenyezős díjat az összehasonlíthatóság érdekében egytenyezősé kell alakítani, az átalakítás módját részletes kalkulációkkal kell bemutatni.

(5) A szolgáltatást terhelő áfát, valamint csatornaszolgáltatásnál a környezetterhelési díjat (vízterhelési díjat) a támogatás alapjául szolgáló díj összegénél nem lehet figyelembe venni.

(6) Több települést ellátó és a települések tekintetében átlagráfordítást figyelembe vevő egységes díjat alkalmazó szolgáltató esetében településenkénti költségkalkuláció alapján támogatás nem igényelhető.

A pályázat benyújtása

3. §

(1) A pályázatokat a Magyar Államkincstár illetékes Területi Igazgatóságán, a Főváros és Pest megye esetében a Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságán (a továbbiakban: Igazgatóság) keresztül a Környezet-

védelmi és Vízügyi Minisztériumhoz (a továbbiakban: Minisztérium) kell benyújtani.

(2) A több települést ellátó víziközmű, illetve csatornamű esetén a pályázatot – településenkénti bontásban és településenként összesítve – a gesztor önkormányzat nyújthatja be. A gesztor önkormányzatot az érintett önkormányzatok – megegyezés alapján – maguk jelölik ki. Az érintett települések önkormányzatát a szolgáltató előzetesen tájékoztatja a támogatási igények benyújtásához szükséges adatokról, illetve kalkulációkról. Valamennyi érintett önkormányzatnak meg kell felelnie a 2. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és a pályázathoz valamennyi önkormányzatnak csatolnia kell a melléklet szerinti nyilatkozatokat.

(3) A több megyében szolgáltatást végző szolgáltató esetében a pályázatot a gesztor önkormányzat szerinti igazgatósághoz kell benyújtani, megyénkénti bontásban és összesítve is.

(4) Együttes támogatási igény, illetve egy szolgáltatás-fajtára vonatkozó támogatási igény esetén a szolgáltató – vagy a társszolgáltató – által végzett ivóvíz-szolgáltatásra vonatkozó adatokat és részletes kalkulációkat is be kell nyújtani.

(5) A pályázat elkészítéséhez és benyújtásához szükséges adatlapokat a miniszter a Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítőben tájékoztatóként teszi közzé, valamint letölthetők a www.kvvm.hu honlapról.

4. §

(1) A pályázatokat három eredeti példányban 2007. március 7-ig kell benyújtani, a borítékon feltüntetve: „2007. évi lakossági ivóvíz- és csatornaszolgáltatás támogatási pályázata”, valamint kizárólag a 3. § (5) bekezdés szerinti adatlapokat elektronikus formában is meg kell küldeni a palyazat@mail.kvvm.hu e-mail címre.

(2) Az Igazgatóság az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 64/B. § (3) bekezdése, valamint a helyi önkormányzatok és a helyi kisebbségi önkormányzatok központi költségvetési kapcsolatokból származó forrásai igénybevétele és elszámolása szabályszerűségének felülvizsgálatáról szóló 16/2002. (IV. 12.) PM rendelet figyelembevételével megvizsgálja, hogy az önkormányzat pályázatában szereplő adatok megfelelnek-e a 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott feltételeknek, illetve hogy a pályázó az előírt dokumentumokat, nyilatkozatokat csatolta-e.

(3) Szükség esetén az Igazgatóság a pályázót 8 napon belüli hiánypótlásra szólítja fel.

(4) Amennyiben a pályázat nem kerül benyújtásra az (1) bekezdés szerinti határidőben az Igazgatósághoz, illetve az e rendelet szerinti formai követelményeknek a hiánypótlást követően sem felel meg, a támogatási igény

nem kerül befogadásra. Erről az Igazgatóság a pályázót értesíti.

(5) Az Igazgatóság a hiánypótlót követően a határidőben benyújtott és a formai követelményeknek megfelelő pályázatokat 2007. március 22-ig, két példányban továbbítja a Minisztériumhoz.

A pályázat elbírálásának szempontjai

5. §

(1) A Tárcaközi Bizottság a javaslatának kialakítása során figyelembe veszi, hogy a támogatást igénylő önkormányzatok területén működő szolgáltatók fajlagos ráfordításainak kalkulációja összhangban van-e külön jogszabály rendelkezéseivel.

(2) A Tárcaközi Bizottság a támogatás mértékére tett javaslatának kialakítása során az alábbi szempontokat, valamint a (4) bekezdés szerinti szöveges indokolásban foglaltakat veszi figyelembe:

a) a szolgáltatás teljes fajlagos ráfordításának növekedése az előző évben elismerthez képest legfeljebb 9% lehet;

b) az értékcsökkenési leírás, illetőleg az azt helyettesítő használati díj nem haladhatja meg az eszközök pótlásának, felújításának céljaira felhasználható (a fajlagos ráfordítás számítása során felhasználni tervezett) – a díjmegállapításban értékcsökkenés címén elfogadott, illetve a bérleti díjból a víziközmű fenntartására fordított – mértéket, és nem haladhatja meg a 120 Ft/m³ értéket;

c) a személyi jellegű ráfordítások növekedése az előző évben elismerthez képest legfeljebb 6,5% lehet;

d) az anyag, anyagjellegű ráfordítások növekedése az előző évben elismerthez képest legfeljebb 6% lehet;

e) az energiaköltségek növekedése az előző évben elismerthez képest legfeljebb 12% lehet;

f) az egyéb költségek és egyéb ráfordítások növekedése az előző évben elismerthez képest legfeljebb 7,5% lehet;

g) amennyiben az ármegállapító külön díjat határoz meg a nem lakossági fogyasztói körre, az nem lehet alacsonyabb, mint a tervezett fajlagos ráfordítás; amennyiben ez nem teljesül, akkor a lakossági díjtámogatás összege arányosan csökkentésre kerül;

h) a lakossági fogyasztók számára megállapított 2007. évi díj a támogatási igény meghatározásánál figyelembe vett, a 2. § (1) bekezdés e)–g) pontjaiban meghatározott küszöbértéket eléri-e; amennyiben ez nem teljesül, a fajlagos ráfordítás mértéke csökkentésre kerül a megállapított díj és a küszöbérték közti különbözettel;

i) az átvett víz esetében a hálózati veszteség aránya nem haladhatja meg a 18%-ot;

j) a csatornaszolgáltatás számlázott mennyisége nem haladhatja meg a szolgáltatott ivóvíz mennyiségét.

(3) A (2) bekezdés h) pontjában foglalt levonást nem kell érvényesíteni a területfejlesztés kedvezményezett területeinek jegyzékéről szóló 64/2004. (IV. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 3. számú melléklete értelmében a területfejlesztés szempontjából leghátrányosabb helyzetű kistérséghez tartozó, illetve a Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésében meghatározott települési önkormányzatok esetében.

(4) A fentiekől eltérő esetekben a pályázónak részletes szöveges indokolást kell benyújtani. A szöveges indoklásban foglaltakat a Tárcaközi Bizottság valamennyi pályázat esetében alkalmazott egységes szempontrendszer alapján bírálja el.

(5) A támogatás igénylésének feltételeként a 2. § (1) bekezdés e)–g) pontjaiban megadott átlagos fajlagos ráfordítási küszöbértékek a támogatás mértékének megítélése tekintetében orientáló jellegűek. A Tárcaközi Bizottság a beérkezett pályázatok megvizsgálása után tesz javaslatot a lakossági ivóvíz- és csatornaszolgáltatás fajlagos ráfordításai támogatásának odaítélésénél figyelembe vett tényleges küszöbértékre.

(6) Amennyiben a támogatási keretösszeg mértéke eltér a bírálati szempontok alapján megítélhető támogatások összesített mértékétől, a bírálati szempontok alapján megítélhető támogatás összege a támogatási keretösszeg mértékének megfelelően egységes szorzószámmal módosításra kerül.

(7) Új üzembe helyezés esetén a fajlagos ráfordítás összetevőit – beleértve az üzembe helyezés költségét – külön indokolásban kell kimutatni a beruházás megvalósítási tanulmányának megfelelően.

(8) A Tárcaközi Bizottság a javaslatának kialakítása során figyelembe veszi a támogatást igénylő önkormányzat által a 2006. évre vonatkozóan benyújtott pályázat adatainak és a 2006. évben igénybe vett támogatás elszámolására vonatkozóan benyújtott adatok eltéréseit.

6. §

(1) A támogatásról a miniszter legkésőbb 2007. április 30-ig dönt.

(2) A támogatás az (1) bekezdés szerinti döntést követő 8 napon belül egy összegben kerül kiutalásra az önkormányzat, illetve gesztor önkormányzat pályázata esetében a gesztor önkormányzat részére.

(3) Az önkormányzat, illetve gesztor önkormányzat pályázata esetében a gesztor önkormányzat és a szolgáltató szerződést köt, amely rögzíti a szolgáltató adatszolgáltatási kötelezettségét az önkormányzat ellenőrzéséhez szükséges adatok tekintetében, a központi költségvetéstől kapott összeg pontos rendeltetését, továbbá azt, hogy az önkormányzat, illetve gesztor önkormányzat pályázata esetében a gesztor önkormányzat milyen időtartamon belül utalja

tovább a szolgáltatónak a hozzá megérkezett teljes támogatási összeget. A továbbutalás tekintetében meghatározott időtartam nem haladhatja meg a 15 napot.

(4) A kiutalt összeget az önkormányzat kizárólag a lakossági ivóvíz- és csatornaszolgáltatás ráfordításainak csökkentésére használhatja fel. A 2006. évre kapott támogatás elszámolásáról, a lemondás alapján visszafizetett összegekről az év végi költségvetési beszámoló keretében – visszafizetési kötelezettség terhe mellett – kell számot adnia az önkormányzatnak.

*Az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes
módozatainak ellentételezése*

7. §

(1) Az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatai kiadásainak részbeni ellentételezésére igénybejelentést benyújtani azok az önkormányzatok jogosultak, amelyeket az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat határozatban kötelezett arra, hogy a településen élők részére az egészséges ivóvizet zacskós vagy palackos kiszerelésben, illetve tartálykocsis szállítással biztosítsák. A rendelkezésre álló összeg mértékéről a Tárcaközi Bizottság javaslata alapján a miniszter legkésőbb 2007. április 30-ig dönt.

(2) Az igényelhető ellentételezés mértékét az (1) bekezdés szerint jogosult önkormányzat az alábbiak szerint számítja ki:

$$T = Szv - Kv,$$

ahol

T = támogatás mértéke,

Szv = a kiszállított egészséges ivóvíz mennyiségének (m^3) és a legkisebb költség elve alapján érvényesíthető fajlagos ráfordítás (Ft/m^3) szorzata,

Kv = a kiszállított egészséges ivóvíz mennyiségének (m^3) és a lakossági ivóvíz-szolgáltatás és a 2. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott támogatási küszöbértékének szorzata.

(3) Az önkormányzat az ellentételezést utólag, a szolgáltató által benyújtott és az önkormányzat által jóváhagyott számlák alapján – az Igazgatóság útján – az Önkor-

mányzati és Területfejlesztési Minisztériumtól 2007. május 20-áig és 2007. szeptember 30-áig igényelheti.

(4) Az igénybejelentést kettő eredeti példányban kell benyújtani az Igazgatósághoz. Az igénybejelentéshez az önkormányzat mellékeli a jogerős határozatot és a számlák hitelesített másolati példányaikat.

(5) Az Igazgatóság megvizsgálja, hogy az önkormányzat igénybejelentésében az ellentételezés mértéke a (2) bekezdésnek megfelelően lett-e kiszámítva, valamint hogy az előírt dokumentumokat csatolta-e a pályázó.

(6) Szükség esetén az Igazgatóság 8 napon belüli hiánypótlásra szólítja fel az önkormányzatot.

(7) Az Igazgatóság – a hiánypótlást követően – 8 napon belül, a település kódjának feltüntetésével továbbítja az igénybejelentéseket egy példányban az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumhoz. Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium a 2006. október 15-e után keletkezett és 2007. május 20-áig benyújtott igényeket 2007. július 20-áig, a 2007. szeptember 30-áig benyújtott igényeket 2007. november 20-áig bírálja el.

(8) Az ellentételezés a rendelkezésre álló összeg erejéig, a döntést követő 8 napon belül egy összegben kerül kiutalásra az önkormányzatok részére.

Záró rendelkezések

8. §

(1) E rendelet alkalmazásában

fajlagos ráfordítás: egy m^3 szolgáltatásra jutó költség, amelyet a 3. § (5) bekezdése szerinti adatlapokon előírt szerkezetben, számviteli bizonylatokkal alátámasztható, a tervezett szolgáltatás mennyiségére és annak várható költségeire vonatkozó adatok alapján kell kiszámítani.

(2) E rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, egyidejűleg a 2006. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről szóló 6/2006. (II. 7.) KvVM rendelet hatályát veszti.

Dr. Persányi Miklós s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Melléklet a 6/2007. (II. 28.) KvVM rendelethez

Az önkormányzat, illetve a szolgáltató nyilatkozatai

1. számú nyilatkozat

Önkormányzat neve, címe, telefonszáma:
.....
.....

ÖNKORMÁNYZATI NYILATKOZAT

a nem állami tulajdonú víziközműből ellátott települések önkormányzata részéről

Alulírott település polgármestere igazolom, hogy a pályázatban közölt fajlagos ráfordítási adatok a 2007. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének és elbírálásának részletes feltételeiről, valamint az egészséges ivóvízzel való ellátás ideiglenes módozatainak ellentételezéséről szóló KvVM rendeletben szereplő feltételeknek megfelelő tartalmúak.

A támogatási igény bejelentéséről – a csatolt tartalommal – a Képviselő-testület számú határozatot hozta (1. számú melléklet).

Egyúttal kötelezettséget vállalunk arra, hogy a fajlagos ráfordításnál figyelembe vett, illetőleg a Tárcaközi Bizottság által elfogadott mértékű amortizációt, eszközhasználati jogcímen meghatározott összeget a víziközmű fenntartására, fejlesztési hitellel kapcsolatos adósságszolgálatra fordítjuk.

....., év hó nap

.....
polgármester

2. számú nyilatkozat

Önkormányzat neve, címe, telefonszáma:
.....
.....

ÖNKORMÁNYZATI NYILATKOZAT

az állami tulajdonú víziközműből ellátott települések önkormányzata részéről

Alulírott település polgármestere nyilatkozom, hogy a szolgáltató által bemutatott támogatási igénybejelentést és a településünkre kimutatott támogatásigényt tudomásul veszem, és a támogatási igényt benyújtom.

....., év hó nap

.....
polgármester

3. számú nyilatkozat

Önkormányzat neve, címe, telefonszáma:
.....
.....

ÖNKORMÁNYZATI NYILATKOZAT

állami támogatás igénybevételeiről

Alulírott település polgármestere nyilatkozom, hogy az államilag támogatott szennyvízközmű beruházással összefüggésben a szerződéses feltételek között nem szerepel, hogy öt éven belül a díjhoz költségvetési (állami) támogatást nem vesz igénybe az önkormányzat.

....., év hó nap

.....
polgármester

4. számú nyilatkozat

Önkormányzat neve, címe, telefonszáma:
.....
.....

ÖNKORMÁNYZATI NYILATKOZAT

az ingatlanok a szennyvízcsatorna-hálózatra történt bekötésének mértékéről

Alulírott település polgármestere igazolom, hogy a szennyvízcsatorna-hálózattal ellátott területen az ingatlanok 60%-ának bekötése megvalósult.

....., év hó nap

.....
polgármester

5. számú nyilatkozat

Szolgáltató neve, címe, telefonszáma:
.....
.....

SZOLGÁLTATÓ SZERVEZET NYILATKOZATA

ellátott települések önkormányzatainak előzetes tájékoztatásáról

Alulírott a szolgáltató szervezet vezetője nyilatkozom, hogy az ellátott települések önkormányzatait az igényelhető támogatásról előzetesen tájékoztattam, az abban foglalt adatok a támogatás igénybevételei feltételeinek megfelelnek.

....., év hó nap

.....
a társaság vezetője

6. számú nyilatkozat

Önkormányzat neve, címe, telefonszáma:

.....

.....

ÖNKORMÁNYZATI NYILATKOZAT

a gesztor önkormányzat meghatalmazásáról

Alulírott település polgármestere nyilatkozom, hogy a 2007. évi lakossági víz- és csatornaszolgáltatás támogatás igénylésének benyújtására és a pályázattal kapcsolatos technikai teendők lebonyolítására a település önkormányzatát meghatalmazzuk.

....., év hó nap

.....
polgármester

**Az oktatási és kulturális miniszter
10/2007. (II. 28.) OKM
rendelete**

a külföldi kulturális intézetekről

Az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának d) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a Balassi Intézet létrehozásáról szóló 309/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 7. § (4) bekezdésének a) pontjában, valamint az 1. § (3) bekezdése tekintetében a Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló 1995. évi LXXXIII. törvény 21. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a külügy-miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A Balassi Intézet az R. 3. § (1) bekezdésben meghatározott feladatait a külföldi kulturális intézetek (a továbbiakban: intézet) útján látja el.

(2) Az intézet hivatalos elnevezését és típusát az Oktatási és Kulturális Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) honlapján – cím, telefon- és faxszám, internetes elérhetőség megjelölésével – nyilvánosságra kell hozni.

(3) Az intézet a Magyar Köztársaság címerét, az intézet székhelyét és elnevezését feltüntető bélyegzőt használ.

Az intézet típusai

2. §

(1) Az intézetnek két típusa van: a Collegium Hungaricum és a Kulturális Intézet.

(2) A Collegium Hungaricum – az R. 3. § (1) bekezdésében meghatározottakon kívül – közvetlenül részt vesz közös tudományos kutatások szervezésében, az ösztöndíjak fogadásában és elhelyezésében, segíti az ösztöndíjak munkáját és szakmai kapcsolatainak kiépítését. A Collegium Hungaricum tudományos kutatásokat végez, és eredményeit rendszeresen közzéteszi.

Az intézet működése

3. §

(1) Az intézet éves munkaterv és költségvetés alapján működik. Az éves költségvetést – a Balassi Intézet éves költségvetésének részeként –, továbbá az éves munkatervet az oktatási és kulturális miniszter (a továbbiakban: miniszter) hagyja jóvá. Az intézet éves munkatervével kapcsolatban a külügy-miniszter véleményezési jogot gyakorol.

(2) A Collegium Hungaricum munkaterve elkülönített tudományos munkatervet is tartalmaz.

Az intézet finanszírozása

4. §

(1) Az intézet fenntartása állami feladat. A fenntartásához és működéséhez szükséges kiadási és bevételi előirányzatot a Minisztérium költségvetési fejezete tartalmazza.

(2) Az intézet programjai finanszírozásához más, nem költségvetési támogatásokat is igénybe vehet. Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

(3) Az intézet részjogkörű költségvetési egység, amelynek pénzügyi-gazdasági feladatai irányítását és felügyeletét – a miniszter irányában történő éves beszámolási kötelezettség mellett – a Balassi Intézet látja el.

Az intézet szervezete

5. §

(1) Az intézet vezetője az igazgató, akit a miniszter pályázat útján – a köztisztviselők tartós külszolgálatáról szóló 104/2003. (VII. 18.) Korm. rendeletben foglaltak figyelembevételével – a tartós külszolgálatra kihelyezés időtartamára nevez ki. Az igazgató felett a kinevezési, felmentési és fegyelmi jogkört – amennyiben az intézet létrehozásáról nemzetközi szerződés rendelkezik, vagy viszonyosság alapján jött létre a külügyminiszter egyetértésével – a miniszter, az egyéb munkáltatói jogokat a Balassi Intézet vezetője gyakorolja.

(2) Az igazgató külszolgálatára idejére a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény szerinti osztályvezetői megbízást kap.

(3) Az igazgató munkáját szükség esetén igazgató-helyettes(ek) segíti(k).

(4) Amennyiben a fogadó ország lehetővé teszi, illetve nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján lehetőség van, a külügyminiszter a miniszter javaslatára az intézet igazgatóját, illetve helyettesét diplomata útlevelemmel látja el, és kirendelésük időtartamára a diplomáciai vagy konzuli képviselő személyzetének tagjává nevezi ki és nemzetközi jogi státusnak megfelelő rangot adományoz részükre.

(5) Az intézet vezetőinek, valamint az intézetben foglalkoztatott tartós külszolgálatot teljesítő köztisztviselők és munkavállalók kiválasztása során a miniszter figyelembe veszi a külügyminiszternek az adott állomáshelyre vonatkozó különös feltételeket tartalmazó tájékoztatását.

Záró rendelkezések

6. §

(1) Ez a rendelet 2007. március 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézetben foglalkoztatott közalkalmazottak jogállását érintő kérdésekről szóló 18/2005. (V. 28.) NKÖM rendelet,

b) az egyes munkaköri megnevezésekről szóló 16/2003. (X. 29.) NKÖM rendelet, valamint az annak módosításáról szóló 20/2004. (IX. 24.) és a 16/2005. (IV. 22.) NKÖM rendeletek,

c) a nemzeti kulturális örökség minisztere felügyelete alatt álló intézmények közalkalmazottainak vagyonyilatozat-tételéről szóló 25/2002. (XII. 25.) NKÖM rendelet mellékletének Balassi Bálint Magyar Kulturális Intézet alcíme,

d) a Magyar Nyelvi Intézet és a Nemzetközi Hungarológiai Központ megszüntetéséről, a jogutódlásról, valamint a jogutódlással érintett jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek módosításáról szóló 45/2001. (XII. 20.) OM rendelet 2. § (2) bekezdése,

e) a közalkalmazottak jogállását érintő kérdésekről szóló 30/2000. (X. 11.) OM rendelet 1. §-ában a „Márton Áron Szakkollégium” szövegrész,

f) a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 7/1996. (VII. 9.) MKM rendelet 1. számú mellékletének 38. pontja,

g) a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 17/1999. (XI. 18.) NKÖM rendelet 1. számú mellékletének 29. pontja.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg:

a) a külföldiek Balassi Bálint Intézetben folytatott tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 21/1998. (V. 13.) MKM rendelet 1. § a) pontjában és mellékletének címében a „Balassi Bálint Intézetben” szövegrész helyébe „Balassi Intézetben” szövegrész lép,

b) a felsőoktatásban tanuló hallgatók és az oktatók szakmai könyvekkel és folyóiratokkal történő jobb ellátásával kapcsolatos források elosztásáról szóló 7/1997. (II. 13.) MKM rendelet 6. §-ában a „Balassi Bálint Intézet” szövegrész helyébe „Balassi Intézet” szövegrész lép,

c) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet 2. § (4) bekezdésében a „Márton Áron Szakkollégium (a továbbiakban: MÁSZ)” szövegrész helyébe „Balassi Intézet (a továbbiakban: BI)” szövegrész lép, továbbá a 2. §

(5), a 3. § (2)–(4) és az 5. § (1)–(6) bekezdéseiben a „MÁSZ” szövegrész helyébe „BI” szövegrész lép, valamint a 43. § (4) bekezdésében a „Balassi Bálint Intézettől” szövegrész helyébe „Balassi Intézettől” szövegrész lép,

d) a magyar felsőoktatási intézményekben tanulmányokat folytató külföldi hallgatók részére nyújtható juttatásokról, azok nyilvántartásáról és a hallgatók által fizetendő térítésekről szóló 30/1998. (VI. 25.) MKM rendelet 8. § (3) bekezdésében a „Márton Áron Kollégium” szövegrész helyébe a „Balassi Intézet” szövegrész lép,

e) a fontos és bizalmas munkakörök megállapításáról és a biztonsági ellenőrzés szintjéről szóló 13/2006. (XII. 7.) OKM rendelet mellékletében a „Külföldi Magyar Kulturális Intézetek Igazgatóságánál” szövegrész helyébe „Balassi Intézetben” szövegrész lép,

f) a Klebelsberg Kuno ösztöndíj alapításáról és odaítéléséről szóló 8/1999. (VI. 3.) NKÖM rendelet 5. § (3) és 9. § (1) bekezdéseiben a „Külföldi Magyar Kulturális Intézetek Igazgatósága” szövegrész helyébe „Balassi Intézet” szövegrész lép,

g) a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 17/1999. (XI. 18.) NKÖM rendelet 1. számú melléklete 30. pontjában a „Balassi Bálint Intézet” szövegrész helyébe „Balassi Intézet” szövegrész lép,

h) a könyvtári szakfelügyeletről szóló 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet 10. § (2) bekezdésében a „megyei, fővárosi közigazgatási hivatalnak” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatalnak” szövegrész lép.

Dr. Hiller István s. k.,
oktatási és kulturális miniszter

III. rész HATÁROZATOK

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 7/2007. (II. 28.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 7/2002. (VIII. 31.) számú rendelete 1. §-ának „illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőtérületen van” szövegrésze és a 15. §-a alkotmányellenes, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti.

Az 1. § a megsemmisítést követően az alábbi szöveggel marad hatályban:

„1. § Mentés az adó alól:

a magánszemély tulajdonában lévő lakótelken található valamennyi építmény, ha azok egyikében a tulajdonos, illetve a tulajdonosok egyike, illetve egyenesági rokona állandó bejelentett lakosként életvitelszerűen él.”

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó – jogi képviselője útján – indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 7/2002. (VIII. 31.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 1. §-a „illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőtérületen van” szövegrészének és a 15. §-ának megsemmisítését.

Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. támadott rendelkezései önkényesen különbséget tesznek a lakóingatlanban életvitelszerűen élő tulajdonosok között, „ráadásul úgy, hogy azt a területet, ahol a mi lakóházunk évtizedek óta áll, és ahol évtizedek óta élünk, egy 2 évvel ezelőtt hozott rendelettel minősített adófizetési övezetté, miközben egy utcával arrébb lakók adómentesek”. Véleménye szerint ez sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, amely szerint a helyi önkormányzat rendelete nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal, de nem jelölte meg a magasabb szintű jogszabályt. Továbbá sérti az Alkotmány 70/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, amely szerint „minden megkülönböztetés nélkül biztosítani kell az állampolgári jogokat és az emberek bármilyen hátrányos megkülönböztetése tilos”. Ezért az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság az Ör. indítványával támadott rendelkezéseit – mint alkotmányellenes előírásokat – semmisítse meg.

II.

Az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglalt döntését a következő jogszabályi rendelkezésekre alapozta:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései a következők:

„44/A. § (2) A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.

(2) Az embereknek az (1) bekezdés szerinti bármilyen hátrányos megkülönböztetését a törvény szigorúan bünteti.”

2. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) indítvánnyal érintett rendelkezései:

„6. § Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy:

a) az 5. §-ban meghatározott adókat vagy ezek valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit,

b) az adó bevezetésének időpontját és időtartamát (határozott vagy határozatlan időre) meghatározza,

c) az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan – az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 29. §-ának (1) bekezdésében, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa,

d) az e törvény második részében meghatározott mentességeket további mentességekkel, illetőleg kedvezményeket további kedvezményekkel kibővítsé,

e) e törvény és az adózás rendjéről szóló törvény kereite között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

7. § Az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy:

a) az adóalanyt egy meghatározott adótárgy esetében (4. §) csak egyféle – az önkormányzat döntése szerinti – adó (5. §) fizetésére kötelezheti,

b) a vagyoni típusú adók körében az adót egységesen – vagy tételes összegben, vagy a korrigált forgalmi érték alapulvételével – határozhatja meg,

c) az általa bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál,

d) a kerületi önkormányzat a fővárosi közgyűlés által bevezetett adót annak hatályon kívül helyezése időpontjáig, a fővárosi közgyűlés az általa az 1. § (3) bekezdés alapján bevezetett adót a kerületi képviselő-testületek többségi véleményének beszerzéséig nem működtetheti,

e) a vállalkozó (52. § 26. pont) üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó, továbbá a vállalkozók kommunális adója és a helyi iparüzési adó megállapítása során – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a 6. § d) pontja nem alkalmazható. A vállalkozók kommunális adója, a helyi iparüzési adó, továbbá a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó alapjának korrigált forgalmi érték szerinti megállapítása esetén adónemenként csak egyféle adómérték állapítható meg. A vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze utáni építményadó, telke utáni telekadó alapjának alapterület szerinti megállapítása esetén kizárólag az adótárgy fajtája, illetőleg a településen belüli földrajzi elhelyezkedése alapján állapítható meg differenciált adómérték.”

„11. § (1) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (a továbbiakban együtt: építmény).

(2) Az építményadó alkalmazásában az építményhez tartozik az építmény rendeltetésszerű használatához szükséges – az épületnek minősülő építmény esetén annak hasznos alapterületével, épületnek nem minősülő építmény esetén az általa lefedett földrészlettel egyező nagyságú – földrészlet.

(3) Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül.”

3. Az Ör. indítvánnyal érintett, illetve támadott rendelkezései:

„1. § Mentés az adó alól:

a magánszemély tulajdonában lévő lakótelken található valamennyi építmény, ha azok egyikében a tulajdonos, illetve a tulajdonosok egyike, illetve egyenesági rokona állandó bejelentett lakosként életvitelszerűen él, illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőterületen van.”

3. § Az adó mértéke.

a) 300 Ft/m².”

„14. § (1) E rendelet alkalmazása szempontjából jelenleg üdülőterületnek minősül a Barátság útja, a Barátság sziget, a Dunasor és a Napos út.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt helyen lévő ingatlan tulajdonosa használati módtól és minősítéstől független épület után építményadóként a 3. § a) pontjában meghatározott adót köteles fizetni.”

„15. § A 14. §-ban meghatározottak alapján megállapított adó mértékét 50%-kal mérsékelni kell abban az esetben, ha a felépítmény lakóháznak minősül, és a lakásban életvitelszerűen, állandó bejelentett lakosként a tulajdonos (illetve közeli hozzátartozója) él.”

III.

Az indítvány megalapozott.

1. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés *d*) pontja alapján a helyi képviselő-testület törvény keretei között megállapítja a helyi adók fajtáit és mértékét. Az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében meghatározott alkotmányos korlát szerint az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal. Az önkormányzat adómegállapítási jogát a Htv. 6. §-a, az adómegállapítási jogának korlátait pedig a Htv. 7. §-a tartalmazza. A Htv. 11. §-a határozza meg az építményadó vonatkozásában az adótárgyakat, a 12. § az adóalanyokat, a 13. § a törvényi mentességi eseteket. Az önkormányzat a Htv. keretei között szabadon dönt arról, hogy vezet-e be adót, ha igen, akkor a helyi adók melyikét vezeti be, meghatározhatja a helyi adó bevezetésének időpontját. A Htv. 6. § *c*) pontja arra hatalmazza fel az önkormányzatot, hogy a helyi sajátosságok, az önkormányzat gazdálkodási követelményeinek, az adóalanyok teherbíró-képességének figyelembevételével állapítsa meg az adók mértékét.

Az Alkotmánybíróság számos döntésében – elvi jelleggel a 670/B/1997. AB határozatban – mutatott rá arra, hogy a helyi önkormányzat kizárólag törvény keretei között rendelkezik döntési szabadsággal a helyi adópolitika kialakításában. E döntés azt is hangsúlyozta, „a helyi adók körében az adómentességek és adókedvezmények megállapításának a joga a helyi önkormányzat adómegállapítási jogának egyik részjogosítványa. Az adómentességek, kedvezmények meghatározása során az önkormányzat a helyi sajátosságokat, gazdaságpolitikai, adópolitikai szempontokat, a lakosság szociális körülményeit mérlegelve, szabadon dönt arról, hogy az adóalanyok mely csoportját vonja az általánostól eltérő kedvezőbb megítélés alá, az adóalanyok mely csoportja számára nyújt adómentességet, adókedvezményeket” (ABH 1999, 600, 604.).

Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben kialakított álláspontja szerint nem alkotmányosértő, ha az önkormányzat mentesíti az építményadó alól azokat, akik az ingatlant állandó bejelentéssel ténylegesen használják (722/B/1996. AB határozat, ABH 1997, 840, 841.). A 858/B/1997. AB határozat arra is rámutatott, hogy nem alkotmányellenes, ha azon ingatlanok adóalanyai, akik a birtokolt ingatlanukat lakás és munkahely céljára használják, kisebb mértékű adóterhet viselnek, mint az üdülésre használt ingatlanok adóalanyai (ABH 1998, 1030, 1031.).

„Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata szerint az Alkotmány 70/A. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezést a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezi. Több határozatában kimondta, hogy az alkotmányi tilalom elsősorban az alkotmányos alapjogok tekintetében tett megkülönböztetésekre terjed ki, abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem emberi jog vagy alapvető jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkot-

mánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között. [9/1990. (IV. 5.) AB határozat, ABH 1990, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280–282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 203. stb.]” (845/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 1016, 1019.)

„A Htv. nem zárja ki, hogy az önkormányzat (...) településfejlesztési célokat is figyelembe vegyen a helyi adók megállapítása során (pl. ilyen, az üdülés, pihenés célját szolgáló területeken jelentkező többletfejlesztési igények finanszírozásának forrásaként szolgálhat a Htv. által szabályozott idegenforgalmi adó). Arra azonban alkotmányosan nincs mód, hogy az önkormányzat alkotmányos indok nélkül, pusztán azon az alapon, hogy a község különböző területein eltérő fejlesztési feladatai vannak – ugyanazon szabályozási körbe vont jogalanyok – ugyanazon adófajta alanyai tekintetében diszkriminatív szabályozást alkalmazzon.” [49/1993. (VII. 6.) AB határozat, ABH 1993, 493, 495.]

Megkülönböztetést alkalmaz az Ör. akkor, amikor 1. §-ában kimondja, hogy az Ör. 14. § (1) bekezdésében meghatározott, üdülőterületnek minősülő területen lévő lakóháznak minősülő felépítmény esetén – az Ör. 15. §-ában foglaltakra tekintettel – az építményadó 50%-át kell megfizetni annak az építménytulajdonosnak és közeli hozzátartozójának, aki a lakásban életvitelszerűen, állandó bejelentett lakosként él, míg adómentes az üdülőterületen kívüli, magánszemély tulajdonában lévő lakótelken található valamennyi építmény, ha azok egyikében a tulajdonos, illetve a tulajdonosok egyike, illetve egyenesági rokona állandó bejelentett lakosként életvitelszerűen él. Az építményadó alanyai tekintetében ez a megkülönböztetés azt eredményezi, hogy az Ör. csak az építménytulajdonosok egy meghatározott körére – az építményüket állandó lakásként használó üdülőterületi építmények tulajdonosaira és a nem állandó lakásként használt építmények tulajdonosaira – hárítja különböző mértékben az adóterheket.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy nem indokolható önkényes és ésszerű indok nélküli megkülönböztetést tartalmaz az Ör. 1. §-ának indítvánnyal támadott rendelkezése, amikor kizárólag az állandó bejelentett lakosként életvitelszerűen lakásként használt építmények közül az üdülőterületen lévő lakásokra állapított meg adókötelezettséget. Ennek következtében az üdülőterületen álló lakás tulajdonosa építményadó fizetési kötelezettséggel terhelt, míg a nem üdülőterületen álló lakás adómentes. Ez a megkülönböztetés az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében szabályozott jogegyenlőség elvét sérti. Ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 1. §-ának „illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőterületen van” szövegrészét megsemmisítette.

Az Ör. 15. §-a alapján az Ör. 14. §-ában megállapított adó mértékét 50%-kal mérsékelni kell abban az esetben, ha a felépítmény lakóháznak minősül, és a lakásban életvitelszerűen állandó bejelentett lakosként a tulajdonos (illetve közeli hozzátartozója) él. Az Ör. 15. §-ának rendelkezése az Ör. 1. §-ának „illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőterületen van” szövegrésze megsemmisítésével önmagában értelmetlenné vált, mivel olyan adótárgy vonatkozásában biztosít 50%-os adókedvezményt, amely adótárgy a megsemmisítést követően hatályban maradt 1. § szerinti rendelkezés alapján adómentes. Az Alkotmánybíróság a 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában elvi érveléssel mutatott rá, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.) Ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 1. § megsemmisített rendelkezésével való szoros összefüggése okán az Ör. 15. §-át is megsemmisítette.

2. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, ha az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alkotmány valamely rendelkezésébe ütközik minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alkotmányi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.; 32/2005. (IX. 15.) AB határozat, ABH 2005, 329, 342.]

Mivel az Alkotmánybíróság az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezéseit megsemmisítette, ezért az Ör. 1. §-ának „illetve nem a 14. §-ban meghatározott üdülőterületen van” szövegrésze az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, illetve az Ör. 15. §-ának az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével és a 70/A. § (1) és (2) bekezdésével való ellentétét már nem vizsgálta.

A határozat Magyar Közlönyben történő közzététele az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 515/B/2005.

Az Alkotmánybíróság 8/2007. (II. 28.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában – *dr. Kiss László* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Holló András* és *dr. Bragyova András* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. § (5)–(9) bekezdései alkotmányellenesek, ezért azokat a jelen határozat kihirdetése napjával megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról rendelkező 2006. évi LXI. törvény 225. § (16) bekezdése alkotmányellenes, ezért azt a jelen határozat kihirdetése napjával megsemmisíti.

Ezt a határozatát az Alkotmánybíróság a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz több indítvány érkezett, amelyekben a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.) 6. §-ának – az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról rendelkező 2006. évi LXI. törvény (a továbbiakban: Ept.) 25. §-ával megállapított – (5) és (6) bekezdése utólagos alkotmányossági vizsgálatát és megsemmisítését kérték az indítványozók.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat – azok tárgyi azonosságára tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.; a továbbiakban: Ügyrend) 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

a) Az egyik indítványozó az Ept. 25. §-ának azt a rendelkezését kifogásolta, amely a Tao. 6. §-át – 2007. január 1-jével kezdődő hatállyal – egy új (5) bekezdéssel egészítette ki. Az Ept. említett rendelkezését az indítványozó azért tekintette ellentétesnek az Alkotmány 70/I. §-ával,

mert az abban szabályozott „elvárt» adóalapnál igazolt módon kisebb tényleges adóalappal rendelkező adóalany számára nem teszi lehetővé, hogy jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően járuljon hozzá a közterhekhez.”

Erre tekintettel kérte az indítványozó az Ept. támadott rendelkezése alkotmányellenességének a megállapítását és megsemmisítését.

b) Más indítványozók formailag az Ept. 25. §-a egésze alkotmányellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól, azonban az indítványuk tartalma alapján kizárólag annak a Tao. 6. §-át új (5) és (6) bekezdésekkel kiegészítő rendelkezését támadták.

Érvelésük szerint a kifogásolt törvényi szabályozás „minden veszteséges vállalkozást adócsalónak tekint, ezért az adót »kvázi szankcióként« alkalmazza, ami sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság és 70/I. §-ában foglalt arányos közherviselés elvét.” Az indítványozók álláspontjuk alátámasztásaként hivatkoztak az Alkotmánybíróság 31/1998. (VI. 25.) AB határozatában (ABH 1998, 240.) foglaltakra is.

Az indítványozók kifejtették, hogy az Ept. támadott szabályozása egy „elvárt adót” iktat be a Tao. rendelkezései közé, amely egy olyan „minimumadó”, amelyet kevés kivétellel minden, még a veszteséges vállalkozásnak is fizetni kell.

Kifogásolták, hogy a „tényleges nyereség nélküli, a jogszabályi előírásokat betartó társaságok kényszerülnek különadó megfizetésére, azért mert néhányan az adóelkerülést választják.”

Az indítványozók azzal is érveltek, hogy bár a vitatott szabályozás az eddig adót elkerülő vállalkozásokat is bevonja az adózói körbe, ugyanakkor azzal, hogy a veszteséges vállalkozások számára is adókötelezettséget ír elő, véglegesen ellehetetleníti azok működését, végérvényesen kivonja őket az adózói körből.

Álláspontjuk szerint mindez az arányos közherviselés sérelmére vezet, mivel a törvényalkotó „egyenlőtleneket von azonos elbírálás alá”.

Az Alkotmánybíróság 29/2005. (VII. 14.) AB határozatának (ABH 2005, 316.) indokolásában foglaltakra hivatkozással az indítványozók arra is utaltak, hogy az „elvárt adó” – hasonlóan az említett határozatban szereplő túlzott mértékű „konfiskatórius jellegű” adóhoz – a veszteséges vállalkozások megszűnését idézi elő, és ezzel megghiúsítja az adóztatás célját, az arányos közherviselést.

Az indítványozók azt is kifogásolták, hogy a támadott szabályozás a nyereségadó jellegű társasági adó adóalapjának a meghatározása során kizárólag az eladott áruk beszerzési értékével (a továbbiakban: ELÁBÉ) engedi meg csökkenteni az adózó bevételeit, és több más a vállalkozásoknál jellemzően felmerülő ráfordítást – így a személyi jellegű ráfordításokat, vagy a közvetített szolgáltatások értékét – adóalapot csökkentő tételként nem ismeri el.

Az indítványozók az Alkotmány 70/I. §-át és 2. § (1) bekezdését jelölték meg a kifogásolt szabályozás által sértett alkotmányi rendelkezésként.

c) Egy további indítványozó szintén az Ept. 25. §-a egészének a megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól, az Alkotmány 70/I. §-ának a sérelmére hivatkozással. Azzal érvelt, hogy az Ept. vitatott rendelkezése az adózók által ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat.

d) Volt olyan indítványozó is, aki az Ept. 21. § (1) bekezdése és 25. §-a alkotmányellenességének a megállapítását és a támadott törvényi rendelkezések *ex tunc* hatállyal történő megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 57. § (2) bekezdése sérelmét állítva. Az indítványozó szerint a törvényalkotó az „elvárt adó” szabályozása során egy megdönthetetlen törvényi vélelmet állított fel, amellyel szemben nincs lehetőség az ellenbizonyításra. Álláspontja szerint az ártatlanság vélelmének alkotmányi rendelkezését sérti, hogy a törvényalkotó az adóelkerülést célzó adózói magatartásból kiindulva egyfajta kollektív szankcióként alkalmazza az „elvárt adót”.

Az indítványozó szerint „a cél szentesíti az eszközt” elv alapján egy elvárt, „átalány jellegű” közteher nem lehet eszköze az adóelkerülésre irányuló adózói magatartás visszaszorításának, az adóellenőrzés hatékonyságának a növelése lehet erre a megfelelő eszköz.

e) Egy további indítványozó szintén azt kifogásolta, hogy a Tao. említett rendelkezései 2007. január 1-jével a veszteséges vállalkozásokat is társasági adó fizetésére kötelezik. Támadta továbbá az Ept. 225. § (16) bekezdésének azt a rendelkezését is, amely az ún. „elvárt társasági adó” tekintetében – már a 2007. adóévre is – adóelőleg fizetési kötelezettséget ír elő.

Az indítványozó érvelése szerint a kifogásolt törvényi rendelkezések megalkotása során a jogalkotó nem vizsgálta a társadalom és a „gazdasági alanyok” közherviselési képességét.

A Tao. 6. § (5) bekezdésével összefüggésben az indítványozó utalt arra, hogy a törvényalkotó úgy határozta meg az ún. „elvárt társasági adó” adóalapját („az adózás előtti eredmény attól lesz pozitív veszteség esetén is”), hogy a bevétel meghatározott százalékát tekinti adóalapnak, amelyet nem lehet csökkenteni a költségekkel és ráfordításokkal.

Az indítványozó nézete szerint a kifogásolt törvényi rendelkezések az Alkotmány 70/I. §-ával és 70/A. §-ával ellentétesek.

f) Más indítványozó az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 70/A. § (1) bekezdése és 70/I. §-a alapján támadta a Tao. – Ept. 25. §-ával megállapított – 6. § (5) és (6) bekezdését.

Az indítványozó szerint a Tao. kifogásolt rendelkezései ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt demokratikus jogállamiság alkotmányi rendelkezésével.

A támadott törvényi rendelkezések – az indítványozó érvelése szerint – azon társaságok bevételarányos adózta-

tását kívánják elérni, amelyek „mesterségesen veszteségesnek mutatják magukat” és ily módon „manipulatív úton” kivonják magukat a társasági adófizetési kötelezettség alól.

A kifogásolt szabályozás [a Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt adóalap meghatározás] a tényleges gazdasági viszonyokat és a számviteli szabályok alkalmazásából eredő követelményeket figyelmen kívül hagyva a rosszhiszeműség vélelméből indul ki és „nincs tekintettel arra, hogy kit és milyen mértékben súlyt joghátránnyal.”

Az indítványozó szerint „[a] szabályozás olyan adózási szankciót vezet be, amelynek az alkalmazása nem függ a tényleges jogsértéstől, eltávolodik a szankcionálandó visszaélésszerű, adóelkerülést célzó magatartástól, és így a jogkövető és jóhiszemű adóalanyokra róhat szankcióként többlet adókötelezettséget.”

Az indítványozó nézete szerint „[a] jogsértés megállapításától függetlenül alkalmazandó, többlet adóteherként megjelenő átalány-szankció, amely a jogellenes magatartás vélelméből indul ki nyilvánvalóan ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében meghatározott demokratikus jogállamiság követelményével.”

Az indítványozó által kifejtettek szerint a „minimum társasági adóalapra vonatkozó szabályozás” [Tao. 6. § (5) bekezdés] az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát kimondó alkotmányi rendelkezést is sérti.

Egyrészt indokolatlan hátrányos megkülönböztetést tesz a társasági adóalanyok között az általuk végzett tevékenység alapján, másrészt „a minimum adóalapból levonható tételek önkényes meghatározásával” ugyancsak indokolatlanul hátrányos megkülönböztetést alkalmaz az adóalanyok között.

Az indítványozó azt kifogásolta, hogy azon adózóknál, ahol a gazdálkodás (kifejtett vállalkozási tevékenység) sajátosságai, illetve a tevékenységhez kapcsolódó számviteli elszámolásra vonatkozó szabályok alkalmazása miatt az elszámolt adóévi összes bevételhez képest alacsony a haszon (nyereség) a minimum adóalapra vonatkozó szabály – a tényleges jövedelmi viszonyokhoz képest – indokolatlan többlet adófizetési kötelezettséget keletkeztet, ami hátrányos megkülönböztetést eredményezhet az említett adóalanyok számára.

Az indítványozó szerint további diszkriminációt jelent az, hogy a „minimum társasági adóalap” adóalapot csökkentő tételeit „önkéntesen” úgy határozta meg a törvényalkotó, hogy azok az adóalanyok, akik külföldi telephelyen nem végeznek vállalkozási tevékenységet, illetve azok, amelyek a termelő, illetve szolgáltató tevékenységükhöz kapcsolódóan az ELÁBÉT jellemzően nem számolják el, semmilyen tétellel nem tudják csökkenteni az adóalapjukat.

Az Alkotmány 70/I. §-ával azért tekintette ellentétesnek a „minimum társasági adóalapra” vonatkozó rendelkezéseket az indítványozó, mert azok egy „fiktív” adótárgyat adóztatnak, az adóalanyok jelentős részének ténylegesen

meg nem szerzett jövedelem (nyereség) után kell társasági adót fizetni.

g) Egy további indítványozó ugyancsak az Ept. 25. §-ával megállapított Tao. 6. § (5) és (6) bekezdéseit támadta, indítványozta az általa alkotmányellenesnek tekintett törvényi rendelkezések megsemmisítését. A kifogásolt rendelkezéseket az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt arányos közteherviselés alkotmányi rendelkezésével, valamint az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott hátrányos megkülönböztetés tilalmával és az Alkotmány 2. §-ában rögzített jogállamiság alkotmányi követelményével egyaránt ellentétesnek tekintette. Az Alkotmány 70/I. §-ával összefüggésben az indítványozó azt kifogásolta, hogy a Tao. 6. § (5) bekezdése „az arányosság elvét nem tartja be, ugyanis egyes adóalanyok tekintetében az adózás nem azok jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően, arányosan fog ezen rendelkezés alapján történni.”

Az indítványozó álláspontja alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy a kereskedelmi tevékenységet folytató adóalanyok a Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt adóalap meghatározása során bevételeiket csökkenthetik az ELÁBÉ-val, szemben az árúk előállításával foglalkozó adóalanyokkal, akik „gyakorlatilag semmit nem vonhatnak le bevételeikből.”

Kiemelten hátrányos az indítványozó szerint a Tao. támadott rendelkezése a jövedéki terméket előállító adóalanyokra, mivel esetükben a nettó árbevétel tartalmazza az áfát is magában foglaló jövedéki adót, ebből következően az adó mértéke az említett adóalanyoknál „a többi szektorhoz képest irreálisan magas”. Az indítványozó kifogásolta továbbá azt is, hogy a Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt adóalap meghatározása során a törvényalkotó – az ELÁBÉ kivételével – nem tette lehetővé az árbevétel csökkentését az áfát is magába foglaló jövedéki adóval.

Az indítványozó diszkriminációt látott fennállónak a kereskedelmi tevékenységet folytató és a jövedéki terméket előállító adóalanyok között is, mivel előbbiek csökkenthetik az árbevételüket az ELÁBÉ-val, utóbbiak azonban „még az általuk fizetett adó után is adóznak”.

Az eljárás során az Alkotmánybíróság beszerezte az igazságügyi és rendészeti miniszter és a pénzügyminiszter véleményét.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:
„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokrati-
kus jogállam.”

„57. § (2) A Magyar Köztársaságban senki sem tekint-
hető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a
bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a terüle-
tén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve
az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, ne-

vezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

„70/I. § Minden természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően a közterhekhez hozzájárulni.”

2. Az Ept. indítványokkal támadott rendelkezései:

„21. § A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao.) 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

(1) A Magyar Köztársaságban a jövedelem- és vagyonszerzésre irányuló, vagy azt eredményező gazdasági tevékenység (a továbbiakban: vállalkozási tevékenység) alapján e törvényben meghatározott társasági adó kötelezettségnek – a közkiadásokhoz való hozzájárulás alkotmányos előírására tekintettel – e törvény rendelkezései szerint kell eleget tenni, figyelemmel az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltakra is.”

„25. § A Tao. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő (5)–(6) bekezdéssel egészül ki:

(4) Az alapítvány, a közalapítvány, a társadalmi szervezet, a köztestület, az egyház, a lakásszövetkezet, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a célszervezet, az MRP, a közhasznú társaság, a közhasznú, a kiemelkedően közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény, a szociális szövetkezet, továbbá a víztársulat és a külföldi vállalkozó az (1)–(2) bekezdés rendelkezéseit a 9–14. §-ok figyelembevételével alkalmazza.

(5) Ha az adózó (1) bekezdés szerinti adóalapja nem éri el az adóévben az eladott áruk beszerzési értékével és a külföldi telephely bevételével csökkentett összes bevétele 2 százalékát, akkor az adóalap ez utóbbi összeg.

(6) Nem kell az (5) bekezdés rendelkezését alkalmazni az adózónak

a) az előtársasági adóévben és az azt követő adóévben, vagy

b) ha a 2. § (2) bekezdésének e)–h) pontja, vagy a (3) bekezdése alapján adóalany, illetve, ha szociális szövetkezet, iskolaszövetkezet vagy közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság, vagy

c) ha az adóévben az évesített árbevétele a megelőző adóév évesített árbevételének a 75 százalékát nem éri el, vagy

d) ha az adóévben vagy a megelőző adóévben elemi kár sújtotta.”

„225. § (16) Ha az adózónak a 2006. évi fizetendő adó alapján kell adóelőleget bevallania, akkor összegének meghatározásakor a Tao. 2007. január 1-jétől hatályos 6. §-a (5)–(6) bekezdésében foglaltakat is figyelembe kell venni.”

3. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról rendelkező 2006. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: Eptm.) vizsgálatba bevont rendelkezései:

„8. § (1) A Tao. 6. §-a a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:

»(5) Ha az adózó (1) bekezdés szerinti adóalapja nem éri el az adóévben az eladott áruk beszerzési értékével és a külföldi telephely bevételével csökkentett, valamint a (7)–(8) bekezdésben foglaltakkal módosított összes bevétele 2 százalékát, akkor az adóalap ez utóbbi összeg.«”

(2) A Tao. 6. §-a a következő (7)–(8) bekezdéssel egészül ki:

»(7) Az összes bevételt csökkenti

a) a jogelőd tagja, részvényese – a kedvezményezett átalakulással létrejött adózóban szerzett részesedés bekerülési értékeként – az adóévben elszámolt bevétellel, ha alkalmazza a 7. § (1) bekezdésének g) pontjában foglalt rendelkezést,

b) az átruházó társaság kedvezményezett eszközáttruházás esetén az önálló szervezeti egységének átruházása alapján az adóévben elszámolt bevétellel, ha alkalmazza a 16. § (12) bekezdésében foglaltakat,

c) a megszerzett társaság tagja, részvényese a kedvezményezett részesedéscsere alapján kivezetett részesedésre az adóévben elszámolt árfolyamnyereséggel, ha alkalmazza a 7. § (1) bekezdés h) pontjában foglalt rendelkezést.

(8) A (7) bekezdésben foglaltak alkalmazása esetén az összes bevételt növeli

a) a jogelőd kedvezményezett átalakulására, illetve kedvezményezett részesedéscsere tekintettel a tag, a részvényes az általa csökkentő tételként figyelembe vett összegből a megszerzett részesedés bekerülési értéke csökkentéseként, könyv szerinti értéke kivezetéseként az adóévben bármely jogcímen elszámolt (de összesen legfeljebb a részesedésre az említett rendelkezés alapján csökkentő tételként figyelembe vett) összeggel, továbbá jogutód nélküli megszűnésének adóévében azzal a résszel, amelyet még nem számolt el növelő tételként,

b) az átvevő társaság az átruházónál – az átruházó nyilatkozata alapján – az összes bevétel csökkentéseként figyelembe vett összegből az átvett tárgyi eszközökre és immateriális javakra a számviteli előírás alapján elszámolt értékcsökkenésnek az átvett eszközök bekerülési értéke arányában számított összeggel, továbbá jogutód nélküli megszűnésének adóévében a fennmaradó összeggel.«

(3) A Tao. 6. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

»(9) A (6) bekezdés alkalmazásában elemi kár az elemi csapás (így különösen a jégeső, az árvíz, a belvíz, a fagy, a homokverés, az aszály, a hó-, jég- és széltörés, a vihar, a földrengés, valamint természeti vagy biológiai eredetű tűz) okozta olyan kár, amelynek mértéke az adózó megelőző adóévi évesített árbevételének (átalakulással létrejött adózónál a jogelőd árbevételéből számított, az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott árbevételének) legalább a 15 százaléka. Az elemi csapás igazolására a kár tényét tartalmazó okmány (pl. a biztosító,

a mezőgazdasági igazgatási szerv, a katasztrófavédelem végrehajtását végző szerv által kiállított szakvélemény, jegyzőkönyv, más okmány), vagy – ha az adózó nem rendelkezik független szervezet által kiállított okmánnyal – az adózó által kiállított jegyzőkönyv szolgál. Az adózó az általa kiállított jegyzőkönyvet a kár keletkezését követő 15 napon belül megküldi az illetékes állami adóhatóság részére. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem nem terjeszthető elő.”

„126. § (1) E törvénynek a Tao.-t módosító rendelkezései – a (2)–(3) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. január 1-jén lépnek hatályba.

(2) A Tao. e törvénnyel megállapított 6. § (9) bekezdése 2007. február 15-én lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépéstől bekövetkezett elemi kár megállapítására kell alkalmazni.”

„172. § Nem lép hatályba a Módtv. (...)

b) 25. §-ával megállapított Tao. 6. §-ának (5) bekezdése, (...)”

4. A Tao. indítványok elbírálásakor hatályos 6. § (5)–(9) bekezdésének vizsgálatba bevont rendelkezései:

„6. § (5) Ha az adózó (1) bekezdés szerinti adóalapja nem éri el az adóévben az eladott áruk beszerzési értékével és a külföldi telephely bevételeivel csökkentett, valamint a (7)–(8) bekezdésben foglaltakkal módosított összes bevétele 2 százalékát, akkor az adóalap ez utóbbi összeg.

(6) Nem kell az (5) bekezdés rendelkezését alkalmazni az adózónak

a) az előtársaság adóévben és az azt követő adóévben, vagy

b) ha a 2. § (2) bekezdésének e)–h) pontja, vagy a (3) bekezdése alapján adóalany, illetve, ha szociális szövetkezet, iskolaszövetkezet vagy közhasznú, kiemelkedően közhasznú nonprofit gazdasági társaság, vagy

c) ha az adóévben az évesített árbevétele a megelőző adóév évesített árbevétele a 75 százalékát nem éri el, vagy

d) ha az adóévben vagy a megelőző adóévben elemi kár sújtotta.

(7) Az összes bevételt csökkenti

a) a jogelőd tagja, részvényese – a kedvezményezett átalakulással létrejött adózóban szerzett részesedés bekerülési értékeként – az adóévben elszámolt bevétellel, ha alkalmazza a 7. § (1) bekezdésének g) pontjában foglalt rendelkezést,

b) az átruházó társaság kedvezményezett eszközátruházás esetén az önálló szervezeti egységének átruházása alapján az adóévben elszámolt bevétellel, ha alkalmazza a 16. § (12) bekezdésében foglaltakat,

c) a megszerzett társaság tagja, részvényese a kedvezményezett részesedéscsere alapján kivezetett részesedésre az adóévben elszámolt árfolyamnyereséggel, ha alkalmazza a 7. § (1) bekezdés h) pontjában foglalt rendelkezést.

(8) A (7) bekezdésben foglaltak alkalmazása esetén az összes bevételt növeli

a) a jogelőd kedvezményezett átalakulására, illetve kedvezményezett részesedéscserére tekintettel a tag, a részvényes az általa csökkentő tételként figyelembe vett összegből a megszerzett részesedés bekerülési értéke csökkentéseként, könyv szerinti értéke kivezetéseként az adóévben bármely jogcímen elszámolt (de összesen legfeljebb a részesedésre az említett rendelkezés alapján csökkentő tételként figyelembe vett) összeggel, továbbá jogutód nélküli megszűnésének adóévében azzal a résszel, amelyet még nem számolt el növelő tételként,

b) az átvevő társaság az átruházónál – az átruházó nyilatkozata alapján – az összes bevétel csökkentéseként figyelembe vett összegből az átvett tárgyi eszközökre és immateriális javakra a számviteli előírás alapján elszámolt értékcsökkenésnek az átvett eszközök bekerülési értéke arányában számított összeggel, továbbá jogutód nélküli megszűnésének adóévében a fennmaradó összeggel.

(9) A (6) bekezdés alkalmazásában elemi kár az elemi csapás (így különösen a jégeső, az árvíz, a belvíz, a fagy, a homokverés, az aszály, a hó-, jég- és szélöntés, a vihar, a földrengés, valamint természeti vagy biológiai eredetű tűz) okozta olyan kár, amelynek mértéke az adózó megelőző adóévi évesített árbevétele (átalakulással létrejött adózónál a jogelőd árbevételeből számított, az átalakulás formájától függően azzal egyező, összesített, megosztott árbevétele) legalább a 15 százaléka. Az elemi csapás igazolására a kár tényét tartalmazó okmány (pl. a biztosító, a mezőgazdasági igazgatási szerv, a katasztrófavédelem végrehajtását végző szerv által kiállított szakvélemény, jegyzőkönyv, más okmány), vagy – ha az adózó nem rendelkezik független szervezet által kiállított okmánnyal – az adózó által kiállított jegyzőkönyv szolgál. Az adózó az általa kiállított jegyzőkönyvet a kár keletkezését követő 15 napon belül megküldi az illetékes állami adóhatóság részére. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem nem terjeszthető elő.”

III.

Az indítványok megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság az indítványok tartalma alapján megállapította, hogy az indítványozók eredetileg a Tao. 6. §-ának – az Ept. 25. §-ával megállapított – (5) és (6) bekezdése, valamint az Ept. 225. § (16) bekezdése alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére terjesztettek elő határozott, tartalmi elbírálásra alkalmas kérelmet.

Az Alkotmánybíróság az indítványok vizsgálata során észlelte, hogy az indítványok benyújtását követően – 2006. december 23-án – hatályba lépett az Eptm., amely részben módosította, részben kiegészítette a Tao. 6. §-át.

Az Eptm. 172. § b) pontja úgy rendelkezett, hogy a Tao. – Ept. 25. §-ával megállapított – 6. § (5) bekezdése 2007. január 1-jével nem lép hatályba.

Az Eptm. 8. § (1) bekezdése – 2007. január 1-jei hatállyal – a Tao. 6. § (5) bekezdését új normaszöveggel állapította meg.

Az Eptm. 8. § (2) bekezdése – ugyancsak 2007. január 1-jei hatállyal – a Tao. 6. §-át két további új bekezdéssel [6. § (7) és (8) bekezdés] egészítette ki.

Az Eptm. 8. § (3) bekezdése – 2007. február 15-i hatállyal – egy további (9) bekezdést iktatott be a Tao. 6. §-ának a rendelkezései közé.

Az Alkotmánybíróság – tekintettel az Eptm. Tao.-t érintő fent jelzett módosító rendelkezéseire – nyilatkozattételre hívta fel az indítványozókat. Az indítványozók többsége felhívást követően úgy pontosította az indítványát, hogy azt a Tao. – 2007. január 1-jével hatályba lépett, és az alkotmányossági vizsgálat időpontjában hatályos – 6. § (5)–(8) bekezdésének, továbbá a 2007. február 15-ével hatályba lépett 6. § (9) bekezdésének a rendelkezéseire tartotta fenn. Az Ept. 225. § (16) bekezdését támadó indítványozó felhívást követően is fenntartotta az említett törvényi rendelkezés alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére előterjesztett indítványát.

Az Alkotmánybíróság a Tao. Ept.-vel és Eptm.-mel megállapított támadott rendelkezéseinek tartalmi elbírálása során – állandó gyakorlatának megfelelően – nem a módosító törvényi rendelkezéseket hatályba léptető, hanem a kifogásolt módosító törvényi rendelkezéseket magába foglaló (inkorporáló) törvény (a vizsgált esetben a Tao.) rendelkezéseit vonta be a vizsgálatába. [174/B/1999. AB határozat, ABH 2005, 870, 871.; 8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.; 51/2004. (XII. 8.) AB határozat, ABH 2004, 679, 683.; 28/2005. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2005, 290, 297.]

Az Alkotmánybíróság idézett gyakorlatának és a felhívást követően pontosított indítványok tartalmának megfelelően a Tao. és az Ept. fent megjelölt támadott törvényi rendelkezéseire nézve folytatta le a tartalmi vizsgálatot.

2. Az Alkotmánybíróság az egyesített indítványok tartalmi vizsgálata során elsőként az Alkotmány 70/I. §-ának a sérelmét állító indítványokat vizsgálta meg.

Az indítványozók a Tao. és az Ept. kifogásolt szabályozását az arányos közteherviselés Alkotmány 70/I. §-ában foglalt rendelkezésével tekintették ellentétesnek. Érvelésük szerint a Tao. 6. §-ának 2007. január 1-jével hatályba lépett (5) bekezdése egy olyan „elvárt adót” („elvárt adóalapot”) iktatott be a Tao. szabályozásába, amely – szűk kivétellel – valamennyi vállalkozást terhel, így a veszteséges vállalkozásokat is.

Az indítványozók arra is hivatkoztak, hogy azok a társasági adóalanyok, akik az „elvárt adó” adóalapjánál igazolhatóan kisebb adóalappal rendelkeznek, az „elvárt adó” megfizetésén keresztül nem a tényleges jövedelmi, vagyoni viszonyaiknak megfelelően járulnak hozzá a közterhek-

hez, és méltánytalanul súlyosabb adóterhet viselnek azokhoz az adózókhoz képest, akik a Tao. 6. § (1) bekezdése alapján állapítják meg a társasági adóalapjukat és fizetik meg a társasági adót. Ebből következően mind a veszteséges, mind az „elvárt adó” adóalapjánál ténylegesen kisebb adóalappal rendelkező adózók esetében a Tao. 6. § (5) bekezdése ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet adóztat meg.

Az indítványozók szerint az „elvárt adó” bevezetésével a törvényalkotó egyenlőtleneket vont azonos elbírálás alá, mivel a társasági adóalapot adóelkerülési célzattal alakító vállalkozásokat, azonos módon kezeli azokkal a veszteséges vállalkozásokkal, amelyek a törvényesen folytatott vállalkozási tevékenységük ellenére is veszteségesek. Ez utóbbi vállalkozások további működése az „elvárt adó” következtében ellehetetlenül, ami megghiúsítja az adó célját.

Az arányos közteherviselés sérelmét látták az indítványozók abban is, hogy az „elvárt adó” adóalapjának a meghatározása során a törvényalkotó csak szűk körű csökkentő tényezőket ismer el az adózók adóévi összes bevételét csökkentő tényezőként, továbbá megdönthetetlen törvényi vélelem felállításával kizárja az adózók által ténylegesen megszerzett jövedelem igazolásának (a törvényi vélelemmel szembeni ellenbizonyításnak) a lehetőségét.

3. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/I. §-ának a sérelmét állító indítványozói kifogások elbírálásához áttekintette a Tao. támadott szabályozását.

A Tao. 6. §-ának – 2007. január 1-jétől hatályba lépett – (5) és (6) bekezdése a Tao. Második Rész II. Fejezetének a társasági adóalap megállapítására vonatkozó rendelkezéseit egészíti ki.

A támadott rendelkezésekkel a törvényalkotó a társasági adó szabályozásában az államháztartási egyensúly megteremtése céljából, a gazdálkodó szféra valamennyi szereplője („mindenki”) számára kötelezővé kívánta tenni a közterhekhez való hozzájárulást.

A törvényalkotó álláspontja szerint a Tao. hatálya alá tartozó vállalkozásoknak a gyakorlatban tág a mozgásterük az eredményük alakítására, ezért – az említett cél érdekében – egy „minimális” nagyságrendű „elvárt jövedelmet” a törvényalkotó adóalappal tekint.

A Tao. 6. §-ának 2007. január 1-jétől hatályba lépett (5) bekezdése iktatta be a törvénybe az indítványozók által kifogásolt „elvárt adó” adóalapját meghatározó törvényi rendelkezést. Ennek értelmében az „elvárt adó” adóalapja az adózó adóévi összes bevétele, csökkentve az adóévben az eladott áruk beszerzési értékével és a külföldi telephely bevételeivel, továbbá módosítva – a Tao. 6. § (7) és (8) bekezdésében meghatározott – az összes bevételt növelő, illetve csökkentő tételekkel.

Az Eptm. 8. § (2) bekezdése 2007. január 1-jével emelte be a Tao. 6. §-ának a rendelkezései közé az említett (7) és (8) bekezdésekben szereplő módosító tételeket, amelyek a kedvezményezett átalakulás, a kedvezményezett eszközát-

ruházás és a kedvezményezett részesedéscsere esetén a 2007. január 1-jét követő jogügyletek vonatkozásában alkalmazhatók az adóévi összes bevételt módosító tényezőként.

Ha az adózónak a Tao. 6. § (1) bekezdése szerint megállapított társasági adóalapja nem éri el, az „elvárt adó” – fentiek szerint megállapított – adóalapjának a két százalékát, úgy az adózó társasági adóalapja az „elvárt adó” adóalapja lesz.

A Tao. 6. §-ának 2007. január 1-jétől hatályba lépett (6) bekezdése, valamint (7) és (8) bekezdései szoros tartalmi kapcsolatban állnak a Tao. 6. § (5) bekezdésében meghatározott „elvárt adó” adóalapjára vonatkozó rendelkezésekkel. A Tao. 6. § (6) bekezdése azokat az esetköröket határozza meg, amikor az adózónak nem kell az „elvárt adó” adóalapjára vonatkozó (5) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni. A Tao. 6. § (7) bekezdése az adóévi összes bevételt csökkentő, míg a (8) bekezdés az azt növelő módosító tételeket szabályozza.

A Tao. – 2007. február 15-ével hatályba lépett – 6. § (9) bekezdése a Tao. 6. § (6) bekezdésével áll szoros tartalmi kapcsolatban. Egyfelől meghatározza, hogy a Tao. 6. § (6) bekezdése alkalmazásában mi minősül elemi kárnak, másfelől annak az igazolására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz.

4. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben, abban az alkotmányossági kérdésben kellett állást foglalni, hogy a törvényalkotó az „elvárt adó” adóalapjának a törvényi meghatározásával – és ezen keresztül az „elvárt adó” bevezetésével – nem távolította-e el olyan mértékben az adó jogintézményét annak az Alkotmány 70/I. §-ban foglalt alkotmányos alapjaitól, amely a vitatott szabályozás esetén alkotmányellenességet idéz elő. Vizsgálnia kellett továbbá azt is, hogy a kifogásolt szabályozáson keresztül valóban ténylegesen meg nem szerzett jövedelem (nyereség) adóztatására kerül-e sor.

Az Alkotmánybíróság már több korábbi határozatában rámutatott, hogy a közteherviselés kötelezettségét előíró szabályt az Alkotmány 70/I. §-a rögzíti. Az Alkotmány 70/I. §-a egyfelől kötelezettségként szabályozza a természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek részéről a közterhekhez való hozzájárulást, másfelől felhatalmazást ad az állam számára arra, hogy törvényi úton szabályozza az ilyen célú kötelezések, befizetések előírását. A közterhekhez való hozzájárulás módját és mértékét az arra irányadó külön törvények (így többek között az adótörvények) határozzák meg.

Az Alkotmánybíróság a 448/B/1994. AB határozatában (a továbbiakban: Abh1.) a társasági adó szabályozása vonatkozásában már megállapította, hogy „a jogalkotó feladat körébe tartozik a társasági adó alapjául szolgáló nyereségösszeg, az ennek kialakításához szükséges számviteli, adótechnikai szabályok, az adó alapját csökkentő és nö-

velő tételek megállapítása, meghatározása is.” (ABH 1994, 724, 725.)

Az Alkotmány a közterhekhez való hozzájárulás tekintetében a jogalkotóval szemben egyetlen követelményt fogalmaz meg, azt, hogy az adott fizetési kötelezettség feleljen meg az alanyi kötelezettek jövedelmi és vagyoni viszonyainak, vagyis álljon azzal arányban. (1558/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 506–507.)

Mintegy megerősítve a fenti határozatokban kifejtett álláspontot, az Abh1.-ben az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a jogalkotás szabadsága az adófizetés kiindulópontjaként szolgáló gazdasági forrás kiválasztása és az adótárgynak ennek alapján történő meghatározása során nem korlátlan, a közteherviselést előíró alkotmányos szabály alapján annak a jövedelmi és vagyoni viszonyokhoz kötöttség keretei között kell maradnia. (ABH 1994, 724, 727.)

Az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy a jövedelmi és vagyoni viszonyoknak való megfelelés – Alkotmány 70/I. §-ában foglalt – alkotmányi korlátja valamennyi adónem esetében egyaránt érvényesülő alkotmányi korlát, melynek érvényesülését a konkrét adójogi szabályozás összes sajátosságára, így különösen annak az adóalap megállapítására vonatkozó rendelkezései alapján egyedileg (esetenként) kell vizsgálni az Alkotmánybíróságnak. [61/2006. (XI. 15.) AB határozat, (a továbbiakban: Abh2.) ABK 2006. november, 891, 896.]

A közteher (adó) és a közteher viselésére kötelezettek jövedelmi és vagyoni viszonyai közötti „megfeleléssel” összefüggő, különböző adójogi szabályozások alkotmányosságát vizsgálva az Alkotmánybíróság már több korábbi határozatában is utalt arra, hogy a közterhekhez való hozzájárulási kötelezettségnek közvetlen összefüggésben kell állnia az állampolgárok (alanyi kötelezettek) jövedelmi és vagyoni viszonyaival, helyzetével. (66/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 735, 737.; 544/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 893, 898.)

Az Abh2.-ben az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/I. §-a alapján a házipénztáradó, mint vagyoni típusú különadó szabályozásának az alkotmányosságát vizsgálta, s megállapította, hogy a vizsgált vagyoni típusú különadó (közteher) nem áll közvetlen kapcsolatban az alanyi kötelezettek jövedelmi, illetve vagyoni viszonyaival (helyzetével), s ebből következően nem felel meg az arányos közteherviselés alkotmányi rendelkezésének. (ABK 2006. november, 891, 897.)

A személyi jövedelemadó (jövedelemadóztatás) szabályozásában a szövetkezeti ingyenes értékpapír adózására vonatkozó rendelkezések alkotmányossági vizsgálata során a 3/1993. (II. 4.) AB határozat indokolásában az Alkotmánybíróság elvi élel mondta ki, hogy „(...) az állampolgár által ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet nem lehet adóköteles jövedelemként kezelni.” (ABH 1993, 41, 45.)

Az Alkotmánybíróság az 57/1995. (IX. 15.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh3.; ABH 1995, 284.) a ma-

gánszemélyek használatában lévő ún. cégautók után fizetendő személyi jövedelemadó alkotmányossági kérdéseit vizsgálta.

Az Alkotmánybíróság az Abh3. indoklásában az adójogi szabályozás terén érvényesülő törvényi vélelem alkotmányossági kérdéseit vizsgálva megállapította:

„Olyan esetben, ha a jövedelem tényleges mértéke általában nem állapítható meg, a jogalkotónak jogában áll – a gazdasági, pénzügyi szempontokat figyelembe véve – a fizetendő adó mértékének megállapítására különböző jogalkotási technikákat választani. Önmagában tehát nem feltétlenül alkotmányellenes, ha a jogalkotó általánnyal vagy törvényes vélelem felállításával szabályoz.

Rámutat azonban az Alkotmánybíróság arra, hogy mindkét esetben alkotmányos korlátot jelent az Alkotmány 70/I. §-ában megfogalmazott elv, amely szerint mindenki csak jövedelmi, vagyoni helyzetével arányosan köteles a közterhekhez hozzájárulni.

A megdönthető törvényes vélelem esetében, annak fogalmából következik, hogy addig áll fenn, amíg annak ellenkezőjét nem bizonyították. (...) A törvényes vélelem ugyanis csupán a jogszabályszerkesztés és a jogalkalmazás egyszerűsítésének kivételes eszköze.

A vélelem kivételessége abban is áll, hogy az állam az őt általában terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítése nélkül jövedelemszerzést feltételez, amely után adót szed be. A bizonyítási kötelezettség tehát megfordul, azonban a törvényes vélelem megdöntésére irányuló bizonyítás lehetőségét az Alkotmány 70/I. §-ára figyelemmel kizárni nem lehet. Tehát alkotmányos követelmény, mint arra az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a tényleges helyzet bizonyításának feltételeit az adó megfizetésére kötelezett részére biztosítani kell.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát csak kivételként és többletgaranciák mellett kerülhet sor az adójogi eljárásban a vélelem alkalmazására, és nem lehet eszköze nem valós jövedelem adóztatásának.” (ABH 1995, 284, 285–286.)

Az Alkotmánybíróság a korábbi – részben a fentiekben hivatkozott – határozataiban egymástól eltérő adónemek és adószabályok alkotmányossági vizsgálatát végezte el az Alkotmány 70/I. §-a alapján, ebből következően a vizsgált (konkrét) adójogi szabályozások alkotmányosságát elbíráló egyes határozatok is eltérő – a vizsgált szabályozás összes sajátosságát figyelembe vevő – szempontok alapján foglaltak állást az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát jogalkotó általi megtartásáról.

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is megerősíti az Abh2.-ben kifejtett elvi álláspontját, mely szerint az Alkotmánybíróságnak az alkotmányossági vizsgálat alá vont konkrét adójogszabály rendelkezései alapján esetről esetre, a szabályozás – így különösen az adótárgy – összes sajátosságának figyelembevételével kell döntést hoznia abban a kérdésben, hogy a jogalkotó az Alkotmány 70/I. §-ában meghatározott jövedelmi és vagyoni viszo-

nyokhoz való kötöttség keretei között maradt-e a szabályozás kialakítása során.

Az Alkotmány nem határozza meg a „közteher” alkotmányi fogalmát, ám ahogyan arra az Alkotmánybíróság már korábbi határozatában rámutatott, kétség kívül ide tartoznak az államháztartásról szóló törvény szerint mindazok az állam javára előírható befizetések, amelyek az állam gazdasági tevékenységének, az állami intézmények működtetésének a fedezésére szolgálnak, vagyis az állam bevételi forrását jelentik. (821/B/1990. AB határozat, ABH 1994, 481, 486.) Az adók kétséget kizáróan a közteher fogalma alá tartoznak, a törvényalkotó pedig széles körben mérlegelhet abban a kérdésben, hogy mit (milyen gazdasági forrást) kíván az adóztatás tárgyává tenni. Ennek megfelelően a törvényalkotó különféle adónemeket szabályozhat, ezek körébe tartoznak – többek között – a jövedelmi és vagyoni típusú adók, a fogyasztási adók, a forgalmi adók vagy a jövedéki adók.

Az Alkotmánybíróság mind a központi, mind a helyi adók tekintetében számos korábbi határozatában vizsgálta egymástól eltérő adónemek konkrét adójogi szabályozásának az alkotmányosságát, és a vizsgált szabályozás összes sajátosságára figyelemmel esetről esetre döntött a kifogásolt szabályozás alkotmányosságáról.

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt mércét valamennyi adónem esetében egyaránt érvényesülő mércének tekinti azzal, hogy a mérce alkalmazása során nem lehet eltekinteni a konkrét adójogi szabályozás sajátosságaitól, továbbá az adóztatás tárgyává tett gazdasági forrás (adó-tárgy) jellemzőitől. Ebből következően a konkrét adónemet – ennek alkotmányosságát – vizsgáló korábbi alkotmánybírósági határozatok az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt mérce alapján a vizsgált adónem és az adóztatott gazdasági forrás (adó-tárgy) sajátosságaira tekintettel döntöttek az említett mércének való megfelelésről.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt mérce alapján eltérően ítélte meg például – a fő szabály szerint – az önkormányzat illetékességi területén kifejtett állandó jellegű vállalkozási tevékenységből eredő bevételt adóztató helyi adó, a helyi iparüzési adó (122/B/1996. AB határozat, ABH 2002, 737, 742.) és az Abh2.-ben vizsgált vagyoni típusú különadó, a házipénztár adó támadott rendelkezéseinek az alkotmányosságát. Az önkormányzat illetékességi területén állandó jelleggel kifejtett vállalkozási tevékenységből fakadó bevételt, mint „potenciális gazdasági forrást” adóztató helyi iparüzési adó, valamint a jövedelmi és vagyoni típusú adók esetében az alanyi kötelezettség által ténylegesen megszerzett jövedelmet és vagyont adóztató adók esetében az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi mérce alkalmazása – figyelemmel a konkrét szabályozások sajátosságaira – eltérő értelmezésekre és alkotmányossági megítélésekre vezet.

Az Alkotmánybíróság rámutat: a jövedelmi és vagyoni típusú adók esetében – így a Tao. mint jövedelmi típusú adó esetében is – az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkot-

mányos mérce több fogalmi elemből tevődik össze. Ezek a fogalmi elemek egyrészt magának az Alkotmány 70/I. §-ának a rendelkezéseiből, másrészt az Alkotmánybíróság korábbi – részben a jelen határozatban is felhívott – jogvédelmi és vagyoni típusú adók alkotmányosságát vizsgáló határozataiban foglalt követelményekből, az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatából vezethetők le. Az említett fogalmi elemek – a jogvédelmi és vagyoni típusú adók esetében – az alábbiak:

- az adó (közteher) alanyi kötelezettek jogvédelmi és vagyoni viszonyainak való megfelelése;
- az adó és az alanyi kötelezettek adófizetési kötelezettség alá vont jogvédelme, illetve vagyona között fennálló közvetlen kapcsolat;
- az alanyi kötelezettek által ténylegesen megszerzett jogvédelem, illetve vagyon adóztatása;
- az adó alanyi kötelezettek teherviselő képességével való arányossága.

A jogvédelmi és vagyoni típusú adók esetében – figyelemmel a konkrét szabályozás összes sajátosságára – az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát valamennyi fogalmi elemének egyidejűleg fenn kell állnia ahhoz, hogy a vizsgált szabályozás megfeleljen az említett alkotmányos mércének.

Amennyiben tehát a törvényalkotó – élve széles körű mérlegelési lehetőségével – az alanyi kötelezettek jogvédelmét (nyereségét), illetve vagyonát vonja adófizetési kötelezettség alá, akkor a vizsgált szabályozás az esetben felel meg az Alkotmány 70/I. §-ban foglalt alkotmányi mércének, ha a fent említett fogalmi elemek maradéktalanul teljesülnek, azaz: az adó és az alanyi kötelezettek jogvédelme, illetve vagyona között közvetlen kapcsolat áll fenn, az alanyi kötelezettek által ténylegesen (valóságosan) megszerzett jogvédelem, illetve vagyon kerül adóztatásra, az alanyi kötelezettek teherviselő képességével arányosan.

A jogvédelem (nyereség), illetve a vagyon adóztatása esetén az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát sérelmét idézheti elő az, hogy ha a vizsgált szabályozásról, illetve annak valamely eleméről kimutatható, hogy az ténylegesen meg nem szerzett jogvédelmet (nyereséget) von adófizetési kötelezettség alá, de ugyanígy az is, ha az adó (közteher) és az alanyi kötelezettek adóztatott jogvédelme, illetve vagyona között nem áll fenn a közvetlen kapcsolat.

5. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint – figyelemmel az idézett határozatokban foglaltakra is – a Tao. 6. § (5) bekezdése oly módon állapítja meg az „elvárt adó” adóalapját, és ezen keresztül a társasági adóalanyok által fizetendő „elvárt adót”, hogy az nem áll közvetlen összefüggésben az adófizetésre kötelezettek tényleges jogvédelmi, vagyoni viszonyaival, helyzetével.

Ettől függetlenül – és ebből következően aránytalanul – ír elő ténylegesen meg nem szerzett jogvédelem (nyereség) után adófizetési kötelezettséget azon társasági adóalanyok számára, amelyek a Tao. 6. § (5) bekezdése szerint

kötelesek az adóalapjukat megállapítani, s az így megállapított adóalap után az „elvárt adót” megfizetni.

Az adó alkotmányos funkciója az, hogy biztosítsa a közterhekhez való arányos hozzájárulást az adófizetésre kötelezett adózók részéről. Az adótárgy és az adóalap meghatározása során – ideértve a már bevezetett és működő adójogi szabályozás esetén az adóalapra vonatkozó rendelkezések módosítását is – a törvényalkotót széles körű mérlegelési jog illeti meg.

A törvényalkotó említett mérlegelési jogának – valamennyi adónem esetében egyaránt érvényesülő – alkotmányi korlátját képezi az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt korlát.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogvédelmi, illetve vagyoni típusú adók esetén tehát az említett alkotmányi korlát akként áll fenn, hogy a konkrét adójogi szabályozás keretében meghatározott adóalap, illetve az annak alapulvételével megállapított adófizetési kötelezettség közvetlen kapcsolatot kell, hogy mutasson az alanyi kötelezettek (adózók) jogvédelmi, vagyoni viszonyaival, helyzetével.

Ebből következően, ha a törvényalkotó a vállalkozási tevékenységből eredő nyereséget adóztató, törvényi úton korábban már bevezetett és működő adójogi szabályozáson belül – a költségvetési bevételek növelése, és ennek érdekében az adóalanyi kör kiszélesítése céljából – kiegészíti (módosítja) a meglévő – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) rendelkezései alapján megállapított (korrigált) adózás előtti eredményből levezetett adóalapra vonatkozó – rendelkezéseket, akkor az új adóalapra vonatkozó törvényi rendelkezéseknek (az ez alapján teljesített adófizetési kötelezettségnek) is – a nyereséget adóztató (jogvédelmi típusú) adónem szabályozásán belül – közvetlen kapcsolatban kell állniuk az adózók jogvédelmi és vagyoni viszonyaival, helyzetével.

A jelen ügy elbírálása során az Alkotmánybíróság figyelemmel volt arra, hogy a Tao. 6. § (1) bekezdése a jogvédelem- és vagyonszerzésre irányuló, vagy azt eredményező gazdasági tevékenységből (vállalkozási tevékenységből) eredő, az adóalanyok által ténylegesen elért jogvédelmet (nyereséget) tekinti adóalapnak, erre az adóalapra nézve áll fenn az adózók adófizetési kötelezettsége. Önmagában az, hogy a törvényalkotó az Ept. 21. §-ával 2007. január 1-jei hatállyal megváltoztatta a Tao. Alapelvei között szabályozott 1. § (1) bekezdésének a normaszövegét, nem változtat azon, hogy a vizsgált nyereséget adóztató adónem adóalap megállapítására vonatkozó 6. § (1) bekezdése továbbra is a vállalkozási tevékenységből elért és ténylegesen megszerzett nyereséget vonja adókötelezettség alá, és azon sem, hogy a törvényalkotó a nyereséget adóztató jogvédelmi típusú adónem működő adójogi szabályozásán belül vezette be, a kifogásolt 6. § (5) bekezdésében foglalt korrigált és módosított bevételt adóztató új adóalapot.

Ebből következően a vállalkozási tevékenységből eredő jogvédelmet (nyereséget) adóztató, vizsgált adónem esetén – hasonlóan az Abh2.-ben vizsgált vagyoni típusú adó-

hoz – az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát (a jövedelmi és vagyoni viszonyoknak való megfelelés) szempontjából a Tao. 6. § (5) bekezdésében szabályozott „elvárt adó”, és az annak megfizetésére kötelezett adóalany vállalkozási tevékenységéből eredő jövedelme (nyeresége) közötti közvetlen kapcsolat fennálltát kellett az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia.

A Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt adóalap meghatározásával a törvényalkotó célja az volt, hogy az államháztartás egyensúlyi helyzetének a javítása érdekében a társasági adó (nyereségadó) rendszerében – az adóalap meghatározásán keresztül – kiszélesítse az adófizetésre kötelezett adóalanyok körét.

E legitim jogalkotói cél megvalósítása érdekében a törvényalkotó – figyelmen kívül hagyva az említett alkotmányi korlátot – szűk kivétellel valamennyi társasági adó fizetésére kötelezett adóalany számára kötelezővé tette egy általa egyoldalúan meghatározott „minimális” mértékű „elvárt” jövedelem (nyereség) után az adófizetési kötelezettséget. A törvényalkotó által „minimális” mértékűnek tekintett „elvárt jövedelem”, amely az „elvárt adó” adóalapját képezi, az elnevezéséből is kitűnően azért „elvárt”, mert azt az adófizetésre kötelezett adózók ténylegesen nem szerzik meg.

A Tao. 6. § (1) bekezdése a társasági adóalap megállapítására vonatkozóan úgy rendelkezik, hogy a társasági adó alapja a belföldi illetőségű adózó és a külföldi vállalkozó esetében az adózás előtti eredmény, módosítva a Tao. hivatkozott rendelkezéseiben (7. §, 8. §, 16. §, 18. §, 28. §) szereplő, adóalapot növelő és csökkentő tételekkel, és annak VII. fejezetében foglaltakkal.

A társasági adóalap megállapítására vonatkozó említett törvényi rendelkezés – az Eptm. 8. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – 2007. január 1-jével kiegészült az „elvárt adó” adóalapjának a meghatározásával [Tao. 6. § (5) bekezdés].

A Tao. 6. § (5) bekezdése nem az adózó – Számv. tv. rendelkezései szerint levezetett – (korrigált) adózás előtti eredményéből kiindulva határozza meg az adóalapot, hanem az adózónak az adóévben elért összes bevételéből, ebből következően nem fejezi ki az adózó tényleges, jövedelmi, illetve vagyoni helyzetét, az adózó vállalkozási tevékenységéből eredő jövedelmével (nyereségével) nem áll semmilyen kapcsolatban.

A Tao. 6. § (5) bekezdése alapján a Tao. hatálya alá tartozó veszteséges adózók – amelyek korrigált adózás előtti eredménye negatív előjelű – a negatív adóalap (veszteség) után is kötelesek az „elvárt adót” megfizetni.

Ennek az az indoka, hogy a működő, ám veszteséges adózóknál is szükségképp keletkezik a kifejtett vállalkozási tevékenységéből eredő árbevétel, mely árbevétel korrigált összegének két százaléka minden esetben meghaladja az említett negatív adóalapot. Ebből következően a veszteséges adózók annak ellenére is kötelesek az „elvárt adó” („minimum” adó) megfizetésére, hogy a tényleges jövedelmi viszonyait, vagyoni helyzetüket (az adóévben el-

ért teljesítményüket) „kifejező”, (korrigált) adózás előtti eredményük negatív előjelű, azaz az adóévi adózott eredményük (veszteségük) erre ténylegesen nem nyújt fedezetet.

[Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Tao. 6. § (5) bekezdésében szabályozott „elvárt adóalapra” vonatkozó törvényi rendelkezés 2007. január 1-jével történt hatálybalépését megelőzően a Tao. 6. § (1) bekezdése szerint megállapított negatív előjelű adóalappal rendelkező adózókat nem terhelte társasági adófizetési kötelezettség.]

Az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát érvényesülése szempontjából a veszteséges adózókéhoz hasonló alkotmányossági problémát vet fel a Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt adóalap meghatározás azoknál az adózóknál, akiknél a Számv. tv. szerint levezetett (korrigált) adózás előtti eredmény pozitív előjelű ugyan, ám annak mértéke nem éri el az adóévi korrigált összes bevétel két százalékát.

Ezek az adózók is az „elvárt adó” adóalapja után fizetik meg a társasági adót, tehát esetükben sem az adóévben ténylegesen elért – a jövedelmi/vagyoni helyzetükben megmutatkozó – teljesítmény (eredmény) képezi az adóztatás alapját, hanem a törvényalkotó által meghatározott, és az adózó által ténylegesen meg nem szerzett jövedelem (eredmény).

A vizsgált esetben a törvényalkotó a Tao. 6. § (5) bekezdésében a Tao. 1. § (1) bekezdésében foglalt vállalkozási tevékenységből elért jövedelem (nyereség) mellett – meghatározott törvényi feltételek esetén – az abból eredő korrigált és módosított adóévi összes bevételt is adókötelezettség alá vonta, amivel nemcsak az adófizetésre kötelezett adóalanyi kört tágította ki, de egyben az általa adóztatni rendelt vállalkozási tevékenységgel elért jövedelemtől (nyereségtől) teljesen elszakadó bevétel után is adófizetési kötelezettséget írt elő.

A Tao. 6. § (5) bekezdésében meghatározott adóalap tehát a vállalkozási tevékenységgel elért jövedelemtől (nyereségtől) függetlenül – azaz az alanyi kötelezettek tényleges jövedelmi viszonyait (vállalkozási tevékenységből elért nyereségét) figyelmen kívül hagyva – teremt adófizetési kötelezettséget, a vizsgált – eredeti rendeltetése szerint – nyereséget adóztató adónemen belül.

A Tao. kifogásolt szabályozása a törvényalkotó által felállított, meg nem dönthető törvényi vélelem is egyben, amellyel szemben az „elvárt adó” fizetésére kötelezett adózók ellenbizonyítással nem élhetnek, nem hivatkozhatnak arra, és nem bizonyíthatják, hogy a törvényalkotó által vélelmezett, az „elvárt adó” alapját képező jövedelmet (eredményt) valójában nem szerezték meg, a kifejtett vállalkozási tevékenységből ténylegesen elért nyereségük (jövedelmük) az „elvárt adó” megfizetésére valójában nem nyújt fedezetet.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a jelen ügyben a törvényalkotó anyagi jogi adójogszabályban, egy új adóalap megállapításán (és az erre alapított „elvárt adón”) keresztül fő szabályként úgy állított fel egy megdönthetetlen

törvényi vélelmet, hogy az Abh3.-ban foglalt alkotmányos követelményben meghatározott garanciális rendelkezéseket teljesen figyelmen kívül hagyta.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nemcsak az adóeljárási szabályok, de az anyagi adójogszabályok esetében is érvényesülni kell az Abh3.-ban megfogalmazott alkotmányos követelménynek. Amennyiben tehát a törvényalkotó anyagi adószabály szabályozása körében állít fel törvényi vélelmet, úgy az adózó számára ez esetben is biztosított kell, hogy legyen a törvényi vélelemmel szembeni ellenbizonyítás (ezen keresztül a törvényi vélelem megdöntésének) a lehetősége. A vizsgált esetben a törvényalkotó egy jövedelmi típusú (nyereséget adóztató) adónem működő adójogi szabályozásán belül, az adóalap megállapítására vonatkozó anyagi jogi szabályok között állított fel meg nem dönthető törvényi vélelmet. Az említett megdönthetetlen törvényi vélelem amellet szól, hogy az adózó a törvényalkotó által „elvárt adót” egyfajta „minimum” adóként tartozik megfizetni arra tekintettel, hogy a nyereség elérésére irányuló vállalkozási tevékenység kifejtése az adó megfizetését önmagában biztosítja.

Az említett vélelem a nyereséges ám az „elvárt adó” adóalapjánál ténylegesen kisebb adóalappal rendelkező adózók esetében tehát az ellenbizonyítás lehetősége nélkül arra vezet, hogy az adóévben kifejtett vállalkozási tevékenység tényleges eredményétől – a Tao. 6. § (1) bekezdése alapján levezetett és az adóellenőrzés keretében egyébként ellenőrizhető adóalaptól – függetlenül nem a tényleges, hanem egy feltételezett, de valóságosan az adózó által nem realizált „potenciális gazdasági forrásból fakadó elvart nyereség” megadóztatására kerül sor.

A vizsgált jövedelmi típusú adó szabályozási rendszerében a ténylegesen megszerzett és az alanyi kötelezettek nyilvántartásai alapján ellenőrizhető nyereségtől elszakadó, a kifejtett tevékenységre, mint „potenciális gazdasági forrásra” alapított „elvárt adót” szabályozó megdönthetetlen törvényi vélelem nem olyan kivételként érvényesülő és az ellenbizonyítást lehetővé tevő a jogalkalmazás egyszerűsítését szolgáló jogtechnikai szabály, amelynek létét a Tao. által adóztatott nyereség mértékének „általában vett megállapíthatatlansága” indokol.

A fent kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Tao. 2007. január 1-jén hatályba lépett 6. § (5) bekezdésében meghatározott „elvárt adóalap”, illetve az ennek alapulvételével fizetendő „elvárt adó” nem áll közvetlen összefüggésben az adófizetésre kötelezett adózók jövedelmi, vagyoni viszonyaival, illetve helyzetével és ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet (nyereséget) adóztat, ami ellentétes az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt arányos közteherviselés alkotmányi rendelkezésével.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: a vizsgált esetben nem arról az elvi alkotmányossági kérdéstről foglalt állást, hogy önmagában – a konkrét szabályozás sajátosságaitól elvonatkoztatva – a kifejtett vállalkozási tevékenységből, mint potenciális gazdasági forrásból eredő bevétel adózta-

tása alkotmányos-e vagy sem. Az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a már működő jövedelmi típusú (nyereséget adóztató) adójogi szabályozáson belül a Tao. 6. § (5) bekezdésében (újként) szabályozott adóalap megállapítására vonatkozó konkrét törvényi rendelkezés megfelel-e az Alkotmány 70/I. -ában foglalt – a jövedelmi és vagyoni típusú adókra irányadó – a jelen határozatban szereplő alkotmányos mércének.

Az Alkotmánybíróság a Tao. 6. § (5) bekezdésében foglalt, a törvényalkotó által választott konkrét szabályozási módról a vizsgált adójogi szabályozás összes sajátosságára – így különösen a nyereséget adóztató jövedelmi típusú adó adónemére és adótárgyára figyelemmel – állapította meg annak az alkotmányellenességét, figyelemmel arra is, hogy a már működő jövedelmi típusú adó szabályozásán belül került sor a kifogásolt adóalap meghatározásra.

A költségvetési egyensúly helyreállítása érdekében a törvényalkotó szabadon mérlegelhet abban a kérdésben, hogy a közterhek közül mely közteher képezze alapját a költségvetési bevételek növelésének. Ha a törvényalkotó az adót választja a költségvetési bevétel növelés forrásául, akkor a már bevezetett és működő jövedelmi és vagyoni típusú adószabályozás módosítása során is tekintetbe kell vennie az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlátot, figyelemmel kell lennie a bevezetett és működő adójogi szabályozás (adónem) valamennyi sajátosságára, kiemelten is az adóztatott gazdasági forrásra, és a konkrét szabályozás adóalap meghatározására. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányellenes törvényi rendelkezést – a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint, a jelen határozat kihirdetésének a napjával – megsemmisítette.

6. Az indítványozók által ugyancsak támadott Tao. 6. § (6) bekezdése, amely az (5) bekezdés rendelkezéseinek az alkalmazása alól teremt kivételt, valamint (7) és (8) bekezdése, amely a Tao. 6. § (5) bekezdésében hivatkozott módosító tényezőket szabályozza, tartalmilag szorosan kapcsolódik az alkotmányellenes törvényi rendelkezéshez. Az indítványozók által támadott Tao. 6. § (9) bekezdése a Tao. – a rendelkező rész 1. pontjában megsemmisített – 6. § (6) bekezdésében szereplő elemi kár fogalmát határozza meg, valamint annak az igazolására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, ebből következően szoros tartalmi kapcsolatban áll a Tao. 6. § (6) bekezdésével.

Tekintettel a szoros tartalmi összefüggésre, valamint arra, hogy a Tao. 6. § (5) bekezdésének a megsemmisítésével a Tao. hivatkozott rendelkezései tartalmilag kiüresednek, az Alkotmánybíróság a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint a Tao. 6. § (6), (7), (8) és (9) bekezdését – a Tao. 6. § (5) bekezdésénél kifejtettekkel egyező indokkal, és azonos időbeli hatállyal – megsemmisítette.

7. Az Ept. 225. § (16) bekezdése értelmében amennyiben az adózónak a 2006. évi fizetendő adó alapján kell adóelőleget bevallania, akkor az adóelőleg összegének a

meghatározásakor a Tao. 2007. január 1-jétől hatályos 6. §-a (5) és (6) bekezdésében foglaltakat is figyelembe kell venni.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a rendelkező rész 1. pontjában megsemmisítette a Tao. 6. § (5)–(8) bekezdését, az Ept. 225. § (16) bekezdésének az „elvárt adó” adóelőlegének a meghatározásáról, illetve az ez alóli mentességről rendelkező, a Tao. megsemmisített 6. § (5) és (6) bekezdésére visszautaló rendelkezése tartalmatlan törvényi utalást tartalmaz. Az Alkotmánybíróság a Tao. megsemmisített 6. § (5) és (6) bekezdésével fennálló szoros tartalmi kapcsolatra, valamint a támadott törvényi rendelkezés normatartalmának a kiüresedésére tekintettel a rendelkező rész 2. pontjában foglaltak szerint – a hivatkozott törvényi rendelkezésekkel azonos időbeli hatállyal – megsemmisítette az Ept. 225. § (16) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezést.

8. Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság a rendelkező részben megjelölt törvényi rendelkezések alkotmányellenességét az Alkotmány 70/I. §-a alapján megállapította – állandó gyakorlatának megfelelően – az indítványokban felhívott további alkotmányi rendelkezésekkel [az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, és 70/A. § (1) bekezdésével] fennálló ellentétet már nem vizsgálta. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 213.; 4/2004. (II. 20.) AB határozat, ABH 2004, 66, 72.; 9/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 627, 636.]

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A határozat közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
előadó alkotmánybíró

Dr. Balogh Elemér s. k., *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k., *Dr. Harmathy Attila s. k.,*
az Alkotmánybíróság elnöke, alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Erdei Árpád
alkotmánybíró helyett

Dr. Holló András s. k., *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k., *Dr. Paczolay Péter s. k.,*
alkotmánybíró alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 670/B/2006.

Dr. Kiss László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

1. Egyetértek a többségi határozat 1. és 2. pontjában foglalt rendelkezésekkel, amelyek értelmében az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. § (5)–(9) bekezdései alkotmányellenesek, valamint az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2006. évi LXI. törvény 225. § (16) bekezdése alkotmányellenes, s ezért e rendelkezéseket a többségi határozat kihirdetése napjával megsemmisítette.

Magam azonban a határozat indokolásában a fő hangsúlyt arra fektettem volna, hogy a támadott rendelkezések esetében nem érvényesült az 57/1995. (IX. 15.) AB határozatban rögzített alkotmányos követelmény, amely szerint a tényleges helyzet bizonyításának feltételeit az adó megfizetésére kötelezett részére biztosítani kell. (ABH 1995, 284, 286.) Álláspontom szerint itt is [ahogy az 57/1995. (IX. 15.) AB határozat esetében is] ez a garanciája az Alkotmány 70/I. §-ában megfogalmazott elv érvényesülésének. A jelen ügy elbírálása szempontjából további fontos megállapításokat is tartalmaz még az idézett határozat. Így: „A vélelem kivételessége abban is áll, hogy az állam az őt általában terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítése nélkül jövedelemszerzést feltételez, amely után adót szed be. A bizonyítási kötelezettség tehát megfordul, azonban a törvényes vélelem megdöntésére irányuló bizonyítás lehetőségét az Alkotmány 70/I. §-ára figyelemmel kizárni nem lehet. Tehát alkotmányos követelmény, mint arra az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy a tényleges helyzet bizonyításának feltételeit az adó megfizetésére kötelezett részére biztosítani kell.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát csak kivételként és többletgaranciák mellett kerülhet sor az adóelőjárásban a vélelem alkalmazására, és nem lehet eszköze nem valós jövedelem adóztatásának.” (ABH 1995, 286.)

A jelen esetben a törvényalkotó nem biztosította a tényleges helyzet bizonyításának feltételeit az adó megfizetésére kötelezett számára. Ellenbizonyítás hiányában pedig előfordulhat, hogy ténylegesen meg nem szerzett jövedelmet (nyereséget) von az állam adófizetési kötelezettség alá, amiképpen az is, hogy az adó (közteher) és az alanyi kötelezett adóztatott jövedelme, illetve vagyona között nem áll fenn közvetlen kapcsolat.

A hangsúlyt tehát magam a megdönthetetlen vélelem alkalmazására helyeztem volna, amely a kötelezetteket annak az esélyétől is megfosztotta, hogy egyáltalán bizonyítani tudják: esetükben az „elvárt adó” valóban elszabadult az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt elvárástól (követelménytől, feltételtől). Magam is osztom tehát a többségi határozatban leírtakat: „A vizsgált jövedelem típusú adó szabályozási rendszerében a ténylegesen megszerzett és az alanyi kötelezettek nyilvántartásai alapján ellenőrizhető nyereségtől elszakadó, a kifejtett tevékenységre, mint »potenciális gazdasági forrásra« alapított »elvárt adót« szabályozó megdönthetetlen törvényi vélelem nem olyan kivé-

telként érvényesülő, és az ellenbizonyítást lehetővé tevő, a jogalkalmazás egyszerűsítését szolgáló technikai szabály, amelynek létét a Tao. által adóztatott nyereség mértékének »általában vett megállapíthatatlansága« indokol.”

2. Ugyanakkor magam is hangsúlyozom, hogy alkotmányosan nem kifogásolható az a kormányzati célkitűzés, amely szerint: „Ma a vállalkozások egy jelentős része éveken keresztül veszteségesnek mutatja magát, s teljesen kivonja cégét a társasági adófizetés kötelezettsége alól. A jövőben valamennyi társasági adó fizetésére kötelezett adóalanynak meg kell fizetnie egy, a fennmaradásához gazdaságilag minimálisan elvárható nyereség utáni társasági adót.” Az alkotmányosan nem kifogásolható célt azonban csak alkotmányosan nem kifogásolható módszerekkel, eszközökkel lehet elérni. Nem minősül ilyennek az az eset, amikor a kötelezettet a törvényalkotó elzárja annak a lehetőségétől is, hogy bizonyítani tudja: esetében nem támasztható alá az a feltételezés, amelyen a kormányzati célkitűzés alapul.

A jelenlegi – megdönthetetlen vélelmet intézményesítő – megoldás differenciálatlan hatású, nem nyújt esélyt arra, hogy egyáltalán vizsgálható legyen: kik azok, akik éveken át veszteségesen működve is érdemesnek látják vállalkozásuk fenntartását, s kik azok, akik bizonyíthatóan eltitkolják jövedelmüket. Ez a vizsgálat elmarad, az állam az egyszerűbb jogtechnikai megoldást választva „a mindenki hazudik, mindenki csal” elvét emeli főszabállyá.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

A határozatnak sem a rendelkező részével, sem az indoklásával nem értek egyet.

1. Az Alkotmánybíróság 17 éves adójogi gyakorlatának elvi kiinduló pontja az volt, hogy a költségvetés bevételi forrásainak meghatározása az alkotmányos államban az Országgyűlés hatásköre, s a gazdaságpolitika alakításáért a Kormányt terheli a felelősség. Az Alkotmánybíróság nem veheti át az Országgyűlés, illetőleg a Kormány felelősségét a költségvetési politika alakításáért. Ezért az Alkotmánybíróság gyakorlatát az adójogszabályok alkotmányosságának vizsgálata során a megszorító hatáskör-értelmezés jellemezte.

Az Alkotmány 70/I. §-ának alkotmánybírói értelmezése következetesen az Alkotmány gazdaságpolitikai semlegességén nyugodott. Az Alkotmány 70/I. §-ának az Alkotmány gazdaságpolitikai semlegességén nyugvó értelmezése alapján az Alkotmánybíróság folyamatosan hangsúlyozta, hogy a törvényhozónak az adójogi szabályozásban a 70/I. § alapján rendkívül széles az alkotmányos mozgástere. Határozataiban az Alkotmánybíróság ki-

fejtette, hogy az adójogi szabályozásban megnyilvánuló jogalkotói mérlegelés megítélésére a gazdaságpolitikailag semleges Alkotmány csak korlátozott mértékben ad lehetőséget. A gazdaságpolitika meghatározása, ezen belül egyes tevékenységek támogatása, befektetések ösztönzése vagy éppen háttérbe szorítása önmagában nem alkotmányossági kérdés. Alkotmányossági kérdéssé az akkor válik, ha a gazdaságpolitika konkrét jogszabályi megvalósítása alkotmányos jogot sértő, vagy diszkriminatív módon történik. [620/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 542., 59/1995. (X. 6.) AB határozat, ABH 1995, 300.; 963/B/1993. AB határozat, ABH 1996, 440.; 26/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 398, 429., 333/B/2000. AB határozat, ABK 2006. szeptember, 682, 485.]

Az Alkotmány 70/I. §-a a közteherviselési kötelezettséget, mint alapvető kötelezettséget fogalmazza meg, amelynek alapján mindenki, minden természetes és jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a közterhekhez jövedelmi és vagyoni viszonyainak megfelelően hozzájárulni. Ez az alkotmányi szabály az alapja az állam adó-megállapítási jogának, és ez elé az adó-megállapítási jog elé a 70/I. § csupán annyi követelményt állít, hogy a közteherviselési kötelezettség megfeleljen a kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyainak. Ez nem azt jelenti, hogy az Alkotmány más alkotmányossági követelményeket nem támaszt az adójogi szabályozással szemben, ezek a követelmények azonban nem a 70/I. §-ból, hanem az Alkotmány alapjogi rendelkezéseiből, a jogállamiságnak, illetőleg a jogegyenlőség követelményének az adójogra vonatkoztatott értelmezéséből következnek.

A 61/2006. (XI. 15.) AB határozathoz írott különvéleményemben (ABK 2006. november, 891, 900–902.) elemeztem az Alkotmánybíróság által az adójogi jogszabályok feletti normakontroll gyakorlása során az Alkotmány 70/I. § értelmezésére kialakított gyakorlatot. Ennek az elemzésnek az alapján megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság az arányos közteherviselés elvének megfogalmazásaként értelmezte az Alkotmány 70/I. §-át, és annak alapján alapvetően a kötelezett teherviselési képessége volt az alkotmánybírói megítélés alapja. A közteherviselési kötelezettség forrásának meghatározásával kapcsolatosan az Alkotmánybíróság következetesen úgy foglalt állást, hogy mivel az Alkotmány 70/I. §-a nem rendelkezik arról, hogy az állam milyen jogcímen írhat elő fizetési kötelezettséget; ezért a törvényalkotó nagy szabadsággal rendelkezik a tekintetben, hogy a közteherviselési kötelezettség kiindulópontjaként milyen gazdasági forrást választ és ennek alapján mit jelöl ki a közteher tárgyának.

A határozat a jövedelem és vagyoni típusú adók tekintetében az Alkotmánybíróság gyakorlatában kimunkáltakon túlmenő alkotmányi követelményeket vezet le az Alkotmány 70/I. §-ából, amelyek módosíthatják az Alkotmánybíróság szerepét az adójogszabályok vizsgálatában. Álláspontom szerint a határozatban alkalmazott alkotmányossági teszt és az abból levont elvi jellegű következtetések

(a ténylegesen megszerzett jövedelem – az adójogban egyértelműen nem értelmezhető – fogalmának bevonása az alkotmányossági tesztbe, az adó és az adózó jövedelmi és vagyoni viszonyai közötti közvetlen összefüggés értelmezése) magukban hordozzák annak a veszélyét, hogy elmosódnak a határok az adójogszabályok alkotmányossági és gazdaságpolitikai megítélése között.

2. A határozat a vizsgált szabályok alkotmányellenességének megállapítását arra alapítja, hogy a jövedelmi típusú társasági adó alapjának a bevétel alapján való meghatározása az Alkotmány 70/I. §-ában foglalt alkotmányi korlát sérelmét idézi elő azáltal, hogy ténylegesen meg nem szerzett nyereséget von adófizetési kötelezettség alá, s ezáltal az „elvárt adó” nem áll közvetlen összefüggésben a társasági adó alanyainak tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyaival.

El tudom fogadni a határozatnak azt a kiinduló pontját, hogy az adójogszabályok Alkotmány 70/I. §-ába ütközésének vizsgálata során, az adóteher arányosságának megítélése során figyelemmel kell lenni az adott adónemnek az adórendszerben elfoglalt helyére, szerepére. A közteherviselés arányosságát sértheti az, ha a jogalkotó az adótényál-lás kialakítása során, figyelmen kívül hagyja az adott adónem sajátosságait. Lényegében ennek alapján állapította meg egyes adójogi rendelkezések 70/I. §-ba ütközését az Alkotmánybíróság jövedelmi típusú adók esetén. [3/1993. (II. 4.) AB határozat, ABH 1993, 41, 45.; 57/1995. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1995, 284, 286.; 5/1997. (II. 7.) AB határozat, ABH 1997, 55, 62.; 31/1998. (VI. 25.) AB határozat, ABH 1998, 240, 249–250.]

A határozatban elbírált adószabályok esetén azonban nem erről van szó. A vizsgált esetben a törvényhozó átalakította a társasági adózás rendszerét. Az Ept. 21. §-ával módosította a Tao.tv. 1. § (1) bekezdését, ezzel megváltoztatta a társasági adózás alapjául választott gazdasági forrást. A Tao.tv. hatályos 1. § (1) bekezdése alapján nem a vállalkozásból származó jövedelmet, hanem magát a vállalkozási tevékenységet minősíti az adó gazdasági forrásának. Ugyanakkor a Tao.tv.-nek az Ept. 25. §-ával és az Eptm. 8. §-ával megállapított 6. § (5)–(9) bekezdése egy, a társasági nyereségadó általános szabályaitól az adó alanyában, tárgyában, alapjában és adómentesség szabályaiban eltérő, sui generis adótényállást alakított ki. Ezzel egy „minimumadó”-t vezetett be, kiterjesztve a közteherviselési kötelezettséget azokra a társaságokra is, amelyeknek az adózás előtti nyeresége nem éri el a nettó árbevételeknek 2%-át.

Ezért álláspontom szerint a „minimumadó”-ra vonatkozó szabályok alkotmányosságának megítélése során az alkotmányossági probléma nem úgy merül fel, ahogy a határozat megfogalmazza, nevezetesen, hogy a jövedelmi típusú társasági adó alapja meghatározható-e a bevétel alapján, hanem az Alkotmány 70/I. §-a alapján arra a kérdésre kell a választ keresni, hogy az árbevétel alkotmányosan le-

het-e az adóztatás tárgya, illetőleg a Tao. 6. § (5)–(9) bekezdésében szabályozott adó sérti-e a közteherviselés arányosságának követelményét.

Az Alkotmánybíróság a 122/B/1996. AB határozatában a helyi iparüzési adó alapjára vonatkozó szabályok alkotmányossági vizsgálata során a vállalkozási tevékenységből származó nettó árbevétel adóztatását nem ítélte alkotmányellenesnek. (ABH 2002, 737.)

A nettó árbevétel 2%-át terhelő 16%-os adófizetési kötelezettség – különösen, ha figyelembe vesszük a Tao. 6. § (6) bekezdésében szabályozott kedvezményeket, mentességeket, és a veszteségelhatárolás lehetőségét is – nem tekinthető aránytalan, az adóalanyok teljesítőképességét alkotmányellenesen terhelő adótehernek.

Ezért álláspontom szerint a vitatott szabályok alkotmányellenessége az Alkotmány 70/I. §-a alapján nem állapítható meg.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Egyetértek *dr. Holló András* alkotmánybíró különvéleményével.

A házipénztáradó határozathoz [61/2006. (XI. 15.) AB határozat, ABK, 2006. november, 891.] írt különvéleményemben foglaltak ismételése nélkül a következőket szeretném még hozzátenni.

A határozat kapcsán különösen fontos kérdés a jövedelem – pontosabban az adóköteles jövedelem – fogalma, mivel a többségi határozat szerint csak a ténylegesen megszerzett jövedelem adóztatása alkotmányos, ha jövedelem-adóról van szó. Kétségtelen, hogy jövedelemadó csak jövedelmet adóztathat. Ennek az állításnak a helyessége pedig a jövedelem alkotmányjogi és nem adójogi fogalmától függ.

A többségi határozat a jövedelem fogalma alatt a tisztta vagy nettó jövedelmet érti, és ezt tekinti az Alkotmány 70/I. §-a értelmében véve az adó alapjául szolgáló jövedelemnek. Ez azonban egyáltalán nem következik magától értetődően az Alkotmányból. Az adóztatható jövedelem alkotmányjogi fogalma nem szükségképpen azonos a korábbi társasági adó törvények jövedelem fogalmával. Ezért fordítva kellene eljárni: vagyis nem a korábbi társasági adótörvény – vagy más adótörvény – jövedelem-fogalmát kellene alkotmányos jövedelem-fogalomnak tekinteni, hanem az Alkotmány 70/I. §-ában alkalmazott jövedelem-fogalom tartalmát kellene ettől függetlenül megállapítani. Ez annál is inkább indokolt, mert a jövedelem fogalma az egyes adójogszabályokban mindig jogi konstrukció eredménye, és legtöbbször nem feleltethető meg valamilyen gazdasági fogalomnak, mint amilyen például a nyereség vagy a profit stb.

Komoly érvek hozhatók fel amellet, hogy a közteherviselés szempontjából jövedelemnek tekinthető minden, az adóalany rendelkezésére álló bevétel (vagy ezzel egyenértékű kiadás-átvállalás, illetve költségviselés). Ennek megvan az alkotmányos indoka: a bevétel értelmében vett jövedelem az Alkotmány 70/I. §-ában a tágabb értelemben vett jövedelemmel együtt említett „vagyon” része. Az adóalany összes bevétele és vagyona azonos mindazon gazdasági javakkal, amelyek felett adóalanynak valamilyen rendelkezési joga van. Az Alkotmány 70/I. §-a azt írja elő, hogy a törvényhozó ennek mértékében – azaz az adóalany teherviselő képessége figyelembevételével – határozza meg a közterhek viseléséhez szükséges állami bevételek fedezésére szolgáló pénzfizetési kötelezettségek, elsősorban az adófizetési kötelezettség mértékét. Ésszerűen feltételezhető, hogy a nagyobb összes jövedelem – azaz a teljes bevétel – nagyobb közteherviselési képességet is feltételez, hiszen a nagyobb bevétellel az adóalany több gazdasági erőforrás felett rendelkezik. A méltányos közteherviselés – az adóigazságosság – elve elsősorban azt jelenti, hogy a nagyobb gazdasági erő – ezt mutatja a jövedelem és vagyon nagysága – nagyobb közteherviselést tesz elfogadhatóvá.

Ezért nem látom, miért lenne alkotmányellenes az adókötelezettség alapjául szolgáló jövedelmet az adóalany összes bevételeiből kiindulva megállapítani. A többségi határozat szerint alkotmányellenes szabályozás ugyanis kiindulási pontnak tekinti az adóalany összes bevételeit, majd – amint az a Tao. 6. § (5)–(8) bekezdéseiben teszi – módosítani azt a tételesen meghatározott bevételt csökkentő és bevételt növelő tételekkel, sőt az is, hogy meghatározott feltételek teljesülése esetében mentesíti az adóalanyt az elvárt adó megfizetése alól. A Tao. alapján az egymillió forint nettó árbevétel után fizetendő 3200 forint adó aligha tekinthető alkotmányellenesen túlzott mértékűnek.

Érdemes megemlíteni, hogy a magyar jövedelemadózási alapvető törvénye, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVI. törvény éppen ellenkező elvet vall, mint a Tao. törvény. E törvény 4. § (1) bekezdése szerint „Jövedelem a magánszemély által az adóévben bármilyen címen és formában megszerzett bevétel egésze, vagy az e törvényben elismert költségekkel csökkentett része, vagy annak e törvényben meghatározott hányada.” A személyi jövedelemadó tehát az adózó összes bevételeit tekinti jövedelemnek, és ebből teszi lehetővé a törvény szerint bizonyos költségek levonását.

Ebben az esetben a törvény jövedelem fogalma jelentősen eltér a Tao. törvény jövedelem fogalmától, miközben aligha tekinthető alkotmányellenesnek.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársasági Elnök

28/2007. (II. 28.) KE

határozata

bíróságok ülnökeinek megválasztása időpontjának kijelöléséről

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény 125. § (2) bekezdése alapján az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének előterjesztésére a Fővárosi Bíróság, a megyei bíróságok, a helyi (városi, kerületi) bíróságok és a munkaügyi bíróságok ülnökeinek megválasztását 2007. március 5. és április 22. közé eső időtartamra tűzöm ki.

Budapest, 2007. február 27.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

KEH ügyszám: IV-3/0916/2007.

A Köztársasági Elnök

29/2007. (II. 28.) KE

határozata

kitüntetés viseléséről

A külügyminiszter előterjesztésére a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján engedélyezem az Olasz Köztársaság elnöke által *Tömböl László* altábornagy részére adományozott az „Olasz Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje” kitüntetés viselését.

Budapest, 2007. február 16.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2007. február 27.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: VII-5/0787/2007.

**A Köztársasági Elnök
30/2007. (II. 28.) KE
határozata**

kitüntetés viseléséről

A külügyminiszter előterjesztésére a Magyar Köztársaság kitüntetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 2. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján engedélyezem Lech Kaczyński, a Lengyel Köztársaság elnöke által *Vass Lajos* részére adományozott a „Lengyel Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje” kitüntetés viselését.

Budapest, 2007. február 16.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2007. február 27.

Dr. Göncz Kinga s. k.,
külügyminiszter

KEH ügyszám: VII-5/0788/2007.

A Kormány határozatai

**A Kormány
1008/2007. (II. 28.) Korm.
határozata**

**a díjfizetési rendszerbe bevont úthálózat
kiterjesztésének elveiről**

1. A Kormány

1.1. a díjfizetési rendszerbe bevont úthálózat kiterjesztése érdekében egyetért azzal, hogy

a) megőrizve az autópályákra vonatkozó úthasználati díjfizetési kötelezettség alkalmazott elveit és szabályait, 2007. április 1-jétől a díjfizetési kötelezettség az autópályák, autópályák tekintetében – a külön jogszabályban meghatározott szakaszok és járművek kivételével – valamennyi szakaszra és 3,5 t össztömeg feletti tehergépjármű kategóriára terjedjen ki;

b) az országos főutak külön jogszabályban meghatározott szakaszainak díjasítása az egyes járműkategóriák esetében a *melléklet* szerinti ütemezésben, 2007. április 1-jétől, fokozatosan kerüljön bevezetésre. A konstrukció

ba) legyen alkalmas a tehergépkocsi forgalom diszkrimináció-mentes díjterhelésére,

bb) a legkisebb beruházási és üzemeltetési költség mellett a leghatékonyabban működő rendszer kialakítását biztosítsa,

bc) tegye lehetővé a különböző díjkalkulációs módszerek és díjszedési technológiák alkalmazását;

c) a díjfizetési rendszerbe bevont úthálózat kiterjesztése első ütemben az átalánydíjas rendszerben valósuljon meg;

1.2. a díjfizetési rendszerbe bevont úthálózat kiterjesztésével kapcsolatos feladatok végrehajtása érdekében elrendeli, hogy

a) az 1.1. pontban foglaltak megvalósítására a gazdasági és közlekedési miniszter – a pénzügyminiszterrel egyetértésben – készítse elő a szükséges jogszabálymódosításokat;

Felelős: gazdasági és közlekedési miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: a mellékletben meghatározott határidőkhöz igazodóan

b) az a) pontban foglaltak végrehajtása során a gazdasági és közlekedési miniszter vizsgálja felül a díjas, illetve a díjmentes szakaszok körét;

Felelős: gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: a mellékletben meghatározott határidőkhöz igazodóan

c) a díjfizetési rendszer kiterjesztését megelőzően vagy azzal egyidejűleg a gazdasági és közlekedési miniszter tegye meg azokat az intézkedéseket, amelyek a forgalom nem kívánt elterelődése és a természeti környezetet érő kedvezőtlen hatások megakadályozása érdekében szükségesek;

Felelős: gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: a mellékletben meghatározott határidőkhöz igazodóan

d) a gazdasági és közlekedési miniszter dolgozza ki az úthasználat arányos elektronikus díjfizetési rendszer 2008-tól, fokozatosan történő bevezetésének feltételeit, és azt a Kormány részére mutassa be.

Felelős: gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: 2007. február 28.

2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

Gyurcsány Ferenc s. k.,
miniszterelnök

Melléklet az 1008/2007. (II. 28.) Korm. határozathoz

A díjfizetési kötelezettséget az alábbi ütemezésben kell kiterjeszteni:

Járműkategória	Díjosztály	A díjfizetés jelenlegi tárgya	A díjfizetés kiterjesztésének tárgya	A díjfizetés kezdete
–3,5 t	D1	autópályák	–	–
3,5–7,5 t	D2	autópályák	autóutak	2007. április 1.
			országos főutak	2008. január 1.
7,5–12 t	D3	autópályák	autóutak	2007. április 1.
			országos főutak	2008. január 1.
12 t–	D4	autópályák	autóutak	2007. április 1.
			országos főutak	2007. április 1.

IRÁNYMUTATÁSOK, IV. rész JOGEGYSÉGI HATÁROZATOK

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozatai

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága jogegységi határozata

1/2007. KPJE szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának jogegységi tanácsa a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője által indítványozott jogegységi eljárásban meghozta a következő

jogegységi határozatot:

A csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 4. § (3) bekezdés c) pontja 1993. szeptember 2. napjától 1996. május 11. napjáig hatályos rendelkezésének helyes értelmezése szerint:

I. a kárpótlás céljára elkülönített és a külön törvényben meghatározott földalapba kijelölt földterület a megjelölt időszakban sem tartozott a gazdálkodó szervezet (szövetkezet) felszámolás alá vonható vagyonába;

II. az a – 1993. szeptember 2. napjától – 1996. május 11. napjáig hatályos – korlátozó törvényi feltétel, misze-

rint „ha... a tagok és alkalmazottak tulajdonba adásáról a szövetkezet közgyűlése az eljárás kezdő időpontjáig határozott, és a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratokat is elkészítették”, kizárólag „a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterület”-re vonatkozatható;

III. a törvény e korlátozó feltételt megállapító rendelkezése az 1996. május 11. napján még folyamatban lévő felszámolási eljárásban sem alkalmazható.

INDOKOLÁS

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma vezetőjének a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bsz.) 31. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogkörében, a Bsz. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján előterjesztett indítványa folytán szükségessé vált jogegységi eljárás lefolytatásának és jogegységi határozat hozatalának alapja az, hogy a bíróságok a különböző szinten – még a Legfelsőbb Bíróság előtti felülvizsgálati eljárásban is – meghozott bírósági határozatokban eltérően értelmezik a Cstv. 4. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Az 1993. szeptember 2. napjától 1996. május 11. napjáig hatályos szabályozás egyik értelmezése szerint: a kárpótlás céljára elkülönített termőföld és a külön törvényben meghatározott földalapba tartozó földek csak akkor nem tartoznak a szövetkezet felszámolás alá vonható vagyonába, ha azok tulajdonba adásáról a szövetkezet közgyűlése a felszámolási eljárás kezdő időpontjáig határozott, és a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratokat is elkészítették; továbbá ez utóbbi korlátozó törvényi feltétel a hatályon kívül helyezésekor még folyamatban lévő felszámolási eljárásban alkalmazható.

Az ezzel ellentétes értelmezés szerint a kárpótlás céljára elkülönített termőföldre és a külön törvényben meghatározott földalapba tartozó termőföldre az említett korlátozó törvényi feltétel nem vonatkozik, így nem tartozik a szövetkezet felszámolás alá vonható vagyonába. A korlátozó

törvényi feltételt tartalmazó rendelkezés a hatályon kívül helyezése időpontjától az akkor még folyamatban lévő felszámolási eljárásban sem alkalmazható.

A legfőbb ügyész részletesen megindokolt álláspontjának lényege a következő:

A Cstv. 4. § (3) bekezdése *c)* pontjának 1993. szeptember 2. napjától 1996. május 11. napjáig hatályos korlátozó feltételt tartalmazó rendelkezése kizárólag a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterületre vonatkozott. A kárpótlás céljára elkülönített és a külön törvényben meghatározott földalapba vont földterület az 1993. szeptember 2-a és az 1996. május 11. közötti időszakban sem tartozott a felszámolás alá eső vagyon körébe. Az 1996. május 11-ével hatályon kívül helyezett korlátozó feltételt tartalmazó rendelkezés a folyamatban lévő felszámolási eljárásban sem alkalmazható.

I.

A Cstv. 4. § (2) bekezdése értelmében a gazdálkodó szervezet (szövetkezet) vagyona a tulajdonában (kezelésében) lévő vagyon, és ilyenként a felszámolási eljárás körébe tartozó vagyonnak minősül [4. § (1) bekezdés]. Az említett szakasz (3) bekezdése ugyanakkor tételesen meghatározza azt a vagyont, amely nem tartozik „a (2) bekezdés hatálya alá”.

A jogegységi eljárásban értelmezésre szoruló, a Cstv.-nek az 1993. évi LXXXI. törvény 4. § (2) bekezdésével megállapított 1993. szeptember 2. napjától hatályosuló, Cstv. 4. § (3) bekezdés *c)* pontja szerint nem tartozik a gazdálkodó szervezet vagyonába: „a kárpótlás céljára elkülönített termőföld és a külön törvényben meghatározott földalap és a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterület, ha ennek a tagok és az alkalmazottak tulajdonba adásáról a szövetkezet közgyűlése az eljárás kezdő időpontjáig határozott és a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratokat is elkészítették.”

A jogegységi tanács megítélése szerint, az ellentétes álláspontok feloldása végett, annak kell döntő jelentőséget tulajdonítani, hogy a Cstv. 4. § (3) bekezdés *c)* pontja tárgyává tett földterületek rendeltetéséről, azok jogi sorsáról külön törvény: a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény hatálybalépéséről és az átmeneti szabályokról szóló 1992. évi II. törvény (Ámt.) rendelkezett. A hivatkozott törvény a 13. §-a (2) bekezdésével a mezőgazdasági szövetkezetet arra kötelezte, hogy a közös használatában álló, továbbá a bármilyen címen tulajdonába került földekből – helyrajzi szám szerint meghatározva – „földalap”-okat képezzen elkülönítve

– a részarány-földtulajdonosok tulajdonában lévő földet [*a)* pont],

– a tulajdoni viszonyok rendezése érdekében az állam által az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul oko-

zott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény (Kpt.) 17. §-ában meghatározott földalapot [*b)* pont],

– a Kpt. 15–16. és 18–20. §-aiban meghatározott földet az ott megjelölt árverés céljára [*d)* pont].

A törvény (Ámt.) egyidejűleg meghatározta a földkijelölésre vonatkozó szabályokat, az alapok képzésének eljárási rendjét. A törvényben meghatározott feltételek megvalósulásának ellenőrzése céljából egyeztető fórumok létrehozását rendelte el; a vitás ügyek elbírálását megyei kárrendezési hivatalok elé utalta, a határozatok ellen – a törvényben meghatározott személyek részére – fellebbezési jogot biztosított az Országos Kárrendezési és Kárpótlási Hivatalhoz; a hivatal jogerős határozata bírósági felülvizsgálatát is kérhették az arra jogosultak (Ámt. 14–18. §, 20–21. §).

Mindezekből okszerűen következik annak szüksége, hogy a jogalkotó – 1993. szeptember 2-ai hatállyal – beiktassa a Cstv. 4. § (3) bekezdés *c)* pontját, meghatározva azt a vagyont – adott esetben termőföldet – amelyről „más törvények már rendelkeztek, annak tulajdonjogát lényegében már „odaigérték”, csak technikai okok és a lebonyolítás hosszadalmassága következtében vannak ezek a vagyontárgyak az adós (szövetkezet) birtokába, de azokról valójában sajátjaként már nem rendelkezhet.” (1993. évi LXXXI. törvény 4. §-ához fűzött indokolás). Helyes értelmezéssel tehát az állapítható meg: 1993. szeptember 2. napjától 1996. május 11. napjáig terjedő időszakban sem tartozhatott a szövetkezet mint gazdálkodó szervezet felszámolás alá vonható vagyonába a kárpótlás céljára elkülönített termőföld és a külön törvényben meghatározott földalapotok részévé vált termőföld. A szövetkezet ezekről a földterületekről nem rendelkezhetett, tulajdonba adásukra vonatkozóan közgyűlési határozatot nem hozhatott, tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratot nem készíthetett.

II.

A szövetkezet intézkedési jogköre az Ámt. 25. §-ából következően a vagyonnevesítés szabályai szerint a tagok és alkalmazottak tulajdonába adandó, a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, továbbá a kárpótlási árverésből visszamaradó földterületekre vonatkozó közgyűlési határozatok meghozatalára terjedt ki. Ebből értelemszerűen az következik, hogy a Cstv. 4. § (3) bekezdés *c)* pontjában foglalt, előzőekben hivatkozott korlátozó törvényi feltétel kizárólag a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterületekre vonatkoztatható. Ezt az értelmezést erősíti meg az 1996. évi XXXII. törvény 11. § (3) bekezdés *e)* pontjához fűzött indokolás, miszerint a korlátozó törvényi feltétel hatályon kívül helyezésével a törvény „egyértelművé teszi, hogy nem tartozik a felszámolás alatt álló szövetkezet vagyonába az a termőföld, amely nem került egyik földalap-

ba sem, illetőleg visszamaradt a kárpótlási földalapról, függetlenül attól, hogy a szövetkezet közgyűlése, annak tagok, illetőleg alkalmazottak tulajdonába adásáról döntött-e már vagy nem.”

Helyes értelmezéssel – az előzőekben kifejtettekre alapítottnak – az állapítható meg: az 1993. szeptember 2. napjától – 1996. május 11. napjáig tartó időszakban hatályos korlátozó törvényi feltétel kizárólag „a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterületek”-re vonatkozatható.

III.

Az 1996. évi XXXII. törvény 11. § (3) bekezdés *e*) pontja úgy helyezte hatályon kívül a Cstv. 4. § (3) bekezdés *c*) pontjának korlátozó feltételét tartalmazó – „ha” kezdetű – mondatrészét 1996. május 11-ei hatállyal, hogy az alkalmazhatóságára vonatkozóan nem alkotott átmeneti rendelkezést, így nem rendelkezett arról, a hatályon kívül helyezés időpontjában még folyamatban levő felszámolási ügyekben továbbra is alkalmazható-e vagy sem.

A felszámolási eljárás mint nemperes eljárás sajátosságát is szem előtt tartva az az álláspont helytálló, hogy e hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezésnek „nincs továbbhatása”. A „rögtöni hatály” alkalmazását az adott esetben az is indokoltá teszi, hogy a korlátozó törvényi feltétel alkalmazásának mellőzése esetén a folyamatban lévő felszámolási eljárás nem válik ellentmondásossá, nem sérül az eljárás törvényes rendje, ugyanis a felszámolási eljárás kezdő időpontját követően elkészült nyitómérleg az adott jogszabályváltozás folytán ugyanúgy lesz módosítható mint akkor, amikor ezt egy utólagos hitelezői igénybejelentés vagy eredményes kifogás miatt kell megtenni.

A Cstv. korlátozó feltételt megállapító rendelkezését ezért az 1996. május 11. napján még folyamatban lévő felszámolási eljárásokban sem lehet alkalmazni.

Budapest, 2007. január 17.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
a jogegységi tanács elnöke

Dr. Szőke Irén s. k.,
előadó bíró

Bauer Jánosné dr. s. k.,
bíró

Dr. Buzinkay Zoltán s. k.,
bíró

Dr. Kazay László s. k.,
bíró

Dr. Murányi Katalin s. k.,
bíró

Dr. Török Judit s. k.,
bíró

VI. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának p á l y á z a t i f e l h í v á s a

**„Projektkoordinációs iroda működtetése,
munkahelyteremtő és oktatásfejlesztő projektek
megvalósítása az afganisztáni Baghlan tartományban
a magyar vezetésű Tartományi
Újjáépítési Csoport keretében” tárgyában**

(Pályázat kód száma: KÜM–2007–PRT pályázat)

Preambulum

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma (KÜM) a magyar vezetésű afganisztáni Tartományi Újjáépítési Csoport (Provincial Reconstruction Team – PRT) Afganisztánban, Baghlan tartományban folytatott fejlesztési tevékenységéhez kapcsolódóan pályázati felhívást tesz közzé „Projektkoordinációs iroda működtetése, munkahelyteremtő és oktatásfejlesztő projektek megvalósítása az afganisztáni Baghlan tartományban a magyar vezetésű Tartományi Újjáépítési Csoport keretében” tárgyában.

Célterület: Afganisztán – Baghlan tartomány

1. *Pályázatot nyújthat be:* Minden, Magyarországon nyilvántartásba vett olyan

a) alapítvány, amelyet a bíróság a pályázat kiírása előtt legalább két évvel nyilvántartásba vett, vagy

b) az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján bejegyzett társadalmi szervezet vagy társadalmi szervezetek szövetsége, amelyet a bíróság a pályázat kiírása előtt legalább két évvel nyilvántartásba vett, vagy

c) a Magyarországon a pályázat kiírása előtt legalább két évvel jogerősen bejegyzett, működő profitorientált gazdasági társaságok, amelyek mérleg szerinti eredménye és üzemi (üzleti) tevékenységének eredménye a pályázat benyújtását megelőző 2 év mindegyikében pozitív volt, és amelyek vállalják, hogy a megpályázott tevékenységet nonprofit tevékenység körében végzik,

d) a Polgári Törvénykönyv 57. §-ában meghatározott közhasznú társaság.

Pályázat kiírásán a Magyar Közlönyben való megjelenés dátumát kell érteni!

2. *Pályázatot nem nyújthat be:* A 3/2006. (IV. 3.) KÜM rendelet 2. § (5) bekezdésével is összhangban:

a) párt,

b) egyház,

c) országos sportági szakszövetség,

- d) kamara,
- e) köztestület,
- f) egyesülés,
- g) közalapítvány,
- h) biztosító egyesület,
- i) munkavállalói érdekképviselői szerv,
- j) munkáltatói érdekképviselői szerv.

3. A támogatásra a Külügyminisztérium költségvetésében rendelkezésre álló forrás 180 millió forint. A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás.

Egy pályázó legfeljebb 1 pályázatot nyújthat be, a preambulumban felsorolt területek egészére vagy egy részére – projektkoordinációs iroda működtetése, munkahelyteremtés, oktatásfejlesztés – vonatkozóan.

Kizárólag projektkoordinációs iroda működtetésére benyújtott pályázat esetén a nyertes pályázó az ebben a pontban rögzített teljes rendelkezésre álló keret maximálisan 9%-át használhatja fel a pályázat megvalósítására.

Kizárólag munkahelyteremtő vagy oktatásfejlesztő projektek lebonyolítására benyújtott pályázat esetén a nyertes pályázó irányadóként az ebben a pontban rögzített teljes rendelkezésre álló keret 45,5%-át használhatja fel a pályázat megvalósítására pályázatonként. Mindhárom megpályázható területre benyújtott pályázat esetén a nyertes pályázó az ebben a pontban rögzített teljes rendelkezésre álló keretet használhatja fel a pályázat megvalósítására.

4. A támogatás felhasználása: Már megvalósult vagy elkezdett projektekre nem nyújtható támogatás. A nyertes pályázók támogatást legkorábban ezen pályázat eredményhirdetését követően elkezdett és legkésőbb 2008. szeptember 30-ig megvalósuló projektekhez kaphatnak.

A projektkoordinációs iroda működtetésére vonatkozóan a támogatás ideje 18 hónap, melynek kezdete 2007. április 1., befejezése 2008. szeptember 30.

5. A pályázat Afganisztánban, Baghlan tartományban lebonyolítandó projektek megvalósításához igényelt támogatás elnyerése céljából nyújtható be az alábbi területeken:

a) Projektkoordinációs iroda működtetése

(Kapcsolattartás a Tartományi Újjáépítési Csoporttal, koordináció a helyi szereplőkkel – projektvégrehajtók, kivitelezők, helyi kormányzat, civil szervezetek, lakosság, nemzetközi szervezetek – és a magyar szakértőkkel, projektvégrehajtás szakszerűségének biztosítása).

b) Munkahelyteremtő projektek lebonyolítása

(Kisüzemek, kis- és középvállalkozások, szövetkezetek létesítése, berendezések beszerzése, technológia átadása, munkavállalók képzése, termelő tevékenység beindítása a helyi igények és lehetőségek alapján).

c) Oktatásfejlesztő projektek lebonyolítása

(Iskolák, vallási iskolák építése, felújítása, kibővítése, felszerelése).

6. A pályázatok beérkezési határideje: 2007. március 5., 16:00 óra.

7. A pályázat benyújtásának módja: A pályázatot és valamennyi, a pályázati felhívásban előírt dokumentumot magyar nyelven, két példányban (egy eredeti és egy másolat), minden oldalon szignáltan vagy aláírtan, és egy példányban elektronikus (CD vagy floppy) formában, zárt borítékban, kódszámmal ellátva a Külügyminisztérium Nemzetközi Fejlesztési Együttműködési, Gazdaság- és Tudománydiplomáciai Főosztálya részére (1027 Budapest, Nagy Imre tér 4.) postán vagy személyesen kell benyújtani. A pályázatokat oly módon kell összefűzni, hogy az egyes lapokat roncsolás nélkül szétválasztani ne lehessen.

A határidő elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs!

8. A pályázatok elbírálásának szempontjai:

a) Relevancia

A projekt illeszkedik Afganisztán és Baghlan tartomány fejlesztési prioritásaihoz és a magyar nemzetközi fejlesztési együttműködési prioritásokhoz, továbbá megfelel a pályázati felhívásban megfogalmazott konkrét követelményeknek.

b) Hatékonyság

A cél eléréséhez szükséges megfelelő tevékenységek kiválasztása. A projekt átfogó céljai és konkrét célkitűzései világosan rögzítettek és reálisak, a tervezett tevékenységek nagy valószínűséggel elősegítik azok elérését.

c) Költséghatékonyság

A cél eléréséhez szükséges tevékenységek megfelelő elvégzése. A projekt a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásával, a tervezett tevékenységek végrehajtása révén eléri a kívánt eredményeket.

d) Fenntarthatóság

A projekt eredményei és hatásai a projekt befejezése után is fennmaradnak, a projekt társadalmi hasznossága, helyi elfogadottsága biztosítja további működtetését, fenntartását.

e) Szervezet és irányítás

A pályázó és a projektben részt vevő partnerszervezeti szakmai felkészültsége megfelelő, a munkatársak közötti munkamegosztás feladataik végrehajtása során egyértelmű. A pályázó a projektet a kedvezményezettek igényei alapján, a helyi közösséggel szorosan együttműködve, a helyi kapacitások kihasználásával, helyi eszköz- és anyagbeszerzéssel, helyi munkaerő alkalmazásával valósítja meg.

A pályázati felhívással kapcsolatban további tájékoztatást a Külügyminisztérium ad, kizárólag írásban, e-mailben: titkarsag.nfe@kum.hu, vagy faxon: 06-1-458-1127.

A pályázati felhívás, a pályázati útmutató és annak mellékletei letölthetők a Külügyminisztérium honlapjáról (www.kulugyminiszterium.hu).

Jelen pályázati felhívás elválaszthatatlan részét képezi a pályázati útmutató és annak mellékletei (a továbbiakban együttesen: pályázati felhívás). Ezek együttesen tartal-

mazzák a pályázathoz szükséges valamennyi feltételt. A pályázati felhívásban nem szabályozott kérdésekben a jogszabálymutatóban szereplő jogszabályok az irányadók.

A Külügyminisztérium – tekintettel arra, hogy az adott relációban a politikai és biztonsági helyzet bizonytalan vagy bizonytalanná válhat – nem vállal felelősséget a projekt megvalósítása során, valamint a támogatási szerződéssel összefüggésben bekövetkező károkról.

Útmutató a pályázat elkészítéséhez és benyújtásához

(A pályázat kódszáma: KÜM-2007-PRT pályázat)

1. A pályázat könnyebb kezelhetősége és áttekinthetősége érdekében az I. melléklet: Pályázati ellenőrzőlistán felsorolt dokumentumokat az ott meghatározott sorrendben kell benyújtani. Az ajánlat első lapja a fedőlap, amelyen a következő információkat kell feltüntetni:

1. pályázó neve és címe
2. kapcsolattartó személy neve, telefon és telefex száma
3. pályázat kódszáma (KÜM-2007-PRT pályázat)
4. pályázati téma vagy témák megnevezése
5. „eredeti” vagy „másolat” felirat.

Az ajánlat második lapja a tartalomjegyzék, amely oldalszámokkal tünteti fel a becsatolt dokumentumok helyét az anyagban. Ezt követi az összes többi dokumentum.

A pályázónak a pályázatot és annak minden mellékletét 2 bekötött példányban (egy eredeti és egy másolat) kell elkészítenie. Amennyiben a példányok között eltérés van, az eredeti példány az irányadó.

A pályázatot elektronikus formában (floppy vagy CD) is be kell nyújtani.

A pályázat eredeti és másolati példányait gépelve, nyomtatva vagy eltávolíthatatlan tintával írva kell beadni az ajánlattevő vagy más aláírásra jogosult képviselő aláírásával. Utóbbi esetben a meghatalmazás eredeti példányát az ajánlathoz csatolni kell.

A pályázat és kitöltött mellékleteinek minden lapját – kivéve a nem módosítható nyomdai szakirodalmat – a pályázatot aláíró személynek vagy személyeknek a kézjegyükkel kell ellátniuk. Amennyiben az ajánlat roncsolásmentesen nem bontható módon került kötésre és az összes lap számozott, akkor elégséges csak az első és utolsó lap szignálása.

A pályázatban nem lehetnek közbeiktatások, törlések vagy átírások, kivéve a pályázó által tett hibakiigazításokat, mely esetben az ilyen kiigazításokat a pályázatot aláíró személynek/személyeknek vagy meghatalmazottjuknak a kézjegyükkel kell ellátniuk.

2. A pályázat lezárása, jelölése és benyújtása

A pályázónak a pályázat eredeti és másolati példányát egy közös borítékban kell lezárnia.

A borítékon fel kell tüntetni:

- a) a következő címet: Külügyminisztérium – 1027 Budapest, Nagy Imre tér 4.; NEFE-GTF E/408-as szoba;
- b) a pályázat kódszámát, a pályázó cégbejegyzési okmányokban szereplő nevét és székhelyét;
- c) a borítékon fel kell tüntetni továbbá, hogy „Bontási határidő (2007. március 5., 16:00 óra) előtt nem bontható fel”.

Amennyiben a boríték nincs lezárva és megfelelő jelöléssel ellátva, az ajánlatkérő nem vállal felelősséget a pályázat elirányításáért vagy idő előtti felbontásáért.

3. Érvénytelen az a pályázat,

- a) amelyet felhívásban meghatározott beadási határidő lejártá után nyújtottak be,
- b) amelyet nem az arra jogosult nyújtott be,
- c) amelyet nem a megadott címre nyújtottak be,
- d) amelyhez nem csatolták az előírt dokumentumokat (hiányos pályázat);
- e) amely nem felel meg a formai követelményeknek.

4. Nem részesülhet támogatásban az a pályázó,

- a) amely a pályázatában megtévesztő vagy valótlan adatot szolgáltatott,
- b) amely korábbi pályázatában megtévesztő vagy valótlan adatot szolgáltatott,
- c) amely korábban a Külügyminisztériumtól kapott támogatást a vonatkozó támogatási szerződésben megjelölt céltól részben vagy egészében eltérően használta fel,
- d) amely korábban a Külügyminisztériummal kötött szerződésben foglalt feltételeket megszegte, vagy a Külügyminisztériummal szemben fennálló szerződéses kötelezettségét nem teljesítette,
- e) amelynek lejárt esedékességű köztartozása áll fenn,
- f) amely nem felel meg a pályázati felhívásban meghatározott követelményeknek.

Hiánypótlásnak helye nincs!

5. Saját forrás

A pályázónak minden esetben rendelkeznie kell pénzben vagy természetben a projekt teljes bekerülési költsége 15%-ának megfelelő mértékű saját forrással. Saját forrás kizárólag a pályázó által biztosított forrás, amelybe nem számítható be az államháztartás alrendszeréből nyújtott támogatás. Minden, a projekt megvalósításához ezen felül rendelkezésre álló forrás társfinanszírozásnak minősül. A saját forrás meglétéről a pályázónak nyilatkoznia kell, valamint annak pontos összegét bankszámlakivonattal, hitelígérvénnyel, szerződéssel vagy más megfelelő módon igazolnia kell. Az esetleges társfinanszírozás dokumentumait a pályázathoz csatolni kell.

6. Előleg

A pályázó kérelmére – a 3/2006. (IV. 3.) KüM rendelettel összhangban – a Külügyminisztérium előleget kizárólag rendkívül indokolt esetben és a felhasználásra vonat-

kozó pontos indoklás alapján (II. melléklet erre vonatkozó pontja), a támogatási összeg 25%-áig folyósít. Előleg igénylése esetén a támogatás fennmaradó része csak akkor folyósítható, ha a pályázó a saját forrás adott ütemezés szerinti összegét igazoltan felhasználta, és elszámolt az előleggel. Előleg igénylése esetén annak pontos összegét a tételes költségvetésben kell feltüntetni, részletes indokolását pedig a költségvetéshez csatolt külön lapon kell mellékelni.

7. A támogatási összeg folyósítása

A támogatási összeg folyósítása (a szerződésben meghatározott támogatási időszak alatt felmerült számlákkal igazoltan, szakmai és pénzügyi beszámoló alapján, azok elfogadását követően), a projekt megvalósítási és finanszírozási ütemtervének megfelelően, az ütemterv szerinti mindenkor szakszerű lezárását követő 30 munkanapon belül, utólagos elszámolással történik.

8. A támogatás felhasználásának feltételei

8.1. A támogatás projektkoordinációs iroda működése esetén

a) nem használható fel – az ÁFA kivételével – sem Magyarországon, sem külföldön, más jellegű adók, vámok, illetékek, illetve a megbízási díjakkal vagy honoráriumokkal kapcsolatban felmerülő adók és járulékok megfizetésére,

b) csak a megpályázott tevékenységgel kapcsolatos költségek fedezésére használható fel.

8.2. A támogatás munkahelyteremtő és oktatásfejlesztő projektek lebonyolítása esetén

a) nem használható fel – az ÁFA kivételével – sem Magyarországon, sem külföldön, más jellegű adók, vámok, illetékek, illetve a megbízási díjakkal vagy honoráriumokkal kapcsolatban felmerülő adók és járulékok megfizetésére,

b) csak a megpályázott tevékenységgel kapcsolatos költségek fedezésére használható fel,

c) nem használható fel saját dolgozók bérköltségének fedezésére, számlákkal igazoltan sem,

d) legfeljebb 10%-a fordítható működési költségek, azaz kizárólag telefon, internet, villany, bérleti díjak fedezésére. (Amennyiben a pályázó több ütemben kívánja megvalósítani a projektet, ütemenként az adott ütemre eső támogatási hányad 10%-a számolható el.)

A pályázónak a pályázatához csatolnia kell a projekt megvalósításában részt vevő társfinanszírozókkal kötött megállapodások eredeti példányait, vagy annak hitelesített másolatát.

9. A támogatás a pályázott összegnél alacsonyabb mértékben is megállapítható. Ebben az esetben a támogatási döntés kézhezvételétől számított 15 naptári napon belül a pályázónak írásban nyilatkoznia kell, hogy az eredetileg benyújtott pályázatot csökkentett támogatási összeg ese-

tén is képes és kész-e megvalósítani. Az eredetileg igényelt támogatási összeg és az elnyert támogatási összeg közötti különbséget a pályázónak kell fedeznie, a különbséget rendelkezésre állásáról szóló igazolást nyilatkozatához eredetiben csatolnia kell.

Ha a csökkentett támogatási összeg ismeretében a pályázó nem képes az eredetileg megpályázott projekt megvalósítására, erre vonatkozóan írásban kell nyilatkoznia a támogatási döntés kézhezvételétől számított 15 naptári napon belül, nyilatkozatához csatolva a megfelelően módosított megvalósítási ütemtervet és a csökkentett támogatási összeget tartalmazó módosított költségvetést.

Ha a csökkentett támogatási összeg ismeretében a pályázó nem kívánja a projektet megvalósítani, erre vonatkozóan írásban kell nyilatkoznia a támogatási döntés kézhezvételétől számított 15 naptári napon belül.

10. A pályázathoz az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- a) Pályázati ellenőrzőlista (I. melléklet),
- b) Pályázati adatlap (II. melléklet),
- c) A pályázati segédlet (III. melléklet) alapján elkészített pályázat,
- d) Részletes tételes költségvetés (IV. melléklet),
- e) Pályázati űrlap (V. melléklet),
- f) Pályázói nyilatkozat (VI. melléklet),
- g) továbbá az alábbi dokumentumok:

Eredetiben vagy közjegyző által hitelesített másolatban:

a) nonprofit szervezetek esetében 30 napnál nem régebbi igazolás a bírósági nyilvántartásba vételről és arról, hogy a pályázó bejegyzett, működő szervezet, profitorientált gazdasági társaságok esetében 30 napnál nem régebbi cégkivonat,

b) a pályázó számlavezető pénzügyi intézménye 30 napnál nem régebbi igazolása – pontos számlaszám megjelölésével – a pályázó bankszámlájának vezetéséről, fizetőképességéről,

c) az APEH és a helyi önkormányzat 30 napnál nem régebbi igazolása arról, hogy a pályázó nem rendelkezik 60 napot meghaladó lejárt esedékességű adó- vagy adók módjára behajtható köztartozással, illetve az esetleges köztartozás megfizetésére vonatkozó fizetési halasztás vagy részletfizetés engedélyezéséről. A 3/2006. (IV. 3.) KÜM rendelettel összhangban a halasztás, részletfizetés engedélyezése csak az EU tradicionális saját forrási cím alatt fogadható el,

d) igazolás a saját forrás rendelkezésre állásáról,

e) a pályázati felhíváshoz tartozó űrlap és a mellékletként csatolt nyilatkozat,

f) nyilatkozat arról, hogy a saját forrást a pályázatban foglalt tevékenység megvalósítására kívánja a pályázó felhasználni,

g) referenciák,

h) a pályázó Afganisztánban működő partnerszervezetének – ha van ilyen – nyilatkozata, vagy Afganisztán illetékes szervének nyilatkozata – ha a program megvalósításához szükséges – (a III. melléklet 7.2. pontja szerint),

i) nonprofit szervezetek esetében a pályázó célországban segélyszervezetként történt nyilvántartásba vételének igazolása, vagy a bejegyzés érdekében tett intézkedést igazoló dokumentum,

j) a társfinanszírozás dokumentumai.

Közjegyző által hitelesítve:

A pályázó képviselőjére jogosult személy aláírási címpéldánya¹.

Egyszerű másolatban:

a) a pályázó hatályos létesítő okirata (alapszabály, alapító okirat, társasági szerződés),

b) a pályázó projektvezetőjének szakmai önéletrajza,

c) a pályázat benyújtását megelőző két év (2005, 2006) auditált éves beszámolója kiegészítő mellékletekkel,

d) a pályázat benyújtását megelőző két év (2005, 2006) mérlege.

11. Döntés-előkészítés, döntési mechanizmus

A benyújtott pályázatokat Külügyminisztérium a benyújtási határidőt követő 5 munkanapon belül bírálja el. A pályázat érvénytelenség miatti elutasításáról, illetve érvényes pályázat támogatásáról vagy elutasításáról a Külügyminisztérium NEFE-GTF értesíti a pályázókat. A pályázat elutasítása, illetve a pályázat eredménye miatt jogorvoslatnak helye nincs.

A Külügyminisztérium a megítélt támogatási összegen felül további összeg kifizetését semmilyen jogcímen nem vállalja.

A nyertes pályázókkal a Külügyminisztérium *támogatási szerződést* köt a támogatás folyósításáról, valamint az elszámolás részletes tartalmi és pénzügyi feltételeiről. A támogatási összeg rendeltetésszerű felhasználását és a támogatási szerződésben foglaltak teljesülését a Külügyminisztérium NEFE-GTF ellenőrzi.

Jelen pályázati felhívás elválaszthatatlan részét képezik a pályázati felhívás mellékletei (a továbbiakban együttesen: pályázati felhívás). A pályázónak minden esetben rendelkeznie kell a program teljes bekerülési költsége 15%-ának megfelelő mértékű saját forrással.

A nyertes pályázó a támogatási összegből finanszírozott beszerzéseket értékhatártól függően a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény szerint köteles megvalósítani.

A nyertes pályázó köteles a jelen pályázat alapján támogatott projektet népszerűsíteni, a közvéleményt tájékoztatni arról, hogy a projekt a magyar vezetésű afganisztáni Tartományi Újjáépítési Csoport tevékenységének keretében valósult meg, továbbá a Külügyminisztériumot mint támogatót mind írásban, mind szóban megnevezni.

A nyertes pályázó vállalja, hogy a projekt végrehajtása során a Tartományi Újjáépítési Csoport politikai tanácsadójával (POLAD) folyamatosan együttműködik, rendszeresen egyeztet, és számára a projektek monitoringját és értékelését lehetővé teszi.

A pályázó tudomásul veszi, hogy amennyiben a projekt végrehajtása során a projektet végrehajtó személyek a baghlani Tartományi Újjáépítési Csoport (ISAF MH PRT) területén kívánnak tartózkodni, illetve a PRT szállítókapa-
citásait igénybe kívánják venni, kötelesek a Magyar Honvédség Műveletirányító Központ által az afganisztáni műveleti területen tevékenykedő polgári személyek részére kidolgozott célfelkészítési tervnek megfelelő képzési programon részt venni.

A pályázó a pályázat benyújtásával elismeri, hogy amennyiben jelen pályázati felhívás keretében támogatásban részesül, eltekint egyéb szerződéses feltételek kikötésétől.

Abban az esetben, ha a nyertes pályázónak felróható okból a támogatási szerződés megkötésére a Külügyminisztérium által meghatározott megfelelő határidőt követő 10 napon belül nem kerül sor, a támogatási döntés érvényét veszti.

A Külügyminisztérium a nyertes pályázó nevét, a nyertes program megnevezését és az elnyert támogatás összegét közzéteszi.

12. Mellékletek

I. melléklet: Pályázati ellenőrzőlista

II. melléklet: Pályázati adatlap

III. melléklet: Pályázati írási segédlet

IV. melléklet: Részletes tételes költségvetés

V. melléklet: Pályázati űrlap

VI. melléklet: Pályázói nyilatkozat

¹ Banki aláírási címpéldány nem fogadható el.

I. melléklet

Pályázati ellenőrzőlista

Ellenőrizze, hogy csatolta-e:

- ☐ Pályázati adatlap (II. melléklet)
- ☐ Pályázat magyar nyelven (III. melléklet szerint)
- ☐ Részletes költségvetés (IV. melléklet)
- ☐ A pályázati felhíváshoz tartozó űrlap (V. melléklet)
- ☐ A pályázati felhíváshoz tartozó nyilatkozatok (VI. melléklet)

- ☐ Előleg igénylése esetén annak indokolása
☐ Igazolás a bírósági nyilvántartásba vételről és arról, hogy a pályázó bejegyzett, működő szervezet (nonprofit szervezetek esetén)
☐ Cégekivonat (profitorientált gazdasági társaságok esetén)
☐ Banki igazolás

Adóhatósági igazolások:

- ☐ APEH-igazolás
 – ☐ a helyi önkormányzat igazolása
☐ Igazolás a saját forrás rendelkezésre állásáról
☐ Nyilatkozat arról, hogy a saját forrást a pályázatban foglalt tevékenység megvalósítására kívánja a pályázó felhasználni
☐ Referenciák
☐ Partnerszervezet/illetékes szerv nyilatkozata
☐ Afganisztánban történt bejegyzésről szóló igazolás vagy a bejegyzés érdekében tett érdemi intézkedést bizonyító igazolás
☐ Létesítő okirat
☐ Aláírási címpéldány (alapszabály, alapító okirat, társasági szerződés)
☐ A pályázat benyújtását megelőző két év (2006., 2005.) auditált évesbeszámolója kiegészítő mellékletekkel
☐ A pályázat benyújtását megelőző két év mérlege
☐ A társfinanszírozás dokumentumai
☐ A pályázó projektvezetőjének önéletrajza
☐ Elektronikus mellékletek (CD/floppy)
☐ Logikai keretmátrix
☐ Műszaki specifikációk
☐ Oktatási programok
☐ Aláírások/szignók

II. melléklet

Pályázati adatlap

1. Partnerország (projekt helyszíne): Afganisztán, Baghlan tartomány	2. Pályázat iktatószáma: (KüM tölti ki)
3. A projekt címe:	
4. A projekt témája:	
5. Becsült kezdési dátum: hó/év	6. Becsült befejezési dátum: hó/év

7. Az igényelt támogatás (HUF):		8. Saját forrás (HUF):	
		Társfinanszírozás (HUF):	
9. Pályázó szervezet/projektvezető (név, cím, elérhetőség): A pályázó szervezet neve, a projektvezető neve és beosztása, telefon- és faxszáma, valamint e-mail címe:			
10. Partnerszervezet a célországban (név, cím, elérhetőség): A partnerszervezet neve, a felelős vezető neve és beosztása, telefon- és faxszáma, valamint e-mail címe:			
11. A projekt rövid ismertetése (legfeljebb 150 szó):			
12. Hely, idő, név és aláírások:			
Projektvezető:	A pályázó képviselője:	A KüM által átvéve:	A pályázat elbírálásának eredménye:
Hely és dátum:	Hely és dátum:	Hely és dátum:	Hely és dátum:

III. melléklet

Pályázatírási segédlet

(A pályázatot az alábbi struktúrának megfelelően kell összeállítani)

1. Vezetői összefoglaló

2. Háttér és környezet

- 2.1. Ország- és ágazati stratégia, tartományi fejlesztési terv
- 2.2. A problémák azonosítása és elemzése
- 2.3. A projektben részt vevő kedvezményezettek és érintettek/partnerek bemutatása
- 2.4. Általános célkitűzések, konkrét célok és stratégiák elemzése
- 2.5. Intézményi és jogi háttér
- 2.6. Releváns projektek ismertetése, tanulságok

3. Szakmai indoklás és célkitűzések

- 3.1. A projekt általános célkitűzései (fejlesztési cél) – hosszú távú hatás
- 3.2. A projekt közvetlen célja – azonnali és középtávú hatások
- 3.3. Eredmények
- 3.4. Tevékenységek
- 3.5. Ráfordítások

4. Feltételezések, kockázatok, alternatív megoldások**4.1. Feltételezések****4.2. Kockázatok és kockázatcsökkentő intézkedések****4.3. Alternatív megoldások****5. A megvalósítás összetevői****5.1. A résztvevők szerepe és feladatai****5.2. Munkaterv és ütemterv****5.3. Eszközök, költségvetési sorok****5.4. Ellenőrzés és beszámolás (belső és külső ellenőrzés)****5.5. Különleges feltételek és intézkedések****6. Minőséget és fenntarthatóságot biztosító tényezők****6.1. Kedvezményezettek aktív részvétele****6.2. Kormányzati támogatás****6.3. Megfelelő technológia****6.4. Társadalmi-kulturális szempontok****6.5. Nemek közötti egyenlőség****6.6. Környezetvédelem****6.7. Intézményi és vezetői kapacitás****6.8. Gazdasági és pénzügyi megvalósíthatóság****7. Csatolandó dokumentumok****7.1. A projekt logikai keretmátrixa****7.2. Profitorientált gazdasági társaságok esetében a pályázó Afganisztánban működő partnerszervezetének nyilatkozata vagy az afganisztáni illetékes szervének nyilatkozata, nonprofit szervezetek esetében a pályázó célországban segélyszervezetként történt nyilvántartásba vételének igazolása vagy a bejegyzés érdekében tett intézkedést igazoló dokumentum.****7.3. Részletes információk a pályázóról, referencialista**

– A pályázó projektvezetőjének önéletrajza

– Műszaki specifikációk (ha van)

– Oktatási programok (ha van)

1. Vezetői összefoglaló

A projekt szinopszisa – az összefoglalót a projekt logikai felépítésének megfelelően úgy célszerű kialakítani, hogy az rövid áttekintést nyújtson a projekt fő elemeiről: a projekt céljáról, hatásairól, eredményeiről, a tevékenységekről, az eszközökről, a költségekről, a feltevésekről és kockázatokról.

2. Háttér és környezet

A címszó alatt kell bemutatni azt az általános struktúrát, amelynek keretében a projekt megvalósul, elemezve a projekt által megoldandó problémákat, ismertetve a választott stratégiát.

2.1. Ország- és ágazati stratégia, tartományi fejlesztési terv

A partnerország fejlesztési helyzetének rövid ismertetése, különös tekintettel a projekt kapcsolódására a tartományi fejlesztési tervhez, beleértve azt az ágazatot, amelyben a projekt megvalósul. Az ismertetés csak a projekt által megoldandó problémák megértéséhez szükséges információkra szorítkozzon.

2.2. A problémák azonosítása és elemzése

Az ok-okozati elemzés alapján érdemes hierarchikus sorrendbe állítani a problémákat, ezzel megkönnyítve a megoldandó probléma azonosítását. Ki kell térni arra is, hogy a probléma hogyan érinti a nemek közötti egyenlőség és a környezetvédelem kérdését, valamint a probléma mérhető mutatóira, amelyek segítségével meghatározható a megoldás irányába tett előrelépés.

2.3. A projektben részt vevő kedvezményezettek és partnerek bemutatása

A projekt kedvezményezettjeinek és résztvevőinek bemutatása alapvető fontosságú a megoldandó problémák, a célkitűzések és a hatékony és fenntartható megoldás megvalósításához szükséges tevékenységek kellő megértéséhez. Lehetőség szerint a kedvezményezettek is vegyenek részt az elemzés elkészítésében.

2.4. Átfogó célkitűzések és konkrét célok elemzése

A projekt tervezett kimenetele – a probléma megoldási módjának és a megoldás eszközeinek ismertetése. A legmegfelelőbb és leginkább megvalósítható stratégia kiválasztása számos szempont alapján történik, például: a partnerek prioritásai, a siker esélye, költségvetés, időigény, az egyenlőtlenségek csökkentésének elősegítése stb.

2.5. Intézményi és jogi háttér

A projekt céljainak elérésére fordítandó hazai humán, intézményi és pénzügyi erőforrások azonosítása, a projekt megvalósításához, illetve a kívánt hatás eléréséhez szükséges jogi háttér, valamint a főbb szereplők (kormányzati szervezetek, nonprofit szervezetek) bemutatása.

2.6. Releváns projektek ismertetése, tanulságok

Kormányzati vagy más donorok hasonló korábbi és jelenlegi projektjeinek, azok tapasztalatainak és tanulságainak ismertetése az átfedések elkerülése és a komplementer jelleg erősítése érdekében.

3. Szakmai indoklás és célkitűzések

3.1. A projekt átfogó célkitűzése (fejlesztési cél) – hosszú távú hatás

Ez a pont a nemzetközi fejlesztési együttműködési programmal összhangban lévő, ágazati és alágazati fejlesztési stratégiára épülő átfogó célkitűzést határozza meg, kitérve a kedvezményezettek számára várható hosszú távú hatásokra is.

3.2. A projekt közvetlen célja – azonnali és középtávú hatások

A projekt konkrét célja a fő probléma megoldásának meghatározása. Elő kell segítenie az átfogó célkitűzés megvalósulását és a projekt eredményeiből kell levezethetőnek lennie. Fontos, hogy álljanak rendelkezésre számszerűsíthető vagy egyértelmű fogalmakkal meghatározható, objektív módon igazolható mutatók, és azok ellenőrzésére szolgáló eszközök.

3.3. Eredmények

A projekt közvetlen céljainak megvalósítását célzó tevékenységek elvégzését követően várható eredmények felsorolása. Az eredményeknek világosan azonosíthatóknak és mérhetőeknek kell lenniük. A logikai keretmátrixnak egyértelmű mennyiségi és minőségi mutatókat, valamint azok ellenőrzésére szolgáló eszközöket kell tartalmaznia.

3.4. Tevékenységek

Ez a pont határozza meg a projekt során, a kívánt eredmények elérése érdekében elvégzendő tevékenységeket. Az eredmény eléréséhez több, különböző tevékenység elvégzésére van szükség. Meg kell határozni, hogy a tevékenység mikor kezdődik és mikor fejeződik be, ki felelős annak elvégzéséért és milyen eredmény elérését segíti elő.

3.5. Ráfordítások

Ez a pont a projekt leírásának lényege. Célszerű minden egyes tevékenységhez hozzárendelni a végrehajtásához szükséges humán erőforrásokat, eszközöket, berendezéseket, ütemtervet, költségvetést és az egyéb igénybe vett forrásokat.

4. Feltételezések, kockázatok, alternatív megoldások

4.1. Feltételezések

A feltételezések a tevékenységek megkezdéséhez szükséges előfeltételek mellett, a megvalósítást vagy a végeredményt befolyásoló külső tényezők, események vagy feltételek. Feltételezések vonatkozhatnak a tevékenységekre, az eredményekre és a konkrét célokra. Rendkívül fontosak azok a feltételezések, ahol más szervezetek vagy a kormány közreműködésére van szükség. Ezeket részletesen kell ismertetni, hogy a megvalósítás során a meghatározott mutatók segítségével lehetőség legyen annak megállapítására, hogy a feltételezések valóban realizálódtak-e.

4.2. Kockázatok és kockázatcsökkentő intézkedések

Minden projekt jár bizonyos természeti, politikai, társadalmi, pénzügyi és gazdasági kockázattal, amelyet lehetőség szerint ki kell küszöbölni. A kockázatok olyan negatív külső tényezők, amelyek nagy valószínűséggel nem következnek be, de a projekt céljának elérésére hatással lehetnek. Erre példaként említhető a kormányzati politika megváltozása vagy új jogszabályok bevezetésének elmaradása.

4.3. Alternatív megoldások

Az előre nem látható helyzetek és a nem befolyásolható tényezők kezelése érdekében szükséges bizonyos fokú rugalmasság és a szükséges változtatások megtételére szolgáló mechanizmus, amelynek finanszírozásáról szükség szerint gondoskodni kell. A projektekbe be kell építeni a külső tényezők ellenőrzésére szolgáló mechanizmusokat is.

5. A megvalósítás összetevői

5.1. A résztvevők szerepe és feladatai

Ismertetni kell a projekt résztvevőit, a munkatervek elkészítéséhez és aktualizálásához szükséges intézkedéseket, a végrehajtási eljárásokat, valamint az összes érintett feladatát. Elengedhetetlen a megfelelő tervezés és a végrehajtás rendszeres ellenőrzése.

5.2. Munkaterv és ütemterv

Körvonalazni kell egy reális és igazolható munkatervet, figyelembe véve azt az időt is, amire az előzetes logisztikai feladatok ellátásához szükség van. Hivatkozni kell azokra a fontosabb dátumokra és eseményekre, amelyekhez a projektnek az érintett országban igazodnia kell, mint például az éves kormányzati költségvetési ciklus.

5.3. Eszközök, költségvetési sorok

Részletesen meg kell határozni az eszközöket és ráfordításokat, ezen belül a technikai segítségnyújtást. Ezek a következő csoportokba oszthatók: infrastruktúra, berendezések és eszközök, működési ráfordítások, humán erőforrás, szaknácásadás, szolgáltatások, speciális alapok és tartalékalapok, valamint időigény. A költségeket ráfordítás-típusonként kell részletezni. A jelen pályázati felhívás céljára forintban (HUF) kell a költségeket megadni, megjelölve a finanszírozás forrását. A magyarázó szövegben csak a fő költségvetési sorok ismertetendők, a részletes tételes költségvetést a Mellékletnek kell tartalmaznia.

5.4. Monitoring és ellenőrzés

Ismertetni kell az ellenőrzési tevékenységek ütemtervét (beszámolók készítése, megbeszélések összehívása vagy más belső és külső ellenőrzései feladatok végzése) valamint a tevékenységet végző személyeket. Meg kell határozni a főbb mutatószámokat, hogy a tényleges teljesítményt össze lehessen vetni a célkitűzésekkel, és ezeket a projekt logikai keretmátrixában meg kell adni.

5.5. Különleges feltételek és intézkedések

A különleges feltételek és intézkedések olyan kezdeményezések vagy döntések lehetnek, amelyeket még a projekt indítása előtt végre kell hajtani, illetve meg kell hozni. Mindezeket követhető módon ütemezni kell.

6. Minőséget és fenntarthatóságot biztosító tényezők

6.1. A kedvezményezettek aktív részvétele

Az, hogy a projekt célcsoportjai és kedvezményezettjei milyen mértékben vesznek részt a projekt kialakításában és megvalósításában, rendkívül fontos a helyi támogatás elnyerése és a külső támogatás megszűnése utáni fenntarthatóság biztosítása érdekében.

6.2. Kormányzati támogatás

Be kell mutatni az adott ágazati politikát és azt, hogy a partner és/vagy partnerkormány milyen mértékben mutatkozott készen arra, hogy támogatást nyújtson a célok eléréséhez a projekt megvalósítása folyamán, illetve a donortámogatás lejárta után.

6.3. Megfelelő technológia

Ez a cím a tevékenységek elvégzéséhez és az eredmények megtervezéséhez szükséges szakmai/technológiai módozatokat és eszközöket takarja, mivel a technológiai változtatás nem csak lehetőségeket, de egyben kockázatokat is rejt. Többek között a helyi körülményeket és a különböző igényeket fontos figyelembe venni (pl. tartalék-alkatrészek rendelkezésre állása, a biztonsági előírások megfeleltetése, helyi lakosok – férfiak és nők – üzemeltetésbe és karbantartásba való bevonásának lehetősége).

6.4. Társadalmi-kulturális szempontok

A projektnek figyelembe kell vennie a helyi társadalmi és kulturális tényezőket, normákat és szokásokat, mivel azok hatással lehetnek az érintettek motivációjára és ezáltal aktív részvételére, elkötelezettségére és felelősségvállalására. Különleges intézkedéseket kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy az összes kedvezményezett-csoport megfelelő szintű hozzáféréssel rendelkezzen a projekt eredményeihez a megvalósítás folyamán és azt követően is.

6.5. Nemek közötti egyenlőség

A projektnek figyelembe kell vennie a nők és férfiak sajátos igényeit és érdekeit, ami a szolgáltatások és infrastruktúra hosszú távú és igazságos igénybevételét biztosítja, emellett hosszú távon hozzájárul a nemek közötti egyenlőtlenségek csökkentéséhez is.

6.6. Környezetvédelem

A pályázó fejtse ki, hogy a projekt milyen mértékben óvja vagy károsítja a környezetet, és ezáltal milyen mértékben támogatja vagy ássa alá a hosszú távú előnyök biztosítását. A hangsúlyt a környezetvédelmi szempontból fenntartható fejlődésre kell fektetni.

6.7. Intézményi és vezetői kapacitás

A helyi intézményi és vezetői kapacitás létfontosságú szerepet játszik a projekt hatékonyságának és fenntarthatóságának biztosítása szempontjából. Ebben a pontban ki kell fejteni, hogy a végrehajtó szervezetek, illetve a helyi intézmények mennyire képesek és hajlandók a projekt végrehajtására, illetve annak fenntartására a donortámogatás megszűnte után is.

6.8. Gazdasági és pénzügyi megvalósíthatóság

Elengedhetetlen a projekt megvalósítása után a gazdasági és pénzügyi fenntarthatóság, valamint a hozzáadott érték kedvezményezettek közötti megoszlásának reális előrejelzése. Figyelmet kell fordítani arra, hogy a partnerszervezet, illetve intézmény hajlandó-e beruházni a projekt célkitűzéseinek megvalósításába.

7. Csatolandó dokumentumok

7.1. A projekt logikai keretmátrixa

Egyoldalas táblázat az átfogó célkitűzések, konkrét célok, eredmények, tevékenységek és ráfordítások közötti főbb logikai kapcsolatokról és ok-okozati összefüggésekről, megadva az ellenőrzésre szolgáló mutatókat, a mutatók forrásait, a legfontosabb kockázati tényezőket és feltételezéseket.

	Beavatkozási logika	Objektív módon mérhető mutatók	A mutatók forrásai	Feltételezések és kockázati tényezők
Átfogó célkitűzések				
A projekt közvetlen célja				
Eredmények				
Tevékenységek				

A logikai keretmódszer (LOGical FRAMEwork) segít tisztázni a projekt célját és létjogosultságát; világosan meghatározni a projekt elemeit; az előkészítés korai szakaszában elemezni a projekt környezetét; meghatározni, hogyan mérhető a projekt előrehaladása, a célok elérése. A logikai keretmátrix összevontan tartalmazza a projekt céljait, a hozzárendelt mutatókat, a megvalósítás kockázatait, a szükséges erőforrásokat és a lehetséges eredményeket, azaz a teljes projektet egy oldalon.

A Beavatkozási logika az alábbi struktúrát követi:

- Átfogó célkitűzések – a kedvezményezettek számára érvényesülő hosszú távú hatások, amelyekhez magának a projektnek (a többi projekt mellett) hozzá kell járulnia a kitűzött
- Konkrét célokkal – amelyek a projekt konkrét (azonnali és középtávú) céljai, teljesülésük esetén a célcsoportok számára fenntartható előnyökkel/észlelhető hatásokkal járnak, és amelyeket az
- Eredmények – révén kell elérni, amelyek a végrehajtott
- Tevékenységek – elvégzése által jönnek létre.

A második és a harmadik oszlopban a projekt különböző szintjeire vonatkozóan meg kell adni az objektív módon igazolható mutatókat és az ellenőrzés forrásait és eszközeit. Az átfogó célkitűzéseket, a konkrét célokat és az eredményeket a gyakorlatban mérhető módon kell kifejezni (pl. mennyiség és minőség, célcsoport, idő és hely), és a megvalósítási szakaszban a projekt igényeihez kell igazítani, hogy lehetővé váljon a hatékony ellenőrzés. Az ellenőrzés forrásai és eszközei olyan dokumentumok, beszámolók és más információs források, amelyek lehetővé teszik a tényleges előrehaladás összemérését a tervezett eredményekkel és célokkal.

A feltételezések (és kockázati tényezők) oszlopban meg kell adni azokat a külső tényezőket, amelyek a projekten kívül esnek, de létfontosságúak a tevékenységek elvégzéséhez és a konkrét célok, eredmények és várt hatások eléréséhez. A feltételezéseket úgy kell megfogalmazni, mint az ideális külső környezet és helyzet leírását, lehetővé téve meglétük objektív ellenőrzését is. A kockázatok azok a negatív külső tényezők, amelyek veszélyeztethetik a projekt előrehaladását és sikerét.

7.2. *Profitorientált gazdasági társaságok esetében a pályázó célországban működő partnerszervezetének nyilatkozata vagy a célország illetékes szervének nyilatkozata, nonprofit szervezetek esetében a pályázó célországban segélyszervezetként történt nyilvántartásba vételének igazolása vagy a bejegyzés érdekében tett intézkedést igazoló dokumentum*

A dokumentumnak meg kell erősítenie, hogy:

- a) a partnerszervezet vagy illetékes szerv egyetért a projekttel, illetve támogatja a projektet,
- b) a projekthez vásárolt eszközöket, berendezéseket – ha szükség van ilyenekre – a megvalósítás után a partnerszervezet vagy illetékes szerv átveszi és rendeltetésszerűen működteti,
- c) az ellenőrzést és értékelést végző szervek számára lehetővé teszik és elősegítik a projekt előrehaladásának és megvalósításának ellenőrzését, illetve
- d) nonprofit szervezetek esetében a dokumentumnak igazolnia kell, hogy a pályázó Afganisztánban hivatalosan nyilvántartásba vett segélyszervezet, vagy a bejegyzés érdekében a pályázó érdemi intézkedést tett.

A jól működő partnerségek rendkívül fontosak a projekt sikeréhez. Partnerség alatt a pályázó szervezet, valamint annak hazai és külföldi partnerei között fennálló olyan kapcsolat értendő, amely az összes érintett fél előnyére szolgál. A projektek egyik alapvető célja a kapacitásépítés. A kapacitásépítés az egyén, a szervezet, az ágazat vagy egy nagyobb rendszer teljesítményének javítására szolgáló stratégiákat és módszereket foglalja magába.

7.3. *A projekt részletes, tételes költségvetése*

A részletes költségvetésnek legalább az alábbi fő költségvetési sorokat kell tartalmaznia:

- a) projektszemélyzet (vezetés, tanácsadók, hazai és helyi szakértők),
- b) kiküldetési költségek (repülőjegy, helyi közlekedés, szállás, napidíj),
- c) a projekthez közvetlenül kapcsolódó dologi költségek
 - oktatás dologi költségei
 - belföldi közlekedési költségek
 - anyagok, készletek, posta, fénymásolás, sokszorosítás stb.
 - berendezések (számítógép, szoftver, oktatási segédeszközök)
- d) működési és adminisztrációs költségek

A támogatási összegből finanszírozott beszerzéseket értékhatártól függően a mindenkor hatályos közbeszerzési törvénynek megfelelően kell megvalósítani. A légi és vasúti közlekedés költségei kizárólag turista (illetve 2. osztály) díj-szabáson támogathatóak.

Külső szakértő díjazása – a projekt jellegétől, illetve a szakértői tevékenységtől függően – legfeljebb nettó 50 000 HUF/szakértő/nap értékben támogatható, illetve saját forrásként történő elszámolás esetén ilyen összegben elszámolható.

A felmerülő költségeket számlával kell igazolni. Az egyes költségvetési tételekben fel kell tüntetni a nettó kiadást, a fizetendő, a visszaigényelhető, és a vissza nem igényelhető áfát, valamint a bruttó kiadást.

A költségvetést a IV. mellékletben található táblázatnak megfelelően kell kitölteni.

Előleg igénylése esetén annak pontos összegét a tételes költségvetésben, részletes indokolását pedig a költségvetéshez külön lapon csatolni kell.

7.4. *Részletes információk a pályázóról, referencialista*

Részletes információkat a pályázókról az V. és a VI. mellékletben kell megadni. A referencialistában a pályázónak információt kell szolgáltatnia az előző két évben (2006., 2005.) megvalósított projektekről (a projekt címe, rövid ismertetése, megvalósítás helye, projekt időtartama, a támogató és a kapcsolattartó neve).

7.5. *A pályázó projektvezetőjének önéletrajza*

7.6. *Műszaki specifikációk*

A pályázatban meg kell adni a műszaki berendezések részletes műszaki specifikációját, a licencfeltételeket, a tulajdonjogokat stb.

7.7. *Oktatási programok*

A tervezett projektek megvalósításához kötődő tanfolyamok, szemináriumok, képzések tartalmát és vázlatát kell ismertetni.

IV. melléklet

Sorszám	Az ellátandó feladatok ütemtervi egységenkénti részletezése. Ezen belül: a feladat elvégzéséhez szükséges közvetlen költségek részletezése											
	Időtartam (től-ig)	Program szakasz meg- jelölése	Konkrét teendők rész- letes felsoro- lása	Munka- költség/Szol- gáltatás megnevezése	Feladatokhoz rendelhető idő- szükséglet, (egyéb mér- hető) mennyiségi egységgel	Felmerülő kiadások költség- nemenkénti megnevezése	Felmerülő kiadások költség- nemen belüli részletezése	Mennyiségi egységre jutó tervezett díja/ára	Összes költsége (5×8)	9. oszlopból az igényelt KüM támoga- tás összege	9. oszlopból a saját hozzájárulás összege	9. oszlopból partner hozzájárulása
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.

V. melléklet**Pályázati űrlap****A pályázó szervezet**

Teljes név: Rövid név (betűszó stb.): Székhely, telephely címe: Nyilvántartásba vétel száma/Cégjegyzékszám: Adószám: TB folyószámla száma: Telefonszám: E-mail cím:	Fax:
--	------

A pályázó szervezet banki adatai

Számlavezető bank megnevezése: A bank címe: A pályázó bankszámlaszáma:
--

Részesült-e korábban a Külügyminisztérium támogatásában?Igen ☐Nem ☐

Ha igen, akkor a Külügyminisztérium melyik szervezeti egységétől, mikor, milyen programra, mekkora összegre pályáztak, mekkora összeget nyertek?

KüM szervezeti egység (előírányzat megnevezése)	Év	Program megnevezése	Megpályázott összeg (HUF)		Elnyert támogatási összeg (HUF)	
			nettó	bruttó	nettó	bruttó

A megpályázott projekt vonatkozásában részesült-e egyéb támogatásban?Igen ☐Nem ☐**Ha igen, akkor milyen szervezettől, mikor és mekkora összegben?**

Szervezet	Év	Program megnevezése	Megpályázott összeg (HUF)		Elnyert támogatási összeg (HUF)	
			nettó	bruttó	nettó	bruttó

VI. melléklet**Pályázói nyilatkozat (nonprofit pályázók részére)**

1. Kijelentem, hogy a pályázatban foglalt adatok, információk és dokumentumok teljes körűek, valódiak és hitelesek.
2. Tudomásul veszem, hogy 60 napon túli köztartozás esetén annak megfizetéséig az általam képviselt szervezetet támogatás nem illeti meg.
3. Tudomásul veszem, hogy támogatás esetén a támogatás kedvezményezettjének neve, a támogatás tárgya, a támogatás összege, a támogatott program megvalósítási helye nyilvánosságra hozható.
4. Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezetnek az államháztartás alrendszereiből folyósított támogatásból eredő lejárt és ki nem egyenlített tartozása nincs.
5. Hozzájárulok a pályázat szabályszerűségének és a támogatás rendeltetésszerű felhasználásának jogszabályban és a Külügyminisztérium által írásban meghatalmazott személyek, szervek által történő ellenőrzéséhez.
6. Kijelentem, hogy a nyertes pályázat megvalósítása során a Külügyminisztériumot mint támogatót megnevezem.
7. Tudomásul veszem, hogy szerződéskötés csak az Afganisztánban történt bejegyzésről szóló igazolás bemutatásával lehetséges. A dokumentumnak igazolnia kell, hogy a pályázó Afganisztánban hivatalosan nyilvántartásba vett szervezet. Szerződéskötéskor a bejegyzést igazoló dokumentum nem helyettesíthető a bejegyzés érdekében tett érdemi intézkedést bizonyító irattal.
8. Hozzájárulok, hogy a köztartozások figyelemmel kísérése céljából az általam képviselt szervezet adószámát, társadalombiztosítási folyószámlaszámát a támogatást nyújtó szerv és a Kincstár felhasználja a lejárt köztartozások teljesítésére, illetőleg az adósság bekövetkezése tényének és összegének megismeréséhez.
9. Hozzájárulok azonnali beszédési megbízás megadásához, arra az esetre, ha a Külügyminisztérium a szerződéstől eláll, és a már kifizetett támogatási összeget visszaköveteli.

Dátum:

.....
(cégszerű aláírás)

VII. melléklet**Pályázói nyilatkozat (profitorientált pályázók részére)**

1. Kijelentem, hogy a pályázatban foglalt adatok, információk és dokumentumok teljes körűek, valódiak és hitelesek.
2. Tudomásul veszem, hogy 60 napon túli köztartozás esetén annak megfizetéséig az általam képviselt szervezetet támogatás nem illeti meg.
3. Tudomásul veszem, hogy támogatás esetén a támogatás kedvezményezettjének neve, a támogatás tárgya, a támogatás összege, a támogatott program megvalósítási helye nyilvánosságra hozható.
4. Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezetnek az államháztartás alrendszereiből folyósított támogatásból eredő lejárt és ki nem egyenlített tartozása nincs.
5. Kijelentem, hogy az általam képviselt szervezet nem áll végelszámolás alatt, illetve ellene csőd- és felszámolási eljárás nincs folyamatban.
6. Tudomásul veszem, hogy bejelentési kötelezettségem van a pályázat elbírálásáig, illetve a támogatási szerződés lejártáig, ha az általam képviselt szervezet ellen felszámolási vagy csődeljárás indul, illetve 60 napnál régebbi köztartozása áll fenn.

7. Hozzájárulok a pályázat szabályszerűségének és a támogatás rendeltetésszerű felhasználásának jogszabályban és a Külügyminisztérium által írásban meghatalmazott személyek, szervek által történő ellenőrzéséhez.

8. Kijelentem, hogy a nyertes pályázat megvalósítása során a Külügyminisztériumot mint támogatót megnevezem.

9. Hozzájárulok, hogy a köztartozások figyelemmel kísérése céljából az általam képviselt szervezet adószámát, társadalombiztosítási folyószámlaszámát a támogatást nyújtó szerv és a Kincstár felhasználja a lejárt köztartozások teljesítése, illetőleg az adósság bekövetkezése tényének és összegének megismeréséhez.

10. Hozzájárulok azonnali beszedési megbízás megadásához, arra az esetre, ha a Külügyminisztérium a szerződéstől eláll, és a már kifizetett támogatási összeget visszaköveteli.

Dátum:

.....
(cégszerű aláírás)

A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság k ö z l e m é n y e

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 15. § (1) bekezdése értelmében a Nemzeti Sírkerthez tartozó temetőket, hősi temetőket, hősi temetési helyeket, temetkezési emlékhelyeket, kegyeleti emlékhelyeket és temetési helyeket a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság (korábban Nemzeti Kegyeleti Bizottság) határozza meg. E felhatalmazás, illetve a Bizottság szervezetéről és feladatairól szóló 146/1999. (X. 1.) Korm. rendelet 3. § a) pontjában biztosított döntési jog alapján:

1. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság soron kívüli egyeztetéssel az alábbi határozatot hozta:

76/2006. számú határozatával a Pesterzsébeti temetőben (1201 Budapest, Temető sor) az alábbi személyek sírját, akik 1956-ban az ATRA gyárnál estek el, „B” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította:

Parcella	Szakasz	Sor	Sír
2	1	1	1/2
2	1	1	21/22
2	V	1	1/2
9	IV	1	2
9	IV	1	6
9	IV	1	7
9	IV	1	8
9	IV	1	9
9	IV	1	10
9	IV	1	12/13
9	IV	1	24
9	IV	1	25
9	IV	1	28
9	IV	1	29
9	IV	1	30
9	IV	1	33
26	0	1	428
66	0	1	49

2. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2005. február 23-án tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:
11/2005. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította Huzella Tivadar sírhelyét, amely az Eötvös Loránd Tudományegyetem gödi Biológiai Állomásának (2131 Göd, Jávorka u. 14.) területén található.

3. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2007. január 4-én tartott soros ülésén az alábbi határozatot hozta:
9/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította az alábbi sírhelyeket:
Fiumei úti temető (1086 Budapest, Fiumei út 16.)

Parcella	Sor	Sír
11/1	1	31
33/4	8	10
48/1	1	76
55	1	56

Farkasréti temető (1124 Budapest, Németvölgyi út 99.)

Parcella	Sor	Sír
40	1	9/10
60/4		178 fülke

10/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította a Rákospalotai temető (1152 Budapest, Szentmihályi út 111.) 18 parcella 0 szakasz 6 sor 42 sírhelyét.

11/2007. számú határozatával „A” kategóriában a Nemzeti Sírkert részévé nyilvánította Ikladon, a temetőben található:

- Ráday család nagy közös kriptáját,
- Gróf Ráday László kriptáját,
- Gróf Ráday V. Gedeon kriptáját.

Dr. Boross Péter s. k.,
a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság
elnöke

A Magyarországi Szociáldemokrata Párt 2005. évi pénzügyi beszámolója

Ezer forintban

Bevételek

1. Tagdíjak	320
2. Állami költségvetésből származó támogatás	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	
4.1. Jogi személyektől	—
4.2. Jogi személynek nem minősülő gazdasági társaságtól	—
4.3. Magánszemélyektől	2 206
5. A párt által alapított vállalat és korlátolt felelősségű társaság nyereségéből származó bevétel	—
6. Egyéb bevételek	—
<i>Összes bevétel a gazdasági évben:</i>	<u>2 526</u>

Kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Vállalkozások alapítására fordított összegek	—
4. Működési kiadások	320
5. Eszközbeszerzés	—
6. Politikai tevékenység kiadásai	—
7. Egyéb kiadások	2 206
<i>Összes kiadás a gazdasági évben:</i>	<u>2 526</u>

Dr. Kapolyi László s. k.,
a Magyarországi Szociáldemokrata Párt
elnöke

**A Magyarországi Szociáldemokrata Párt
2006. évi pénzügyi beszámolója**

Ezer forintban

Bevételek

1. Tagdíjak	330
2. Állami költségvetésből származó támogatás	—
3. Képviselőcsoportnak nyújtott állami támogatás	—
4. Egyéb hozzájárulások, adományok	—
4.1. Jogi személyektől	—
4.2. Jogi személynek nem minősülő gazdasági társaságtól	—
4.3. Magánszemélyektől	2 814
5. A párt által alapított vállalat és korlátolt felelősségű társaság nyereségéből származó bevétel	—
6. Egyéb bevételek	—
<i>Összes bevétel a gazdasági évben:</i>	<u>3 144</u>

Kiadások

1. Támogatás a párt országgyűlési csoportja számára	—
2. Támogatás egyéb szervezeteknek	—
3. Vállalkozások alapítására fordított összegek	—
4. Működési kiadások	330
5. Eszközbeszerzés	—
6. Politikai tevékenység kiadásai	—
7. Egyéb kiadások	2 814
<i>Összes kiadás a gazdasági évben:</i>	<u>3 144</u>

Dr. Kapolyi László s. k.,
a Magyarországi Szociáldemokrata Párt
elnöke

Az Országos Szlovén Önkormányzat 2007. évi költségvetése

Bevételi jogcímek

E/Ft

Megnevezés	Összeg
Pénzmaradvány	2 445
Költségvetési támogatás	39 900
Bankkamat	20
Rádió kv. támogatás	16 200
<i>Összesen</i>	<i>58 565</i>

Kiadási jogcímek

E/Ft

Feladatok	Személyi	Járulék	Dologi	Felhalmozási kiadások	Véglegesen átadott pénzeszköz		Tartalék	Összesen
					Működési	Felhalmozási		
Önszerveződés			500		300			800
Hagyományörzés					300			300
Kulturális tevékenység			850		300			1 150
Nyelvápólas			500		2 600			3 100
Nemzetközi kapcsolatok	300	44	500		300			1 144
Hitélet			500					500
Hivatal kiadásai								
– felsőszőlőnői hivatal	7 405	2 393	4 054				2 820	16 672
– budapesti kirendeltség	4 099	1 303	1 012					6 414
– képviselők juttatásai	8 267	3 194	824					12 285
<i>Összesen</i>	<i>20 071</i>	<i>6 934</i>	<i>8 740</i>		<i>3 800</i>		<i>2 820</i>	<i>42 365</i>
Radio Monošter	10 908	3 491	1 801					16 200
<i>Mindösszesen</i>	<i>30 979</i>	<i>10 425</i>	<i>10 541</i>		<i>3 800</i>		<i>2 820</i>	<i>58 565</i>

Ropos Márton s. k.,
az Országos Szlovén Önkormányzat elnöke,
Felsőszőlőnök

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: Gilyán György. A szerkesztésért felelős: Kovácsné dr. Szilágyi-Farkas Zsuzsanna. Budapest V., Kossuth tér 1–3. Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel.: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

2007. évi éves előfizetési díj: 99 792 Ft. Egy példány ára: 210 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána +8 oldalanként +189 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

07.0708 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.